oīno curamꝰ. Cū enī ipſe ille q̄ deliquit ne hoc
q̄dē ipm̄ qd̓ peccauit ſtudeat agnoſcē. Pro q̄bꝫ
deū delictis rogabit. q̄ adhuc ꝯmiſiſſe ſe neſcit.
Hec ṽo igr̄ās. q̄naꝫ modo noſſe poterit diuini
bn̄ficij largitatē. Solicite igr̄ ꝓpa delicta cōſi-
dera. vt diſcas q̄r accipias veniā: atqꝫ ita ipſi
bn̄ficio ḡtus exiſtas. Nō dolere eī qꝛ peccaue-
ris. magis indignari atꝫ iraſci facit deū q̄ illō
ipm̄ qd̓ añ peccaueras. ꝓpter hec ḡ oīa ſic deuꝫ
p̄cemur vt etiā nr̄a iūgamus: volūtateꝫ videlꝫ
ac ſtudiū ⁊ deſideriū bonū. Ita enī etiaꝫ breui
tp̄e poterimꝰ a malis q̄ nos obſidēt liberari. et
tūc ſaltem vbinam fuerimꝰ addiſcere ac digna
perfrui libertate. hec Criſoſtomus. Oratio.

Domine ihū xp̄e qui tā q̄ ſtudioſus me-
dicus circuēdo q̄ſiſti egrotātes. ac cor-
poꝝ ⁊ aīaꝝ ſanaſti infirmitates: ſana
me q̄ſo interiꝰ ⁊ exterius varijs laborātē infir-
mitatibꝫ. Trahe me pꝰ te vt te ſeq̄r. de vitijs ad
virtutes trāſmigrādo. decalogū obſuādo. paci
fice cū alijs habitādo. pcc̄a humiliter cōfitēdo. ⁊
diuina iudicia formidādo. Educ me de lacu mi-
ſerie et de luto fecis. et dirige greſſꝰ meos ī viā
ſalutis: vt ī p̄ceptis tuis ꝓficiāt et ad bt̄aꝫ pa-
triā feſtinēt: ac ſīn impedimēto me ꝑducāt. A.

De vocatōe Mathei ⁊ eiꝰ ꝯuiuio. Ca. XXXI

ET cū preteriret dominꝰ
ihs̄ veīt ad mare galilee. vbi vecti-
galia marīe de rebꝫ per mare dedu
ctis ſoluebāt. Et vidit ibi nō tā cor
poris q̄ mentis et miſerantis intuitu hoīeꝫ. ſ.
matheū: qui ⁊ leui añ vocatōeꝫ dictꝰ eſt alphei
filiū. ſedēteꝫ ī domo ad theoloneū. i. ad curā et
diſpēſatōꝫ vectigaliū. thelos. n. grece vectigal
interp̄tat̄ latīe. Sedebat quippe. i. ꝑtinaci aīo
lucris inhiabat: ſeſſio enī morā ī lucro ꝯſeq̄n-
do notat. Et ait illi ihs. Seq̄re me. q. d. ei. iā nō
ſede: ſꝫ āmodo ſeq̄re. nō ad luc̄ nō ſcl̄aria nego-
cia. ſed me: et affectu cordis ⁊ officio corꝑis et
effectu op̄is. Matheū at̄ talibꝫ occupatū voca
uit. vt de gr̄a dei nullꝰ deſꝑet: q̄tūcūꝫ vilibꝫ oc-
cupatus fuēit. Qui ſtatim ſurgēs a theoloneo
ī q̄ ſedebat. et de amore terrenoꝝ ad deſideriuꝫ
ſuꝑnoꝝ relictis oībꝫ. ſ. ſuis et etiā alieīs ex ra-
pina collectis. reliq̄t enī etiā ꝓpa qui rape ſole-
bat aliena. qꝛ ſc̄m Criſ. theoloneū eſt rapina ꝑ-
miſſa. ſecutꝰ ē eū ſīn aliq̄ dilatōe tā greſſu q̄ af-
fectu ſicut diſcipulꝰ mgr̄m. ſicut viator ducem
ſuū. ſic ſuus dn̄m. ſicut ouis paſtorē ſuū: funē
p̄cidēs nō ſoluēs ſc̄m Hiero. ꝯſiliū. Secutꝰ ē q̄-
deꝫ ſīn dilatiōe. diuina potētia intꝰ operāte. ac-
cendente et docente. Qui enī exteriꝰ vocauit vt
mox ſeq̄ret̄ intꝰ accēdit. traxit ⁊ modū docuit.
Vñ Hiero. Fulgor ipē ⁊ maieſtas deitatis oc-
culte q̄ etiaꝫ ī facie relucebat humana. videtes
ad ſe t̄here poterat ī p̄io aſpectu. Si. n. ī ma-
gnete lapide hec eſſe vis dr̄ vt ferrū trahat: q̄-
tomagis dn̄s oīm creaturaꝝ ad ſe trahere po-
terat q̄s volebat. Vbi ⁊ Criſ. Sicut vidiſti vo-
cātis v̄tutē. ita addiſce vocati obiāꝫ. Neqꝫ enī
reſtitit neqꝫ vacillauit. ſꝫ ꝓtinꝰ paruit ⁊ nec in
ꝓpaꝫ domū abire rogauit. vt ſuis hec intimaēt
Hec Criſ. Letꝰ igr̄ dn̄m ſequēs. ⁊ gratꝰ exn̄s eū
et diſcipulos ipiꝰ ī domo ſua recepit. et cōuiuij
magni apparatū eis exhibꝫ. ꝯgruā celeſtis bn̄-
ficij viceꝫ xp̄i rependēs. vt illi reddēt t̄rena q̄ ei
ſeminauerat ſp̄ūalia. ⁊ accōmodaret tp̄alia. a
q̄ expectabat bōa ꝑpetua. Cōuiuiū q̄deꝫ exhi-
bet magnū. i. ex magna deuotione et delectati-
one mētis. ꝓ aduentu et p̄n̄tia tāti hoſpitis. et
tā magnū vt de reliquijs reficiāt̄ āgeli ī celꝰ qꝛ
gaudiū ē angelꝰ dei ſr̄ vno pctore p̄n̄iaꝫ agēte.
Et bn̄ ꝯgruit q̄ magnū eēt. Qui ei (vt ait Am-
bro) domicilio xp̄m ſ̄cipit interno. maxīs delecta-
tōibꝫ exuberātiū paſcit̄ voluptatū. Itaqꝫ dn̄s
libenter ingredit̄ et ī eiꝰ recumbit affectu. Vbi
Criſo. Statim vt dictū eſt illi a dn̄o. ſeq̄re me:
nō morat̄. nō tardat. ſed mox ſurgens ſecutꝰ ē
eū. In q̄ ſe fideleꝫ deo et abrahe filiū eſſe ſili ex-
emplo vocē dn̄i ſeq̄ndo ꝓbauit. Vñ ſtatim exē-
plo abrahe. et hoſpitio dn̄m recepit et ꝯuiuiū
exhibꝫ. vt vere ꝑ oīa dignꝰ abrahe filiꝰ noſcēt̄.
hec Criſo. Miſtice ſicut mathēꝰ poſt ſuā cōuer-
ſioneꝫ fecit xp̄o ꝯuiuiū ī domo ſua. ſic quilibꝫ
ꝯuerſus ad xp̄m. debet ſibi facere cōuiuiū ſp̄ū-
ale ī domo ſua ſp̄ūali. ſ. ī corde et ꝯſcīa. vbi ſer-
uire ei debꝫ de ſc̄tis cogitatōibꝫ. meditatōibꝫ. ⁊
affectōibꝫ. Vñ in Apoc. Ego ſto ad oſtiū ⁊ pul
ſo ſiq̄s aperuēit mihi. introibo ad eū ⁊ cenabo
cū eo ⁊ ipē mecū. Diſcūbētibꝫ at̄ eis in domo
ecce multi publicani ⁊ pctōres ac ceteri eiuſdeꝫ
ordīs hoīes. illuc ad cōuiuiū ꝯueniebāt. ⁊ cuꝫ
ihū et diſciplīs eiꝰ diſcūbebāt. Fuerāt enī ſocij
Mathei. et eiuſdē artis ſeu officij: et id̓ recedēs
ab eis. ⁊ volēs ſeq̄ xp̄m fecit eis ꝯuiuiū ſic̄ fecit
heliſeꝰ ſocijs ſuis. volēs ſeq̄ helyaꝫ mgr̄m ſuū.
Erāt etiā multi pctōres alij q̄ iā penitētes ſeq̄-
bāt̄ dn̄m ſꝑantes veniā ꝯſeq̄ pctoꝝ. Vñ Hiero.
Quia viderāt publicanū a pctīs ꝯuerſū. et p̄n̄ie
inueniſſe locū. ob id etiā ipi nō deſꝑabāt. ſꝫ ve-
lut penitētes veniebāt et diſcūbebāt cum ihū ⁊
diſcipulis eiꝰ. fortē inuitati a matheo. vt hr̄et
ſocios ī p̄n̄ia. q̄s habuit ſocios ī culpa. Et ſc̄m
glo. Pulchꝝ fuit p̄ſagium. qꝛ qui apl̄s ⁊ doctor
gentiū erat futꝰ: ī p̄ma ſua ꝯuerſione. peccan-
tiū gregē pꝰ ſe t̄hit ad ſalutē vt iam ꝑficēt exē-
plo qd̓ ꝑficere debebat ⁊ v̓bo. Vbi Criſ. Pꝰ cō-
ꝓbatā igr̄ fidē mathei. q̄ vnꝰ ex pb̄licanis fuit.
merito iaꝫ cū dn̄o ī cōuiuio pctores ⁊ pb̄licani
recūbūt. Cōueniūt at̄ pb̄licani ad eū ſic̄ ad col-
legā. et hoīeꝫ eiuſdē officij. decoratꝰ eī ingreſſu
xp̄i. ⁊ gloriās de p̄n̄tia eiꝰ. oēs eos cōuocauit.
Xp̄c etiā q̄libꝫ genꝰ r̄medij exhibebat ⁊ nō ſo-
lū diſputādo. ⁊ p̄ſtādo ſanitatū remedia vl̄ ar-
guēdo emulos: ſꝫ etiā comedēdo. nōnll̄os errā-
tiū dirigebat. inde nos īſtruēs: q̄ q̄libꝫ opꝰ et
tp̄s p̄t nob̄ vtilitatē afferre. ſic nec pb̄licanoꝝ
ꝑticipatōꝫ vitauit ꝓpt̄ vtilitatē ſeq̄ntē more boī
medici. q̄ niſi ſanitē tāgēt a morbo nō libaret.
Vñ ⁊ Hiero. Ibat at̄ dn̄s ad ꝯuiuia pctoꝝ. vt
occaſiōꝫ hr̄et docēdi ⁊ ſp̄ūales imitatoribꝫ ſuis

ꝓberet cibos. Deniqȝ cũ frequẽter ꝑgere ad cõ
uiuia deſcribat̃. nihil refert̃ aliđ niſi qđ ibi fe-
cerit. qđ docuerit. vt et humilitas eiꝰ eundo ad
pctõres ⁊ potẽtia doctrine eiꝰ ĩ cõuerſione pe-
nitẽtiũ demõſtraret̃. hec Hiero. Et nos eadẽ cã
poſſumꝰ mãducare cum pctõribꝰ. vt alteriꝰ cã
potiuſq̃ nr̃a agat̃. nõ tñ cuʒ vſurarijs ⁊ rapto-
ribꝰ. qꝛ ea q̃ apponũt̃ reſtituere tenent̃. Pha-
riſei ꝟo tenacitati iuſticie legis ⁊ t̃ditionũ ſu-
aꝝ adherentes. et miſcđiaʒ declinantes. de hoc
indignati murmurabãt. ⁊ hoc arguẽtes ad di-
ſcipulos ihũ dicebãt. Quare cũ publicanis et
pctõribꝰ mãducat et bibit mgr̃ vr̃? Quaſi dice-
rent. Cõtrariꝰ eſt legi hoc ꝓhibẽti. et eſtis fatui
q̃ talez mgr̃m ſequimini. Cõſuetudo detractoꝝ
eſt. loqui de alio nõ ĩ facie illiꝰ. Vñ qñ diſciplĩ
videbãt̃ eis peccare alloq̃bãt̃ mgr̃m. vt alubi:
qñ ꝟo mgr̃. alloq̃bant̃ diſcipulos vt h̃. vtrobi-
qȝ tñ ĩ magiſtꝝ iniuriã irrogãtes. qꝛ error di-
ſcipuloꝝ ignominia eſt mgr̃oꝝ. Sic hodie fa-
ciũt detractores. bõa facta mẽbroꝝ xp̃i denigrã-
tes. Dupliciter iſti errabant. qꝛ putabãt ſe eẽ
iuſtos. cum ſuꝑbi eſſent: et illos reos. cum iaʒ
peniterẽt: ſiles phariſeo q̃ ſe iuſtificabat ⁊ ali-
os ꝯdẽnabat. Vera iuſticia ꝯpaſſionẽ h̃t. falſa
dedignationeʒ. Solẽt etiaʒ iuſti pctõribꝰ indi-
gnari. ſʒ aliđ eſt qđ agit̃ typo ſuꝑbie. aliud qđ
ʒelo diſcipline. His phariſeis ſiles ſũt qui tra-
ditões ſuas p̃ceptis dñi. ⁊ opibꝰ miſcđie p̃po-
nunt: colantes cum appetitu ⁊ exequẽtes cum
diligentia. culicem ſuaꝝ traditionũ. et degluti-
entes camelũ mandatoꝝ dei. ac mandata ma-
xima. ſaluti nec̃cia: q̃ſi amara cito exhauriẽtes
et p̃tereũdo poſtponentes. Sed ipis phariſeis
murmurãtibꝰ obuiat dñi miſcđia. ꝓuocãs pec
catores ad pñiaʒ. cuiꝰ cibꝰ ⁊ potꝰ ⁊ ambulatio
⁊ oĩa q̃ geſſit. ſaluti fuiũt. cuiꝰ oĩs actio nr̃a ẽ
lectio ⁊ inſtructio. ac mgr̃ cuius liuore ſanati
ſumꝰ. ſeipm̃ medicũ oñdẽs. ꝓ diſciplis ſuis rñ-
dit phariſeis primo ꝑ rõeʒ: dicẽs. Nõ eſt opꝰ ⁊
operoſus. i. nec̃iꝰ valẽtibꝰ. i. ſanis medicꝰ. veꝝ
eſt ad collatõeʒ ſanitatis. ſed tñ ad ꝯſeruatõeʒ
bñ eſt nec̃iꝰ. ſʒ male hñtibꝰ et infirmis. et g̃ fa-
miliariꝰ ſe debet h̃re ad infirmos q̃ eo indigẽt.
q̃ ad ſanos qui nõ egent. Cũ igr̃ xp̃c ſit verus
medicꝰ aĩaꝝ. faĩliariꝰ ſe debuit h̃re ad pctõres
q̃ ſũt infirmi infirmitate ſpũali. Quaſi dicẽt.
Vos ſani eſtis reputatõe vr̃a. ideo opꝰ nõ habe-
tis viſitatõe nr̃a. ſʒ iſti ſe infirmos reputãt et
pctõres. Vñ gloſa. Ideo vos declino: qꝛ putatis
vos nõ indigere. ſʒ illos viſito qꝛ penitẽdo dãt
locum gr̃e. vbi (ſm Criſ) oñdit nõ mereri eos
ſanitatẽ celeſtem ꝯſequi. qui ſanos ſe. i. iuſtos
eſſe putant. medicinaʒ dñi reſpuentes: ſʒ eos q̃
infirmitatẽ ſuaʒ. hoc eſt pcc̃a ꝓpa cognſcentes.
ac tota fide credẽtes medelaʒ celeſtis gr̃e querũt.
Vt enĩ (ait Augꝰ) nemo a deo fit firmꝰ. niſi q̃
ſe a ſeipo ſentit infirmũ. Deinde rñdet eis ſcđo
ꝑ autoritatẽ ĩ Oſee inſcriptaʒ. exꝓbrãdo eis
ſcripturaꝝ ĩgrãtiã: dicẽs. Euntes aũt diſcite a de-
meritate vr̃a recedẽdo. diſcite ĩgrãtie vr̃e ſbue-
niẽdo qđ eſt qđ dic dñs ĩ Oſee. Miſcđiam volo
ꝓ peccati dimiſſionẽ. ⁊ nõ ſacrificiũ ꝓ olocau-
ſtoꝝ oblatõeʒ. vñ ĩ ꝓuerb. Facere miſericordiã
et iudiciũ. magis placet dño q̃ victime. Quaſi
dicẽt. Ite et diligenter ꝯſiderate illđ qđ ſcribi-
tur ĩ Oſee ꝓpha. qꝛ ſi hãc ꝯſideraueritis ſcriptu-
ram. inuenietis me facere ſm ipaʒ. Miſericor-
diaʒ volo potiꝰ ſñ ſacrificio et cũ cordis humi-
litate. q̃ ſacrificiũ ſñ miſcđia ⁊ cuʒ cordis ela-
tõne. Vñ plus diligit deꝰ peccatorẽ humileʒ q̃ ſue
infirmitatis ꝯſcius. penitẽdo ſe gr̃e dei ſubmit-
tit: q̃ iuſtũ ſuꝑbum q̃ de ſua iuſticia p̃ſumens
alios ꝯdemnat. ⁊ miſcđiaʒ circa eos repꝛhẽdit.
Scđm Criſ. ſcribe ⁊ phariſei oĩa pcc̃a ſua pu-
tabant ſacrificijs legis poſſe deleri. ⁊ cĩneʒ re-
liquã virtutẽ ꝯtemnẽtes. ĩ ſacrificijs totã ſpeʒ
ponebant. ⁊ ideo dñs miſcđiaʒ ſacrificio p̃tulit
vt manifeſte oñderet nõ ꝑ ſacrificia legis. ſʒ per
opa miſericordie pctoꝝ delicta poſſe purgari.
Vbi glo. Non tñ deſpicit deus ſacrificiũ. ſed ſa-
crificiuʒ ſñ miſcđia. Faciebant aũt phariſei ſa-
crificia vt iuſti apparerent corã ꝓplo. nec exer-
cebant opa miſcđie. ĩ quibꝰ ꝓbat̃ vera iuſticia
Vbi et Rabanꝰ admonet itaqȝ eos. vt ꝑ opa ſi-
bimetipis ſuꝑne miſcđie p̃mia ꝯquirãt: et non
cõtemptis pauꝑm nec̃itatibꝰ. ꝑ oblatõeʒ ſe ſa-
crificioꝝ deo placere ꝯfidant. Vñ et ſuũ de mi-
ſericordia exẽplũ eis p̃ponit: dicẽs. Nõ eĩ veni
vocare iuſtos. ſ. ad pñiaʒ. ſed tm̃ ad ꝓficiendũ.
et vt ꝓficiãt̃ de virtute ad virtutẽ. ſed pctores
ad pñiaʒ vt corrigant̃ ꝑ eam. Vel nõ veni vo-
care iuſtos. i. eos q̃ ſe iuſtos reputant. q̃ ĩgrã-
tes dei iuſticiã ſuaʒ ꝯſtituere volunt. qꝛ ſi con-
uertãt̃ pctõres. iã nõ ſibi iuſti videt̃. ſed pcto-
res. i. pcc̃a ⁊ mala ſua attẽdẽtes. q̃ ſe pctõres eẽ
et medico egẽ recognſcũt ac gr̃e dei penitẽdo ſe
ſbijciũt. Vel nõ veni vocare iuſtos qꝛ nulli ſũt
iuſti: ſed pctores qꝛ oẽs peccauerũt et egẽt gr̃a
dei. Vbi Grego. niſſenꝰ. q. d. Adeo pctores non
abhomior. q̃ eoꝝ tm̃ gr̃a veni. Nõ vt maneãt
pctõres. ſed vt ꝯuertant̃ ⁊ boĩ fiant. Vñ aplš.
Xp̃c venit ĩ hũc mõm. pctõres ſaluos facẽ. Ec-
ce magna ſpes pctoꝝ. qꝛ ꝓpter eos venit dei fi-
lius ĩ hũc mõm. Vnde ⁊ Aug. Nulla cã veniẽ-
di fuit xp̃o dño. niſi pctõres ſaluos facẽ. Tolle
morbos. tolle vulnera. et nulla eſt medicĩe cã.
Sic venit de celo magnꝰ medicus. qꝛ magnꝰ ꝑ
totum orbeʒ iacebat egrotꝰ. hũanũ genꝰ. Venit
vnꝰ ſñ pcc̃o q̃ plẽs ſaluos facẽt a pcc̃o. Nõ enĩ
de celo t̃xerũt eũ nr̃a merita. ſʒ nr̃a pcc̃a. Ergo
(vt ait Amb) vſurpatores iuſticie nõ vocant̃
ad grãʒ. Naʒ ſi gr̃a ex pñia: vtiqȝ q̃ faſtidit pe-
nitẽtiaʒ abdicat grãʒ. Publicani quippe vocã-
tur. qui vel publice ſceleribꝰ fedant̃ vł q̃ publi-
ca vectigalia ſeu t̃buta exigũt. vł q̃ ꝯductores
ſũt vectigaliũ. ſeu fiſci vel rerũpublicaꝝ. vel q̃
alijs publicis negocijs ⁊ actibꝰ implicant̃ ⁊ ſclĩ
luc̃ ꝑ negocia ſectant̃. vt cõiter ſũt cãpſores. et
pecuĩaꝝ nũeratores ac alij hmõi ⁊ ſiles. Pñci-
paliter tñ q̃ vectigalia ſeu t̃buta exigũt. dicũt̃
publicani a Publio rege romano. q̃ eos p̃mo

oꝛdinauit. ſic dicti. Et qꝫ ſm̄ Greg. talia nego-
cia vix aut nūq̄ ſine pctō exerceri pñt. idō ī hoc
magna dei gr̄a ptꝫ. q̄ ex talibꝫ Matheū ad ſta-
tum aplicū reuocauit. Oñdit aūt hī ī vbis ⁊ fa-
ctis xp̄i. q̄ pctōꝛes redeuntes ſūt dulciter reci-
piēdi. qꝫ xp̄c dulcē ſe exhibuit ī receptōne ma-
thei pblicani. Vñ ſm̄ Hiero. ceteri euāgeliſte
ꝓpter verecūdiam et honoꝛē mathei noluerūt
eū appellare noīe vulgatō. ſed dixerūt leui. Ipſe
aūt matheus (ſm̄ illd̄ Salomonis) iuſt⁹ ī prin-
cipio accuſatoꝛ eſt ſui. matheum ſe ⁊ publica-
num noīat: vt oñdat lugētibꝫ nullū debere ſa-
lutē deſpare ſi ad melioꝛa ꝯuerſus ſit. cū ipſe
d̄ publicano ī aplm̄ ſit repēte mutat⁹. In hoc
etiā inſtruimur q̄ pctā et defect⁹ alioꝝ inq̄tū
poſſum⁹ celare ⁊ occultare debem⁹. vt nec vbo
nec nutu veniāt ī alioꝝ non tm̄ cognitōnē. ſꝫ
nec ſuſpitionem ac noſmetipos accuſare. et qd̄
turpi⁹ eſt ī pctīs nr̄is exēplo mathei cōfiteri.
Scd̄m Bedā. p mathei electōē ⁊ publicanoꝝ
vocationē fides gentiū exprimit. q̄ pri⁹ lucris
mūdi inhiabāt. et nūc ſpūaliter a dño reficiun-
tur. ſed p ſupbiam phariſeoꝝ. inuidia iudeoꝝ
inſinuatur. qui de ſalute gentiū toꝛquent. Vel
mathe⁹ ſignificat hoīē terrenis lucris inhiā-
tem. quē ih̄s videt. dū oculis miſcdie reſpicit.
et vocat eum vl̄ p p̄dicatōē vel ſcripture admo-
nitōnē. vel p internā inſpiratōem vel p tribu-
lationem. vel p quācūqꝫ viā aliā. Pōt etiā
vocatio mathei ad aplatū. ſignificare vocatō-
nem hoīs ſclaris ad religionis ſtatū: phariſei
vō murmurātes hoīes maligni. religionis ſta-
tui detrahētes: quibꝫ bñ dr̄. euntes diſcite qd̄
eſt miſericoꝛdiā volo ⁊ non ſacrificiū. op⁹ eñ
magne miſericoꝛdie ē. pctōꝛes ad pñiā voca-
re. Tunc accedētes phariſei et diſcipuli iohis
q̄rebāt a dño ih̄u: q̄re ipſi frequēter ſed nō ſui
diſcipuli ieiunarēt. Phariſei eñ frequēter ie-
iunabāt: cū qbꝫ iohis diſcipuli adhuc ī ꝯſue-
tudinibꝫ iudaicis pmanebāt. Sicut aūt prius
phariſei ad diſcipulos acceſſerāt. vt apud eos
magiſtꝝ de ꝯſoꝛtio pctōꝝ in cōuiuādo argue-
rēt: ſic modo ad magiſtꝝ accedūt. vt apud eū
diſcipulos de ieiunioꝝ obmiſſiōe arguant. vt
ſic inter eos materia diſcidij poſſit oꝛiri. Iſti ī
duobꝫ deficiebāt. Primo qꝫ de ſua abſtinentia
ſe iactabāt. cū talia in ſecretō fieri debeant. ſe-
cūdo qꝫ xp̄m arguebāt ex defectu abſtinētie in
diſcipulis: defectum ⁊ erroꝛē diſcipuloꝝ retoꝛ-
quētes ī magiſtꝝ. Per iſtos qui de frequēti ie-
iunio ſe iactabāt ⁊ ꝓpter illud ſe diſcipulis xp̄i
p̄ferebāt: ſignificāt ẏpocrite. ꝓpter apparentiā
ſue religioſitatis alios ꝯtemnētes: dicētes illd̄
cū phariſeo. non ſum ſicut ceteri hoīm. ieiuno
bis ī ſabbatō ⁊c̄. Ih̄s aūt ꝯfutauit eos et rōna-
biliter excuſauit diſcipulos: tum qꝫ coꝛpaliter
cū eis erat. tum qꝫ rudes et nōdū pfecte inno-
uati eſſent. nec difficilia ⁊ noua ſuſtinerēt. po-
nēdo ad idē tres ſilitudines. ſ. de nuptijs ⁊ ſpō-
ſo. de pāno ⁊ veſtimētō. de vtribꝫ ⁊ vino. Vnde
ait. Nūquid pñt filij nuptiarū ſeu ſponſi. ſ. xp̄i

ſpōſi ecclie. hoc eſt diſcipuli de me ⁊ ecclia per
fidē geniti. ieiunare ſeu lugere. q̄diu cū illis ē
ſpōſus? Scd̄m Hiero. qddam eſt ieiuniū expe-
ctatōnis. vt pſona meli⁹ expectet et ſic ī veteri
teſtamētō ieiunabat. et iſto diſcipuli nō indi-
gebāt. qꝫ iā pñtem xp̄m habebāt. Aliud eſt ie-
iuniū vexatōis. qd̄ oꝛdinat ad carnis refrena-
tionē. et diſponit ad ꝯtēplatōē. q̄ quis ieiunat
retrahēdo ſe a delectatōibꝫ carnalibꝫ. vt reple-
atur ſpūalibꝫ: ⁊ iſto etiā nō indigebāt. cū ad tlēs
nō afficerent delectatōes ⁊ xp̄m pñtē haberēt.
cui⁹ pñtia ⁊ doctrina pl⁹ refrenauit ꝯcupias il-
licitas ī eis. q̄ ieiunij auſteritas ī alijs. Et ideo
ieiunare et lugere nō habebāt. q̄diu ſponſum
p coꝛpalem pñtiā cum ſpōſa eſſe videbāt. ſed
poti⁹ de ſpōſi ꝯtulari pñtia. q̄ pl⁹ pficit q̄ coꝛ-
poralis abſtinentia. Eſt et aliud ieiuniū qd̄ ex
plenitudine ⁊ pfectōne ꝯtēplatōnis pcedit. q̄le
ieiunium moẏſi in mōte fuit. q̄tō eñ aīa eſt ī
cōtemplatione magis eleuata. tātō eſt paucō-
ri nutrimentō cōtenta: et tale ieiuniū nō ꝯpe-
tebat diſcipulis. qꝫ adhuc erāt rudes et impfe-
cti. Sed prius debuerāt per caritatē ſpūſſcti in-
nouari (qd̄ factū eſt ī die pēthecoſtes. qñ fue-
rūt per gr̄am ſpūſſcti innouati) ⁊ tūc debebant
incipe nouū modū viuēdi. Deinde ſubiūgit.
Venient aūt dies. ſ. paſſionis et aſcenſionis cum
auferet ab eis ſponſus coꝛpali pñtia. et tūc ie-
iunabūt ieiunio meroꝛis ī hūilitate tribulati-
onis. et illi dies luct⁹ erūt et doloꝛis. Vnde apl's
In fame et ſiti et ieiunijs multis. Vñ et Aug.
Quaſi dicēt. Tūc deſolabunt. et ī meroꝛe et lu-
ctu erūt. donec eis p ſpm̄ſſcm̄ gaudia et cōſola-
toꝛia retribuāt. Scd̄m Bedā. notādū hūc lu-
ctum abſentie ſponſi nō nūc tm̄. i. p⁹ moꝛtē re-
ſurrectōēmqꝫ eiuſdē ſponſi. ſed et añ incarna-
tōnem illi⁹ p totum hui⁹ ſcli tps eſſe celebratū.
Prima quippe tpa ecclie. añ virginis partū ſā-
ctos habuere: qui deſiderarēt incarnatiōis xp̄i
aduentū. Iſta vō tpa ex quo aſcēdit ī celū ſan-
ctos hñt. qui deſiderēt ei⁹ maīfeſtatōē ad viuos
et moꝛtuos iudicādos. Neqꝫ hī deſiderabilis ec-
cleſie luct⁹ requieuit aliq̄tulū. niſi q̄diu hī cū
diſcipulis ī carne verſat⁹ eſt. hec Beda. Et licꝫ
hoc de pñtia ſua coꝛpali xp̄c dixerit: moꝛaliter
tñ dies quibꝫ auferet nobis xp̄c ſūt dies culpe.
qñ a domo ꝯſcie excludim⁹ verꝫ ſpōſū aīe xp̄m.
et introducim⁹ adulterātē diabolū. ⁊ tūc ieiuna-
mus ⁊ carem⁹ cibo ſpūalis ꝯſolatōis. et habē⁹
dies luctus et doloꝛis. Igit̄ tenēdus eſt ſpōſus
ne perdat cibꝫ. Sꝫ cū auferet a nobis ſpōſus.
p moꝛtale pctm̄. tūc ieiunādū eſt nob p pñie
affectū et luctū. Qñqꝫ etiā ſponſus ſe ſubtrahit
vt auidius reuocet. et foꝛti⁹ teneat: et tūc ꝯti-
nuis deſiderijs et ſuſpirijs eſt reuocādus. qꝫ q̄-
diu ſponſus nobiſcū eſt. ⁊ ī leticia ſum⁹. nec ie-
iunare nec lugere poſſum⁹. Vnde Ambro. Ie-
iunant hi quibꝫ abeſt xp̄c. qui bonoꝝ meritoꝝ
copijs egēt. At vō cui virtus ſua volūtate ſuf-
ficit. qꝫ ſua domo recipit xp̄m. ꝯuiuiū magnū
exhibet. hoc eſt bonoꝝ opeꝝ ſpiritale cōuiuiū.

quo diues pplo eget. paup epulaẽ. Nemo tibi
xp̄m pt̃ auferre. niſi te illi ip̄e auferas. Non te
auferat iactãtia tua. nõ te auferat arrogãtia.
hec Ambro. Sp̃ualiter aĩa ſpõſa eſt cũ qua
xp̄c eẽ deſiderat. Iſte ſponſus hẽ oẽs cõditões
deſiderabiles ĩ ſponſo. Quia ditiſſim⁹ alioquin
ſponſã ſuaꝫ nõ dotaret. Unde ĩ puerb. Mecum
ſũt diuitie. Quia ſapiẽtiſſim⁹. alioquin totum
diſſiparet. Uñ aplš. In q̃ ſũt oẽs thezauri ſa-
pientie. Quia pulcherrim⁹. alioquin ſpõſe diſ-
pliceẽt. Unde ĩ pſal. Speciosus foꝛa p̄ filijs ho-
minũ. Quia nobiliſſim⁹. alioquin ꝯtemnereẽ.
Uñ Sapiẽtie: generoſitateẽ illi⁹ gl̃ificat. Quia
potentiſſimus. alioquin opprimereẽ. Uñ Eccl̃.
Unus eſt altiſſim⁹ creatoꝛ. Quia optim⁹. alio-
quin nõ diligereẽ. vñ ĩ Cañ. Dilect⁹ meus ꝛc̃.
electus ex milib⁹. De his oĩb⁹ aplš ad Heb. lo-
cutus eſt nobis ĩ filio. ecce nobilitatis excellẽ-
tia: queẽ ꝯſtituit heredẽ vniuerſoꝝ. ecce diuiti-
aꝝ affluentia: p queẽ fecit et ſcl̃a ſic mira. ecce
mirabilis ſapĩa: qui cũ ſit ſplẽdoꝛ gl̃e. ecce foꝛe
elegãtia: portãs oĩa verbo virtutis. ecce infi-
nita potẽtia: remiſſioneẽ pctoꝝ faciẽs. ecce bo-
nitas immẽſa. Talis ſponſi ſponſa. talis ſponſi
filij. nõ hñt lugere. q̃diu ſponſus eſt cum illis.

Et nota q̃ xp̄c qñq̃ꝫ vocat ſe dñm. qñq̃ꝫ pr̃eꝫ.
quãdoq̃ꝫ ſpõſum. Uñ Grego. Qñ vult timeri.
dñm: qñ honorari pr̃eꝫ. quãdo amari ſponſum
ſe noĩat dñs. Attẽde oꝛdineꝫ. Ex timoꝛe eñ ſo-
let ꝓcedere honoꝛ. ex honoꝛe amoꝛ. Uñ ꝛ Ber.
Si ego dñs vbi eſt timoꝛ me⁹. Si ego pr̃ vbi ẽ
honoꝛ meus. Sed ſi ſe ſpõſũ exhibeat: puto q̃ꝛ
mutabit voceꝫ et dicet. Si ego ſponſus vbi eſt
amoꝛ me⁹. Exigit ḡ deus timeri vt dñs. hono-
rari vt pr̃. et vt ſponſus amari. Quid ĩ his p̄-
ſtat. quid eminet? Nempe amoꝛ. Abſq̃ꝫ hoc ꝛ ti-
moꝛ penã habet: et honoꝛ nõ habꝫ grãꝫ. Ser-
uilis eſt timoꝛ q̃diu ab amoꝛe nõ manumittiẽ.
Et qui ꝺ amoꝛe nõ venit honoꝛ: nõ honoꝛ ſed
adulatio eſt. Et quidem ſoli deo honoꝛ et gl̃a:
ſed hoꝝ acceptabit neutꝝ deus. ſi melle amoꝛis
cõdita nõ fuerint. Is p ſe ſufficit. Is p ſe pla-
cet et ꝓpt̃ ſe. Ip̄e meritũ. ip̄e p̄miũ ẽ ſibi. Amoꝛ
preter ſe nõ requirit cauſã. nõ fructũ. Fruct⁹
ei⁹. vſus ei⁹. hec Berñ. Et vt idẽ Ber. dic. Aĩa
ſponſa dei dr̃. q̃ꝛ donis grãꝝ ſbarrata. q̃ꝛ caſto
amoꝛe illi ſociata. q̃ꝛ ꝓle virtutũ fecundãda.

Deinde ponit ſcdãꝫ ſilitudineẽ. q̃ꝛ nemo ſapi-
ens ꝛ diſcrete opãns. aſſumit vel immittit ꝛ ĩ-
ſerit veteri veſtimento aſſũmentũ vel cõmiſſu-
ram. i. pticulaꝫ ſeu ſupplemẽtũ panni rudis. ſ.
nõdũ vſitati. q̃ꝛ ĩ nouitate ẽ ſpiſſioꝛ et rudioꝛ.
Nouũ eñ tollit plenitudineꝫ. i. vniformitatem
ſeu pulchritudineẽ a veſtimẽto ꝛ facit diffoꝛmi-
tateẽ: ꝛ ꝓpter pond⁹ ſuũ rũpit vet⁹. et facit ĩ eo
ſciſſurã ſeu rupturã maioꝛẽ. Cõmiſſura quippe
idẽ eſt qd̃ iũctura ſeu pticl̃a que mittiẽ cũ alia
dicta a cõ qd̃ eſt ſimul ꝛ mittere. q̃i ſimul mit-
tere. illa eñ q̃ ꝯiũgũẽ ſimul mittũẽ. Deinde
ponit terciã ſilitudineꝫ. q̃ꝛ nemo ſapiens et di-
ſcrete agẽs. mittit vinũ nouũ ĩ vtres veteres.
q̃ꝛ tũc eſt ĩ ebullitõne. et vtres ꝓpter vini foꝛti-
tudineꝫ rũpenẽ et vinũ effũdereẽ: et nemo bi-
bens vet⁹ vinũ ſtatim vult nouũ ꝓpter ꝯſuetũ
veteris vſum. Sic a ſili hoĩb⁹ veteri ꝯſuetudi-
ne imbutis et de nouo ꝯuerſis. nõ expedit ſta-
tim graueẽ abſtinẽtiã imponere. q̃ꝛ difficile eſt
aſſueta relinquere. Ex oĩb⁹ his ſilitudinib⁹ cõ-
cludere vult mgr̃ bon⁹. q̃ diſcipli ſui adhuc q̃i
nouicij. nõ debeãt auſteꝝ ꝯtinuare ieiuniũ: ſed
poſtea ieiunareẽt cũ eſſent magis ſolidati et in-
nouati p ſpñſãctũ. Ex his etiaꝫ vult cõclu-
dere. q̃ nouiẽ ꝯuerſi nõ ſũt nĩs p pñiaꝫ onerã-
di. ne ꝓpter nimiã auſteritateẽ deſpẽnt ꝛ totũ di-
mittãt. et ea q̃ ſũt pfectõis magne nõ ſũt hoĩb⁹
imponẽda. donec ſpoliati fuerint vetẽi vita. q̃ꝛ
hoĩb⁹ de nouo cõuerſis opa incõſueta ſũt diffi-
cilia ꝛ dura: ſed paulatim aſſuefaciẽdo efficiũẽ
facilia et ſuauia. Qui ḡ vult aliqueẽ ad v̄tutes
et pfectõꝫ inducẽ. pua q̃daꝫ debet primũ ſuadẽ
emendare. et ſic gradatim vlẽ ꝓcedẽ. Uñ Criſ.
Hoc aẽ dixit. regl̃aꝫ dãs ſuis diſcipulis. vt di-
ſcipulos ex vniuerſo oꝛbe terraꝝ cũ mãſuetu-
dĩe ſuſcipiãt. Itaq̃ꝫ neq̃ꝫ nos oĩa ab oĩb⁹ expe-
ctam⁹ ĩ ꝓhemijs. ſed q̃cũq̃ꝫ poſſibilia ſũt. et ve-
lociter ꝛ vlẽ incedẽ⁹. hec Criſ. Hui⁹ loci me-
moꝛ dꝫ eẽ q̃libꝫ cõdẽs decreta vl̃ ꝯditões. ꝛ etiã
cõfeſſoꝛ imponẽs pñiaꝫ penitẽtib⁹. Meli⁹ ẽ eñ
exẽplo dñi pñiaꝫ leueẽ ꝛ tolerabileꝫ alicui iniũ-
gere q̃ impleaẽ: q̃ ḡueꝫ et impoꝛtabileẽ q̃ ñ im-
pleta. onerat⁹ reus ꝯſtituaẽ. Melioꝛ ẽ leuis pe-
nitẽtia hilariter pacta: q̃ ḡuis ĩ angaria ꝛ re-
iecta. Ita eſt de ſnĩa dãda. ita de decreto ꝓmul-
gãdo: vt ſp miſcdĩa et lenitas ſupexaltet iudi-
diciũ et auſteritateẽ. Oratio.

DOmine ihũ xp̄e q̃ multis modis me vo-
cas et admones vt ſeq̃r te: tu diuina ĩ-
ſpiratõe coꝛ meũ accẽde. vt te vocãteꝫ
ſeq̃ꝛ tua gr̃a: nec aliquid me ſeparet a caritate
tua. Da mihi vt de ſctis cogitatõib⁹. meditatõ-
nibus. et affectionib⁹ boniſq̃ꝫ operibus et vir-
tutib⁹ tibi fuiã: et ꝯuiuiũ ex magna delectatõe
et deuotiõe mẽtis exhibeam. Et q̃ miſcdiaꝫ vis
potiuſq̃ ſacrificiũ. ꝛ veiſti vocare pctoꝛes ma-
giſq̃ iuſtos. pr̃a mihi miſo pctoꝛi. vt ĩ me tuã
miſericoꝛdiam merear clemẽter experiri Amen.

De electõne duodecim aploꝝ. Ca. XXXII.

DEinde poſtq̃ dominus
ap̄les diſciplos vocauit. vidẽs t̃bas
ſeq̃ntes dimiſit eas. ꝛ a ſtrepitu re-
ceſſit. Aſcẽditq̃ꝫ ĩ mõteẽ thaboꝛ ſol⁹
oꝛare. q̃ꝛ q̃ bñ oꝛat mẽteẽ ſurſũ leuat a t̃renis.
cui etiã nccĩa ẽ trãq̃llitas coꝛpalis. Hic mõs ẽ
ĩ cãpo galilee. ĩ c⁹ deſcẽſu ꝛ pede oñdiẽ loc⁹ vbi
Melchiſedech obuiauit abrahe. a cede regũ re-
uertẽti. et ad radiceẽ ei⁹ fluit toꝛrens cyſon. In
hoc monte fuit abbacia nigroꝝ mõachoꝝ ſub
metropolitano nazareno. a q̃ ciuitate ꝫ oꝛiẽteẽ
ip̄e mõs diſtat q̃rto miliario. Ul̃ ſm q̃ſdã aſcẽ-
dit in quendã mõtem aliũ. ſupra mare galilee
ſitum. Et erat pnoctans ĩ oꝛõne dei. non ſeculi
non pro ſe tanq̃ infirmus et indigens: ſed pro

nobis tanq̄ pi⁹ et clemēs. Quedaȝ.n.oīo ē dei
vt ꝑ ſpūalib⁹ ⁊ veris bonis ↄſequēdis. Quedā
eſt ſctī vt ꝑ terrenis ↄferēdis.q̄ eſt etiaȝ diabo-
li ſi ex cupiditate fiat. Quedaȝ eſt tm̄ diaboli.
ꝑ carnalib⁹ deſiderijs implēdis. Vbi Amb. Et
erat:inquit.ꝑnoctans ī oīone. Spēs tibi dat̄
foīa ꝑſcribit̄ quaȝ debes emulari. Quid eīn te
ꝑ ſalute tua facē oportet. qñ ꝑ te xp̄c ī oīone
ꝑnoctat? Quid te facere ↄuenit cū vis aliqd̄ of
ficium pietatis adoriri qñ xp̄c miſſur⁹ apoſto-
los orauit pri⁹? Et ſolus orauit.nec vſq̄ alubi
(ſi nō fallor)oraſſe cū aplīs repit̄. Vbiq3 ſol⁹
obſecrat. dei eīn ↄſiliū humana vota nō capi-
unt.nec quiſq̄ interioꝝ pt̄ eſſe pticeps cū xp̄o
Vñ ⁊ Bef. Tu:inquit.cum oraueris intra in-
cubiculū tuū.et clauſo oſtio ora. Et qd̄ dixit:
fecit. Solus ī oīoe pernoctabat. nō modo ab-
ſcōdēs ſe a turbis ſed nec vllū quidē diſciploꝝ.
nec vllū domeſticoꝝ admittēs. Deniq3 tres ſe-
cum intimos ſibi adduxerat.cū vltro ꝑperaret
ad mortē.auulſus eſt ab ipis orare volēs. Er-
go et tu fac ſilr.qñ orare volueris. Vñ ⁊ Crif.
Exurge igr̄ ⁊ tu in tēpeſte noctis.purior eſt tūc
tpis aīa.ipe tenebre.ſilētiū nimiū.pñt ſufficiē-
ter ad cōpūctōȝ ꝑducere. Tūc nō vexat inanis
gl̄a.nō accidia ⁊ ↄcitatō occupat.nō ſic ignis
ferri ſeq̄ſtrat rubigineȝ.velut noct̄na oīo eru-
gineȝ pctōꝝ. Que de die ſolis eſtus ꝑcuſſit.no-
cte refrigerat̄. quēlibet rorē ſuꝑant nocturne
lacrime.⁊ ↄ̄ cōcupīaȝ valēt ⁊ quēlibȝ tumorē.
Si ēo ꝑdicto rore nō foueat̄ hō.areſcit ſb die.
Quapropter ores noctu.et oñde q̄ nō ſoluȝ ad
corp⁹ nor ꝑtinet:ſed etiaȝ ad aīaȝ.hec Criſoſt.
Qui ḡ deū orādo q̄rit.exurgēte ſtrepitū vitōꝝ
ꝑmēs ad ſuꝑiora ꝑgrediat̄.et ad verticē ſubli-
mioris curie aſcendat .vt exteriori ceſſāte tu-
multu.ī q̄daȝ mentis ſecreto.ꝑ interna deſide-
ria ſilēter cū dño loq̄t̄. Cupienti.n.cū deo loq̄
⁊ cōſolatōeȝ diuinam ꝑmereri.expedit ſolitu-
dinē q̄rere.et ↄſolatōȝ humanā relinq̄re. Cui⁹
exemplū habem⁹ ī Iohe euan.qui quātū ī ſoli-
tudine ꝑfecerit ⁊ luct⁹ ſit.pene oīb⁹ notuȝ eſt.
In pathmos.n.inſula exilio relegat⁹. ⁊ cōſor-
tio hoīm deſtitut⁹. ↄſolatōȝ angeloꝝ ꝑmeruit
et apocal̄.quā ei dñs ꝑ ſtatu ecclīe.pñtis.ſ.et
fute reuelare dignat⁹ ē: ꝓpa manu ſcripſit. vñ
Beda. Hiſtoria nota eſt. iohem a Domiciano
ceſare ꝓpter euāgeliū ī inſula relegatū.cui tūc
ↄgrue ſecreta datū eſt celi penetrare.cuȝ certa
terraꝝ ſpacia negabat̄ excedere. Et ſilia repi-
unt̄ de plīb⁹ alijs.qui modico tpe plus lucti ſē
ſoli.q̄ toto tpe ſuo lucti fuerint comitatu. Qñ
at̄ xp̄c orat theoricā. qñ docet ꝑcticaȝ vitā in-
forat.ne quis ꝑ cura ꝓximi a cōtēplatōis ſtu-
dio torpeſcat.vel ꝑ ſtudio diuine ↄtemplatōis
q̄uis ſuꝑior ſit ꝓximi curā negligat. Vñ Anſh.
Regnū dei ꝑdicādo dieb⁹ cū ꝓplo ↄmorat̄ ⁊ cō-
fluentes t̄bas miraclīs et v̄bis edificat. nocti-
bus mōteȝ frequētans oīoib⁹ vacat.admonēs
ꝑ ↄgruētia tpis.nūc ꝓximis inter q̄s viuim⁹
v̄bis et exēplis ꝑ modolo nr̄o vite viaȝ demō-
ſtrare:nūc ſolitudinē mētis adeūtes.et virtutū
mōtē aſcēdētes dulcedini ſuꝑne ↄtēplatōis in-
hiare: ⁊ intētōnē nr̄aȝ infatigabili affectu ad
ſuꝑna dirigē. Huic illd̄ Bef. ↄſonat: q̄ de ſe et
ſibipi dicebat. Venite aſcēdā⁹ ad mōtē dñi.⁊ ad
domū dei iacob:et docebit nos vias ſuas. intē-
tōnes.cogitatōes.volūtates et affectōes et oīa
interiora mea. Venite aſcēdam⁹ ī mōteȝ dñi.ī
locū vbi dñs videt vl̄ vid̄r. Cure ſolitudīes an-
xietates pene expectate h̄ cū azino corꝑe iſto.
donec ego cū puero.i.intelligētia vſq3 illuc ꝓpe-
rātes.reuertamur ad vos. Reuertemur.n.ad
vos.et heu reuertemur q̄cito. Et cū fct̄⁹ eſſȝ
dies:vocauit dñs ad ſe diſcipulos ſuos (forte
adhuc dormiētes)et elegit ex ipis.xij.ſeu fecit
ſtatuēdo vt eſſent.xij.cū illo magis ꝑncipales.
q̄s et aplos.i.miſſos.ſ.ad predicādū regnū dei
noīauit. Pri⁹ q̄deȝ vocauit eos ad diſcipulatū
ſȝ mō ad apl̄atū. Cōſidēa h̄ q̄ xp̄c aplos elect̄⁹
orabat ꝓlixe.q̄ erat ꝑnoctās ī oīone:et ſic di-
utina ⁊ nocturna oīone ꝑhabita elegit aplos
per hoc oñdēs. q̄ ꝓmotōni ꝑlatoꝝ ī ecclīa dei.
debēt oīones deuote ꝑmitti:⁊ q̄ ipi ꝑ deuotas
oīones ⁊ nō ꝑ inductōnes et ꝓmiſſiōes ſūt eli-
gēdi. Vñ gloſa. Dñs ī mōteȝ aſcēdēs.ad ſe vo-
cat et eligit q̄s vult.q̄ nō illoꝝ electōis et ſtu-
dij.ſȝ diuine erat digñtiōis ⁊ grē.vt ī apl̄atum
vocaret̄.vñ ait. Nō vos me elegiſtis ſȝ ego ele-
gi vos. Ergo hūanū ſtudiū.vt ꝑcum hūanaꝝ
pecuīe q̄ſt⁹ generis ⁊ hmōi excludit dñs ab ele-
ctōne ꝑlati.vt ī ea currat ſola grā diuina.ꝓpē
quā tm̄ et ꝑ quaȝ debȝ q̄s eligi. Vñ ī pſ. Aſcē-
dūt mōtes ⁊ deſcēdūt cāpi.ī locū.ſ.ꝑlatōis quē
fūdaſti eis.nō pecuīa.nō carnal̄ affect⁹:ſȝ ſo-
la grā et electō canonica.q̄ hodie ad ꝑnicīē ec-
cleſie multiplicit̄ corrūpit̄.nō ſn̄ mag̃ dī offē-
ſa. Per hoc at̄ qd̄ aplos inſtituit ī mōte:ſigni-
ficauit q̄ epi aploꝝ ſucceſſores. ī ſuꝑiori ḡdu
ſūt ecclīe. Vñ dicūt̄ epi ab epȳ qd̄ ē ſuꝑ et ſcō-
pos intētio.q̄ ſuꝑ gregē dñicū debēt intēdē:vt
eū ad ſuꝑna valeāt dirigē. Sȝ heu ml̄ti ex eis
inferiores ī oꝑe ſūt.et nec ſibi nec alijs ꝓſūt:et
ſic nomen ſn̄ re tenēt. Sic at̄ ī vocatōe fuit
cōmēdatio grē:ſic ī numero ↄgruētia figure.
Nā duodenari⁹ aploꝝ nūer⁹:ī multis eſt figu-
ratus. Iſti eī.xij.apli ſb figura loquēdo.ſt pri-
mo duodecim ꝑriarche totū ꝓplm xp̄ianū ſpū-
aliter generādo.ſcdo.xij.viuētes fōtes ī helȳm
doctrinis ſuis ecclīam ⁊ mūdum irrigādo.ter-
cio.xij.lapides ꝑcioſi ī veſte pōtificali. exēplis
ſctīs ecclīam adorādo. quarto.xij.panes ſupra
mēſam ꝓpoſitionis.aīas verbo vite reficiēdo.
quinto duodecim ꝑncipes tribuū.ꝑcepta ſalu-
taria ꝓmulgando.et ecclīaȝ ſalubriter guber-
nādo.ſexto.xij.exploratores terre ꝓmiſſiōis fu
turā vitā ꝑ ↄtēplatōȝ inquirēdo.⁊ poſtea deuo
tis anūciādo.ſeptio.xij.lapides de iordane ſb-
lati.mōi fluxū cōtemnēdo. octauo.xij.lapides
altaris.xp̄i ſacrificiū in ſe portando.nono.xij.
vituli dño imolati. ꝓ xp̄o martiriū ſuſtinēdo.
decio.xij.boues ſub mari eneo: baptiſmi graȝ

predicādo et miſtrādo. vndecimo. xij. leūculi in
throno ſalomoīs. tyrānos mōi vīcēdo. ꝛ obſti-
natos ꝯmiatōe penaꝝ inferni terrēdo. duode-
cimo. xij. ꝓbe de fut̄o tp̄e eccl̄iaꝫ admonēdo.
tredecio. xij. hore diei. vite xp̄iane tp̄a ordinā-
do. q̄rtodecio. xij. porte ciuitatis. p̄ſtate clauiuꝫ
regnū celoꝝ aperiēdo. q̄ndecimo. xij. fūdam̄ta
ciuitatis. eccl̄iam meritis ꝛ p̄cib⁹ ſuſtentādo.
ſedecio. xij. ſtelle ī corona ſpōſe. eccl̄iaꝫ doctri-
nis ꝛ miracl̄is illuſtrādo. Scōm Bedā. etiaꝫ
hūc numeꝝ apl̄orū inſtituit certa cā miſterij.
vt. ſ. mōi ſalutē quā ōbo p̄dicarēt. ſuo q̄ꝫ nūero
cōmēdarēt. Ter. n. q̄tuor. xij. faciūt. et totidem
apl̄i ad p̄dicādū miſſi ſ̄t: q̄ꝛ ꝑ eos fides ſc̄te tri-
nitatis ī q̄tuor mōi ptib⁹ p̄dicāda erat. vt qua-
dratū orbem fide ſc̄te trinitatis inſigniret. Vn̄
et de ciuitate ſc̄ta irl̄m deſcendēte de celo a deo
ſcp̄tū eſt. q̄ꝛ erāt ab oriēte porte tres. et ab aq̄-
lone porte tres. ꝛ ab auſtro porte tres. ꝛ ab oc-
caſu porte tres. Vbi figuraliter oñdebat̄: q̄ꝛ p̄-
dicātib⁹ apl̄is apl̄orūq̄ꝫ ſucceſſorib⁹. cūcte per
orbem natōes ī fide ſc̄te trinitatis eccl̄iaꝫ eēnt
ingreſſuri. Scōm Hiero. fecit vt eſſent duode-
cim. vt ſint ipi ſup thronos duodecim. iudicā-
tes duo. tri. iſrl̄. Vel cū duodenarios cōſtet ex
duplici ſenario. qui ē numer⁹ pfectōis: ſignifi-
care voluit. q̄ duplex pfectio. ſ. vite ꝛ ſc̄ie. ſiue
opis et ſmonis debꝫ eſſe ī his q̄ hn̄t apl̄icū of-
ficiū. Noīa aūt apl̄oꝝ q̄s elegit ſunt hec q̄ ſe-
quūt̄. Simon quē p⁹ cōuerſiōꝫ cogminauerat
petꝝ. et andreas fr̄ ei⁹. iacob⁹ zebedei. ſ. fili⁹. ꝛ
iohēs fr̄ ei⁹. impoſuit his duob⁹ noīa bonarges
i. filij tonitrui: q̄ꝛ ſepe audierūt terrificā vocem
et tonitruū pr̄is ꝑ nubem de filio tonātis. phi-
lippus et bartholome⁹. thomas ꝛ mathe⁹ publi-
canus. iacob⁹ alpei. ſ. fili⁹. q̄ et iacob⁹ iuſt⁹ ꝓp̄
ſc̄titatē vite. et minor q̄ꝛ poſterior ī vocatōe. ꝛ
fr̄ dn̄i ꝓpter ſilitudinē eſt vocat⁹. et ſymō cha-
naneus fr̄ ei⁹. a chana vico ſeu villa galilee: q̄
et zelotes eſt dict⁹. chana em̄ zel⁹ ꝛ chananeus
zelotes. i. emulator dr̄. et thade⁹ ſilr̄ fr̄ ei⁹ qui ꝛ
iudas iacobi. ſ. fr̄ eſt vocat⁹. et iudas ſchario-
tes a ſcharioth. vico iudee in q̄ ort⁹ eſt noīat⁹.
Hic inter apl̄os eligit̄. ad oñdendū ꝓphecia d̄ð
eſſe ꝯpletā. q̄ dn̄s ihs tradēd⁹ ꝑ diſcipl̄m p̄dici-
tur: et ad excuſatōꝫ bonoꝝ q̄n̄ ī ꝯgregatōe eo-
rum aliq̄s malus reꝑitur. Vn̄ Aug. Nō audio
mihi arrogare q̄ dom⁹ mea ſit melior cetu apo
ſtoloꝝ. Itē ſm eūdē Aug. vt ip̄o malo vtēs bn̄.
et ſue paſſionis implēt diſpoſituꝫ: et eccl̄ie ſue
tolerādoꝝ maloꝝ p̄bēt exēplū. Inſuꝑ ſm Am-
bro. Proinde eligit̄. vt oñdat̄. q̄ꝛ magna ē vēi-
tas. quā nec aduerſari⁹ miſter infirmat. voluit
deſeri. voluit ꝓdi. voluit ab apl̄o ſuo t̄di. vt tu
a ſocio ꝓdit⁹: modēate feras tuū erraſſe iudiciū
periſſe bn̄ficiū. Itē ſm Theophilū. vt diſcamus
q̄ de⁹ nō repellit aliquē ꝓpter futurā malitiaꝫ:
ſꝫ ꝓpter pn̄teꝫ ōtutē dignū hr̄. Noīat aūt apo-
ſtolos ꝓprijs noīb⁹. vt pſeudo ꝛ falſi apl̄i q̄ futu-
ri erāt excluderēt̄. ꝛ ab oīb⁹ vitarent̄: nec q̄ſq̄
audēt aliū inſcribere cathologo apl̄oꝝ. Itē vt
tam noīa apl̄oꝝ q̄ ſibi credētiū. oñderet̄ ſcp̄ta
eſſe ī libro vite. Cōbinat do eos. ac duos ꝛ du-
os noīatim exprimit. in ſignū mutue dilectō-
nis et approbatōis iugalis ſocietatis. Itēq̄ꝫ vt
mutuo ſe iuuātes eſſent fortōres. ꝛ inſuꝑ ꝯ do-
lum ī fidei ꝯfeſſione. ꝛ ꝯ cōflictū ī tormētoꝝ to-
leratione. Vt aūt dic Aug⁹. elegit hos diſcipl̄os
q̄s ꝛ apl̄os noīauit. hūiliter natos. inhonora-
tos. ill̄ratos: vt quicq̄d magnū eſſēt et facerēt.
ip̄e ī eis eſſ, et facēt. Vnde ꝛ Amb. Siliter ad-
uerte celeſte cōſiliū. Nō ſapiētes aliq̄s. nō diui
tes. nō nobiles. ſꝫ piſcatores et publicanos q̄s
dirigēt: elegit. ne traduxiſſe prudētia. ne rede-
miſſe diuitijs. ne potētie nobilitatiſq̄ꝫ auc̄te t̄-
xiſſe aliq̄s ad ſuā grāꝫ videt̄. vt vēitatis rō nō
diſputatōis grā p̄ualeret. hec Amb. Ad mō-
tana ḡ dn̄s ꝯſcendit. vt a turbis recederet. ꝛ q̄-
ete oraret. et familiariter apl̄os eligeret et in-
ſtrueret: vt et turbas ad altiora traheret. ſꝫ t̄-
bis aſcēdere nō valentib⁹. ſequūt̄ diſcipuli ei⁹.
Voluit etiaꝫ doct̄⁹ ī montē aſcēdere: vt altiora
p̄cepta datur⁹ de altis ea p̄dicaret. Et qui mi-
nora legis precepta filijs iſrl̄ ī monte dederat:
maiora diſcipulis euāgelicis ī monte dare vo-
luit: vt ſe eūdeꝫ deū oñderet: qui legē et euāge-
licaꝫ vitā dedit. Pt⁹ electōꝫ itaq̄ꝫ apl̄oꝝ voluit
eos de opib⁹ pfectōis inſtruere. q̄ꝛ ad ḡduꝫ ma-
iorem ꝓmoti debēt cognitionē maiorē hr̄e. Vn̄
Beda. Miſtice mons ille ī q̄ apl̄os elegit dn̄s.
altitudineꝫ deſiḡt iuſticie. q̄ inſtruendi erāt. et
quā p̄dicaturi hoīb⁹. Nā q̄ꝛ miſſur⁹ erat eos ad
p̄dicādum euāgeliū regni celeſtis. merito ꝑ ſb-
limitatē loci ī q̄ electi ſūt. amonere voluit eos
nō in infimis deſiderijs aī diſſoluē. ſꝫ ad ſupna
deſiderāda ꝛ q̄renda ſꝑ erigere debere. Sic etiā
legē dat̄⁹ p̄ori ꝓpl̄o ſuo ī mōte apparuit. de mō-
te q̄ agenda eſſent innotuit. Vn̄ et glo. Aſcen-
dit quippe mons ī montē. vt altiora ōtutū cul-
mina docēt. ꝛ eccl̄iaꝫ ſuꝑ quā ſedet p̄dicās p̄ce-
ptū dn̄i ſblimi⁹ erigēdam oñderet: quā eadē do-
ctrina vſq̄ꝫ ad finē ſc̄l̄i pleni⁹ erudiret. Quis ḡ
ibi docere poterat vbi erat: ī montē tn̄ ad p̄di-
candū aſcendit: in ſignū q̄ in mōtē ꝛ altitudi-
nem ōtutū debet aſcendere. qui p̄dicare vult et
iuſticiā dei docere. Vn̄ Criſo. In veritate cōſi-
ſtere dꝫ. qui iuſticiā docet et audit: nemo eī pt̄
ī valle ſtare. ꝛ de mōte loqui. Vbi ſtas inde lo-
quere. aut vnde loq̄ris ibi ſta. Si anim⁹ eſt in
terra: q̄uo de celo loq̄ris? Si de celo loq̄ris: in
celo ꝯſiſte. Etſi iuſticiā facē nō vis. q̄uo mgr̄m
iuſticie audis? Vt q̄d mgr̄m vocas: cui⁹ nō vis
eſſe diſcipl̄s? Vn̄ Richar. Q̄ aūt doct̄⁹ diſcipl̄os
ī mōtē aſcēdit. hoc nob inſinuat. q̄ q̄ ſacre do-
ctrīe ōbū diſpēſat nō ī valle p̄ui opis. nō ī cā-
po effrenate diſſolutōis ꝯſiſtere debeat. ſꝫ ī mō-
tē ſp̄ūalis ꝯuerſatōis ꝑ exercitia ōtutū ꝛ exhi-
bitōeꝫ bonoꝝ opeꝝ aſcēdat: ſic̄ ſcp̄tū eſt. Suꝑ
mōteꝫ excelſū aſcēde tu q̄ euangelizas ſyon.

Dn̄e ihu xp̄e q̄ ꝓp̄ ieſtīabilē miſcōiaꝫ tuā
ī mōm veniſti. vt pctōres ab erroib⁹ ad
pn̄iaꝫ r̄uocares. ꝛ ex his ꝯples dig̃t⁹es

eligere ī tuos ſecretarios et diſcipulos ſpāles: reuoca miſericors de⁹. me miſeꝝ pctōꝛē errātē. āplectere redeuntē. ɔforta dolētē. inſtrue igrā-tem. ac tādē me (lꝫ indignū) cū diſcipul' tuis admittēs. totaliter a deſiderio terrenoꝝ leues. et mētē oīno ad celeſtia trāſferas: vt audiā ⁊ ītelligā v̄ba tua. ⁊ ope ɔpleā vniuerſa Amen.

De ſermone dn̄i in monte. et pꝛimo de octo beatitudinib⁹. Capitulum. XXXIII.

POſt hec dominus Jh̄s fecit ſmonē pulcherrimū ⁊ copio-ſum. quē (vt dic Aug⁹) ſiq̄s pie ſo-brieq̄ꝫ cōſiderauerit: inueniet in eo q̄ntum ad moꝛes optimos ptinet. pfectum vite xp̄iane modū. ⁊ iſtū ſermonē oīb⁹ p̄ceptis. q̄b⁹ xp̄iana vita infoꝛat̄ eſſe pfectū. Huc ſermonē Math. et Luc. varie narrāt. et ob hoc quidā dicūt. dn̄m pꝛius ſmonē feciſſe diſcipulis tm̄ ī ſupcilio mōtis. ſedēdo p modū doctoꝛis. et huc narrat Mathe⁹: ⁊ p⁹ ī latē mōtis cōiter turbis et diſcipulis aliū ſil'ēꝫ ſtando p modū p̄dicato-ris. ⁊ huc narrat Lucas. Alij v̄o dicūt dn̄m p̄-mo ſediſſe cuꝫ diſcipulis in ſupcilio montis. et electis. xij. deſcendiſſe ad aliquā planiciē ī latē mōtis eiuſdē et ibi vnū ſmonē ſimul cū t̄bis et diſcipulis habuiſſe: quē vterq̄ꝫ euāgeliſta nar-rat dr̄ſimode. eadē tn̄ rei veritate. Sꝫ pꝛimum ɔn̄i⁹ tenet̄. ⁊ veritati magis ɔſentire videt̄. Et ex hoc inoleuit cōſuetudo ī eccl'ia q̄ q̄n fit ſer-mo t̄bis et ſcl'arib⁹ ſtat p̄dicatoꝛ. vt inuitās ad pugnā ⁊ opatōꝫ: q̄n clericis et religioſis. ſedet vt inuitās ad quietē ⁊ cōtēplationem. Pꝛo-ponit aūt dn̄s ih̄s ī principio ſui ſermonis octo bt̄itudīes ſeu virtutes. ⁊ ſb̄nectit p̄mia ſingl'is beatitudīb⁹. ſeu v̄tutib⁹ coꝛrn̄dentia. Vn̄ poīt ibi aliq̄d p modū meriti: puta. beati ⁊c̄. et aliq̄ p modū p̄mij: puta. q̄m̄ ⁊c̄. pꝛimū ei ptinet ad beatitudinē meriti. ſcd̄m v̄o ad bt̄itudinē pre-mij. Sed qui deſiderat ɔſequi p̄miū: ſtudeat p̄-mo h̄r̄e meritum. Vn̄ Aug. Nemo quippe inue-niri pt̄. qui bt̄s eē nolit. Sed o ſi hoīes q̄uo de-ſiderāt mercedē: ſic op⁹ mercedis nō recuſarēt. Quis nō alacriter currat. cuꝫ ei dr̄ beat⁹ eris. Libēter audiat ⁊ cū dr̄. ſi hec feceris. Nō recu-ſet̄ certamen. ſi diligit̄ p̄miū: et accēdat̄ aīm⁹ ad alacritatē opis cōmendatōe mercedis. hec Aug. Beatitudo quippe dr̄ dupliciter. vno mō ī ſpe ſicut hr̄ ī via. alio mō ī re ſic̄ hr̄ ī patria. Beati ſūt ḡ excellētes ī virtute bt̄itudine vie per grām beatificandi. beatitudine patrie per gloꝛiā. Vel ſm Aug. non inde beati ſunt quia paupes ſpū: ſed q̄m ipoꝝ eſt regnum celoꝝ. et ita de alijs ſuo modo. Docebat ḡ eos: dicens. Beati paupes ſpū. i. volūtate ⁊ electōe. nō ne-ceſſitate vel ſil'atione. q̄m ipoꝝ eſt regnum ce-loꝝ. qđ eſt p̄miū coꝛrn̄dēs merito eoꝝ. Vbi ſci-endum. q̄ pauptas ſp̄s ſumit̄ h̄ p abſtinentia ab amoꝛe mūdi. i. ab amoꝛe eoꝝ q̄ ī mūdo ſunt. et q̄ amatoꝛ mūdi ɔplectit̄: et ſic ē plenaria oīm delectabilium abdicatio. oīes delectatōes que ſūt in diuitijs. delitijs et honoꝛib⁹ ɔtemnēs. Et ideo bt̄itudo iſta pt̄ intelligi dupliciē. vno mō p ɔtēptu diuitiaꝝ ⁊ carnaliū voluptatū. ſcd̄o p cōtemptu ſui et p̄pe excellētie. vt etiā bon⁹ ſe inutilem et ceteris reputet inferioꝛē. Cōtēpt⁹ aūt diuitiarū naſcit̄ ex ɔtemptu ſui: qui em̄ ve-raciter et huiliter pꝑter deū ſe ɔtēnit: tpalia q̄ pꝑter ſe ſūt. faciliter etiā ɔtemnit: nec magno p̄cio exterioꝛa eſtimat. qui ſe interi⁹ nō curat. Sic ḡ pauptas ſp̄s implicat virtutē volūtarie pꝑter xp̄m egeſtatis: et etiā vere huilitatis. Et ſm vtrūq̄ꝫ intellectū hec beatitudo p̄mū tenet locum. Scd̄m p̄muꝫ q̄dē intellectū. q̄ꝛ pauptas eſt pꝛima pfectio volentium ſeq̄ xp̄m. ⁊ totius ſpūalis edificij fundamētum. Non. n. pt̄ expe-dite ſeq̄ xp̄m pauptatis ſpecl'm. qui onēat⁹ eſt reb⁹ tpalib⁹. nec eſt liber ſꝫ ſuus. q̄ animi affe-ctōes ſb̄ijcit iſtis reb⁹ trāſeūtib⁹. Ei⁹. n. rei quā affectuoſe diligo: me ſeruū ſponte ɔſtituo. Et iō nihil eſt amādū: niſi ip̄e de⁹ vl' aliđ pꝑter deū. Vnde Amb. Pꝛimā bt̄itudinē hāc vterq̄ꝫ euā-geliſta poſuit. oꝛdine. n. pꝛima eſt et parēs q̄dā generatrīq̄ꝫ virtutū. Quia qui ɔtēpſerit ſcl'aria ip̄e merebit̄ ſempiterna. Nec pt̄ quiſq̄ meritū regni celeſtis adipiſci. qui mūdi cupiditate poſ-ſeſſus: emergendi nō hr̄ facultatē. Sil'r ḡ ad ī-tellectum ſcd̄m. q̄ꝛ huilitas oppoīt̄ initio oīm vitōꝝ. ſ. ſupbie. q̄ inter oīa vitia tenet pricipa-tum. Vn̄ Aug⁹. Recte h̄ intelligūt̄ paupes ſpū humiles et timētes deū. i. nō hn̄tes inflantem ſp̄m. Nec aliunde oīno incipe opoꝛtuit beatitu-dinē. Sic quidē puenit̄ ad ſummā ſapiā. In-itium aūt ſapie timoꝛ dn̄i. q̄m et a ɔrio initium oīs pct̄i ſupbia ſcribit̄. vn̄ ⁊ Criſo. Sic cetera vitia deponūt ad inferos (ſꝫ maxīe ſupbia) ſic vehunt v̄tutes ad celum: maxīe aūt humilitas. hec Criſo⁹. Cupidi ḡ et ſupbi appetāt ⁊ diligāt regna terraꝝ. beati aūt paupes ſpū. i. ſpūali vo-luntate vel ſui reputatōe: q̄m ipoꝝ eſt regnū celoꝝ. nūc in ſpe et ī futo erit ī re. Et bn̄ p̄miū merito rn̄det. vt indigētie ⁊ huiliatōni copioſi-tas ⁊ exaltatio ſuccedat. In reḡ em̄ intelligit̄ oīmodo ſufficiētia ⁊ excellētia. q̄ bn̄ pmittit̄ in celis q̄ tl'ia ɔtēpſerit ī t̄ris. Deinde ſeq̄t̄ ſcd̄a. Bt̄i mites q̄m ipi poſſidebūt terrā. Poſt pauptā-tem ſeq̄t̄ mititas. q̄ em̄ paup eſt. multis lace-ſcit̄ iniurijs: et iō neccium ē q̄ ſit mitis vl' mā-ſuet⁹ qđ idē eſt ſm rem ſꝫ dr̄nt noīe. Mitis eſt ē qui aliū nō offendit. māſuet⁹ q̄ ſe offendētes to-lerat. Vn̄ māſuet⁹ dr̄ q̄ manu aſſuet⁹. cui faci-le eſt ſuſtinē. nō maluꝫ p malo reddē: mitis v̄o q̄ null'a aī accēſiōe t̄bat̄. ſꝫ iugit̄ in aī bonitate pſeuerat. Et ſm hoc mitis dr̄ ī affectu. māſue-tus ī effectu. Mites ḡ ſm rē ſt̄ hoīes māſueti. modeſti. ⁊ huiles. ī fide ſimplices. et ad oēꝫ in-iuriā patiētes: q̄ nullā amaritudīeꝫ aī ſentiūt ⁊ cū irritati fuerit: nec cogitāt facē malū nec faciūt: cedūt impꝛobitatib⁹ et nō reſiſtūt malo. ſꝫ vincūt malū ī bono. Et vere beati mites q̄m ipi poſſidebūt t̄rā. ſ. duplicē. i. coꝛpis pꝑij quā gerūt. ⁊ padiſi quā q̄rūt. Terrā inquā coꝛpis

ꝑꝛij. qꝛ mites bn̄t dn̄iū ſui. ſꝫ nō iracūdi: qꝛ nō
ſbijciūt ſēſualitatē rōi. Jt ſrā padiſi. mites. n.
q̇ete ꝛ pacifice poſſidet dn̄s ī terra moꝛiētiū. ꝛ
iō lege viciſſitudis mites poſſidebr̄ dn̄m in ſra
viuētiū. Et ſm glo. qm̄ ſeipos in pn̄ti poſſidēt.
hēditatē pr̄is ī fut̄o poſſidebr̄. Ubi Aug. Tunc
vere poſſideb ſrā. qn̄ inheſeris ei q̄ fecit celū ꝛ
terrā. Hoc eſt ei eē mitē nō reſiſtē deo tuo. Ut
ī eo qđ bn̄ facias. ipē tibi placeat: n̄ tu tibi. Jn
eo aūt qđ mala iuſte pateris. ipē tibi nō diſpli-
ceat: ſꝫ tu tibi. Neqꝫ em̄ paꝝ eſt. qꝛ placebis ei.
diſplicēs tibi. Diſpliceb em̄ ei. placēs tibi. hec
Aug. Rixāt ḡ immites et dimicēt ꝑ terrenis ꝛ
tpalib9 reb9. bt̄i aūt mites. qm̄ ipi hereditate ac
immobiliter ꝛ ſolide poſſidebr̄ terrā. eterne be-
atitudis. Ad hoc ei hoies feroces mouēt guer-
ras ꝛ lites. ſeq̄ntes mot9 iraſcibilis. vt q̄i ſecuri
poſſideāt terrā deuictis inimicis. ꝛ iō illis q̄ ſē
totaliter q̇etati a motib9 iraſcibilis. bn̄ ꝑmitti-
tur poſſeſſio pacifica terre viuētiū: de q̄ pelli
nō poſſūt ab aduerſarijs. Significat em̄ terra
(ſm Aug) q̄ndaꝫ ſoliditatē ꝛ ſtabilitatē hēdi-
tatis ꝑpetue. vbi aīa ꝑ bonū affectū tāq̄ ī lo-
co ſuo requieſcit. ſicut coꝛp9 ī terra: et inde ci-
bo ſuo alit̄ ſicut coꝛp9 a terra. Jpa eſt req̇es et
vita ſctōꝝ. Si ḡ (vt dic Beda) celoꝝ regnum
paupib9 et terra mitib9 ꝑmitit̄. qđ ſupbis et
ꝯtētioſis niſi infern9 relinq̄t̄! Deinde ſequit̄
tercia. Bt̄i q̄ lugēt: qm̄ ipi ꝯſolabūt̄. Hec ēcia
bt̄itu d9 recte pr̄iaꝫ ſeq̄t̄ et ſcdaꝫ. p9 ꝯtēptū nā-
qꝫ mōi ꝑ pauꝑtatē. p9 quietē mētis ꝑ māſuetu
dineꝫ: vacās hō ſibi ꝛ ꝯſiderās ſtatū ſuū. nihil
inuenit nec in ſe nec in alijs niſi miſiaꝫ luct9
et flebile: ꝛ iđo incipit lugē. Eſt aūt lugendū nō
ꝑpt̄ tpali a damna. ſꝫ ꝑpt̄ ſpūalia detrimēta. Et
vere bt̄i q̄ lugēt. qm̄ de9 eos cōſolād9 oēꝫ lacri-
maꝫ ab oclīs eoꝝ abſterget. Un̄ Ber. Felix la
crima: q̄ manu pij dn̄i meret̄ abſtergi. Ut dic
Maxim9. lacrime veniaꝫ nō poſtulāt ꝛ tn̄ me-
rēt̄: cāꝫ n̄ dicūt. ꝛ tn̄ miſcōiaꝫ ꝯſequūt̄: qꝛ ſer-
mo interdū nō totū ꝓfert negociū. lacrīa ōo
totū ꝓdit affectū. Cōſolabunt̄ aūt lugētes ꝛ h̄ ꝛ
in fut̄o. Jn pn̄ti em̄ cōſolatōes ſpūales ꝯſolā-
te ſpūſct̄o q̄ paclit9. i. ꝯſolatoꝛ dr̄ recipiūt pei-
tētes. Cōſolabunt̄ ꝛ in fut̄o cū ad glāꝫ ꝑducēt̄
vbi gaudiū ꝛ leticiā obtinebr̄. qꝛ: ſm Crif. h9-
modi luctū dn̄s ꝑpetui gaudij ꝯſolatōe ꝯpen-
ſat. Ut aūt dic ibī Criſ. Lugēdū eſt et vere lugē-
dū pn̄tis vite tp̄s. in q̄ tātā maloꝝ labē tātaqꝫ
q̄ttidie videm9 flagitia cumulari. q̄ ſi velis ꝯſi-
derare ꝑ ſinglā. nūq̄ te potēis a lacrimis tpa-
re. Etem̄ ſiq̄s extrinſec9 vndecūqꝫ adeſſ;. ꝛ p̄ce-
ptoꝝ xp̄i ac nr̄e ꝯuerſatōꝫ et ꝑturbatōꝫ vidēt.
inimicos nos eſſe et ꝯtrios p̄ceptoꝝ xp̄i iudica-
ret. ꝛ q̄i q̄ ſtudiū qđdaꝫ habuerim9 ꝯtria in oīb9
gerē quā ille mādauit. hec Cri. Et ſciēdū q᷑. v.
ſūt cāe luct9. q̄ꝝ due reſpiciunt culpā. ſ. ꝑꝑaꝫ ꝛ
alienā. due penā. ſ. pn̄teꝫ et eternā. quīta glāꝫ
celeſtē. Lugēdū eſt ḡ ī hac vita. p̄mo ꝑ pcc̄is et
miſerijs ꝑꝑijs. ſcđo ꝑ pcc̄is et miſerijs alienis.
tercio ꝑ incolatu pn̄tis miſerie. q̄rto ꝑ picl̄o ꝛ

dubio pene et̄ne. quinto ꝑ dilatōe gl̄e. Et ideo
bt̄i qui lugēt. ſ. ī pn̄ti. qm̄ ipi cōſolabūt̄ plena-
rie ī fut̄o. ꝯ quinqꝫ luct9 p̄dictos. ꝯ p̄mū de pec
catoꝝ remiſſione. ꝯ ſcđm de ꝑximoꝝ bonoꝝ ſa
lute: et maloꝝ ꝯdēnatōe. ꝯ terciū de h9 exilij li-
beratōne. ꝯ q̄rtū de euaſione pene fut̄e. ꝯ q̄ntū
in gl̄e adoptōe. ꝛ tūc poterīt dicē cū p̄s. Scđm
mltitudinē doloꝝ meoꝝ in coꝛ. meo ꝯſo. tu. le.
aīaꝫ meā. Huic ſnīe cōcoꝛ. Grego. q̄ dic. Qua-
tuoꝛ ſūt q̄litates quib9 iuſti viri aīa in cōpun-
ctiōe vehemēter afficit̄. cū aut maloꝝ ſuoꝝ re-
miniſcit̄. ꝯſiderās vbi fuit: aut iudicioꝝ dei ſē-
tētiaꝫ metuēs. et ſecum q̄rens cogitat vbi erit:
aut cū mala h9 vite pn̄tis ſolerter atēdēs me-
rēs ꝯſiderat vbi eſt: aut cū bōa ſupne pr̄ie ꝯtē-
plat̄. q̄ qꝛ nōdū adipiſcit̄ lugēs cōſpicit vbi nō
eſt. hec Greg. Gaudeāt ḡ vani in hoc mōo: bt̄i
aūt q̄ lugēt. qm̄ ꝯſolabūt̄ in celo. Cōgrue aūt lu
gētib9 ꝑmittit̄ ꝛ p̄pat̄ eterna ꝯſolatio. vt q̄ tri-
ſtati ſēt in pn̄ti gaudeāt ī fut̄o: ꝛ tpaleꝫ amittē-
tes leticiā ꝑfruāt̄ eterna. Deinde ſeq̄t̄ q̄rta.
Bt̄i q̄ eſuriūt ꝛ ſitiūt iuſticiā qm̄ ipi ſatabūt̄.
hec q̄rta bt̄itud9 recte ſeq̄t̄ tres p̄dictas. q̄ em̄
mūdana ꝯtēpſit. ac moꝛes māſuetudine rexit.
et defect9 luxit. iaꝫ pt̄ eſurire ꝛ ſitire iuſticiam
qđ nō pri9 potuit. qꝛ ſm Amb. eger cū ī graui
moꝛbo eſt nō eſurit. Prīe ōo tres a ſcl̄o nequā
eripiūt. pauꝑtas em̄ diuitias abijcit. māſuetu-
d9 iniurias nō ſētit. luct9 ꝯmiſſa diluit: q̄ ōo ſe-
quūt̄ ad celū erigūt. q̄ꝝ p̄ma eſt nō tā iuſticia
q̄ eſuries ſiue deſideriū iuſticie. qꝛ in pn̄ti ꝑfe-
ctam iuſticiā nō poſſum9 hr̄e. ſꝫ poſſum9 eſuri-
re. Un̄ dic. Bt̄i qui eſu. ꝛ ſiti. iuſticiā. i. cū omi
deſiderio ꝛ vehemēter ad modū eſuriētis ꝛ ſitiē-
tis appetūt eam. ſm Bedā nos inſtituēs. nūq̄
nos ſatis iuſtos eſtimare debē. ſꝫ q̄ttidiano iu-
ſticie ſꝑ ardē ꝑfectu. Un̄ hiero. Nō ſufficit nob
velle iuſticiam. niſi iuſticie patiamur famē. vt
nunq̄ nos ſatis iuſtos. ſꝫ ſꝑ eſurie oꝑa iuſticie
intelligā9. Et accipit̄ h̄ iuſticia ſm q᷑ ē vt9 ge-
neral̄ ad oēs: q̄ declīat̄ a malo et fit bonū. ſm
q᷑ hō ab ea generalit̄ iuſt9 dr̄ ꝑ exercitiū v̄tutū
qꝛ ſm Criſo. eſurit iuſticiā. qui ſm dei iuſticiā
deſiderat ꝯuerſari. hāc iuſticiā et vite rectitu-
dinē nōſolū ī nob: ſed et in oīb9 alijs appetē de-
bemus. Et hec eſt iuſticia q̄ tribuit vnicuiqꝫ qđ
ſuū eſt: deo. ꝓxio. et ſibi. deo tria. ſ. honoꝛē cre-
atoꝛi. amoꝛē redēptoꝛi. timoꝛē iudici. ꝓxio tria
obiāꝫ ſupioꝛi. ꝯcoꝛdiā pari. bn̄ficiētiā inferio-
ri. Sibi tria mūdiciā coꝛdi. cuſtodiā oꝛi. diſci-
plinā carni. Et vere bt̄i qui eſuriūt ꝛ ſitiūt iu-
ſticiā. qm̄ ipi ſaturabūt̄. vt q̄ ꝑ eſurieꝫ ꝛ ſitim
iuſticie merēt̄. ꝑ ſaturitatē gl̄e p̄miēt̄. ꝛ cona-
tū quē paſſi ſēt ī merēd9. reficiat p̄miū ī ꝑficiē-
d9. Que ſaturitas reddet̄ in vita bt̄a. de q̄ dicit
p̄s. Satiaboꝛ cū apparuēit gl̄a tua. Jn pn̄ti q̄ꝫ
reddit̄ q̄a ſic̄ auaricia ſitit aliena et eſurit. ſic
per iuſticiaꝫ ſaturat9 contentus eſt ſuis. et ali-
ena non cupit. Nonſoluꝫ itaqꝫ illi qui faciunt
iuſticiam ſeu iuſticie opus: ſed etiam qui eam
eſuriūt et ſitiunt. i. qui eam facere ꝯcupiſcūt.

etſi nõ pñt facẽ qḋ deſiderāt.tñ bẽi ſūt: qꝛ q̃tū
in ipis eſt faciūt qḋ deſiderāt.et iſti q̄dẽ ſatura-
būť.qñ oĩa eoꝝ deſideria ꝯplebūť. Vñ Aug⁹.
Qui pfecte nouit ⁊ pfecte amat iuſticiaꝫ iã iu
ſtus eſt.etiamſi nll'a exiſtat ſm eaꝫ forinſec⁹ p
mēbra corpis opandi nccītas. Deſiderāt g̃ alij
vana q̄ eos ſatiare nõ poteſt:beati ať q̄ eſuri-
unt et ſitiūt iuſticiaꝫ.qꝛ ipi ſaturabūť hꝫ p mo-
dulo ſed plenarie ĩ futo. Deinde ſeq̄ť quīta.
Beati miſericordes qm̃ ipi miſcdiaꝫ ꝯſequēť.
Poſt⁹ iuſticiã recte poniť miſcdia. qꝛ vna nõ dꝫ
eſſe ſñ alia ſꝫ altera ab altera tpari. Naꝫ miſe-
ricordia ſñ iuſticia deſcēdit ad diſſolutõꝫ.iuſti
cia ſñ miſcdia deſcendit ad crudelitatẽ.vna cū
alia incedit ſm eq̄tatẽ. Eſt ať miſcdia miſeria
cordis ſr malo. Vñ dicūť miſericordes q̄ſi mi-
ſeꝝ cor hñtes:qꝛ alteri⁹ miſeriã q̄ſi ſuã reputāt
et de malo alteri⁹ q̄ſi de ſuo dolēt. Miſcdia ẽ di-
mittẽ iniurias illatas.ac om̃eꝫ rãcorẽ ⁊ odiū ⁊
dare q̄dcūqꝫ pť ſpūale et corpale ſbſidiū. Miſe-
ricordie ať exhibēde is eſt ordo.vt pri⁹ſit ſr ma
lo ꝓpo.ſm illḋ Ecci. Miſerere aĩe tue placens
deo:deinde ſup ꝓximi malo ei⁹ defectib⁹ ꝯdeſcē
dēdo.c⁹ finis eſt ꝓ alio mori.exēplo xp̄i.q̄ ꝓ no-
bis ex miſericordia dedit ſe morti. Eſt igr̃ miſe
ricordia pria ꝓpa ad ſeipm̃ p pñiam.ſcda frña
ad ꝓximū p bñficiētiaꝫ.eſt et tercia filialis ad
deum p ꝯpaſſiõꝫ. ſed heu qꝛ nihil ꝯpatiūť ſup
cõtritõe ioſeph.pma ꝯſequiť miſcdiaꝫ ĩ remiſ-
ſione oĩs culpe. ſcda cõſeq̄ť miſericordiaꝫ ĩ di-
minutõne pene.et interceſſoꝝ multiplicatõe.q̄
eñ diminuit alteri⁹ penaꝫ.mereť ſue diminu-
tõneꝫ.tercia ꝯſeq̄ť miſcdiaꝫ ĩ adeptõne gl'e.q̄a
ſm aplm̃.ſi cõpatimur ⁊ ꝯglificabimur. Sed
(vt dic Amb)qui ꝯpatiť.nõ pfūctorie ꝯpati-
tur:ſꝫ vt tribulatões xp̄i ĩ corpe ſuo impleat.
ſic implebat ⁊ Paul⁹. Igr̃ ſtudioſe circa miſe-
ricordiaꝫ inſiſtẽ debem⁹.qꝛ ĩ omib⁹ miſcdia dei
indigem⁹. Hec virt⁹ tãta eſt.q̄ ea p̃ ceteris d̄o
q̄ſi ſibi ꝓpa attribuať.vñ dr̃:de⁹ cui ꝓpū ẽ miſeri
ſp et pcere. Hanc etiaꝫ negatã exprobrabit re-
ꝓbis.et impēſam ꝯmēdabit iuſtis. Maxime eĩ
ſuccurrent opa miſcdie ĩ die iudicij.his q̄ fece-
rint ea:qm̃ (vt ait Iacob⁹) iudiciū ſñ miſcdia
fiet illi.qui nõ fecerit miſericordiaꝫ. Vñ Aug.
beatos eſſe dic.qui ſubueniunt miſeris.qm̃ eis
ita repēdeť vt de miſeria liberēť.fac ⁊ fiet.fac
cum altero vt fiat tecū. Qḋ egeris cū petitore
tuo:hoc agat de⁹ cuꝫ ſuo. Vñ ⁊ Hilari⁹. In tã-
tum.n.de⁹ beniuolentie nr̃e ĩ oẽs delectať affe
ctu.vt miſcdiaꝫ ſuã ſit ſolis miſericordib⁹ p̄ſti-
turus. Vñ ⁊ Criſ. Dñs miſcdiaꝝ miſericordes
dic eſſe bẽos.oñdēs vnūquēqꝫ nr̃m miſcdiaꝫ ꝓ-
mereri nõ poſſe:niſi ⁊ ipe miſericors fuẽit. Et
iteꝝ.vidr̃ ať eſſe equalis retributio ſꝫ ⁊ multo
maior:nõ ẽ eĩ eq̄lis humana miſcdia ⁊ diuina.
Seuiant g̃ tyrãni cū ſuis crudelitatib⁹ ſñ mi-
ſericordia perituri:bẽi ať miſericordes qm̃ ipi
miſcdiaꝫ ꝯſequēť ĩ futuro.vbi ab om̃i miſeria
culpe et pene ſubleuabūť.et ĩ hoc ſecl'o vbi eis
culpa remittiť et gr̃a largiť cõferūť tpalia et

ſbleuãť a multiplici miſeria.put ſtat⁹ iſte pa-
tiť ⁊ ſaluti ſpūali expedire vidr̃. Deinde ſeq̄-
tur ſexta. Bẽi mũdo corde qm̃ ipi deū videbūt.
Sexta beatitudo optĩe ſexto loco poitur.quia
p ipaꝫ hõ ad dei imaginẽ.q̄ ipi⁹ dei p cognitõꝫ
et amorẽ capax eſt repať.quaꝫ ſexta die ꝯdit⁹
perdidit et ſexta etate recupauit. Et recte pt⁹
miſcdiaꝫ poniť cordis mūdicia.qꝛ (ſm Amb)
qui miſericordiaꝫ defert.miſcdiam amittit niſi
mundo corde miſereať.naꝫ ſi iactantiam q̄rit.
nll'a eſt fruct⁹. Dic g̃. Beati mũdo corde.nõ dic
ſupficie vt fallaces ypocrite.q̄ mūdāt qḋ foris
eſt:nõ tm̃ corpe.vt mundani diuites q̄ corpis
ſtudēt mūdicie.ſꝫ corde q̄s nõ arguit ꝯſcĩa pec
catoꝝ.q̄ declināt a malo q̄libꝫ.et faciūt oẽ bo-
nū qḋ pñt.bono fine et recta intẽtiõe. Et vere
ſic mũdo corde bẽi ſūt.qm̃ ipi deū videbẽ.qꝛ mũdi-
cia maxĩe vnit ſūme bẽitudini:et mũdo nõ niſi
mūdo corde pť videri. Illḋ ẽ cor mũdm̃ qḋ nõ ar
guit ꝯſcĩa vlla pcĩi:ſꝫ eſt tēpluꝫ ſcĩm dei.ex q̄
cogitatões male ñ pcedẽ. Si.n.cor fuerit mũdm̃
a p̄uis cogitatõib⁹.tot⁹ hõ erit mūdus ab iniq̄
tatib⁹.ibi eĩ pcĩa oriūť.ibi radices figunt.q̄ ſi
ibi ſucciſe fuerint.nõ eſt vbi creſcāt. De⁹ q̄ppe
ſpũs eſt.et id̄o nõ ocl'o carnis.ſꝫ oculo cordis et
mentis tm̃ videri põt. Et ſic oportꝫ oculū car-
nis eſſe puꝝ ⁊ mūdū vt ſolẽ poſſit vidẽ:ſic lõ-
gepl⁹ opꝫ oculū cordis mūdū eẽ.vt poſſit deuꝫ
q̄ lucẽ hītat inacceſſibileꝫ vidẽ.qꝛ ĩ eo oĩs ſuffi-
ciētia nr̃a ꝯpleť.et finis deſiderioꝝ nr̃oꝝ hr̃.q̄
ſolis mūdis corde debeť. Vñ Aug⁹. Hic ẽ finis
amoris nr̃i. Quicq̄d bñ agi⁹.q̄cq̄d laudabilir̃
eſtuam⁹.quicq̄d inculpabilir̃ deſiderã⁹: ad dei
viſionẽ cū venerit pl⁹ ñ requirem⁹. Videre deū
volum⁹.ſꝫ vide q̄d dictū ẽ. Bẽi mũdo corde. qm̃
ipſi deum videbẽ. Hoc para: vñ videas. Nõ eñ
corde nõ mũdo vidẽ pmitteris.qḋ non videť niſi
corde mũdo. Vñ ⁊ Amb. Emunda cor tuum.oẽs
pollutas cogitatões de corde tuo abijce:nihil
ſit q̄ tuus inquineť affect⁹. Siplex mẽs pura
ſinceritas ſit. talib⁹ ſe dñs volutabrum corpis
depoſuerit.demõſtrare digť.hec Amb. Immū
di g̃ corde qui ĩ ſordib⁹ ſr̃.ſordeſcāt adhuc:bẽi
ať mũdo corde.qm̃ ipi deū videbẽ.ĩ pñti p fidẽ ⁊
ĩ futo p ſpẽꝫ: ĩ pñti failiari⁹.et ĩ futo glioſi⁹.
Hic ſm q̄ aliq̄s eripuerit ſe a malis ⁊ bõa fece
rit.ſm hoc deū videt aut min⁹ aut ampli⁹:⁊ ibi
quãto mũdītia maior.tãto viſio potẽtior.⁊ cla-
rior. Deinde ſeq̄ť ſeptia. Bẽi pacifici.qm̃ fi-
lij dei vocabūť. Septio loco poiť.bẽitudo pa-
cis.qꝛ ĩ ſabbato ſeptime etatis plenarie dabiť
pax hñtib⁹ bẽitudies ſup̄dictas. Vñ ať p⁹mũ-
ditiã pax ſequiť.qꝛ ad g̃duꝫ pacis qui purga-
tus eſt dirigiť.nec niſi in bona voluntate pax
nutriť. Vñ Amb. Cū interiora tua vacua fece-
ris ab oĩ labe pcĩi.a te pacẽ icipis. vt ſic pacẽ
alijs feras.dic g̃. Bẽi pacifici.nec dic aĩo paca
ti.qꝛ hoc ptĩet ad ſcdaꝫ bẽitudieꝫ q̄ ẽ mitias.
ſꝫ dic pacifici.q̄.ſ.pmo ĩ ſemetipis pacẽ faciūt
et quicq̄d pverſe cogitatõis.locutõis.opis.de
dep̄hendūt.poteť expellūt:nec aliq̄d ṕbatõnis

in ſue reg̃ dn̄atõis eſſe ꝑmittũt. et ſiq̇d eis ad-
uerſitatis occurrat. pacẽ ſuã tñ ſuãt et cũcta
cũ cordis ſui trãquillitate iudicãt. Deinde nõ ĩ
ſe tm̄ pacẽ cuſtodiũt. verũetiaʒ alios diſcordã-
tes ſibi ad vnitatẽ pacis reducũt. ac ſꝑ paci fa
ciẽde. reformãde ⁊ ꝯſeruãde. ſiue ĩ ſe ſiue ĩ alijs
inuigilãt. Paci aũt ꝯriãt quinqȝ. ſ. bella. lites.
tumultꝰ. inquietudines. ⁊ moleſtie. Pacifici g̃
hmõi bellis ſopiẽdis. litibꝫ dirim̄dis. tumulti-
bus ſedãdis. inq̇etudinibꝫ quietãdis. moleſtijs
mitigãdis inſiſtũt. Hec aũt ſũt officia filij dei. q̇
ĩ ſe pacificꝰ pacẽ reformauit ĩ alijs. et iõ d̃ pa-
cificis bñ dr̃ qm̄ filij dei vocabũt̃. Pacifici etiã
dicũt̃ q̇ totaliter etiaʒ ꝑ affectũ mentis deo ſiĉ
ſũme bõitati ꝯiũgũt̃. ⁊ ſic nihil aliđ ext̃ ip̄m q̇-
rũt. ſʒ ĩ ip̄o quietãt̃ ⁊ pacificãt̃. Qui et filij dĩ
vocari merẽt̃. qꝛ filiatio dei importat aſſiĺatõʒ
ad deũ. ꝓpꝛium aũt eſt ip̄iꝰ dei ſeip̄o frui ⁊ ĩ ip̄o q̇-
etari. Pacifici g̃ eſſe debemꝰ vt vere ip̄m deum
pacis ĩ nobis hr̃e mereamur: de q̇ ſcp̄tũ eſt. fa-
ctus eſt ĩ pace locꝰ eius. Ubi Aug. Pacifici ĩ ſe-
metip̄is ſũt. q̇ oẽs animi ſui motꝰ exponẽtes ⁊
ſubijciẽtes rõi. i. menti ⁊ ſp̄ũi. carnaleſqȝ cõcu-
piſcẽtias hñtes edomitas. fiũt regnũ dei. In q̇
ita ordinata ſũt oĩa. vt id qđ eſt ĩ hoĩe p̄cipuũ
et excellens. hoc impꝫ ceteris nõ reluctãtibꝫ.
q̇ ſunt nob̃ beſtijſqȝ cõia. atʒ idip̄m qđ excellit
ĩ hoĩe. i. mẽs ⁊ rõ ſbijciat̃ potõri qđ eſt ip̄a vẽi-
tas vnigenitꝰ filiꝰ dei. Neqȝ eĩ impaꝛe inferiori-
bus pt̃. niſi ſupiori ſe ſubijciat. Et hec eſt pax
q̇ dat̃ ĩ t̃ra hoĩbꝫ bone volũtatis. Hec eſt vita
ꝯſumati ꝑfectiqȝ ſapiẽtis. hec Aug. Litigẽt g̃
diſcordes. p̃eʒ ſuũ diabolũ imitãtes. bt̃i aũt pa
cifici: p̄mo ſibi deinde alijs. ſ. internã pacem et
ẽt̃naʒ ſuãtes: qm̄ filij dei ⁊ veri imitatores eiꝰ
ĩ ſupna pace vocabũt̃. hñt eĩ ſilitudĩeʒ dei p̃ris
qꝛ deꝰ pax et q̇es ſũma ẽ. et oĩa cũ trãquillitate
diſponit. Deinde ſequit̃ octaua. Bt̃i q̇ ꝑſecu
tõʒ patiũt̃ ꝓpt̃ iuſticiã. qm̄ ip̄. ẽ re. ce. ſm Criſ.
poſita pacificoꝝ bt̃itudĩe. ne aliq̇s eſtimaẽt ꝙ
ſꝑ pacẽ ſibi q̇rere ſit bonũ. ſbdit. bt̃i q̇ ꝑſe. pa.
ꝓpter iuſt. Hec etiã bt̃itudo ꝑficit hoĩeʒ ad bñ
patiendũ. ſiĉ p̄dicte ad bñ agẽdũ. qꝛ ſiĉ ad ṽtu-
tem ꝑtiet bñ agẽ. ita ⁊ bñ pati. Et iõ pꝰ p̄cedẽ-
tes bt̃itudĩes q̇ ꝯſiſtũt ĩ ꝑfcõe actõis. ſeq̇t̃ hec
q̇ ꝯſiſtit ĩ ꝑfectõe paſſiõis: naʒ ſiĉ bt̃itudo p̃rie
diſtinguit̃ penes aureã ⁊ aureolaʒ. ſic bt̃itudo
vie q̇ ẽ imago q̇daʒ ⁊ ſilitudo illiꝰ. p̄cedẽtibꝫ eñ
r̃ndet p̄miũ auree. huic ṽo p̄miũ aureole. q̇ h̃ ꝑ
regnũ intelligit̃. nam ſm Hiero. hec martirio
ꝯpat̃. Dic g̃. Bt̃i. ſ. nõ tm̄ q̇ bñ opãt̃. ſʒ etiã q̇
ꝑſecutõʒ patiũt̃. ſ. patiẽter. et nõ ꝓpter ſcelera ⁊
pc̄t̃a ſua. ſʒ ꝓpt̃ iuſticiã. ſ. legalẽ. q̇ includit oẽʒ
ṽtutẽ. i (ſm Criſ.) ꝓ ṽitate atʒ pietate. ⁊ ꝓ ali-
oꝝ defẽſiõe: ſolemꝰ eĩ iuſticiã p oĩ ṽtute aĩ po-
nere. Et vere bt̃i ĩ ſpe btĩficãdi ĩ re. qm̄ ip̄oꝝ ẽ
regnũ celoꝝ: ⁊ q̇ ad aureã ⁊ q̇ ad aureolã. Sʒ
nũq̇d ꝓ libtate eccĺie me exponã morti? Ita ꝓ
alijs q̇ ſp̄ũalia ſũt. nõ ꝓ agris vel redditibꝫ ec-
cleſie et ſilibꝫ. Sepe eĩ nos opponimꝰ ꝓ his ma-
gis ĩducti auaricia ꝙ̇ iuſticia. Huiuſmõi que-

ſtionẽ Amb. determinãs ait. Si a me petierit
impator qđ meũ eſt. i. fũdũ meũ. argẽtũ meũ ⁊
hmõi. ſciat me nõ refragatuꝝ. q̇ꝙ̇ oĩa q̇ mea ſt̃
ſint paupeꝝ: veꝝ ea q̇ diuina ſũt ĩpatorie p̃ta-
ti nõ eſſe ſbiecta. Si p̃imoniũ petit inuadite:
ſi corpꝰ occurrã: vultis ĩ vincĺa rape. vultis in
mortẽ rape volũtatis ẽ mihi: nõ ego me valla-
bo. circũfuſiõe ꝓpĺoꝝ. nec altaria tenebo vitã
obſecrãs. ſʒ ꝓ altaribꝫ ⁊ ſp̄ũalibꝫ ad ip̄a ꝑtinẽ-
tibꝫ immolabor. hec Amb. Hec octaua ꝯple-
mẽtũ ẽ aliaꝝ bt̃itudinũ ⁊ ſũma oĩm coronaꝝ.
tũ vt cũ hõ ꝑfectꝰ ẽ ĩ cetẽis: tãdẽ aptꝰ ad patiẽ-
dũ aduerſa dignꝰ repiat̃. Uñ Criſ. ꝓp̃ea a p̄ori
ſꝑ ſequẽti viã faciens mãdato. ſeriẽ ⁊ cathenã
nob̃ q̇ndaʒ aureã ſt̃texuit. Cũ. n. q̇s humilis fue-
rit. erit ꝯñter et mitis. Qui aũt mitis etiã pc̄t̃a
lugebit. Qui ṽo ob pc̄t̃a luget: eſurit ſititqȝ iu-
ſticiã. Qui iuſtꝰ eſt: iſte etiã miſicors. Qui mi-
ſicors fuẽit et iuſtꝰ. idẽ eſt ꝯpũctꝰ ⁊ mũs corde
Qui ṽo talis eſt erit etiã ꝓfecto pacificꝰ. Por-
ro qui iſta ꝑfecerit erit abſqȝ dubio etiã ad pi-
cula p̄patꝰ. nec ad maledicta ꝓfuſa vlla terre-
bit̃. nec ſi mala q̇ʒ mille patiat̃. hec Criſo. Qui
g̃ p̄dictas ṽtutes hẽt bt̃s eſt. multo aũt bt̃ior q̇
has virtutes inter aduerſa ſuare nõ trepidat.
Septẽ itaqȝ ꝑficiũt: ſʒ octaua clarificat et de-
mõſtrat qđ ꝑfectũ ẽ: nã patiã opꝰ ꝑfectũ hẽt. vt
ꝑ hũc g̃duʒ ꝑficiãt̃ ⁊ ceteri. tãq̇ a capite rurſꝰ
exordiens. Unđ octaua redit ad caput ſiue ad
p̄ncipiũ. i. ad p̃iaʒ bt̃itudinẽ. ꝓbãs ⁊ purgãs
eam. ſiq̇d fermenti hẽt admixtũ. bt̃i eñ paupes
ſi ꝑſecutionẽ patiũt̃ ꝓpter iuſticiã. Redit etiã
ad ſcđm ꝓbãs ⁊ purgãs eã. bt̃i eĩ mites ſi ꝑſe-
cutõʒ patiũt̃ ꝓpt̃ iuſticiã. Ita ⁊ ad oẽs alias re-
ferẽdo redit iteꝝ: vtpote ꝓbatõ. purgatõ ⁊ ꝯſu-
matio eaꝝ. Debʒ g̃ replicari ad oẽs alias p̄ce-
dẽtes. ad hoc qđ ſint ꝓbate bt̃itudĩes. Scorpiꝰ
nõ calcatꝰ quietus iacet. aculeos nõ exerit: ſed
tactꝰ ſtatim exerit pugionẽ ⁊ pungit. Ita ⁊ hõ
vacuꝰ virtute. pũctꝰ vrẽti ṽbo vel iniuria ei il-
lata: ſtatim ſiĉ ſerpẽs ira ⁊ odio ac ṽbo ꝯtume
lioſo et impatiã armatꝰ crepat. et inſilit ĩ illũ
q̇ eum leſit. ĩ q̇ ꝓbat̃. et vas vacuũ eſſe cog̃ſcit̃
Econt̃ ſcĩ ꝑcuſſi ĩ vna maxilla p̄bent aliã. di-
ligũt inimicos ⁊ orãt ꝓ ꝑſequẽtibꝫ ſe. Hinc dic
Bern̄. ꝙ ſicut ſtelle de nocte lucẽt de die aũt nõ
appareñt. ſic virtꝰ q̇ nõ apparet ĩ ꝓſpis emicat in
aduerſis. Unde ſm hoc non videt̃ octaua ꝓp̃ie
beatitudo dicenda et per ſe diſtincta. ſed prece
dentium illuminatio potius et confirmatio.
Octauo autẽ loco ponitur. quia ſignificat ge-
neralem reſurrectionem octaua etate futurã.
que etiam per octauas ſanctorum deſignatur.
Hec ergo circũciſioni et octaue reſurrectionis
compatur. quia per hanc circũcidit ur ĩ nobis
⁊ aufertur ſiquid fermẽti ĩ nobis remãſerit. ⁊
ꝯſumamur in om̄i perfectõne ⁊ ꝓbatione vir-
tutũ. Sic. n. in octaua reſurrectõis immutabi-
mur ⁊ ꝑficiemur ĩ gĺa: ita ⁊ per hanc h̃ imme-
rito ⁊ gratia. Et r̃ndet ſibi idẽ p̄miũ qđ prime.
ſcʒ regnũ celoꝝ: quia illi maxime ꝑſecutioneʒ

in mundo patiuntur. qui contemptui habēt. ⁊
tales ſūt maxie paupes ſpū. q̄ iā a plibꝫ deridēt.
Maxie etiaꝫ ꝯueniūt in merito. volūtaria eñi
paupertas eſt qdam gen᷒ martirij. qꝛ vtrobiqꝫ
oportꝫ vincē aīm q̄ ad delectabilia hu᷒mōi. In
regno qꝫ includunt duo. ſ. diuitie et dñatio. ꝓ/
mittit ḡ rgnū paupibꝫ ꝑ reſpectū ad diuitias
qꝛ q ꝓpter xp̄m abrenūciāt diuitijs tpalibꝫ. ī fu
turo gaudebūt eternis: patiētibꝫ vo per reſpe/
ctum ad dñm. qꝛ q̄ hꝫ ꝓpt xp̄m opp̄mūt. ī futo
cum xp̄o oppſſoribꝫ dñabunt. Pt etiaꝫ dici ꝙ
nō eſt idē p̄mium vtrobiqꝫ. qꝛ ibi ꝑ regnū intel
ligit p̄miū auree h p̄miū aureole. Hoc aūt vnū
p̄miū qd eſt regnuꝫ celoꝝ. etiā ī alijs eſt. ſꝫ va/
rie noiatū. Vñ Criſo. Tu vo etſi nō ꝑ ſinglas
btitudies regnū audias ṗmitti. ne triſte/
ris: etſi eñi retributōnes ip̄as dñter appellat.
eas tñ cunctas ad vnū celoꝝ regnum reducit.
nihil eī oīno aliđ niſi celeſte regnū ꝑ hec cun/
cta deſigt. hec Criſ. Videat ḡ vnuſqſqꝫ hec au/
diēs. ſi ī aliq̄ iſtaꝝ btitudinū cōtinet. etſi ī aliq̄
ſe inuenerit. ſecur᷒ ſit. bt̄s erit: hoc eī vitas di
xit. veritas aūt mētiri nō pt. Deinde p᷒ gene/
ralē ſniaꝫ ſbdit ſpālē ꝑſuaſionē. vbū ad aptos
ꝯuertēdo. ⁊ tplicēꝫ actū ꝑſecutōis. ſ. ī corde. ore
et ope. eis p̄nunciādo dicēs. Beati eſtis cū ma
ledixerint ex odio. ⁊ oderint ex aīo vos hoīes.
q̄ ad primū: et ꝑſecuti vos fuerint ⁊ ſeꝑauerit
vos excludēdo a ſynagogis ⁊ cōione ſua tanꝙ̄
immūdos. et ſibi ḡues ad vidēdum. quo ad ter
cium: et dixerint omne malū aduerſus vos. i.
oīa genera vboꝝ malignātiū qbꝫ vr̄aꝫ famā le
dant: ⁊ exprobrauerint vos ꝯuitia ⁊ improꝑia
vob dicēdo. ⁊ eiecerit nomen vr̄m. ſ. nomē xp̄i/
ani tāꝙ̄ malū. illud execrātes ac defamantes ⁊
extinguere cupientes. q̄ ad ſcd̄m. Nō ꝙ debeat
aliqs iſta q̄rere. ſꝫ qꝛ timore hoꝝ nō debꝫ vita/
reꝫ vite. iuſticie et doctrine dimittē. Sic aūt tri/
plex ē ꝑſecutō. ſ. cordis. oris. ⁊ opis. et hec ter/
cia triplex. ſ. ī dāno tpaliū. ī ꝑſecutōe aīcoꝝ. ī
afflictōe et iniuria ꝓprij corporis: ita et triplex
eſt patia q̄ odiū cordis. vbū ꝯtumelioſū oris. et
manualēꝫ ꝑſecutōeꝫ opis ſuſtinet patiēter. re/
mittēdo oēꝫ iniuriā. ꝯpatiēdo pcto ꝓximi. orā/
do vt a via mala ꝯuertat. ⁊ ita pcc̄m ei᷒ delea/
tur. Hic triplex hoſtis eccliaꝫ dei impugt. ꝯ q̄s
triplicē patiaꝫ oppoit. Hucuſqꝫ ḡ ad oēs gene/
raliter et indetermiate ſnias poſuit: hic vo ad
aptos ſpāliter vba dirigit. q̄uis ⁊ hec etiā alijs
ꝯueniāt p̄dicēs eis p̄cipue. quāta ꝓ noīe e᷒ paſ
ſuri eſſēt. ⁊ mrāns qꝛ eoꝝ hoc maxie ꝓpium ē ſr
oēs alios. Quia ḡ ꝓpt maiorē difficultatē ſpā/
li ꝑſuaſiōe indigebāt: iđ ꝯuertit ad eos vt aī/
maret. qs ſic agnos inter lupos miſſur᷒ erat.
Vñ Beda. Nō ad hoc nīi ſiles valēt. ſꝫ eoꝝ qui
ibāt gaudētes a ꝯſilio qm̄ digni habiti ſt ꝓ no/
mie ihu ꝯtumelias pati. Sꝫ qꝛ nō oīs perſecu
tio beatificat ſꝫ tm̄ illa q̄ gaudioſe ſuſcipit ꝓpt
iuſticiā. q̄ eſt xp̄c fili᷒ vgis. iđ addit mētiētes. ⁊
ꝓpt me ſeu filiū hoīs. qꝛ ad hoc ꝙ ꝑſecutōis to/
lerātia btm faciat. reqrit ꝙ mēdoſe et falſe ſeu
iniuſte ac ꝓpter xp̄m nobis inferat. ī q̄ triſti/
cia perſecutōis ꝯuertēt ī gaudiū. qñ reddet de᷒
ſctis mercedem laboꝝ ſuoꝝ. Als eñi nō eſt bt᷒
ſꝫ miſer. nec ē ei merces inde ſꝫ accumulatō ſue
miſerie. Vñ Aug. Si ſuſtines qꝛ peccaſti. ꝓpter
te ſuſtines non ꝓpter deum. Si aūt ſuſtines: qꝛ
mandata dei ſuaſti. vere ꝓpter deum ſuſtines ⁊
merces tecum manet ineternuꝫ. Que ſentit in
corde patientium. eoꝝ q̄ iaꝫ pñt dicē: glamur ī
tribulatōibꝫ. Nō. n. iſta perpeti fructuoſum ē.
ſꝫ iſta ꝓ xp̄i noīe. nō ſolum eq̄ aīo. ſed etiā cum
exultatōe tolerare. Vñ ꝯcludit ſubiūgēs p̄miū
et ꝑ hoc allitiēs ad patiēdū. Vt eī (dic Hiero)
qdlibꝫ op᷒ leue fieri ſolet. cuꝫ ei᷒ p̄mium cogi/
tat: et ſpe mercedis leuigatio fit laboris. Gau
dete: inqt. ſ. interi᷒ ī corde. et exultate. ſ. exteri᷒
in corpore. i. ꝓpter exēpluꝫ. gaudiū foris oñdi/
te: tam ꝓpter bonum vtutis patie ꝙ ꝓpter ſpē
p̄mij et glē: qm̄ merces vr̄a nō tm̄ magna ē ſic
alioꝝ. ſed copioſa. et ſup̄ cōdignū ē ī cel. Multa
eñi merces eſt ī celis. multa ꝓpter iuſticiā pa/
tientibꝫ ī terris. Merces iſta mag̃ eſt. multa ē.
p̄cioſa eſt. diut na ē. Tā magna eſt ꝙ nō pt ꝯp/
hendi. Tā multa eſt ꝙ nō pt numerari. tā p̄cio/
ſa eſt ꝙ nō pt eſtimari. tā diuturna eſt ꝙ nō pt
finiri. Merces iſta tāto eſt vberior. quāto gau/
dio et exultatōe ī tribulatōibꝫ fides eſt deuotōr
Deus eñi nō tam q̄ntitatē laboꝝ vel multitu/
dineꝫ opeꝝ remunerat. ꝙ q̄litatē ⁊ modū radi/
cis ex q̄ oriunt et tolerāt. Nō. n. atēdit quātū
ſed ex quāto. nā minutum vidue ꝓtulit zachei
dimidio. Sētiunt ḡ (vt dic Aug) iſtaꝫ merce/
deꝫ. q̄ gaudēt ī ſpūalibꝫ bōis. ſed ex oīm ꝑte ꝑfi
cient cum etiaꝫ mortale hoc induerit immor/
talitatē. Sꝫ nos heu ī mltis decipimur: qñ no/
bis arridēt ſclaria. qñ vulg᷒ laudibꝫ nos attol/
lit. gaudem᷒ et exultam᷒ cum magis flere ⁊ do/
lere debēm᷒. qꝛ mai᷒ ꝑiculum ſūt ꝓſpera ꝙ ad/
uerſa. laudes ꝙ vituperatōes. Gaudeā᷒ ḡ et ex/
ultemus cum aptis. qbꝫ ſalubre gaudium. ⁊ ſa
lubris exultatio demōſtrat. cū eis in ꝯtumelijs
et perſecutōibꝫ gaudēdum eſſe et exultāduꝫ de/
nunciat. Vñ Hiero. Neſcio qs hoc nr̄m poſſit
implere. vt laceret obꝓbrijs fama nr̄a. ⁊ nos
exultem᷒ ī dño. Hoc q̄ vanā ſectat glaꝫ implē
nō pt. Gaudere igr ⁊ exultare debem᷒. vt mer
ces nob ī celeſtibꝫ p̄paret. Elegāter ī qdaꝫ vo/
lumine ſcriptum legim᷒. Non queras glaꝫ: et
nō dolebis cū inglori᷒ fueris. Vñ ⁊ Criſ. Quā/
tum aliqs letat de laudibꝫ hoīm. tātum de vi/
tuperatione triſtat. Qui vo glaꝫ cōcupiſcit in
celo. obꝓbria non timet in terris. Unde dic
Seneca. Nunꝙ̄ felix es. ſi nōdum te turba de/
ridet. Si beatus eſſe vis cogita hoc primum:
contemnere contemptum. Si vis beatus eſſe
ſi fide bona vir bonus ſine te ſtultū videri. ſiue
ꝯtemnat te aliquis. Quiſqs volet tibi ꝯtume/
liam faciat et iniuriam: tu tñ nihil patieris. ſi
modo tecum erit virtus. hec Seneca. Non ſolū
autem premio. ſed etiaꝫ exemplo eos ad pati/
entiam ꝓuocat. et rigoreꝫ tribulatōnum tpat

cõfortãſqʒ eos exẽplo ꝓphetarum et ſuadẽs ad ſuſtinendũ. conſolationeʒ eis de illoꝝ ſocietate preſtat: q̄ ante eos afflictõnes varias ꝑtulerĩt. dicẽs. Sic enĩ crudelit̄ mltiplicit̄er ꝛ īceſſanter ꝑſecuti ſũt ꝓphas veros. vt hieremiã yſaiã ꝛ alios q̄ añ vos fuerĩt. qꝛ ꝑ veritate ꝑſecutõeʒ ſunt paſſi. ꝛ ita dãt vob̄ exẽplũ ꝛ aĩm paciẽdi. Quaſi diceret. Nõ miremĩ ſi vos paciamĩ qꝛ ñ eſt nouum nec īſolituʒ. Illoꝝ ergo exẽplum vos doceat: ſi illoꝝ vos btĩtudo ꝛ letitia ðlectat. illoꝝ exẽplũ vos inuitet ne tĩore ðficiatis ꝑ veritate ꝑ qua ipi paſſi ſũt ſñ exẽplo eos īuitãte: Secũdũ hũc modũ oſtẽdi ſolʒ elephantis ſanguis vue ꝛ mori. ad acuẽduʒ eos ī ꝑliũ. Siĺr nobis ꝓponit̄ exẽplũ xp̄i ꝛ martiꝝ ad cõfortandũ nos in tribulatõne ꝑſecutõnũ. Et idcirco ꝓpoĩte glorie p̄miũ ꝯſiderãtes ad oẽʒ tolerãtiã paſſiõis deuota fide pati ee̅ debem⁹. vt ꝯſortes glorie ꝓphetaꝝ atqʒ aplõꝝ effici mereamur. Nõ ḡ debet q̄s tĩore ꝑſecutõis veritatẽ deſerẽ: ſʒ poci⁹ vbi xp̄c in cauſa ē ꝑſecutõem affectare. Ut enĩ dic apl⁹ oẽs q̄ volũt pie viuere ī xp̄o ꝑſecutõem paciuntur. Si ḡ perſecutõnẽ pateris habeto id ſignũ in bonũ qꝛ ꝑ e ī xp̄o viuis. Nam ſi non pateris ꝑſecutõnẽ nõ vis pie viuere ī xp̄o. Unde ãbroſius. Et fortaſſe cuʒ ꝑſecutões nõ patimur tanq̄ ꝯtẽnati habemur qꝛ neq̄q̄ pie viuere volũ⁹ in xp̄o. Nam vtiqʒ cuʒ ſit deſita ſẽtẽcia q̄ oĩs qui volunt pie viuere in xp̄o ihu. ꝑſecutõnes paciuntur. videt̄ is qui ꝑſecutõnes nõ patit̄ abdicatus: q̄ nõ ſit pie intẽtõnis ī xp̄o. Deuotõnẽ enĩ fidei ꝑfidia ſequũt̄. Hec ambroſius. Sʒ dicẽt aliquis. Nemo pt̄ mõ ꝓpter ꝑſecutõnẽ attigere ad btĩtudinẽ. qꝛ nũc ī pace ꝯſiſtunt oĩa et ſcĩa ecclĩa fere de nulla ꝑte patit̄ aduerſa. ad qd̄ dicẽdũ q̄ vbiqʒ tẽptatõnes ſũt et perſecutõnes. qꝛ cottidie ī penetralib̄ ſcẽe ecclĩe perſeq̄tur cayn abel. yſmael yſaac. eſau iacob. idest ipi⁹ iuſtũ: ꝛ ſi q̄s ꝑſecutõneʒ nõ patit̄ ab extraneis. patit̄ tñ a falſis frĩb̄. omẽs enĩ q̄ pie volũt viuere in xp̄o ꝑſecutõneʒ paciunt̄. Et ſi nõ patit̄ q̄s extrĩſec⁹: patit̄ tñ ĩtrĩſec⁹ et a neq̄cijs ſpũalibus. Et qꝛ nõ ceſſant ꝑſecutões. paciencia nobis neceſſaria eſt: vt r̄portem⁹ repromiſſiõs. Ue aũt his qui ꝑdũt patiẽciam qꝛ et perdũt pacientie coronã. Non ḡ murmuremus ſi ī paucis vexemur qꝛ ī mltis bñ diſponemur. De his octo btĩtudinib̄ quas poĩt mathe⁹ q̄tuor tñ ponit lucas. Sʒ ſcd̄m ambroſiũ ī iſtis octo ille q̄tuor ſũt. ꝛ in illis q̄tuor iſte octo. Mãſuetudo enĩ et pax referũt̄ ad paciaʒ. mundicia cordis ad pauꝑtatẽ ſpũs. mĩa ad eſuriẽ iuſtitie. Et qꝛ dñs ſupra p̄mijs ad v̄tutes ꝛ fidẽ ꝓplõs ꝓuocauit. cõſequẽt̄ eos etiam a criminib̄ ꝛ pc̄tis futurorum ſuppliciõꝝ denũciatõne d̄terret: dicẽs. Uerũtñ ve ſcilicʒ doloris eterni vobis diuitib̄. non tñ oĩb̄. ſed qui hẽtis hic ꝯſolatõnẽ veſtrã a vobis optatã. abutẽtes diuicijs ad vite voluptatem. Quaſi dicẽt. Non hẽtis meaʒ et nec ī p̄nti nec ī futuro. Diuites ergo vocat q̄ ī bonis ducũt dies ſuos. qꝛ nõ tã diuitie q̄ amor ꝛ abuſio diuitiaꝝ ī culpa eſt. Cũ enĩ ſupi⁹ regnũ celoꝝ pauperuʒ eſſe dicatur. ex oppoſito apparet q̄ ab hoc regno ſe alienat q̄ ī tꝑalib̄ q̄ nõ ꝯſolatõ nõ delitie ſʒ remediuʒ refrigeriũ ꝯ neceſſarias tꝑis miſẽias ee̅ dñt ꝯſolatõeʒ q̄rit: auditur⁹ a iuſto iudice. fili recordare qꝛ recepiſti bona in vita tua. Unñ ambroſius. Qui ꝯſolatõnẽ vite p̄ntis habuerũt. remuneratõeʒ perpetue ꝑdiderĩt. Ue vob̄ q̄ ſaturati eſtis ī p̄nti vacãdo ꝯmeſſatõi et ebrietati ꝛ ī ðlicijs viuẽdo. qꝛ eſurietis ī futuro nõ cibi carẽcia ſpecialiter. ſʒ toci⁹ boĩ penuria generalit̄. Sic diues q̄ epulabat̄ cotidie ſplẽdide ī ðlicijs viuẽs dirũ ve ſuſtinebat eſuriẽs. qñ de digito lazari quẽ deſpexerat guttã aq̄ q̄rebat Epulones artiſſĩo ieiunio marcerebũt̄ ī pena vt culpe eoꝝ ſcilʒ gule pena ſit ꝯtria. Sic ergo ꝯtraria ꝯtrarijs puniẽt̄ in pena: ita contraria ꝯtrarijs curari debẽt in pẽitẽtia. Ubi beda. Si btĩ ſunt illi q̄ iuſtitie ſẽꝑ opa eſuriũt: infelices ꝯtrario eſtimãdi ſũt qui ſibi ī deſiderijs placẽtes nllãʒ veri boni famẽ paciũt̄: ſatis ſe rati btõs ſi nõ ad tp̄s ſua voluptate priuẽt̄. Ue vobis q̄ nũc ridetis riſu iordiato ac gaudetis ꝛ laſciuitis gaudio vano: qꝛ lugebitis dolore ĩteriori. ꝛ flebitis dolore exteriori. Uel lugebitis pro oĩs boĩ carẽtia. ꝛ flebitis ꝑ oĩs mali p̄ñcia in ardorib̄ ſẽpiternis. vbi erit flet⁹ et ſtridor dẽtium. Si enĩ lugẽtes btĩficẽt̄ ꝛ ꝯſolabuntur: merito ridẽtes tanq̄ miſeri cruciabunt̄. Unñ ſalomõ ait Riſus dolore miſcebit̄ ꝛ extrema gaudij luct⁹ occupat. Ubi baſili⁹. Cũ dñs ridẽtes nũc arguat. palaʒ ē q̄ nũq̄ erit fideli tp̄s riſ⁹. ꝛ p̄cipue in tãta mltitudine eoꝝ q̄ ī pc̄to moriũt̄: ꝑ quib̄ oportet lugẽ. Et criſoſtom⁹. Dic at̄ mihi cur ꝯcuteris ꝛ defluis q̄ debes aſſiſtẽ terribili iudicio et ponẽ ratõʒ de oĩb̄ hic operatis. Ue vobis cũ bñdixerit vobis hoĩes ſcʒ adulãdo ac laudãdo ꝛ extollẽdo vos. ꝑ applauſuʒ tlẽʒ nutriẽtes vos ī malis. vt ceci efficiamĩ. voſmetipõs nõ ꝯgnoſcẽtes. nec attẽdẽtes illd̄ Apl̄i. ſi hoĩb̄ placerẽ ſeru⁹ xp̄i nõ eẽm. Scd̄m hoc faciebãt pſeudo ꝓphetis p̄res eoꝝ qꝛ bñdicebãt ill̄ ꝓphis. q̄ ob captãdũ vulgi fauorẽ. ꝛ ad bñdũ ꝓpli applauſũ. de corde ſuo ñ de ſpũ ꝛ ore dñi ꝓphetabãt flĩn. Et hoc ē qd̄ pſalmiſta deplorat: qm̄ laudat̄ pc̄tor ī deſiderijs aĩe ſue: ꝛ q̄ ĩiqua gerit: bñdicit̄. Sʒ et ve eis q̄ ſic laudãt: qꝛ pl⁹ nocet ligua adulatoris q̄ gladi⁹ ꝑſecutoris. Qui enĩ mala agẽtib̄ adulat̄ puluinar ſb̄ capite dormientis poĩt. vt fulcit⁹ laudib̄ ī mal̄ req̄eſcat. Si ḡ btĩ ſũt qui ab hoĩb̄ odioſe maledicũt̄: merito ĩfelices r̄putãdi ſũt. q̄ ab hoĩb̄ adulatorie bñdicũt̄. Mag q̄tẽ dei ira ē ꝛ vltio. q̄ pc̄tori deeſt correctõ. et adeſt adulatõ q̄ſi de bñ geſto. qꝛ ip̄a adulatõne nutrit̄ ī culpa. ꝛ maiorẽ fouet̄ ad penam. Has ſñas lucas poĩt vt veritas q̄tuor btĩtudinũ q̄s añ poſuit clari⁹ ꝑ oppoſitã dãnatõeʒ eluceſcat.

Domine ihu xp̄e qui vt altiora v̄tutum culmina doceres in montem cum diſcipulis aſcendiſti. ibiqʒ beatitudines et virtutes ſublimes docuiſti. et premia ſingulis

cōgruencia ꝓmiſiſti: da mihi fragili vt tuā vo-
cem audiēs. ſtudeā ꝑ virtutū exerciciū hr̄e me-
ritū. q̄tenus te miſerātē ꝯſequar ⁊ premiū. Fac
vt ꝯſiderās mercedē. op⁹ mercedis nō recuſem
ſed ſpes eterne ſalutis mitiget ī me dolorē me-
dicine ꝑītis: ⁊ accendat animū ad alacritatem
opis. Fac me miſerū nūc beatū beatitudine vie
ꝑ gratiā. ⁊ tādē beatū beatitudine patrie ꝑ glo
riā Amen. Q: p̄lati debent lucere ope et ſer-
mone. Et q: xp̄c non venit legē ſoluere ſed im-
plere. Capitulum XXXIIII.

ET quia dominus horta
tus eſt ap̄los ad ſuſtinēdū tribula-
tōnes. nunc cōſequenť ponit q̄tuor
ſimilitudines ſcꝫ cōꝑando eos ſali:
luci ciuitati: ⁊ lucerne quib⁹ iſ̄os oſtēdit ſil̄es
vt ꝑ hoc ītelligant ſe ī tribulatōib⁹ debere ma-
gis eſſe fortes. Ac ſi eis diceret. Nō vos debetis
ī tribulatōib⁹ deficere: q: defect⁹ veſter multis
eſſet occaſio ruine. Vos enī eſtis ſal terre. vos
eſtis lux mūdi. vos eſtis ciuitas ſup̄ mōtē poſi-
ta. ⁊ lucerna ſup̄ cādelabrū poſita. Vos iḡ eſtis
id eſt eſſe debetis. Due p̄me ſil̄itudines dicūť ꝑ
affirmatōnē ī quib⁹ oſtēdiť ad quid ſunt: q: ad
cōdiendū affectū et illuminādū intellectū. Due
ſequētes dicūť ꝑ negatōnē ī quib⁹ oñdiť ad q̄d
nō ſunt: q: nec ī abſcōſione ꝑſone: nec ī occulta
tōne doctrine. Ap̄li igiť ⁊ p̄lati dicūť ſal terre
ꝓpter vite ꝑfectōnē q̄ hoīes cōdiūť ⁊ mētes coꝝ
q̄ adhuc terrena ſapiūt imbuūť. Sal enī terrā
ſterilē facit: cibos cōdit: ⁊ carnes ſiccat a pu-
trefactōne ꝯſeruat: ex aqua ⁊ igne cōficiť: ī oī
ſacrificio offerť. Sic exemplū ſanctitatis terre
nū affectū mitigādo ſterilē facit: ſcđm deſideriū
ſapidū reddēdo cōdit: carnē mortificādo deſic-
cat: a putredine libidinis reſtringēdo cōſeruat
ex aq̄ deuotōnis ⁊ igne dilectōnis decoquēdo in
fornace pnīe cōficiť in oī ope dirigēdo ⁊ mode-
rādo offerť. Precipue aūt ſal ī ſcriptura diſcre
tōnē ſignificat q̄ in p̄latis eſſe debꝫ: qua debent
opa ſubditoꝝ ſic cōdiri et dirigi vt corā deo ſa-
pida reddanť: ſicut cibaria ſale condita magis
ſapida ſentiūť. Et monet ap̄los ⁊ ceteros eccl̄ie
p̄latos: vt ī v̄tutib⁹ ꝑſiſtāt: q: ſi ſal ideſt p̄latus
vl̄ doctor ꝑ quē alij cōdiēdi ſūt infatuat⁹ fuerit
vl̄ euanuerit ⁊ defecerit ſcꝫ aut ꝑſecutōis ⁊ ad-
verſitatis timore: aut cupiditatis ⁊ ꝓſperita-
tis amore: aut ſupbie ⁊ vane glorie elatōe: aut
carnal̄ affect⁹ attractōe: aut negligētie ⁊ īcurie
ſeductōe aut ſbuerſus errore q̄ min⁹ condiat ⁊
doceat ſubditos exēplo ⁊ v̄bo ī q̄ ſaliet īfirmus
ꝓpl̄us ſubdit⁹: q̄ debꝫ cōdiri vita ⁊ doctrina ma
iorū. vl̄ ī q̄ et quo alio doctore cōdieť ⁊ emēda-
biť ſcꝫ ip̄m ſal. i. ip̄e q̄ alios hꝫ cōdire. ſm̄ illō
ſapiētis. q̄s medebiť īcātatori a ſerpēte ꝑcuſſo
Vñ dicēdū eſt ei: medice cura teip̄m. Sil̄r ſi di-
ſcrecio q̄ opa noſtra cōdit ab opib⁹ nr̄is bonis ď
genere defuerit: deo accepta nō erūt. In cuius
figura ſal in oī ſacrificio ponebať. Sal igiť ſic
euaneſcens ꝓpť inutilitatē ſui ad nihil valet vl̄ť
neqꝫ ī terra: neqꝫ ī ſterquilinio. Nō ē vtile terre
q: ſuo īiectu ꝓhibꝫ eā germinare nō ſterquili-
nio. i. fimo: q: ſibi īmixtū nō ſinit ip̄m fecūdare
Quaſi diceret nihil valet: q: nec ī ſe fructificat
aut fructū boni opis fert vt ťra. nec ī alijs fecū
ditatē ſeu fecūdādi v̄tutē dat: aut eos excolere
valet vt fim⁹: ſꝫ mittať foras ab officio ⁊ hūili
eē inť hoīes: q: ſibi nocet: ⁊ alijs nō ꝓdeſt. Vñ
tal̄ dꝫ ꝛ̄pelli a p̄latōe: ne officiū p̄latoꝝ ī ꝯſpe-
ctu hoīm reddať vile. Aut ḡ a dignitate eccl̄ia
ſtica deponeť. aut ab vnitate eccl̄ie numero vel
merito ſecerneť. aut a ſc̄toꝝ gl̄a excludeť: ⁊ tal̄
ꝯculcabiť. ab hoīb⁹ ī mūdo ꝑ deriſionē. ab an-
gel̄ī iudicio ꝑ ſepatōꝫ. a demonib⁹ ī iferno ꝑ af-
flictōeꝫ. Dicūť etiā ap̄lī ⁊ p̄lati lux mūdi. i.
hoīm q̄ ſūt ī mūdo ꝓpť v̄bū doctrine qua debent
ignorātes de credēdis ⁊ faciēdis illuīare. Sicut
enī ſol ⁊ luna illumināt oculos corꝑis ſic ap̄lī
⁊ doctores illuminant oculos mētis. Pri⁹ autē
eſt bñ viuere q̄ bene docere. ⁊ iō poſt q̄ dixerat
ap̄los ſal terre ſapiētē viuēdo. dicit eos lucē mū
di tenebroſos illuīando. Debꝫ ḡ p̄lat⁹ eē ſal bñ
viuēdo: lux bñ docēdo. ſal ī exēplis. lux ī doctri
nis. Rect⁹ ordo iſte. Primo bñ viuē: deide bñ do
cere. ſm̄ gloſā. Deus ē lux nō illuīnata ſꝫ illu-
mināſ: ap̄lī ⁊ ap̄l̄ici viri lux illuīnata ⁊ illumi
nāſ: ſimplices iuſti lux nō illuīnāſ ſꝫ illūīnata
Prima ē ſic lux ſol̄. Scđa ſic lune. tertia ſic lux
ſtelle. Deide p⁹ cōdimētū ſal̄ ⁊ radiū lucis ſe
quiť ciuitatis ꝓtectō ⁊ lucerne illūīnatio: quia
ap̄lī ⁊ p̄lati nō debēt ſe abſcōdē. neqꝫ lucernā di
uini v̄bi ponē ſub modio ⁊ occultatōe hūani ti-
moris. neqꝫ ſub lecto ⁊ q̄ete mūdane ꝓſꝑitatis:
ſꝫ dꝫ eē ciuitas ī mōte poſita vt ſint refugiū in
iuſte oppreſſis: ⁊ lucerna ſup̄ cādelabꝛ poſita vt
ꝑ ſc̄ē vite exēpla luceāt tenebroſiſ. vñ ad ſilitu
dinē ciuitatis ſup̄ mōtē: ⁊ lucerne ſup cādelabꝛ
poſite. ſic monꝫ ap̄los ⁊ p̄latos ſili lūie corā hoī
bus lucē ⁊ fulgē: vt viſis opib⁹ coꝝ bonis odo-
re ⁊ admiratōe taliū hoīes attrahāť: ⁊ īformēť
ac inde de⁹ pr̄ glorificeť ⁊ nō ip̄is ſꝫ ei a q̄ om̄e
bonū ē laus īparciať. Debēt ḡ lucē ⁊ ope ⁊ ſer-
mone: nō enī ait vt audiētes veſtꝝ ſermonē bo
nū. ſed vt vidētes vr̄a bona opa glorificēt patrē
veſtrū q̄ in celis ē. Magis enī opādo q̄s ꝓficit q̄
loquendo: ⁊ plus mouēt exēpla q̄ v̄ba: q: maior
ē ſplēdor opis q̄ ſermonis. Iſte enī tm̄ ore p̄di-
cat ⁊ vna hora ī ſeptimana. ille v̄o tot⁹ p̄dicat ⁊
oī tocius tp̄is horavñ alubi. Fulgebunt iuſti ⁊
tāq̄ ſcintille ī arun. dineto diſcurrent: qđ ſcđm
Gregoriū ē vita ſcl̄ariū qui foris q̄ſi ad alta ꝓfi
ciūt: ſꝫ ītus a ſoliditate īaneſcūt. Ecōtra v̄o do-
cere voce: ⁊ nō ope q̄dā vanitas ē: ⁊ parū ꝓdeſt
q: ſcđm bernardū lingua magniloqua ⁊ man⁹
ocioſa. doctrina lucida ⁊ vita tenebroſa mōſtru
oſa res ē. Ad hoc ať lucē debēt vt finē boni opiſ
in laudib⁹ dei nō hoīm cōſtituāt: q: nō debēt dē
hoc ſuā ſꝫ dei querē gloriā ⁊ ꝓximi edificatōeꝫ
vt vidētes opa coꝝ bona: deū ꝑ quē ī eis fiūt nō
facientes glorificent per imitationem eorum ꝑ
laudē q̄ꝫ oīa ei aſſcribentes vt auctori bonorum
Non eſt ergo huic contrarium qđ infra dicitur

attēdite ne iuſtitiaꝫ vrāꝫ faciatis corā hoībꝫ: qꝛ
ī ope bono q̄rēda ē gl'a diuina ⁊ ſic loq̄t hic. ſꝫ
fugiēda gl'a ꝓpa ⁊ hūana. ⁊ ſic loq̄t īfra De-
inde incipit eos iam īformare qḋ doceant pre-
ueniēdo p̄mo ſ̄lam opinionē quam habē pote-
rāt. Tanq̄ ſi q̄rerēt dicētes. Ecce volūꝰ doctriaꝫ
tuā nō abſcōdē. ſed qḋ ē hoc ipm̄ qḋ vetas ab-
ſcōdi? Nūquid alia doctorꝰ es. cōtra ea q̄ ī lege
⁊ ꝓphetis ſcripta ſūt? Non īquit. Nolite putare
ne ſcilicet ī errorē īcidatis. q̄m̄ veni ſoluē legē
aut ꝓphetas: ꝓhibēdo ſcilꝫ ne ſp̄ualiter fiant.
vt em̄ dic auguſtinꝰ. oīa q̄ ī veteri teſtamēto cō
ſcripta ſūt noui teſtamēti typū ⁊ imaginē p̄tu
lerūt. Non veni ſoluē et deſtruē legē ſꝫ pociꝰ ad-
implere eam. In hac aūt dn̄i ſentētia ſcd̄m au-
guſtinū duplex ē ſēſus Nam adīplere legē eſt.
aut addēdo aliq̄d qḋ minꝰ habꝫ. aut faciēdo qḋ
habꝫ. Dn̄s ḡ addit qḋ minꝰ habꝫ. nō vtiq̄ꝫ ſol-
uit qḋ īuenit: ſed magis ꝑficiēdo ꝯfirmat. Oīa
etiam q̄ lex ⁊ ꝓphe de eo ꝓmiſerāt. iā ꝑ ꝑte ī ipo
ꝯpleta ſūt. et anq̄ celū et t̄ra trāſeāt et elemēta
mutēt ab hac mutabili forma in īmutabilē ſci-
licet anq̄ iſte mūdꝰ q̄ ad figurā nō q̄ ad mate-
riā finiat̄. oīa q̄ de eo ſcripta ſūt ſpiritualit̄ im-
plebūt̄. nec vnū iota aut vnꝰ apex. ideſt mīmū
etiā legis p̄ceptū p̄t cadere ab effectu impletōis
vt remaneat irritū et iane. Iota mīma lr̄a eſt
īter alias. ⁊ vno ductu fit: apex aūt ē particula
lr̄e q̄ ponit̄ in ſūmitate ad diſtinctōnem. ⁊ notat
mīma p̄cepta. qꝛ mīmū preceptū vl' minima p̄-
cepti ꝑticula nō p̄teribit a lege: ideſt nō rema-
nebit qui īpleat̄ ſuo tp̄e vel ī capite vl' ī corpo-
re. Deinde poſtmodū implēdi et docēdi ipſi
xp̄o ꝓpriū oſtēdit modū implēdi a ꝑte doctoꝝ:
⁊ q̄liter debet ei ꝯfirmari doctrina p̄latorum. Et
ponit quandā diuiſionē bimēbrē doctorū. Qui-
dam em̄ ſūt qui male viuūt et bene docēt. ſicut
ſcr be et phariſei faciebāt. ⁊ de iſtis dicit̄. Qui
ergo ſoluerit male ſcilꝫ viuēdo ⁊ trāſgrediendo
vnū de mandatis iſtis mīmis. ideſt de mādatis
decalogi q̄ dicūt̄ mīma qꝛ īchoant hominē ⁊ ad
vitam ꝑtinēt incipientiū. ⁊ docuerit ſic homies
malis exēplis corrūpēdo mīmꝰ vocabit̄ ī r̄gno
celoꝝ. ideſt ī eccl'ia militāte: qꝛ ſcd̄m gregoriū.
cuiꝰ vita deſpicit̄: reſtat vt eiꝰ p̄dicatō ꝯtemna-
tur. O quot ſūt hodie in eccl'ia tales mīmi. qui
tn̄ ſibi videt̄ valde magni. Ubi auguſtinꝰ. Cōſe-
quens eſt. vt q̄ mīmꝰ ē in regno celoꝝ q̄lis nūc
ē eccl'ia. nō īntret in regnū celoꝝ q̄lis tunc erit
eccleſia. q̄m̄ docēdo qḋ ſoluit: ad eoꝝ ſocietatē q̄
faciūt qḋ docēt nō ꝑtinebit. Un̄ ⁊ Criſ. Docere
et nō facē: nō ſolū nihil lucri. ſed et damni plu-
rimū ꝯfert. Grādis em̄ damnatō ē ꝯponēti q̄dē
ſermonē ſuum: vitā vō ſuam atq̄ꝫ opa negligē-
ti. Alij autē ſunt qui bn̄ viuūt et bene docēt. et
tales debēt eſſe p̄lati eccleſie: ⁊ de iſtis ſbditur.
Qui autē fecerit et docuerit. hic maior vocabi-
tur in regno celoꝝ: qꝛ ſcd̄m Criſ. ꝑ verba phi-
loſophari facile eſt: que vō per opa demōſtratō
generoſi cuiuſdā et magni eſt. Magni q̄ꝫ erunt.
etſi nō adeo magni: qui faciunt et nō docēt. fa-
ctores em̄ legis iuſtificabunt̄ apud deum. Oīa
autēꝫ mandata deputant̄ ſc̄ta q̄n quicq̄d nō fit
ignoſcit̄. Ideoq̄ꝫ dicē debemꝰ: dimitte nobis de-
bita noſtra. Deinde ꝯfirmat qḋ dixit. qꝛ intm̄ n̄
ſoluit legē ſꝫ ſuꝑhabundant̄ vult eam impleri.
q̄ niſi ſui eaꝫ ſuꝑhabundāt̄ īpleuerit. ⁊ iuſtitia
eoꝝ ſuper ſcribaꝝ et pharizeoꝝ q̄ dicūt ⁊ nō fa-
ciunt ſuꝑhabūdauerit: ⁊ nō ſolū doceāt. ſed etiā
faciant. qꝛ ad ſalutē nō ſufficit bona doctria niſi
adſit bona vita. vl' ſcd̄m Auguſtinū. niſi nō ſo-
lū illa legis mīma p̄cepta īpleuerit ſed etiā iſta
q̄ ab eo addunt̄. negat eis īntroituꝫ r̄gni celoꝝ: ꝑ
iuſtitiā ei legis nllꝰ ītraē potuit ī r̄gnuꝫ celoꝝ.
licꝫ iuſtitia ꝓpe ſumat̄ ꝓ v̄tute cardiali. q̄ r̄ddit̄
vnicuiq̄ꝫ qḋ ſuū ē. large tn̄ ſuit̄ hic. qꝛ (vt dic Ie-
ronimꝰ) oēs v̄tutū ſp̄es vno iuſtitie noīe ꝯtinēt̄
Et ſcd̄m hoc dicit Augꝰ. duas eſſe ꝑtes iuſtitie
ſcilꝫ decliare a malo et facē bonū: qꝛ ſic iuſtitia
diſtiguit̄ ꝯtra pcc̄m. Ubi ſciendum q̄ ſicut ſunt
varia dona grāꝝ dei ita ſūt varij ſtatꝰ et ꝯditō-
nes hominū. ꝓpter qḋ his q̄ ſūt in ſtatu maiori
reſpectu minoꝝ. apte dici poteſt. niſi habūdaue-
rit iuſtitia vr̄a plꝰ q̄ eliū ſcilꝫ minoꝝ nō īt̄bitis
in r̄gnū celoꝝ. Hic aduertendū ē. q̄ ſaluator
p̄cepta decalogi replicat. et ad obſuatōnē eorū
hoīes īducit. verū īntellc̄m eoꝝ declarādo ⁊ erro-
res iudeoꝝ circa hec excludēdo. Nā doctores iu-
deoꝝ dicebāt ꝑ p̄cepta decalogi negatia. tm̄ ac-
tū exteriorē. nō motū animi eē ꝓhibitū: ⁊ q̄ vo-
lūtas mala nō ē pcc̄m niſi exeat ī effectū. Un̄ di-
cebāt ꝯ hoc p̄cepto. Nō occides. q̄ ꝑ hoc ꝓhibet̄
occidēdi factū. ⁊ nō occidēdi ꝓpoſitū: et hoc ē qḋ
dic. Audiſtis qꝛ dictū ē āntiq̄s. Nō occides ſcilꝫ
hominē. hoc ē ſic īt̄ꝑtabāt̄ p̄ceptū hoc. Sꝫ hūc
errorē excludit ſaluator ꝓhibēs iraſci ſn̄ cauſa.
Un̄ nō occidere hoīem īiuſte manū et actu ꝑtiet
ad iuſtitiā legis. q̄ aūt ſic occiderit: reus erit ſm̄
legē iudicīo mortis. ſeu accuſatōe ⁊ dānatōne in
mortē. qꝛ lex punit ſcd̄m talionē. Sꝫ ꝑfectꝰ ſuꝑ-
addit. ꝓhibēs ne q̄s ſn̄ cauſa iuſta iraſcat̄ fr̄i in
corde: vl' ſignū ꝯmoti animi oñdat ī voce dicēs
racha. q̄ vox īdignātis ē abſq̄ꝫ certa expſſiōe vi-
tuperij vl' blaſpheie: aut certā īiuriā ſō expſſio-
ne ꝯbi irroget. dicēs fatue qḋ ē magis īiuriari
q̄ dicē racha: ꝓhibet̄ ḡ p̄mo motꝰ ire in aīo. ſe-
cūdo indigtōnis in ſigno. tercio vituꝑatōis in ꝟ-
bo. Tribꝫ aūt generibꝫ et ḡdibꝫ culpe aſſigt tres
ḡdus pene. Prima culpa ē ira vel odiū in corde
latēs. ſcd̄a ē ira in generalē ꝯtumeliā ꝓrūpens.
tercia ē ira in ſp̄alē ꝯtumeliā ꝓcedēs. His tri-
bꝫ culpis debet̄ pena differēs eis corrñdēs. Nā
q̄ iraſcit̄ motu interiori vl' odio fr̄i ſuo. nō vicio
vt ſit ira ꝑ viciū. nō ꝑ zelū: q̄ deliberat odiū con-
ceptū implere opere ſi oportunitas adeſſꝫ. reꝰ
erit iudicīo. id eſt dignꝰ accuſatōne apud deū. et
in foro ſūmi iudicis. licet nō hoīs. cū de volūta-
te non poſſit accuſari corā homine. Qui autem
dixerit fr̄i ſuo racha ex indignatōe ⁊ cōtemptu.
reus erit ꝯſilio id eſt cōſēſu iudicij. de dāda ī eū
ſentencia et determinanda pena. qꝛ iam venit
ī ꝯtitiā culpa. Qui aūt dixerit: fatue ad ꝯtēptū

Pꝛelati luceant opere et ſer-mone. Et xp̄c legem

ꝑſone. nō ad coꝛrectionē culpe. re⁹ erit gehēne ignis ⁊ pene determinate: qꝛ ſcđm gloſam non modicus furoꝛ ē quē de⁹ ſale ſapiē cōdiuit: ī fatuatū dicere ⁊ ſaliēti derogare. Moyſes ḡ ⁊ lex ſecurim poſuit ad ramū arboꝛis ꝓhibēs homicidiū. xp̄c vō tāꝙ ſapiēs agricola et euāgeliuꝫ ſecuri poſuit ad radicē ꝓhibēs irā: vt omnē radicē pcti d̓ coꝛdibꝫ nr̄is auferret. qꝛ ꝑ iracūdiā etiā vſqꝫ ad homicidiū ꝑueniri pōt. Et bn̄ incipit ab ira. qꝛ ſcđm gloſam ianua oīm vicioꝝ eſt iracūdia. q̄ clauſa. v̓tutibꝫ intrinſec⁹ dabit̄ requies. apta ea ad om̄e facin⁹ armabit̄ anim⁹ Scđm Jeronimū. ira ē omnis malus mot⁹ ad nocendū. aut ergo ſurgit ſubito: ⁊ ſic eſt veniale aut ex deliberatōne et ꝯſenſu: ⁊ ſic eſt moꝛtale. Conſiderādum tamen ꝙ licet ira ſit pcām: nō tn̄ omnis ira. Jra enī eſt appetitus vindicte. Uindicta autē ſi ſit iuſta nō eſt pcām eā appetē. Eſt autē iniuſta quadꝛuplicit̄. vel quoniāꝫ appetit̄ pena eius q̄ nō meruit. vel pluſꝙ meruit. ſi appetat̄ oꝛdine debito p̄termiſſo. vel qꝛ appetitur ꝓpter īdebitū finē: vt qn̄ appetit̄ ſolū ꝓpter vindictā nō ꝓpter iuſticiā. xp̄c itaqꝫ radices inimicitiaꝝ ipoſqꝫ fontes ꝑ quos caritas necari ſolꝫ īt̄cipiens ſtudet nos mutuis nobis caritatis nexibꝫ colligare qđ tn̄ heu parū curam⁹ aduertere. Un̄ Criſoſtom⁹. Et nos q̄dē maioꝛes nr̄os ⁊ potētioꝛes etiā ſi iniurijs et ꝯtumelijs cōtra nos agāt ferim⁹. verentes ne q̄d ab eis graui⁹ paciamur. erga equales vō vel inferioꝛes ītuendū nec leſi iraſcimur: in tn̄ human⁹ metus timoꝛe dei p̄ponit̄. noli īquit iraſci fratri tuo ſine cauſa. Nū multo hoc leuius ē ꝙ ſi tu aliū feras iraſcentē tibi ſine cauſa. Cū ḡ qđ mai⁹ ē ꝓpter timoꝛē hoīm feras. ꝓpter timoꝛē dei ne minimū quidē patieris. Hec Criſ. Et ſi ꝓhibet̄ ira r̄cēs multomagis īueterata. vt dicit Aug⁹. ſi iraſci nō eſt fas fratri. aut dicē racha. aut fatue: multo magis in aīo tenere aliq̄d. vt in odiū īdignatio cōuertat̄. Ideo et p̄miſſis ꝯcludit ꝙ volens offerre deo ī altari fidei et coꝛdis ſui qđcūqꝫ munus. ſ. coꝛdis. oꝛis. oꝑis. ſiue hoſtiā. ſiue elemoſinā. ſiue doctrinā. ſiue oꝛatōeꝫ. ſiue ẏmnū. ſiue pſalmū. ſiue aliud ſpūaliū vel coꝛꝑaliū donoꝝ p̄us debet recōciliari fratri leſo ſeu offenſo per eū v̓bo vel facto. damno coꝛꝑali: vel ſpūali: qꝛ munus non accipit̄ niſi ante diſcoꝛdia ab aīo repellat̄. Deus quippe nō mun⁹ repellit: ſꝫ caritatē ꝓximi querit. ⁊ ideo caritatē pxi⁹ ꝓximo exoluat q̄ munus ſuū deo placē exoptat. Munus enī deo oblatū nō ꝓficit ipi offerenti: niſi ſit in caritate. caritatē aūt nō habet niſi pꝛoximo ꝑ eū leſo velit ſatiſfacere. Ubi ſciendū ꝙ ſi cōmode poſſit haberi ipi⁹ fratris offenſi p̄ntia. tūc ꝑgendū ē ad eū pedibꝫ coꝛꝑis et reuocādus eſt ī gratiā ſatiſfaciēdo: vel veniā poſtulando. Si aūt eius p̄ntia nō poſſit comode haberi. tūc ſufficit ad eū ire pedibus mētis. ꝓſternendo et ſubdēdo ſe illi pijs votis et affectu humili. ⁊ habendo ꝓpoſitū ſatiſfaciēdi loco et t̄pe cōpetenti Et hoc modo vtit̄ eccl̄ia romana: q̄ reuꝫ ꝯfitē-

tem abſoluit: ⁊ ſibi ſatiſfactōnē leſo faciēdā imponit. Sciēdū ē etiā ꝙ ſi offenſa nota ē fratri poſtulāda ē recōciliatio. ſi vō abſcōdita nō teneoꝛ ſibi manifeſtare ne cōcitet̄ ad irā. ſꝫ poſtulanda ē a deo ⁊ manifeſtāda ſacerdoti. Et ſcđm Criſ. ſi cogitatu offendiſti recōciliare cogitatu. ſi v̓bis offendiſti recōciliare v̓bis. ſi oꝑibus offendiſti recōciliare oꝑibꝫ. om̄e enī pcām quō cōmittit̄ eodē mō de ipa p̄nia agit̄. Et ſi offēdit q̄s v̓bo detrahēdo dꝫ recōciliare famā reſtituēdo. Attēde bn̄ iſta: qꝛ r̄lucet hic circa nos mag̃ dei miſericoꝛdia. qn̄ hoīm vtilitates plus aſpicit ꝙ ſuos honoꝛes. ⁊ plus diligit fideliū cōcoꝛdiā ꝙ munera ſibi oblata. Un̄ Criſ. O admirabilē benignitatē atqꝫ ieffabilē erga hoīes amorē dei. honoꝛē ſuū deſpicit: dū ī ꝓximo caritatē r̄quirit. Nihil enī ita ſtudet de⁹: vt nos mutuis nob̄ caritatis nexibꝫ colligare. ꝓpt̄ hoc eī facta ſūt oīa. id circo et de⁹ hō factus ē atqꝫ oīa illa geſſit vt nos ī vnū ꝯgregaret. Hec Criſ. Relucet ⁊ hic nihilomin⁹ ſeueritas dei mag̃. qn̄ diſcoꝛdāciū vota recuſat et munera. Un̄ gregori⁹ Ecce a diſcoꝛdātibꝫ accipe nō vult ſacrificiū holocauſtū ſuſcipe r̄cuſat. Hinc ḡ ꝑpēdite quātū ſit malū diſcoꝛdie ꝓpter qđ et illud abicit̄ ꝑ qđ culpa relaxat̄. De hoc malo diſcoꝛdie ſic dicit Cẏpꝛian⁹. Diſcoꝛdās ⁊ diſſidēs et pacē cū fratribꝫ nō habēs: nec ſi ꝓ nomīe xp̄i occiſus fuerit. crimīe diſſenſionis fraterne poterit euadē Quale delictū ē qđ nec baptiſmo ſanguīs pōt ablui. q̄le crimē ē qđ martirio n̄ p̄t expiari. Et iđ vt ait criſoſtom⁹. mūera abel ſuſcepta ſūt a deo. Caẏn r̄poꝛbata: qꝛ abel pura ac ſīplici mēte dn̄o munera offerebat. Caẏn vō irā aduerſ⁹ f̄rem tenebat. ⁊ iđ ille placuit ī munere q̄ placebat ī coꝛde. Sꝫ heu hodie multi huic caẏn ſunt ſil̄es cū diſcoꝛdijs ⁊ dolis ad altare accedentes. Un̄ Criſ. Cū de⁹ tn̄ cure r̄cōciliatōis nr̄e habeat: vt patiat̄ īterrūpi miniſteria ſua. donec tu eas ⁊ reſoluas īmicitiā cū f̄re tuo: nec nos hoc ipm erubeſcim⁹. ſed dies multos patimur manere inimicitias: ⁊ trahim⁹ ſicut funē lōgū diſcoꝛdias. ignorātes ꝙ tāto lōgioꝛ erit nob̄ pena: ꝙto ⁊ diſcoꝛdia. Et qꝛ dictū ē de ꝯcoꝛdia cū f̄re offenſo habenda īducit generalit̄ vt ꝯſenciam⁹ aduerſario nr̄o: ⁊ cōcoꝛdemus cū eo cito duꝫ ſimus in via: ⁊ in hac p̄nti vita: vbi ē locus ⁊ tēpus penitēdi ⁊ merēdi. ⁊ qđ poſſum⁹ hodie non differam⁹ ī craſtinū: qꝛ moꝛa trahit ad ſe ꝑiculū: ⁊ nemo ſcit vite ſue terminū. Un̄ Criſ. Nihil q̄ppe ē ꝙ ita vitā nr̄aꝫ valeat euertē: vt opeꝝ actōeꝫ bonoꝝ diſſil̄are ſꝑ ſꝑqꝫ differri. Sepe enī iſtđ ex oībꝫ nos bōis fecit excidē. Cito iḡ ꝯcoꝛdem⁹ cū aduerſario. ne ipe adūſari⁹ t̄dat nos. idē cā ſit vt t̄damur iudici ī vltio exaīe. ⁊ iudex t̄dat nos miſtro ⁊ exactoꝛi. i. maligno ſpiritui ad vltionē q̄ mittet ī carcerē. i. ī īfernū. ⁊ penā exigit ꝓ culpa quā ſuggeſſit. vn̄ nō exibit hō do nec reddat nouiſſimū q̄drātē ⁊ minutum. i. luat eē minīa ⁊ leuioꝛa pcta: quia nihil erit impunitū. donec eī ponit̄ hic ꝓ nūꝙ vt ſit abnegatū

omniũ tẽpoꝝ. ſicut qñqʒ omniuʒ affirmatiuum.
Vñ ſcḋm Auguſtinũ. nõ ſignificat finẽ pene. ſʒ
continuatõneʒ miſerie. Penã ergo gehẽne tũc
homo etiã ꝑ pc̃tis mimis ratõe mortalis ãnexi
ſeꝑ rddet paciẽdo ⁊ nũꝙ̃ ꝑſoluet veniã ꝯſequẽ-
do q: ſẽper punieẽ ⁊ luet. neqʒ vnꝙ̃ venie locus
ibi erit. vñ nũꝙ̃ ad nouiſſimũ q̃drãtẽ veiẽ. qui
ſeꝑ ſoluiẽ. ⁊ iõ nũꝙ̃ homo exibit. q: ĩ iferno vbi
locus venie nõ ẽ. nũꝙ̃ erit reddit̃o poſſibil̃. Nõ
loqẽ hic de dyabolo aduerſario nr̃o. q: illi nõ ẽ
ꝯſentiẽdũ. ſʒ poci⁹ r̃ſiſtẽdũ: ſed hoc loco aduer
ſari⁹ nr̃ ẽ ꝓximus offẽſus ſeu leſus. cui dẽmus
ꝑ ſatiſfactõʒ debitaʒ et ipi⁹ placatõeʒ cõſẽtire.
et cũ eo ꝯcordare: vl̃ q̃cũqʒ ali⁹ nob aduerſatus
cui beñuoli et benigni eẽ dẽmus. Vl̃ aduerſari⁹
nr̃ ẽ ſynderẽſis et ꝯſciẽtia q̃ male nr̃e volũtati
⁊ ꝯ malũ remurmurat. et nos accuſat teſtimo-
niũ nob ꝑhibẽte cõſciẽtia. cui debem⁹ ad bonũ
cõſentire. Miſtice etiã aduerſari⁹ nr̃ eſt de⁹ qñ
peccam⁹. q: nobis reſiſtit. cũ ab eo peccãdo re
cedim⁹. cui ꝯſẽtire dẽm⁹ penitẽdo ⁊ ei⁹ volũtatẽ
faciendo. Vel ſmo diuin⁹: q̃ peccare volentib⁹
contdicit. ⁊ nos peccãtes arguit ⁊ accuſat: cui
dẽmus obedire a pc̃tis abſtinẽdo ⁊ auertẽdo. ac
p̃ceptis ei⁹ humilẽ nos ſubdẽdo. Deinde ſbiũ-
git q̃dã alia ad ꝯfirmãdũ qḋ dixit ſup̃. ſcʒ q̃ nõ
venit ſoluẽ legem. ſʒ adimplere. ⁊ dat itellectũ
alteri⁹ p̃cepti in lege. Iudei eñ ꝑ iſtḋ p̃ceptum
nõ ꝯcupiſces vxorẽ ꝓximi tui. intelligebãt ſig
exteriora tm̃ ꝓhibita. vt ſunt tactus impudici
oſcula ⁊ huiuſmoi. ⁊ ſic exponebãt nõ ꝯcupiſ-
ces. id eſt ſig̃ ꝯcupiſcentis nõ facies. Aliter ꝑ
iſtḋ p̃ceptũ. nõ mechaberis. itelligebãt actum
mechie exterioẽ tm̃ eſſe ꝓhibitũ. ⁊ ſic ꝯcupiſcẽ-
tia et volũtas interior latẽs oĩmode ĩ corde nõ
exp̃ſſa ſigno vl̃ fc̃o: nll̃m eſſʒ pc̃m. Sʒ hoc eſt
irratõnabile. q: act⁹ exteriores vl̃ ſigna nõ hñt
ratõeʒ pc̃i. niſi ĩq̃tũ ſunt volũtarij. et iõ ſalua
tor hunc errorẽ excludẽs dicit. Oĩs qui vidit
mulierẽ ad ꝯcupiſcendũ eam. id eſt ea ĩtẽtõne ⁊
animo ⁊ hoc fine attẽdẽs: vt ꝯcupiſcat eam. qḋ
nõ eſt iã titillari ſed plene ꝯſentire libidini. iã
mechat⁹ eſt eã in corde ſuo. Vñ Criſ. Et ſi ꝯcu
piero. nec etiã pl⁹ fecero. cũ adulteris ero. Per
legẽ g̃ luxuria perpetta. ꝑ auctorẽ ṽo mũditie
luxuria cogitata dãnaẽ. lex adulteriũ damnat
euãgeliũ ṽo etiã ꝯcupiſcẽtiã q̃ radix ẽ euãgelij
adulterij punit. vñ iohẽs ĩ lũbis. ſʒ xp̃c ĩ pectorẽ
cictus fuit. Et ſciẽdũ q̃ q̃dã ẽ ꝯcupiſcẽtia ex ſu
bito motu ſñ deliberatõne boni opis vl̃ mali et
ſñ ꝯſẽſu. ⁊ diciẽ ꝓpaſſio. et hec eſt pc̃m veniale.
Alia eſt cũ deliberatõe animi ⁊ cũ ꝯſenſu ĩ dele-
ctatõeʒ vl̃ in op⁹. ⁊ diciẽ paſſio. ⁊ hoc eſt pc̃m
mortale. Dñs ṽo loqẽ hic de ꝯcupiſcentia delibe
rata. q̃ implicat in ſe ꝯſẽſum ĩ delectatõe vel in
op⁹. Cõcupiſcentia g̃ cuʒ ꝯſẽſu ĩ animo. ẽ mor-
tale pc̃m: etiam añꝙ̃ exp̃miẽ fc̃o vl̃ ſigno. Et
q: viſ⁹ eſt ꝯcupiſcentie ꝓuocatiu⁹. iõ ſcḋm ꝯſi-
lium Ambroſij. auertam⁹ oc̃los a vaitatib⁹: ne
qḋ ocul⁹ viderit. animus ꝯcupiſcat. Vñ Grego
rius. ꝓuidẽdum g̃ nob eſt: q: intueri nõ debet.

qḋ nõ licet ꝯcupiſci. Vt eñ munda mens ĩ co-
gitatõne ſeruetẽ. a laſciuia voluptatis ſue dep̃-
mendi ſunt oc̃li. q̃ſi q̃dam raptores ad culpam.
Vbi et Criſ. Qui ſtudet elegãtes facies inſpicẽ.
ip̃e fornacẽ ſibi paſſiõis accendit. et captiuã fa
ciẽs animã. ad opus q̃ʒ celeriter adducit. Quid
iã hic q̃ʒ reſpõdẽt. q̃ auſi ſũt temẽ cohabitarẽ vir
gib⁹: Qui⁹ eñ ſãctõne legis mille ſũt adulterio
rũ rei. q̃tidie illas ad ꝯcupiſcẽdũ vidẽtes. Au-
diãt hec q̃ ſepi⁹ ad theatra feſtinant. ſeqʒ ibi pe
ne q̃tidie adulterij obſcenitate ꝯmaculãt. ⁊ adul
teros ſeip̃os ꝑ vnũquẽqʒ diẽ faciũt. ⁊ decẽ mille
ꝯſtruũt ꝑditõis occaſiones. Hec Criſ. Sʒ ꝯtra
hec audi efficax ꝯſiliũ gregorij. Caro iq̃t cũ cõ
cupiſciẽ. pẽſeẽ qḋ ſit examinis. ⁊ itelligiẽ quid
amaẽ. Nihil q̃ppe ſic ad edomãdũ deſideriõꝝ car
naliũ appetituʒ valet. q̃ vt vnuſq̃ſqʒ hoc qḋ vi-
uit diligit. q̃le ſit mortuũ pẽſet. Hec Gre. Et
q: dñs dixerat ex viſione mulieris mechari vi-
dẽtẽ iõ ꝯſequentẽ docet abicere occaſionẽ q̃ facit
hoĩem ruẽ in t̃leʒ ꝯſenſũ: vt ſi ocul⁹ tu⁹ dexter
vel man⁹ tua dextera ſcãdaliſat te id eſt faciat
te ruẽ ĩ p̃dc̃m ꝯſenſũ. erue eũ vl̃ abſcide eã. nõ
mẽbꝝ ſʒ mẽbri abuſũ: cohibẽdo ip̃m mẽbrũ ab
exercitõ ⁊ affc̃u illicito. ⁊ ꝓice abs te. ex toto ã-
nichilãdo. Expedit ei tibi vt ꝑeat vnũ mẽbroꝝ
tuoꝝ p̃dicto mõ. ſcʒ actũ illicitũ (q̃uis delecta-
bilẽ deſerẽdo) q̃ totũ corp⁹ tuũ cũ anima mitta
tur ĩ gehennam. Vñ Gre. Intueri nõ debet qḋ
nõ licet ꝯcupiſci. Et Bern. Qui manũ mľieris
tenet. ſciat ſe eſſe ĩ vincul̃ dyaboli. Attẽdant g̃
mľti q̃ malũ ſit pulcras facies mulieꝝ ſeu quo-
rũcũqʒ iuuenũ ĩtueri. aut hoꝝ man⁹ vl̃ facies
ſeu q̃ſcũqʒ corꝑis ꝑtes ꝯtrectare. vl̃ libẽẽ cũ eis
fabulari: q: ſcḋm plures doctores eccľie. ⁊ reli-
gioſe vite p̃res. t̃lia deſignãt ĩteriori oris hoĩs cor-
ruptõem. ac quãdã ei⁹ molliciẽ ⁊ deiectõeʒ. Hic
ſcḋm auguſtinũ. nõ p̃cipiẽ aliqḋ mẽbꝝ ad lrãm
erui. ſʒ occaſio peccãdi. Poteſt eñ eſſe occaſio
ex aſpectu. ⁊ tũc oculus ſcãdaliſat: et cũ bona
fit intẽtõne tũc ſcãdaliſat oc̃lus dexter. Vel pt̃
eẽ occaſio ex cõtactu. et cũ bona ĩtẽtõne: ⁊ tunc
ſcãdaliſat man⁹ dextera. Huiuſmoi g̃ ſi ſcãdali
ſãt abiciẽda ſũt. q: fugiẽde ſũt occaſiones peccã
di. Et pt̃ accipi exẽplũ de viſitatõe bona vl̃ oꝑe
bono de genere. ṽbi grã. Si aliq̃s vadit ad col-
legiũ mľieꝝ cã p̃dicatõis vl̃ ꝯſilij dãdi. vel ſi dat
elemoſinã alicui mulieri. ⁊ ex hoc ꝑcipiat occa
ſionẽ ruine ſibi ĩminẽtis. ꝑ ortũ alic⁹ fãiliaritã
tis male. vl̃ tẽptatõnis ꝑiculoſe: debʒ illḋ bonũ
de genere dittẽ. ne tota ꝯgeries bonoꝝ operũ
ſubiaceat ruine. Et iõ hic alan⁹. Si vitare vel̃
venerẽ. loca tp̃a vita: Et loc⁹ ⁊ tp̃s: pabula do-
nat ei. Et idẽ remediũ ẽ ĩ oĩb⁹. Vñ ſeneca. Qui
deponẽ vult deſideria reꝝ oĩm quaꝝ cupiditate
flagrauit. ⁊ oculos ⁊ aures ab his que reliquit
auertat. Et hoc patet ex eo qḋ hic idẽ. Auarior
redeo ãbicioſior. luxurioſior ỹmmo ṽo crudelior
q: iter hoĩes fui. Hec ſeneca. Vl̃ accipe hic ocu
lũ et manũ ĩteriorẽ ſcʒ cordis. qḋ mẽbꝝ dexꝝ
hic diciẽ compatione ſiniſtri et exterioris. ſcilʒ

coꝛpis fragilioꝛis. Si ergo dextera ſcandalizat
ſiniſtra qd faciet: Vñ Jeronim⁹. Cauēdū ē ne
qd ī nob̄ ē optimū: labat̄ ī viciū. Si eni dexter
oculus ⁊ dextera man⁹ ſcādalizāt. q̄ntomagis
ea q̄ ī nob̄ ſiniſtra ſūt. Si eni aīa labit̄ q̄ntoma
gis coꝛp⁹ qd ē ad pcc̄a ꝓcliui⁹. Vñ ⁊ Criſ. Ocu
lū hic vel manū nō coꝛpis humani ſignificat:
ſʒ oculū vel manū coꝛdis. i. ſenſuʒ male ꝯcupi-
ſcētie ⁊ carnal' deſiderij cogitatōeʒ: quā ꝑ fidem
celeſtē erui ⁊ abſcidi a coꝛdib̄ ꝑcipit: vnde oīa
mala ꝓcedūt. Vñ hic magis mēbꝛa vicioꝝ ma-
le mētis ⁊ ꝑue cogitatōis: excidere nos dn̄s ꝑci
pit ꝓpt̄ regnū celoꝝ. ne dominātib̄ vicijs ⁊ coꝛ
pus ⁊ aīa. i. totus homo re⁹ efficiat̄ ignis etn̄i.

Deinde poſtq̄ docuit alienā vxoꝛē nō eſſe cō
cupiſcēdā. ꝯſequēter docet ſuā nō eſſe dimittē-
dā. ⁊ dat intellectū cuiuſdā ꝑmiſſi in lege ſcʒ de
vxoꝛis dimiſſiōe: ⁊ libelli repudij datiōe. crede
bāt eni iudei q̄ hoc eſſet ſimpliciť licitū: ſʒ ē fal-
ſuʒ. q2 ideo hoc ꝑmittebat̄. nō q2 licitū: ſʒ ad eui
tādū maius malū. ſ. vxoꝛicidiū. Min⁹ eni malū
erat vxoꝛes dimittere q̄ eas īterficē. ⁊ idō non
erat licitū niſi ꝓpter foꝛnicatōeʒ vxoꝛē dimittē.
In lege ḡ moyſes iuſſit dari libellū repudij: ꝓpt̄
duriciā coꝛdis maritoꝝ. odio vxoꝛes ſuas ha-
bētiū: nō diſcidiū ꝯcedēs: ſʒ homicidiū auferēs
⁊ min⁹ malū ꝑmittēs: vt maius abſcideret: ne
mariti ꝓpter odiū ſanguinē funderēt. Xp̄c aūt
iubet vxoꝛē nō dimitti debere excepta foꝛnica-
tōis cā: q2 tūc ip̄a vxoꝛ eſſe ꝑmo noluit: q̄ fideʒ
ꝯiugalē marito nō ſeruauit. Tūc eni licitū ē eā
dimittē q̄tū ad cohabitatōeʒ ⁊ debiti redditōeʒ
manet tñ vinculū m̄rimonij ꝑ totā eoꝝ vitā: et
ido ſi dimiſſa nubet alteri cōmittit adulteriū:
⁊ ſilr̄ q̄ ducit eā. Quiſq̄s tñ cā foꝛnicatōnis vult
vxoꝛē abicere: pꝛi⁹ dʒ a foꝛnicatōe purgat⁹ eē.
q2 ſm̄ Jeronimū. q̄tqd viris iubet̄. hoc ꝯſequē
ter redūdat ī feīas. neq3 eni adultera vxoꝛ di-
mittēda ē: ⁊ vir mechus tenēd⁹. Deīde poſtq̄
docuit dn̄s nō eē iniuriā ꝓximo īferendā ꝓhi-
bēdo irā ⁊ ꝯcupiſcēciā. ꝯſequēter docet ab iniu
ria dei abſtinēdū. ꝓhibēdo ꝑiuriū ⁊ iuramētuʒ
⁊ dat ītellectū cuiuſdā ꝑcepti q̄ ꝓhibet̄ ꝑiuriū
ī lege veteri. Circa qd errabāt iudei: credētes q̄
ſolū iuramētū mēdax eſſʒ ꝓhibitū. ⁊ q̄ iuramē
tū illicitū eſſet ſeruādū: ⁊ ſilr̄ q̄ iuramētū īcau
tū qd ſine neceſſitate fit: eſſʒ licitū. ꝓpter qd ſal
uatoꝛ dic nō eē iurādū oīo. i. ex quacūq3 cauſa
vbi nō excludit̄ iuratio neceſſaria: ſed īcauta.
Juſticia ḡ phariſeoꝝ ē nō ꝑiurare. hanc cōfir-
mat dn̄s vetās iurare: qd ꝑtinʒ ad iuſticiā eoꝝ
q̄ īntraturi ſunt regnū celoꝝ. Sicut eni falſū lo-
qui nō p̄t q̄ nō loquit̄: ſic ꝑiurare nō p̄t qui nō
iurat. Et ſicut ī multiloquio nō deerit pcc̄m. ſic
nec ī multiiurio ꝑiuriū. Sicut aūt de⁹ pꝛecepit
ſibi victimas legales offerri. nō q2 ei placerēt
ſed ne eas ꝓut ꝯſueuerāt ẏdolis īmolarēt: ſic ī-
firmis ꝯceſſit iurare ꝑ deū: nō q̄ deo placet hoc
fieri: ſʒ q̄ min⁹ malū ē hoc deo q̄ creaturis ex-
hiberi. Vñ ſm̄ Jeronimū. ī lege ꝑceptū ē nō iu
rare niſi ꝑ deū. nō qd bonū ſit: ſed ne iudei peſſi
ma cōſuetudine iurantes ꝑ creaturas. crederēt
eas venerādas. Euāgeliū autē nō recipit iura-
mentuʒ cū oīs ſermo fidelis ꝓ iureiurando ſit.
Vñ Criſoſtom⁹. vnde iurare nos pꝛoꝛſus nō cō
uenit. Quid eni vnicuiq3 noſtrū iurare neceſſe
eſt. cū nobis mētiri oīno nō liceat. Quoꝝ v̄ba
ita vera. ſemper ita debent eſſe fideliſſima. vt ꝑ
iuramēto habeant̄. Et idcirco dn̄s non ſolum
ꝑiurare: ſʒ etiā iurare nos ꝓhibʒ. ne tūc tm̄ vi-
deamur veꝝ dicē cū iuram⁹. ⁊ ne quos veraces
ī omni ſermone eſſe ꝯſtituit. putarem⁹ ſine iu-
ramēto licitū eſſe mētiri. Juramēti eni hec cau
ſa ē. q2 oīs qui iurat: vt qd verū eſt eloquat̄. Et
dn̄s īter iuramētū ⁊ loquelā noſtrā. nullā vult
eſſe diſtanciā. Quia ſicut ī iuramēto nullaʒ cō-
uenit eſſe ꝑfidiā. ita q3 in v̄bis noſtris nullū dʒ
eſſe mēdaciū. Quod vtrūq3 et ꝑiuriū ⁊ menda-
ciū diuini iudicij pena damnat̄. Quiſq̄s ḡ nr̄m
loquit̄ iurat: q2 ſcriptū ē. Teſtis fidelis nō mē-
ciet̄. vñ nō inmerito non iurare ſepe ſcriptura
diuina cōmemorat: q2 deo q̄ verax eſt. ⁊ noſcit
quitqd dicit̄. ꝓ iuramēto habet̄: q2 verū ē om̄e
qd loquit̄. Hec Criſ. Vñ et Seneca. Nihil īter-
ſit an affirmes an iures. de religiōe ⁊ fide ſcias
agi vbicūq3 de v̄itate tractat̄. Scd̄m Auguſti-
nū. qm̄ ille iurat q̄ adhibet teſtē deū. ridiculū ē
putaꝛe vt nō iurauerit q̄s: q2 nō dixit ꝑ deū. ſed
dixit teſtis ē mihi de⁹. vl' ecce corā deo: q2 ñ mē-
cioꝛ. vl' de⁹ ſcit q2 nō mēcioꝛ. Precepit ḡ dn̄s ñ
iurare oīo. i. iurare nō oī mō: ⁊ ī omni caſu: q2
hoc ē incauta iuratio. Per hoc tñ nō excludit̄
iuratio ī neceſſitate: q2 negacio ibi ꝑpōit̄ ſigno
vniuerſali affirmatiuo. qd equipollet ſuo ꝯtra
dictoꝛio. ſʒ poſtpoſita equipollet ſuo cōtrario.
Hic eni nō dicit̄ oīno nō iurare: q2 eſſʒ ſenſus
q̄ ī nullo caſu eſſet iurādū qd ē falſum. q2 ī aliq̄
caſu eſt iurādū: ⁊ ī aliquo nō. ſed dicit̄ hic non
iurare oīno. i. iurare nō oīno. id ē nō oī modo.
⁊ ideo nō eſt ſenſus q̄ ī nullo caſu ſit iurādū. ſʒ
q̄ñcūq3 deeſt neceſſitas. ⁊ nō ē neceſſariuʒ: ⁊ ſic
excludit̄ om̄e iuramentū īcautū. Vñ ſm̄ Au-
guſtinū. dn̄s nō ꝑcepit nō iurare tāq̄ oīno illi-
citū. ſʒ ne quiſq̄ iuraꝛe appetat tāq̄ ꝑ ſe bonū. et
vt nullus iuret de facili abſq3 neceſſitate. ⁊ dila
bat̄ ī ꝑiuriū ex iurādi ꝯſuetudine. Ad hoc aūt
q̄ rectū ſit iuramētū tria requirūt̄. vnū ex ꝑte
rei de qua iurat̄ ſcʒ veritas. aliter eni non eſſet
cōfirmādi ẏdoneitas. alterū ex ꝑte cauſe pro q̄
iurat̄ iuſticia. aliť eni nō eſſet debita iurādi ne-
ceſſitas. terciū ex ꝑte iurātis. ſ. iudiciū ſiue diſ-
cretio. aliter eni nō eſſet debita ꝑiculi cautela.
Vnde in Jeremia. Jurabis dicit dominus in ve
ritate. et iuſticia. et iudicio. Et non ſolum in
caute iurare per deum eſt illicitum. ſed etiam ꝑ
creaturas inq̄tum in eis relucet virtus diuina
ideo ſequitur. Neq3 per celum: quia thꝛonus
dei eſt ideſt pꝛincipaliter ibi relucet gloꝛia dei.
neq3 per terram: quia ſcabellum pedum eius ē
ideſt infima creatura. ſicut ſcabellum eſt inferi
oꝛ pars ſedis. neq3 per iheroſolimam: quia ci-
uitas eſt magni regis ideſt dei qui ē rex regum

et ad eiꝰ deputata cultum.q꞉ ſcilꝫ eſt opus diui
nū.non tuum.qđ ꝓbat:dicens.q꞉ nō potes fa-
cere vnū capillū albū aut nigꝝ.Vñ vult dicē ſi
cut nec ꝑ deū nō ē iurādū. ita nec ꝑ creaturas.
q꞉ cū qlibet creatura ſit opꝰ diuinū. q̄ iurat ꝑ
creaturā:iurat ꝑ deū.Jdō etiā ꝓhibemur iurare
ꝑ creaturas ne creaturā ī honore diuīe venera-
tōis hēamꝰ.vl̄ ne putēꝰ nō eē ꝑiuriū iurare ꝑ illā
ꝑ creaturas.⁊ dū ꝑ creaturas iuramꝰ nihil iurare
⁊ iuramētū nō obligaē credamꝰ.Fiūt tñ iūdꝫ
ꝑ cruces ⁊ euāgelia.id eſt ꝑ eū cui hec ſūt dedi-
cata.Et ſilr̄ fiūt ꝑ ſc̄toꝝ reliqas:q꞉ ī hīs pociꝰ
deū ꝙ̄ ſc̄tos veneramur. a quo auctore oē bonū
qđ hn̄t eos habē r̄cognſciꝰ.Qui aūt iuraē ꝓhibu
it.quō loq oportet docuit ſōdēs.Sit auē ſermo
veſt̄.eſt eſt.nō nō.ſiplicit̄ affirmādo veritatē.⁊
negādo f̄ſitatē.Vñ duplicat vtrūq꞉:vt qđ ē itꝰ in
corde.hoc dicat̄ foris ī ore. Tūc ē ei ſermo nr̄.ē
eſt.nō nō.cū gemina veritate cordis ⁊ oris affir
mamꝰ vl̄ negamꝰ.Jgit̄ ſic eſt ī ꝯſciētia ita ſit ⁊
in lingua.⁊ ſicut ē in re ita et ī ore.⁊ ſic ē ī ore
ita ⁊ in oꝑe.vt qđ ore affirmamꝰ opibꝰ ꝓbemꝰ.
⁊ qđ vbis negamꝰ fc̄tis nō ꝯfirmemꝰ.Quod aūt
hīs habundātius et āplius ē.ſcilꝫ iurare a ma-
lo eſt. id eſt ab īfirmitate ⁊ ſuſpitōne illiꝰ q̄ ſine
iuramēto nō credit.Nō dixit malū eſt.tu eī nō
facis malū qui bn̄ vteris iuratōne.q̄ et ſi nō bo
na.tñ neceſſaria ē.vt alteri ꝑſuadeas.qđ vtilit̄
ſuades:ſed a malo et īfirmitate illius ē cuius ī-
firmitate cogeris iurare:cū vides pigrū ad cre
dendū qđ ei vtile ē credē. niſi firmet̄ iuratione.
Semꝑ tñ ē malū ibi ex aliq̄ pte. vel ex parte iu
rātis.qñ iurat ſñ neceſſitate.vel ſi reqſitꝰ iurat.
eſt ibi a pte requirētis.⁊ hoc vl̄ malū culpe.qñ
ſcilꝫ requirit iuramētū ſñ neceſſitate. vl̄ malū
pene.q꞉ ex īfirmitate humana(que eſt quedam
pena generi hūano inflicta)ꝓcedit.ꝙ homines
non credunt ſibi mutuo ſiplici verbo abſq꞉ iu-
ramento. Verum igit̄ loquamur.neq꞉ id iura-
tionibꝰ crebris. ſed morum ꝓbitate cōmende-
mus .Et in loquēdo ore tm̄ vtamur.quia qđ ore
āplius eſt(ſcilicet etiā ceteris artibꝰ vti)a ma
lo eſt.Vt eñ in ꝓuerbijs dicitur.homo apoſta-
ta vir inutilis digito loquit̄. Stultus ergo eſt
qui talem imitat̄.et ſimiliter digito loquitur.ſꝫ
magis ſtultus eſt ſi etiam manu in qua plures
digiti ſunt:loquatur.et per cōſequens ſtultiſſi-
mus eſt ſi etiā brachijs et humeris in loquendo
vtat̄. Si aūt ad motū mēbroꝝ iſtoꝝ accedit et
motio capitis.iam videtur q̄ſi īſano ſilis. Expe
dit ꝗ oīa mēbra p̄ter os ī loquēdo ꝯtinē: ne inde
ſcādalū ad alios poſſit quomodolibꝫ deriuaē.

Domine ihū xp̄e qui antiquis tēporalia
nobis do eterna ꝓmiſiſti. vt noſtra ſu-
perhabundet iuſtitia.da mihi coram te
et proximis ſermone et opere lucere. ac legem
tuam non ſoluere.ſed ſuꝑhabundanter īplere.
Cuſtodi me ab ira et offenſione proximi.vt mu
nus cordis.oris vel boni operis qđ tibi obtule-
ro.acceptum ſit in cōſpectu tuo.Concede mihi
clementiſſime deus a cōcupiſcentijs ⁊ aſpectibꝰ
malis cauē.oīe iuramentū declinare: vt ſicut
a proximi.ſic ⁊ a tua īiuria valeam abſtinere.⁊
tibi ī omnibꝰ ſemꝑ placere Amen. De pacié-
tia et largitate circa proximos exhibenda.
Capitulum. XXXV.

Poſtq̄ ergo dominꝰ do-
cuit non eſſe inferendā iniuriā pro-
ximo.nec irreuerentiā deo:conſequē
ter docet qliter ſe xp̄ianus habē de-
bet ad eos qui ſibi iniuriā inferunt.ponēs pau-
ca verba que omnibꝰ hominibꝰ ad perfectioneꝫ
ſufficiunt:ī quibꝰ omnis paciētie et largitatis
virtus aperte cōmendatur et ſuadetur.Et p̄mo
ponit intellectū cuiuſdā p̄cepti iuditialis.vbi er
rabant iudei. credētes ꝙ vindicta eſſet ꝓpter ſe
appetēda:ſed hoc eſt falſū.quia velle penā alicꝰ
abſolute nō poteſt hr̄e ratōnē boni.ſꝫ ſolū inq̄tū
appetit̄ ꝓpter aliud ſcilꝫ ꝓpter ordinē iuſtitie ſer
uandum.vel ꝓpter illius qui deliquit correctōꝫ
vel ꝓpter alioꝝ terrorē. vt vidētes taleꝫ puniri
coerceant̄ a malis.vl̄ ꝓpter aliquod huiuſmoi.
Vbi ergo nullū bonum tale ex pena alicuiꝰ eſti-
mat̄ euenire.ſed magis timet̄ de ſcandalo vl̄ de
maiori malo ſuſcitādo:tūc tenet̄ homo deſiſtere
a vindicta q̄renda. et hoc ē neceſſitatis:ſi aūt
citra talē caſū deſiſtat. eſt ſuꝑerogationis. Jgit̄
non reſiſtere malo in aliquo caſu eſt p̄ceptū:et
in aliquo cōſiliū. et aliqñ non reſiſtē eſſet ma-
lum.qñ ſcꝫ per hoc daretur audatia malꝭ hoībꝰ
ſimplices opprimendi.et poteſt eoꝝ malitie ſine
periculo occurri. Malo eī culpe ſꝑ ē reſiſtendū.
ſed malo īiurie nūq̄ libidīe vīdicte.ſꝫ ꝑ iudicem
amore iuſtitie.cauſa ſcꝫ vtilitatis eccl̄ie et cor
rectōnis ꝓximi.ne malis diſcat aſſueſcē. Unde
in lege p̄ceptuꝫ iuditiale de pena talionis erat
circa mortē.percuſſionēm. mutilatōem. vt ꝑcuci
ens ī eo pateret̄ et puniret̄ ī quo leſerat:et red
deret animā ꝓ anima.oculū ꝓ oculo.dētē ꝓ dē-
te.Quia eī iudei proni ad īferēdas īiurias pri-
mo etiā ſñ cauſa. ⁊ ſeui ī vīdicādo ꝓprias īiurias
erāt modūq꞉ et menſurā pene excedebāt. lex tā
ꝓ temeritate ledētiū ꝙ̄ leſoꝝ:inſtituit modū et
terminū vltōnis.quē nullus excedēt in iniurijs
vindicādis.ſcilꝫ penā talionis. Prouida eī q̄dā
cautela modū poſuit. tā ꝓpt̄ ꝓteruitatē ledētiū
vt reprimerēt̄ timore ꝙ̄ leſoꝝ ne vltōnem ſume
rent vltra modū ꝓpriū. Xp̄i aūt cuiꝰ miſericor-
dia ſuperexaltet iuditiū. ⁊ ipſiꝰ euāgelij iuſtitia ē
nō r̄ſiſtē malo ſcꝫ ꝑ malū.ſꝫ ī bono paciē vincē
malū īiurie. Nec etiā r̄ſpōdēdū ē īiurijs qđ maiꝰ
ē. vt īiurijs laſceſciti pati et prōti ſimꝰ ad illas
paciēt̄ ſuſtinēdas. Jn lege ē r̄tributō.q꞉ iubꝫ le
ſū eq̄li iuditō iudicari: ī euāgelio grā.q꞉ docet
paciē ꝯtutē etiā ꝑ mēbroꝝ dāna r̄uari. Scdm
criſoſtomū.ſi alteriꝰ oculū eruis nō tuū r̄cupe-
aſti.ſꝫ cū mēbro etiā paciētiā ꝑdidiſti. Dyabo-
lus vulnera ꝓcurat corꝑm:ꝓpter vulnera aīaꝝ.
Si tu nō ꝑcuſſeris ab hoīe q̄dē victꝰ videris:ſꝫ
dyabolū viciſti. Vñ ſi nō r̄ddideris malū ꝓ malo.
⁊ ſi mēbꝝ corꝑis ꝑdidiſti vl̄ lucꝝ paciē acq̄ſiſti.
Si aūt reddideris:⁊ corꝑis damnū paſſus es et

ſalutis. Nec tñ̄ lederis qñ ab iniquis noceris.
q̄ntū cū a ꝯſtātia bonitatis receſſeris. Hec Cri-
ſoſtomꝰ. Sūt autē q̄tuor ḡdus ad pacē. Pri-
mus eſt nō plus reddere. Scd̄us ē minꝰ reddē:
⁊ hoc additū ē ꝑ traditōneꝫ phariſeoꝝ: q̄ dabāt
q̄draginta diſciplinas vna minꝰ. Tertiꝰ ē malū
nō reddere. Quartꝰ ē ꝑatuꝫ eſſe ampliꝰ tolera-
re. Primi duo fuerūt ī lege. in tertio īcipit euā-
geliū cū dicit: nō r̄ſiſtere malo. ī quarto ē euā-
gelij ꝯſumatio qd̄ ꝯſequēter exponit declarādo
Vñ q: nō dixit reſiſtēdū malo. ne aliq̄s ītellige-
ret de malo culpe nō iniurie ſbiūgit: dicēs. Sꝫ
ſiquis te ꝑcuſſerit ī dexterā maxillā: ꝓbe illi al-
terā. ſ. dexterā mētis īteriorē. ne exterioris ho-
minis cede: vel tacitꝰ ītra ſe moueaṫ īterior. id
ē ſis ꝑatus ī aīo ad aliā ꝑcuſſionē. ⁊ maiora et
ampliora ſuſtinēdū: anteq̄ꝫ ꝑ īpaciētiā malo re-
ſiſtas. ⁊ ſcādalū vl̄ aliqd̄ malū aliđ ꝯtra carita-
tē ſuſcites. Vñ Augꝰ. Nō tñ̄ nō r̄ꝑcucias: ſed
ſi vult alterā ferire pacienṫ ſuſtineas. Vbi Cri-
ſoſtomꝰ. Qui reꝑcutit legis īplet mādatū non
xp̄i. Sed dicis: dignꝰ ē ille reꝑcuti. Etiā: ſꝫ tu
nō es dignꝰ reꝑcutere: q: diſcipulus illius es q̄
cū malediceret: nō remaledicebat. Hec Criſ.
Ab om̄e ḡ nos exēplū paciencie et humilitatis
dñs ꝑ euāgelica p̄cepta ꝯfirmat. Non ſolū em̄
ꝓhibet reꝑcutere ꝑcucientē. ſꝫ et iubet nos ꝑa-
tos eē iterū percuti. ⁊ nō reſiſtere malo iniurie
q̄ minꝰ adhuc poſſit nobis īferri. Unde Beda.
Quid tā magnū: q̄ꝫ ꝑcuciēti p̄bere maxillam:
Nōne īdignatōnis īpetus frāgit. ira ſedaṫ: ⁊ ꝑ
pacientiā ille mutaṫ vl̄ inuitaṫ ad pn̄iaꝫ: Per
huiꝰ ḡ mādati īpletōnem. homo xp̄o ꝯformaṫ.
dy̅abolꝰ ab hoīe vinciṫ. plena pax inter hoīes
obtineṫ. Vbi Criſ. Huiuſmōi meditatio tollerā-
cie. ducit ad paſſionē martirij. Facile em̄ ꝑſe-
cutōis tꝑe penas corꝑis poterit ſuſtinere: ſi in
pace aīa exercitatꝰ. huiuſmōi īiurias eq̄nimiṫ
ac libēter ſuſcipiat. Hic ſm̄ Auguſtinū. Nō ꝓ-
hibeṫ ea vīdicta q̄ ad correctōeꝫ valꝫ. Sꝫ huic
vindicte inferēde nō ē y̅doneꝰ. niſi q̄ odiū dile-
ctōne ſuꝑat. nō em̄ odit pater filiū caſtigando.
Vñ nō debꝫ q̄s odio ⁊ libidine vindictā expete-
re. ſed amore ⁊ ad correctōeꝫ. ⁊ vt īiuriās ab eo
cui rerū ordine ꝑtās data eſt taq̄ꝫ filiꝰ a patre
corrigaṫ: ꝑatus ſi opꝰ ſit equo aīo plura tole-
rare ab eo quē vult eē correctū. Talis em̄ vin-
dicta ad correctōeꝫ ꝓpter amorē ꝑtinet ad miſe-
ricordiā. Beatus ḡ qui ip̄o corde ē ad oīa ꝑatꝰ
vt in oībꝫ q̄ patiṫ ꝓ deo. veraciṫ poſſit dicē ⁊ ca-
nere illud ꝓpheticū: paratū cor meū deus ꝑatuꝫ
cor meū. Nō ſolū aūt maxillā p̄bendā ꝑcuciēti
dñs p̄cepit: ſed damna ſubiri. Quia ſm̄ Criſ.
Poſt corꝑalis iniurie tollerāciā: vult nos etiaꝫ
dñs ſeculariū hr̄e ꝯtēptū. ⁊ non tantūmodo in
plagis. verūetiam ī pecunijs. rebuſq̄ꝫ diuerſis
nos vult p̄ſtare paciētiā. Vñ addit. Et ab eo q̄
aufert tibi veſtimētū: noli ꝓhibē. ſ. repugnādo
vel cū eo cōtēdēdo. exēplo dn̄i qui veſtimēta ſua
ꝑmiſit a ſe auferri. ⁊ a militibꝫ diuidi. Duꝫ em̄
vis vindicare veſtē corꝑis. p̄cioſiſſimū aīe veſti-

mentū ꝑdis. Et q̄ vult tecū ī iudicio cōtēdere. i.
ꝯtētioſe agere. ⁊ tunicā tuā tolerare. i. veſtē in-
teriorē ⁊ magis neceſſariā. ꝑ quaꝫ ⁊ cetera ne-
ceſſaria ītellige. hoc ē ſi te ad iudiciū ꝓpter tu-
nicā trahat. ac negociū tibi moleſtiāq̄ꝫ cōmoue-
at. dimitte ei palliū. i. exteriꝰ veſtimētū: ⁊ cete-
ra quibꝫ nō adeo īdiges. nūq̄ꝫ ꝯtēcioſe ⁊ cū ira-
cūdia agas. Quaſi diceret. Si q̄s cōtēdēdo ve-
lit tibi auferre vnū de neceſſarijs: anteq̄ꝫ cōten-
das ī iudicio. ſuſtine pociꝰ vt auferaṫ tibi ⁊ re-
liquū de eis. Hoc q̄ꝫ ſm̄ auguſtinū. ad p̄paratō-
neꝫ cordis: nō ad oſtēſionē oꝑis ītelligēdū. Ex
hoc etiā potes trahē: vt ſi q̄s vult tunicā tuam
tollere. i. aīam vl̄ interiora bona dimittas pal-
liū. i. exteriora negocia. Vbi Criſ. Si litē tibi
videris īminētē. etiaꝫ illa q̄ nō poteris indulge
meliꝰ ē em̄ iurgio liberari q̄ꝫ retinere materiaꝫ
iurgioꝝ. Difficile ē rē dimittere: ſꝫ difficiliꝰ de
iudicio ſine pc̄ō exire. Et iterꝝ: nō ſolū īquit in-
iuriā paciēs. nihil iracūdie moueas aduerſus
eū q̄ iniuriā facit: ⁊ nō ſolū ꝓ hijs q̄ abſtulit nō
īdigneris. ſꝫ et ſi qd̄ tibi forte ſbrelictū ē. id ſpō-
te largire ei q̄ totū abſtulit. Cū em̄ ille talē te ī-
uenerit: reſipiſcet ꝯtinuo ⁊ facti pigebit. Vbi ⁊
Beda. Qđ de veſtimēto ⁊ tunica dictū ē: non in
eis ſolis: ſꝫ ī oībꝫ faciēdū ē. q̄ aliq̄ iure tꝑaliter
nr̄a eē dicimꝰ. Si em̄ de neceſſarijs hoc īꝑatuꝫ
ē. q̄ntomagis ſuꝑflua ꝯtēnere oportꝫ: Lex igiṫ
ē vt alteriꝰ nō tollas: ⁊ ſi tuū nō das. gr̄a autē
vt ⁊ alteriꝰ nō tollas ⁊ tuū des. Scd̄m auguſti-
nū. qui ſpōte vl̄ ꝯuictus pecuniā debitaꝫ redde-
re noluerit. ī tantū vt velit litigare: dimittēda
illi ē. ſeruū em̄ dei n̄ oportꝫ litigare manēte illa
r̄gula. vt ī aīo ꝑatus ſit amittere qd̄ ſibi debeṫ
Naꝫ ſi modeſte ac leuiter oīno egerit vt ſibi re-
ſtituaṫ. nō tā intēdēs fructū pecunie: q̄ꝫ vt ho-
minē corrigat: cui ſine dubio ꝑnicioſū ē hr̄e vñ
reddat ⁊ nō reddere. nō ſolū nō peccabit: ſꝫ ꝓ-
derit etiā plurimū. ne ille dū aliena pecunia lu-
crū facere vult. damnū fidei patiaṫ. Qđ tāto eſt
grauiꝰ vt nl̄la ſit ꝯꝑatio. Et nota q̄ꝫ repetere
ſua ꝯtingit dupl̄r. aut corā iudice infideli. ⁊ ſic
xp̄iano nō licet: ⁊ maxīe vbi eccl̄ia libertatē hꝫ
aut corā fideli: ⁊ hoc dupl̄r. aut cōtēcioſe ⁊ cuꝫ
fraude. ⁊ ſic nulli licet. aut modeſte ⁊ cū iuſticia
⁊ ſic infirmis et īꝑfectis licet. ſimpliciṫ ꝟo repe-
tere ſine cōtētōne ⁊ fraude nō corā iudice oībꝫ
licet. De religioſis ꝟo ſua nō hn̄tibꝫ ē ſciēdū
q̄ꝫ repetere aliq̄ ꝯtingit dupliciṫ. aut vt aliqua
ꝓpter vtilitatē ꝓꝑam. ſic ꝑfectis nō licet. aut vt
cōgregatōnis ꝓpter vtilitatē cōmunē. ſic licꝫ et
ꝑfectis: q̄ et ſi nō habēt ſua in ꝓꝑo. tñ̄ habēt in
cōmuni. ⁊ ita nomine cōmunitatis licet repete-
re. vl̄ ſi nō habent dominiū: nec in cōmuni: nec
in ꝓꝑio. habent tñ̄ res ad vſū deputatas. Tam̄
magis expediret iudici ſecreto ſignificare: q̄ꝫ in
iudicio r̄petē. Deinđ ſbiūgit. Et q̄ te āgariaue-
rit mille paſſus. vađ cū eo alia duo milia. i. pa-
ciēṫ feras ſi āpliꝰ te ire optat. Angaria diciṫ ī-
debita ſeruicij exigētia ī ꝓꝑa ꝑſona vl̄ q̄cūq̄ꝫ co-
actio īiuſta. vñ angariare ē iniq̄ ſeu īiuſte aliq̄-

mō trahē. vl' pſonalia obſeqa ⁊ opa impēdere.
opprimēdo i pſona ⁊ ḡuādo. Eſt ḡ ſenſus. qcūqꝫ
te i ſeruicio idebito ſn̄ pcto tn̄ coegerit ſeruire.
ad hoc etiā ita debes pat⁹ eē. vt āpli⁹ pati vel'
q̄ ille optat iferre. Nā mille paſſus ē iter ſabba
ti. ⁊ iō hoc nō ē ꝯt̄ ſabbatū legis. ſic ſuſtine in-
iurias i hijſ q̄ nō ſūt ꝯt̄ ſabbatū pectoris. Ul'in
millenario pfectō ſpūal' ſignificaṫ: q̄ ipletōe h⁹
pcepti oſtēdiṫ. Et cū millenari⁹ ſit numer⁹ pfe
ctōis i trib⁹ millēarijs notaṫ: qō i trib⁹ ꝯſiſtit
pfectio paciēcie. ſ. i corpe: ⁊ rōne: ⁊ volūtate. qō
ſignificaṫ p alia duo milia. Ubi Criſ. Uides ſu
pabūdantiā pbie: ⁊ cumulū ſapie. Poſtq̄ ni
mirū deberis maxillā ⁊ tunicā ⁊ veſtimētū. etiā
ſi nudo iqt corpe tuo vti voluerit inimic⁹ ad i-
iurias et labores: nec ſic qde illū opꝫ phibere
Uult ei oīa nos poſſidē coīṫ ⁊ pecunias videlꝫ
⁊ corpa nō cū idigētib⁹ ſolū. verꝫ etiā cū iiuriāꝫ
faciētib⁹. Unū ei mie ē: alteꝝ ō paciē. Et iteꝝ
Ad oīe deuotōis op⁹ ipigros nos eē pcipit do
min⁹: ac patros. Bonū ei nr̄m vult nō tā neceſ
ſitatis eē q̄ ꝓpe volūtatis. vt dū ampli⁹ ex nob
facim⁹ q̄ ab alijs poſtulamur: maioꝛs merce-
dis graꝫ ꝯſequamur. Integre eni caritatis ac
pfecte deuotōis officiū ē: pl⁹ ſpōte pſtare q̄ pe-
teris. Hec Criſ. Ubi ſm auguſtinū monet n̄ tā
vt pedib⁹ agas q̄ vt aīo ſis pat⁹. Nō ſolū ḡ tua
vt duites altricatōeꝫ. ſꝫ ⁊ teipm pbe angariāti
naꝫ tā ope ⁊ pedib⁹ q̄ aīo ⁊ ꝯpaſſiōis affectu:
patus mlt⁹ plus ſeruire q̄ pcepit. Totū eni qō
dictū ē itelligēdū ē ſcdm pparatōeꝫ animi i caſu
ꝯſili: nō aut i caſu i q̄ ex tli pmiſſiōe nutriret
pcuciēs aut rapiēs: vl' angariēs ſeu al's offen-
dēs i ſua malicia ⁊ iniqtate. Immo in tali caſu
ſuſtinere nō eſſꝫ bonū: niſi ꝓpter ſcandalū: vel
aliqō mai⁹ malū euitādū. Naꝫ teſtāte auguſti
no. cui licēcia iniqtatis eripiṫ. vtiliter vinciṫ:
qm̄ nihil ē iſelici⁹ iſelicitate peccātiū. q̄ penal'
nutriṫ ipuitas: ⁊ mala volūtas velut hoſtis ite
rioꝛ roboraṫ. Ut aūt dicit idē auguſtin⁹ i hijs
triū exēploꝝ. nullū gen⁹ iiurie ē ptermiſſum.
Naꝫ oīa i q̄b⁹ iprobitatē aliquā patimur. i duo
genera diuidūṫ. quoꝝ alteꝝ ē qō reſtitui nō pt
in quo vindicte ſolaciū tumid⁹ anim⁹ q̄rere ſo-
let q̄ talia fomēta deſiderat. ſed ſan⁹ ⁊ firm⁹ mi
ſericoꝛditer pferendā alteri⁹ infirmitatē iudi-
cat. neqꝫ hic vindicta ad correctōeꝫ phibeṫ: vt
etiā ſup dicit. Alteꝝ iniuriaꝝ gen⁹ eſt qō i ite
grū reſtitui pt. cui⁹ due ſunt ſpēs. vna ad pecu
niā: altera ad opam ptinet. Exemplū pmi de p
cuſſa maxilla. ſcdi ō tunica ⁊ veſtimēto. tertij ō
angaria paſſuū. Quia qō i corpe leſuꝫ ē nō re-
ſtituiṫ itegrū. ⁊ reddi veſtimētū pt. ⁊ adiuuari
opa pt ſi opus fuerit. In hijs ḡ oīb⁹ generibus
iiuriaꝝ dn̄s docet paciētiſſimū ⁊ miſericoꝛdiſſi
mū. ⁊ ad plura pferēda patiſſimū aīm xpiano-
rū eſſe oportere. ꝓpter ſpeꝫ retributōis eterne.
Sed qm̄ paꝝ ē nō nocere: niſi etiā pſtet bene-
ficiū q̄ntū poterit. ꝯſequēter adiūgit dn̄s ⁊ dicit
Oīm petēti te tribue. Quaſi diceret. Ita debes
eſſe paciēs i aduerſis ꝓprijs: ſꝫ ⁊ cōpaciēs alie-
nis. Nō dicit quid tribuendū: qꝛ nō ſemp res ē
danda. ſemp tn̄ dandū ē ſaltē bonū rn̄ſuꝫ. Qui
ḡ i neceſſitate ſua petit a te rē corpalē vl' ſpūa-
lē: da ei donū vl' ōbuꝫ. Si eni ratōnabiliṫ petit:
tribuēdū eſt donū qō petit. vl' de pcepto cū i ex-
trema neceſſitate poſit⁹ oīno idiget dareqꝫ poſ-
ſis. vel de ꝯſilio cū petēs aliter trāſire pt. ⁊ hec ē
elemoſina corpalis. Et ſi deeſt tibi facultas. da
affectū ⁊ bonā volūtatē: bonū rn̄ſuꝫ ⁊ oratōneꝫ
Si aūt irratōnabiliter petit: dādū eſt ōbū do-
cēdo eū de irratōnabilitate ſue petitōis. ⁊ ō cau
ſa iuſte negatōis: vt nō eū ianē dimittas. ⁊ hec
doctrina ē ps ⁊ opus iuſticie et elemoſina ſpūa
lis. Et ſi iſte nō accipit id qō petit. meli⁹ tn̄ ſcꝫ
correctōeꝫ accipit. Ita oī petēti te dabis: q̄uis
nō ſemp id qō petit dabis. Un̄ omni petēti inq̄t
nō oīa petēti: vt des qō dare honeſte ⁊ iuſte po-
tes. Ubi Ambroſi⁹. Nō min⁹ ē crimis hn̄ti tolle
re: q̄ cū poſſis ⁊ habūdās ſis idigētib⁹ denega-
re. Eſuriētis panis ē quē tu detines. viduaꝝ in-
dumētū qō tu recludis. miſeroꝝ redemptio: et
abſolucio ē pecunia quā tu in terra fodis. Tot
ergo bona ſcias te iuadere q̄t bona poſſes pſta
re. Quia vt dicit Criſ. diuicie noſtre nō ſūt: ſꝫ
dei. omnes eni diſpēſatores diuiciaꝝ ſuarū nos
voluit eē nō dominos. Da ḡ ⁊ tribue nō vēde
Uēdit q̄ ml'tas pces expectat. vēdit q̄ bn̄ficiū p
craſtinat. vēdit q̄ paupi iproperat. vendit q̄ tri
ſti vultu donat. vēdit q̄ viciſſitudinē expectat
Paup tn̄ ⁊ nihil habēs nō teneṫ ad donū mune
ris a manu. ſed ad donū cōpaſſiōis a corde. cō-
ſolatōis in ore. ſubuētōnis i ope: teneṫ p loco ⁊
tpe. Un̄ gloſa. Si deeſt facultas. da obſequiuꝫ:
vl' affectū: vl' verbū. Hec ſūt illa q̄tuoꝛ q̄ obtu-
lit magdalena xpo. ſ. lacrimas cōpaſſionis. ca-
pillos ſubuētionis. oſculū obſecutōnis. vnguē-
tū cōſolatōnis. Et eodē modo intelligēdū ē qō
ſubdiṫ. Et volēti mutuari ideſt mutuuꝫ accipe
a te. ne auertaris ab eo. ſ. nō mutuādo: vel mu
tuū differēdo: vl' diminuēdo. Mutua ſibi ſi pe-
tit ratōnabiliṫ: vel rationē redde ſi petit irratō
nabiliter. Da mutuū hilariter. hilarē eni dato
rē diligit de⁹: ⁊ ex caritate pura. nihil inde ſperāſ
vel recipiēs vltra ſortē. nec ſeruiciū nec qōcūqꝫ
cōmodū: ita q̄ ꝓpter iſtā ſpem nō debet mutuuꝫ
fieri. licet a deo poſſit inde merces ſperari. A
mia te nō auertas. nec i homie ſpē mercedis fi-
gas: ſed i deo q̄ cuꝫ multo fenore tibi reddet: qō
illo iubēte facis. Un̄ Aug⁹. Nec ꝓptea volūtatē
alienes ab eo q̄ petit. q̄ſi nihil recepturus a deo
cū rem que daṫ mutuo. ille qui accepit: exoluat
quia cum id ex precepto dei facis: apud illū qui
hec iubet infructuoſū eſſe nō poteſt. Hec aug⁹.
Dicens ergo omni petenti tribue. ⁊ volenti mu
tuū ne auertaris. duo genera beneficij ꝯplecti
tur. vel cū beniuole damus. vel cum reddituro
cōmodamus et ad vtraqꝫ parati eſſe debemus.
In vtroqꝫ eni genere elemoſine. dato ſcilicet et
mutuo: tenemur omni petēti egenti ſubuenire
etiaꝫ inimico ſi perfecti ſumus. ſi impfecti non
niſi in ſūma neceſſitate eſſe viderimus. Unde

Criſoſto. Si miſericordiā poſtulamus qd̄ poſſu
mus largiamur. vt ipſi id qd̄ a deo petimus p̄ce
dēte merito facili⁹ impetrare poſſum⁹. Verū ſi
eos q̄ nos petūt deſpiciam⁹: qua fiducia deum
nobis qd̄ petimus preſtare credim⁹. Jubemur
enī per oīa r̄ligionē pietatis ac fidei cuſtodire.
vt neceſſitatē tribulatōis alteri⁹ q̄ſi ꝓpriā compu
tem⁹: nec pluris facultatē q̄ fratrē faciamus:
expectantes mercedem retributōis eterne. Hec
Criſ. Et nō ſoluꝫ de elemoſinis hoc intelligēdū
ē. ſꝫ ⁊ de pecunia q̄ nūq̄ deficit. id ē de ſapiēcia ⁊
doctrina. q̄ nō ē petēti denegāda: quoniaꝫ aua
rū dedignaꝛ poſſeſſorē ⁊ ī alios trāſlata creſcit
⁊ magis ditat auctorē. Ergo petēti eaꝫ pro deo
diſtribuas. ⁊ volēti eā mutuari a te vt alios do
ceat ne auertaris. q: qd̄ alios p̄ter te docebit. ti
bi reddeꝛ a deo cum fenore multo. Vtraq; ergo
pecunia ſcꝫ corꝑal' ⁊ ſpiritual' eſt cōmodāda.
ſꝫ materialis ſine vſura ſpiritualis cum vſura.

Deinde ſeq̄ꝛ. Et q̄ aufert tibi q̄ tua ſunt. ſiue
pecuniā ſiue rē aliam. ne repetas ſcꝫ in iudicio
ac cū lite ⁊ contētōne. Nō enī licet alicui rē ī iu-
dicio r̄petē turbato animo et ex ira ⁊ cōmotōe.
ac ꝑ inordinatuꝫ affectum vindicte poci⁹ q̄ ad
emēdā deliquētis. vl' ex auaricia q̄ magis vult
cū iactura ꝓximi bñ ſe habē. Et q: docuit do
min⁹ iniuriā inferētib⁹ nō eē r̄ſiſtēdū. ſed plura
ꝑferēda eē ꝑatū. ꝯſeq̄nter docet iniuriaꝫ inferē
tib⁹ impēdēdū eē caritatis affectū ſimul et effe
ctū. Quia enī oꝑa iuſticie īfructuoſa ſr̄ ſine ca
ritate ideo addit de caritatis ꝑfectōe: ⁊ dat itel
lectū p̄cepti de dilectōne ꝓximi. ī quo errabant
iudei. Ex hoc enī q̄ p̄ceptū ē ī lege. Diliges ꝓxi
mū tuū ſic teipm̄. ⁊ iteꝝ ibidē dr̄ diliges amicū
tuū: arguebāt a ꝯrio ſēſu q̄ debebant odire ini
micū. ſꝫ hoc ē falſū. q: oīs hō ex caritate diligē
d⁹ ē. inquātū ad ymaginē dei ē. ⁊ capax ipi⁹ per
cognitōꝫ ⁊ amorē. Dicit ḡ. Audiſtis q: dictū ē
ī lege. Diliges ꝓximum tuū. ⁊ affectu ſic ligat
oēs. ⁊ effectu ſic ligat ꝑfectos pro loco ⁊ tp̄e. et
oderis inimicū tuū. ſꝫ hoc vltimū nō ē ſcriptū ī
lege. ſꝫ ē r̄ditō ſcribaꝝ q̄ hoc addebāt. ⁊ ex alijs
ſcriptis ibidē. vt dictū ē colligebāt. Vel ſi alicubi
ſcriptū dicaꝛ. tūc. ſc̄m Auguſtinū. ñ vox iubētis
iuſto accipiēda ē ſꝫ ꝑmittētis īfirmo. Ego autē
dico vobis. Diligite ſcꝫ affectu inimicos vr̄os.
hoīes ſcꝫ nō vicia. naturā nō culpā. Quia ſc̄dm
Auguſtinū. ſic diligēdi ſūt hoīes. vt eoꝝ ñ dili-
ganꝛ errores. Diligere debem⁹ inimicos. bona
ḡcie ⁊ glorie eis optādo. q̄b⁹ hō nō pt̄ vti male:
alia vo bona ſcꝫ nature vel fortune. nō ſunt eis
optanda: niſi q̄dam generalitate inquātū valēt
ad ſalutem eoꝝ quod ſoli deo eſt notum. q: tali
bus bonis pt̄ homo bene vti vl' male: ⁊ ideo cir
ca hec non eſt aliquid petendum determinate.

Et nota q̄ diligere amicum ē magis debitū.
et non excludit dominus a dilectione amicorū
mercedem. ſꝫ innuit minorem. quia ceteris pa
ribus. dilectio inimicoꝝ eſt magis meritoria q̄
amicorū. quia difficilior ⁊ cum maiori conatu
bone voluntatis: quia purior ⁊ ex motu gracie
nō nature inclinātis. quia liberalior non ex de
bito meriti precedentis. Et q: non ſufficit diligē
corde niſi dilectio probetur operis exhibitōne.
ad minus loco ⁊ tēpore: ſubdit bñfacite. ſcilicet
effectu hijs qui oderūt vos: in hijs q̄ ſpectāt ad
eorū ſalutem. eam modo debito et poſſibili ꝓcu
rando. quia benefacere eſt dilectionis effect⁹ et
exhibicio. Et ideo ſicut tenemur diligere inimi
cos quantū ad bona ḡcie et glorie ita tenemur
in effectu ſalutem eoꝝ ꝓcurare. Inimic⁹ ergo
quo ad naturaꝫ qua ē ꝓxim⁹. de neceſſitate pre
cepti ē generali dilectōe diligend⁹. q̄ dr̄ diliges
proximū tuū: ſꝫ dilectōe ſpeciali. vt ſpecialiter
q̄s moueaꝛ ad diligēdū inimicū. nō ē p̄cepti ſꝫ
ꝑfectōis. Non enī ē p̄ceptū ad oīs ſpecialiter
affici q: nec hoc ē poſſibile. ⁊ ideo nec ē p̄ceptuꝫ
ſpecialiter affici ad inimicū: ſed generaliter in
q̄tū ē hō ꝓxim⁹. Et q: exteriora bñficia ꝓportō
naꝛ iteriori dilectōni. ſigna general' dilectōnis
vt aliqd̄ bonū facē toti cōitati vel orare ꝓ toto
ꝓplo in cōi: iſta exhibere inimicis. cuꝫ ab hijs q̄
ſr̄ generaliter exhibēda nō debeāt excludi: ē de
neceſſitate p̄cepti. q: ſi ab hijs intēderet hō eos
excludere. iam generaliter dilectō nō ferretur.
ymo magis odiū oſtēdereꝛ. Et q: ex tp̄e extre-
me neceſſitatis obligaꝛ hō oī hoī ī tali neceſſi-
tate exiſtēti: ideo etiā inimico (niſi ex hoc dete-
rior fieret ⁊ fidē impūgnaret) debꝫ ī tali neceſſi
tate bñficiū exhiberi. beneficia vo q̄ ſunt ſigna
dilectōis ſpecial'. ñ teneꝛ inimico exhibere ex̄
caſū neceſſitatis. ſꝫ hoc ē ꝑfectōis. Dilectio er-
go alia iterior alia exterior. Dilectōne iteriori
et perfectione ſufficiencie. quilibet etiam imp-
fectus tenetur quemlibet etiam inimicum di-
ligere. dilectione autem exteriori. id eſt benefi
cij exhibitione ⁊ perfectione ſuper erogacōis.
tenetur tm̄ perfectus hoc facere: imꝑfectus enī
tenetur inimico rancorem odij dimittere ⁊ bo-
num optare. ſiue pecierit veniam ſiue nō: et ſi
pecierit veniam tenetur ei colloq̄ ⁊ dicere aue.
ſed nō tenetur beneficia tempalia miniſtrare.
Perfectus aūt tenetur etiam preſidia tēpalia
cōferre et neceſſaria miniſtrare: ſiue ab eo ve
niam pecierit ſiue non. Q: ſi inimicum a cōmu
nione noſtra ſeꝑamus. eo ip̄o ei benefacimus:
dum illud hoc fine facimus vt eum ab errore
reuocemus. Vnde gloſa. Benefacite miniſtrādo
cibum mentis id eſt inſtructionem vl' correctō
nem vel corporis. omnia enim in eccleſia. etiā
excōicatio: eo ſpectāt vt fratres et amici fiāt.
Et quia eſt quoddam beneficium ad ſaluteꝫ ꝑ
tinens. quod a quolibet quātumcūq; paupere
poteſt exhiberi. ſcꝫ orare pro animarū ſalute:
ideo ſubiūgit. Benedicite ſcꝫ bona ḡcie ⁊ glorie
in precando. male dicentibus vobis retro detra
hendo. vel aperte blaſphemando. et orate dc̄a
bona optando et deum deprecando. ꝓ ꝑſequēti
bus et calumniantibus vos. falſum crimen vo
bis imponendo. Hui⁹ exemplum dedit domi-
nus in cruce ſuſpenſus. et ſtephanus lapida-
t⁹ et dauid a ſemei maledictus. Vbi nota q̄

triplex eſt iniuria.ſ.cordis que rācor vl̓ odiū di
cit̃.oris q̄ d̄tractō vl̓ maledictō.opis.ſ.leſio ma
nualis. Hijs igit̃ generibꝫ tria dn̄s apponit re⸗
media.cōtra primū.diligite inimicos veſtros.
ↄtra ſcd̄m benedicite maledicētibꝫ vobis:⁊ ora
te ꝓ ꝑſequētibꝫ calūniantibꝫ vos. cōtra tertiū
benefacite hijs q̄ oderūt vos.Unď gloſa. Cōtra
eccleſiā tribꝫ modis pūgnat̃.odio.v̄bis.⁊ cruci
atu corꝑis.ecōtra eccl̃ia diligit. orat ⁊ bn̄facit
Si ḡ volumꝰ eſſe ꝑfecti:debemꝰ iniuriātibꝫ no
bis bn̄ficiū dare cordis ip̄os diligēdo. bn̄ficium
oris.ꝓ eis orādo:⁊ bn̄ficiū opis ip̄is bn̄faciēdo
Et q2 magnū dedit p̄ceptu.p̄claꝝ ſubdit p̄miuꝫ
Ita inq̄t diligite. benefacite. orate ꝓ inimicis
veſtris.vt ſitis filij patris veſtri altiſſimi qui in
celis eſt. filij inq̄ per bonitatis imitationē per
gr̄e adoptōēꝫ ꝑ educatōēꝫ ꝑ hēditatis adeptōēꝫ
Ut ſicut eſtis filij dei ꝑ naturā et creationē. ſic
etiā ſitis filij eius ꝑ gr̄am et imitatōēꝫ ī eo qḋ ē
ei ꝓpriū.nā ꝓpriū eſt ei miſereri et eſſe bn̄ficum.
Unď beda.Nulla maior pt̄ eſſe merces.q̄ filios
hoīm terrigenas effici filios altiſſimi q̄ ī celis
eſt.Nos eni potestate accepta efficimur filij dei
inq̄tū ea q̄ ab eo p̄cipiūt̃ implemꝰ.Et ſbiūgit.
Qui ſolem ſuū facit oriri ſuꝑ bonos ⁊ malos.et
pluit ſuꝑ iuſtos ⁊ iniuſtos ac ḡtos ⁊ ingratos.
Et nō ſolū amicis:ſꝫ etiā inimicis bn̄facit.Sic
ei inimicos nutrit vt amicos.ac hos et illos ſui
ſolis ſplēdore illūinat:⁊ ſuaꝝ pluuiaꝝ in vnda⸗
tōne fecūdat.⁊ bn̄ficia coīa nō ſubtrahit.etiam
malis hoībꝫ qui tn̄ ei inq̄tū ī eis ē inimicāt̃: ſꝫ
ꝓ ſua miſericordia indiſcrete oībus vite p̄ntis
beneficia largit̃. Ubi Jeronimꝰ. Noli negare
qḋ deꝰ nulli negat q̄uis ſit blaſphemꝰ et ip̄ius.
Sine diſtinctōe oībus tribuamꝰ.nō querentes
cui ſed quare demus. Ut autē dictū ē ſuꝑ.ora⸗
re generaliter ꝓ inimicis ⁊ eis bn̄dicere.ꝓ q̄nto
in generalitate ꝓpli ī cludūt̃ eſt p̄ceptū.ſicut qḋ
in generali dilectōe diligant̃: ſꝫ in ſpeciali iſta
facere nō ē p̄ceptū ſꝫ ꝑfectionis. Et ſciēduꝫ q̄
Criſoſtomꝰ ponit nouē gradꝰ ſcd̄m acceſſuꝫ ad
ꝑfectionē mādati huius.Unď ait.Uidiſti nēpe
q̄ntis ad ꝑfectionē gradibꝰ aſcendit.⁊ quēadmo
dū nos in ip̄m veritatis cacumē ſtatuit.et pau
lati in ip̄m celū reducit.Primꝰ gradꝰ ē:nequa
q̄ ad ledēdū priorē venire.Scd̄us vt nō amplꝰ
referat.q̄ q̄ a ledēte ſuſtinuit. Tertius ne leſus
faciat illa q̄ paſſus ē: ſed quieſcat. Quartꝰ vt
etiā p̄beat ſeip̄m ad iniuriā ſuſtinēdā. Quītus
vt etiā ad maiora ſe p̄beat. q̄ vult eē qui fecit.
Sextus nō odiſſe eū a q̄ iſta ꝑpetit̃. Septimꝰ
etiā diligere ledentē.Octauꝰ beneficijs eū liben
ter afficere.Nonus etiā deū ꝓ aduerſario depre
cari. Perſpexiſti celſitudinē p̄bie.⁊ idcirco tam
claro digna eſt p̄mio.q2 tam magno ē ſubiecta
p̄cepto. Nam ⁊ p̄miū illi tale ꝓponit.q̄le prioruꝫ
oīno nulli.vt ſcꝫ fierēt ſil̓es dei.ꝓut tn̄ hoībꝫ id
eſſe poſſibile ē. Igit̃ benefaciendū eſt oībus:q2
vt dicit Seneca. Nemo nō cū alteri ꝓdeſt.ſibi
ꝓfuit.Quia vero ꝑfectio dilectōis vltra dilecti⸗
onem inimicoꝝ non poteſt ꝓcedere.ideo poſtq̄

p̄cepit inimicos diligere. cōſequēter ſubiūgit.
Eſtote ergo vos ꝑfecti: ſicut ⁊ pater celeſtis ꝑ⸗
fectus ē.que eſt lex amoris cōſeruando.vt que
ratis etiā inimicis ꝓdeſſe.qḋ deū facere manife
ſtū eſt:q̄ beneficia largit̃ etiā malis hoībꝫ.ſic q̄
ꝓpter eoꝝ maliciā nō deſerit benefacientiā circa
ip̄os:ita nec vos circa inimicos. Nā ſcd̄m Cri⸗
ſoſtomū.ſicut filij carnales ſimilāt p̄res ī aliq̄
corporis ſigno.ita filij ſp̄uales deū in ſc̄titate.⁊
nihil nos deo ita aſſimilat ſicut iiuſta faciētibꝫ
ignoſcere:⁊ ꝓ eis orare. Et arguit hoc exēplo
publicanoꝝ ⁊ infideliū q̄ ſuos amicos diligūt ⁊
eis bn̄faciūt.Si ergo ſuꝑ ip̄os mercedē beatitu
dinis volumꝰ habere:debemꝰ plus ꝓpter deū fa
cere.dilectōēꝫ etiā ad inimicos extēdēdo. Si ei
diligitis īquit tm̄ eos qui vos diligūt:quā mer⸗
cedē habebitis hac ſcꝫ de cauſa a deo ī etna vi⸗
ta:Quaſi diceret nullā.de hijs em̄ dici pt̄.rece⸗
piſtis mercedē veſtrā. Talis nāq3 dilectio ē na⸗
turalis:⁊ nō ꝓcedit de caritate q̄ et extēdit ad
oēs hoīes .⁊ ido n̄ ē meritoria.Sꝫ tn̄ hec opor
tet facere:et illa nō obmittere.Diligere em̄ di⸗
ligētes ē nature.diligere nō diligētes ē gr̄e. nō
diligere diligētes ē ꝑuerſitatis maxime:nō di⸗
ligere nō diligētes ē iꝑfectōnis humane.Et ſi ſa
lutaueritis fratres v̄ros tm̄:qui aliq̄ affinitate
iūcti ſunt vobis.i.ſalutē eis optaueritis:ac ca⸗
ritatis ⁊ dilectōnis affectū eis oſtēderitis. quid
amplius ſcꝫ q̄ntū ad ꝑfectōēꝫ facietis: Et ſi bn̄
feceritis tm̄ hijs qui vobis benefaciūt.qḋ eſt de
biti naturalis ex accepto beneficio: que vobis
eſt gr̄a ideſt qḋ meritū gr̄e apud deū: Quaſi di
ceret nullū.Nam publicani ⁊ ethnici.i.p̄ctores
⁊ gētiles hoc faciūt. publicani q̄ publica vecti⸗
galia exigūt. a publio rege romanoꝝ nomen
traxiſſe dicunt̃. ethnici v̄o ab ethnos grece qḋ
gens latine ē vocāt̃:q̄ tales ſunt vt fuerūt geni
ti ſcꝫ ſub p̄ctō. Et ſi mutuū dederitis hijs a q̄bꝰ
ſperatis recipe.que gr̄a vobis ſcꝫ apud deum:
Quaſi diceret nulla.Nā vt dicit gloſa.ex hoc ſo
lo q̄ ſperatis recipe nō ꝓ deo datis. Un̄ de tali⸗
bus dici pt̄ receperūt mercedē ſuā.q2 ſpe retri⸗
butōnis hūane mutuāt.Nā ⁊ p̄ctores q̄ gratiā
dei nō hn̄t p̄ctoribꝫ fenerāt̃.i. mutuū dāt:vt eq̄
lia nō vltra ſortē r̄cipiāt. Ex q̄ pꝫ q̄ plꝰ q̄ p̄cto
res ſūt q̄ mutuāt.vt cū vſura r̄cipiāt:Quaſi di
ceret ſm̄ Bedā.Si tales int̄ ſe natura duce no
rūt eē bn̄fici.q̄nto vob gradꝰ ꝓfeſſiōis eximior
neceſſe ē:vt cura v̄tutis ſit vberior. q̄tenꝰ etiā n̄
amātes caritatis ſinu āplectamī.Unď ⁊ Criſ.
Quonā igit̃ digni ſupplitō ſumꝰ.q̄ cū ad ſilitu
dinē dei vitā nr̄aꝫ īformare iubemur: forſitan
ne gētilibꝫ q̄dē īuenimur eq̄les: Et iterꝫ. Sed ſi
nos ī hijs nec publicanis:nec gētilibꝫ meliores
efficimur.nōne lugēdi ⁊ plāgēdi ſumꝰ:Quip̄m
mo ī tātū lōge ſumꝰ a diligēdis inimicis: vt nec
amicis q̄dē caritatis vicē r̄ddamꝰ:ſꝫ ecōtrario
odio habeamꝰ etiā diligētes.ī q̄ nō ſolū gētilibꝫ
⁊ publicāis neq̄q̄ differimꝰ:ſꝫ ml̓to eē īferiores
exiſtimꝰ.xp̄c eē n̄ ſolū vult nos ignoſcē deliquē
tibꝫ ſꝫ vt eē amemꝰ eos ⁊ oremꝰ ꝓ ip̄is. Nam ſi

tm̄modo nō ledas eū q̄ te leſit. auertis te tn̄ ab eo. nec libenter eū videas: manet ſn̄ dubio vulnus ī pectore. ⁊ dolor augeſcit ī corde! Nūquid tu ita vis tibi ꝓpiciū fieri deū. vt nō te q̄dem ledat auertat ſe tn̄ abs te. ⁊ pctoꝝ tuoꝝ memoriam teneat: et vidē te nolit! Igit̄ qualē vis erga te eſſe deū. cū delictoꝝ veniā poſcis: talē te exhibē debes his q̄ dereliquerūt in te. Hec Criſoſ.

Intellige ꝙ qn̄ iſta fiūt ex naturali affectōne. que poteſt ꝓcedē ex cauſa vtili aut delectabili et ex cauſa honeſti. et ꝑ habituȝ moralis amicicie: ſic nō ſunt meritoria vite eterne. Sed qn̄ iſta ꝓcedūt ex habitu caritatis. tūc ſunt meritoria. ac pricipum et ratio merendi ad deum. q̄ ſola diuidit inter filios regni et ꝑditōnis. Diligere em̄ ꝓpter amoreȝ reciprocū. nature eſt debitum. Diligē propter bn̄ficiū acceptū vl' ſperatū ē mercēnariū: Diligē propter mutue familiaritatis oblectamentū. eſt malū: Diligē ꝓpter peccati cōſenſū. eſt malignū. Diligē ꝓpter opus bonū ē gratuitū. Qui em̄ diligit proximū. aut quia bonus eſt. aut vt bonus ſit. aut quia eiuſdem corporis mēbra et eiuſdem patris filij ſū' diligere dicit̄: talis em̄ amor ſpiritualis eſt et iō īdeficiēs: Carnalis em̄ amor cito dilabit̄. ſic et ipſa caro. quali videlicet amore publicani et ethnici ſe īuicē diligūt. ī quibꝫ eſt natura ſine grā: et tm̄ diligētes ſe diligūt. ſtati em̄ vt ſe ab alijs non diligi intelligūt. ipſi ꝙ alios non diligunt. Nos ꝗ oēs diligē. oīm ſalutē q̄rē. oīb' bn̄ facere ⁊ caritatis affectū oſtēdē debemus. non querētes cui ſȝ q̄re iſta faciam'. Sic ei auget̄ amor. et ꝯcordia creſcit. Iſta itaqꝫ debēt fieri. nō ī ſpe retributōnis hūane. ſed diuine. Sic ei deus ē oīs bōi pricipiū. ſic vult eē et finis. Ego ſū īquit alpha ⁊ o: pricipiū ⁊ finis. Vn̄ auguſt.

Qui amicū ꝓpter cōmodum q̄libet amat: non amicū ꝯuicit̄ amare. ſȝ ꝯmodū. Et iō de' quo nihil ē maius aut meli' ꝓpter qd̄ diligat̄: ꝓpter ſeipm̄ ꝑfcte diligit̄. Si vō ſalt̄ ꝓpter illa q̄ p̄ſtat amatur. nō vtiqꝫ g̃tis amatur: qꝛ iam illd̄ ꝓpter qd̄ diligit̄. ei qd̄ dictu ꝙ nephas antefert̄. Et iterū. Gratis de' ametur. vt operis quo illi miniſtrat̄ p̄cium ſic eſſe cū illo. Nihil em̄ debemus pro amore ihu querē: niſi ei' ſuauem p̄nciam. Hec auguſtinus. Vnde et bernhardus. Non ſn̄ premio diligitur deus: et ſi abſqꝫ p̄mij ītuitu ſit diligēdus. Verus amator p̄miū non querit. ſed meretur. Hec bernhardus. Amemus ergo aduerſarios noſtros et nihilomin' eis beneficia preſtemus. vt ſim' perfecti ꝑ modulo noſtro. perfectione gratie ſicut et pater noſter celeſtis ꝑfectus eſt perfectione nature: quoniā ꝑfectus domin' bonos ⁊ perfectos vult habere fideles Simus interī perfecti ſaltem perfectione ſufficiencie: que eſt in dei ⁊ proximi caritate: ⁊ nitamur ad cumulum ꝑfectionis ſuperogationis: que eſt diligere inimicos: ⁊ orare pro eis: ſicut fecit xp̄us. Vnde criſoſtom'. Nō tantū ledimur ab iniquis qn̄ nocemur ab ipſis: quātū cum ꝑ malitiā eoꝝ cōſtancia bonitatis a ſuo ꝓpoſito victa receſſerit. Ne igit̄ odio habeas facientem tibi mala: et ne maledicas vexanti. ſed magis ama. quaſi multoꝝ tibi conſiliatorē bonorum: teqꝫ ad ampliſſimū honorē ledendo ducentem. Alioqui ⁊ laborē ſuſtinuiſti: fructu autē priuatus es: et iacturā quidē feres. mercedē autem ꝑdes. Qd̄ certe extreme oīo demencie eſt: vt aliqui cum maiora perpeſſi ſunt nequaq̄ minora ſuſtineant. Et quēadmodum inquies fieri iſta poſſibile eſt. Vidiſti deū hominē factū: ⁊ eo vſqꝫ ꝓ tua deſcendētē ſalute: tātaqꝫ ꝓpter te eſſe perpeſſum: ⁊ adhuc inquiris aut dubitas. quēadmodū impoſſibile ſit iniurias donare cōſeruis Sed tu plurimū oīno leſus es. Verū quid tale perpeſſus es. quale tuus imo omniū dominus Sin at̄ oīo nimis leſus es: idcirco maxime beneficiū ī̄fer nocēti. vt et tibi ipſi clariorē facias coronā: ⁊ fratrem a periculo grauiſſimi lāguoris abſoluas. Hec criſoſtomus. Oro

Domine ihu criſte mitiſſime tocius humilitatis et paciētie magiſter. da mihi ſeruoꝝ tuoruȝ vltimo ⁊ ſimplici: vt me humilem et alijs inferiorē conſtituēs ab omnibus ꝯtemni cupiam et cōculcari. iniuriāqꝫ in corꝑe vel rebus pacienter ſuſtinens. animū ꝑatum ad plura ſuſtinenda habeā: ac omni petēti in corꝑabilibꝫ ⁊ ſpiritualibꝫ ꝓpoſſe ſubueniā Concede etiā vt nō ſolum amicos: ſed et inimicos me corde ore vel oꝑe ꝑſequētes. ecōtra valeam diligere: eiſqꝫ benefacere. ⁊ benedicere: ac ꝓ eis orare: vt īter filios ⁊ electos tuos merear tua gratia numerari Amen.

De laude humana in bonis opibus non querenda. Capitulum. XXXVI.

Poſt hec magne perfectionis v̄ba docet ne de bonis opibꝫ inaniter gloriem̄: qꝛ valde difficile ē vt in eis vana gloria totaliter euitetur. Vnde ait. Attēdite. i. diligēter ꝯſiderate: et attēti ac cauti eſtote ſcȝ ꝯtra īſidias ſupbie: qꝛ etiā bonis opibꝫ inſidiat̄ vt faciat ea ꝑire: ne iuſticiā veſtrā ideſt opa iuſticie. ſcȝ opa bona de genere. quecūqꝫ fuerit illa: qꝛ oīa ꝯtinētur ſub iuſticia generalit̄ dicta: faciatis corā hoībꝫ: eo ſcȝ fine vt videamini ab eis. idē ꝓpt̄ laudē hūanā ⁊ fauorē mūdi. nō ꝓpt̄ gloriā dei: nec ꝓpt̄ edificationē ꝓximi. alioquī mercedē nō habebitis apud deū cui' amore nō feciſtis. Ille enī debet mercedē dare: cui' mādato mouet̄ opari' vel amore. Niſi ꝗ de' ſingularit̄ ſit ī cauſa. nō opis mercedē: ſȝ fallacie ſupliciū apud deū hēbunt. qꝛ hic ab hūano ore mercedē ſcȝ leuē aurā fauoris recipe voluerūt. Ab hijs tn̄ dūtaxat acceperūt a q̄bꝫ eā ꝯcupierūt. Ex quo enī intencio fert̄ ad hoīes tm̄. nō ē aliq̄d a deo iuſte expectādū: qꝛ nō v̄tus ſȝ cauſa v̄tutis mercedē hȝ apd̄ deū. Hoc igit̄ deputat̄ eis ꝑ mercede: cui' amore fecerūt. ſcȝ laus hūana quā queſiert. Et nō ſolū vera mercede ob prauā ītentiōȝ euacuant̄ ſȝ ⁊ nihilomin' ꝑ inani gloria (q̄ ſiue p̄cedat op' ſiue ſequat̄. ſemꝑ mortale pcc̄m ē) penā eternā

mereẽ. Minuiẽ etiã ꝓbitas ꝯſcíe ex fame mercede. Vñ boeci⁹. Minuit ſe ꝓbitatis ꝯſcíe ſecretũ quotiẽs oſtẽdẽdo q̄s fructũ recipit fame preciũ. Et ideo vt idẽ Boeci⁹ dicit. ſapiẽs bonũ ſuũ nõ populari rumore: ſ; ꝯſcíe veritate metitur. Et ꝯſidera ꝙ (vt ait Criſ.) nõ ſolũ ñ oſtẽdi iubꝫ ſed ⁊ ſtudere latere. Neq; eni ẽ eq̄le nõ ſtudere apparẽ: ⁊ ſtudere latere. Per hoc tñ nõ ꝓhibeẽ opa bona fieri corã hoĩb; ad dei gloriã ⁊ ꝓximi edificatõeꝫ: q: hoc ẽ bonũ ⁊ meritoriũ apd deũ. S; (vt dicit Gregori⁹) Valde pfectoꝝ ẽ ſic oſtẽſo ope. gloriaꝫ actoris q̄rẽ. vt de illata laude neſciat p̃uata exultatõe gaudere: quã ĩfirmi q: pfecte ꝯtemnẽdo nõ ſupant. reſtat neceſſe ẽ vt bonũ qd opanẽ abſcõdãt. Deĩde poſtq̃ generaliẽ iuſticiã nomiãuit. nũc ꝯſequẽẽ ꝑ ꝑtes exequiẽ ⁊ ſpecialiter ꝓhibꝫ ĩ elemoſina ⁊ oꝛ̃one ac ieiunio vanã gl'iaꝫ queri: q: hec tria p̃cipue ꝯſueuit ĩanis gl'a comitari. Hec ſũt tria ſatiſfactõnis opa. ſcꝫ elemoſina ꝯtra pctm ĩ ꝓximũ. oꝛ̃o ꝯẽ pctm ĩ deũ. ieiuniũ ꝯẽ pctm ĩ ſemetipm. Hec etiã tria valẽt ꝯtra tres radices pctoꝝ. ſ. ꝯẽ tria mala q̄ ĩ mũdo ſũt. Elemoſina eĩ ẽ iuſticia ꝯnẽ ꝯcupiſcẽtiã oculoꝝ. oꝛ̃o ꝯtra ſupbiaꝫ vite. ieiuniũ ꝯtra ꝯcupiſcẽtiã carnis. Ait ergo Cũ facis elemoſinã corpaleꝫ. ſ. vl' ſpũalem. noli ante te tuba canere: ſicut faciũt ẏpocrite id eſt noli eã facere ĩ manifeſtatõe ⁊ velle ĩnoteſcẽ vt gl'ieris ĩ laude tua: ſicut ille aptũ dat ſignuꝫ q̄ canit tuba. Nõ ẽ ĩgta deo elemoſina q̄ videẽ ſed q̄ ideo fit vt videaẽ. Et q: tales p̃ncipaliẽ intẽdũt honorẽ vanũ et trãſitoriũ. id amittũt verũ ⁊ etnũ. Vñ ſeq̄ẽ. Amẽ dico vob̃ rceperũt mercedẽ ſuã ſcꝫ gloriã hũanã. quã q̄rebãt ꝓ dono elemoſine. ſ; pena expectaẽ ꝓ mala ĩtẽtõe. Ita ḡ faciũt ẏpocrite. Te aũ faciẽte elemoſinã qd ẽ op⁹ ꝯ̃ genẽ hõoꝝ: neſciat ſiniſtra tua ⁊ ĩtẽtio pueſa: qd faciat dextera tua ⁊ ĩtẽtio ſcẽa. Siniſtra ẽ appetitio ⁊ delectatio laudis hũane vl cõmodi ẽreni. dextera aũ ĩtẽtõ ĩplẽdi p̃cepta diuina: ſeu amor dei ⁊ celeſtis p̃mij. Eſt ḡ ſenſ⁹. Nõ ſe ĩmiſceat ĩtẽtio alicuius p̃uitatis. dũ p̃cepto dei ĩplẽ ſatagis. Et expõit qd dixit: neſciat. illõ eĩ neſcaẽ qd ĩ abſcõdito ẽ. ⁊ id dic. vt ſit elẽoſia tua ĩ abſcõdito ẽ. ſ. ſm ratõeꝫ ĩtẽtõiſ. ⁊ ſi nõ ſm rationeꝫ operatõis. Sit in abſcõdito ⁊ ſecreto mẽtis. id eſt in ipa bona ꝯſcientia: que hũanis demonſtrari nõ poteſt oculis. Sufficit tibi ad ꝓmerendũ premiũ: q̄ ſolus ꝯſcíe inſpector ẽ: et hoc ẽ qd ſubdiẽ. Et pater tu⁹ ſcꝫ deus qui eſt pr̃ oĩm ꝑ creatõnẽ ⁊ iuſtoꝝ per grẽ adoptionẽ qui videt ĩ abſcõdito: q: ipe ſolus videt intẽtõnẽ cordiũ. reddet tibi quia retribuet bonis ſcd̃m intẽtionẽ cordis hoĩbus abſcõditã ⁊ occultã. et ſi nõ in p̃nti: tñ in futuro. Non ergo ſi hec ſciant hoĩes formidãdũ ẽ. ſ; ſi hoc aĩo fiãt vt fruct⁹ placẽdi hoĩb; ĩ eis expecteẽ ⁊ laus hũana admiſceaẽ. In oĩ eni ope nr̃o neſcit ſiniſtra quid facit dextera: ſi nõ amore laudis hũane: ſ; amore dei et iuſticie id agam⁹. Et ideo ſiue ĩ ſẏnagogis: ſiue in vicis et plateis elemoſinã vel aliud opus bonũ quis faciat ĩ abſcõdito tñ facit. qui cũq; hoc faciẽs nõ ab hoĩb; ſed a deo videri deſiderat. Ecõtra vero qui in abſcondito facit et videri cupiẽs laudem ex hoc et gloriam querit non in abſcondito quidem facit: qm̃ abſcõditũ non vult eſſe quod facit. tantũq; ei valet ac ſi ĩ publico fieret. Vñ Criſ. Poteſt enĩ aliquis corã hominib; elemoſinam facere: nec tamẽ ad hoc facere vt eam hominũ oculis oſtẽdet. ⁊ aliquis non coram hominib; faciens eo tamẽ animo facere vt ſe id faciẽtem opꝫt videri. Propter qd nõ factum ipſum ſed voluntatẽ aut coronat aut punit. nec fini opis. ſed volũtati operantis mercedẽ damnũue decernit. Nõ igiẽ tantũmodo debiſſe elemoſinã. ſed quẽadmodũ oportet debiſſe virtutis eſt. Hec Criſ. Similiter in oratione docet fugere vanã gloriã. vt non ores ĩ publico ad manifeſtatõnẽ: vt videaris ab hominib; ſicut faciũt ẏpocrite. q̄ vt (dicit Criſ.) nõ intẽdũt exaudiri ſed videri. Et quia intẽtionẽ habent pueſam. ideo damnoſã ſubdit ſequelã: q: receperũt mercedẽ ſuã ſcꝫ laudẽ tranſitoriã ſed tãdem recipiẽt penã eternaꝫ. Argumentũ habes ex hoc ꝙ cũ vana gloria ſit mortale pctm. ideo omne opus ex vana gloria factũ ẽſt mortale reputandũ: quia ꝓ eo pena infligiẽ eterna. Ita ergo faciũt ẏpocrite. Tu autẽ cũ oraueris intra ĩ cubiculũ tuum id eſt in locuꝫ ſecretum ⁊ clauſo oſtio. ne veniat multitudo ĩpediens eleuationẽ mentis. ⁊ auertens te a propoſito. ora patrẽ tuum celeſtem in abſcondito. Et eſt ſenſus ſm Remigium. Sufficiat tibi vt ille ſolus nouerit tuam orationẽ: qui oĩm corda nouit occulta: q: ipe qui eſt inſpector. erit exauditor. Et pater tuus cuius honorẽ debes ĩtẽdere. qui videt in abſcondito. reddet tibi fructũ orationis in aperto. Scd̃m Criſoſtomũ. qui ſic orat ſecreto: vt ab hominibus abſconſe orare videaẽ. nõ deũ aſpicit ſ; hoĩes. ⁊ idõ q̄tũ ad ꝓpoſitũ ſuũ ĩ ſẏnagoga orat. ac etiã ſic dupliciẽ laudaẽ. et q: orat. et q: abſcõſe orat. Cui⁹ aũ orãtis mẽs ſolũ aſpicit deũ q̄uis ĩ ſẏnagoga oret. tñ apd ſe ĩ ſecreto vr̃ orare. Orãs ḡ nihil nouũ faciat qd aſpiciãt hoĩes. vl' clamãdo: vl' pect⁹ ꝑcuciendo: vl' man⁹ expandẽdo. Hec Criſoſtom⁹.

Vbi ſciendũ ꝙ duplex ẽ oratio. quedã publica que fit a miniſtris eccleſie. ⁊ iſta nõ debet fieri ĩ occulto. ſed magis ĩ publico et ĩ eccleſia corã populo: q: ꝓ tota offerẽ coĩtate. ⁊ populus ĩ hoc ꝯformare ſe debet miniſtris eccleſie. ipſum deũ deprecãdo ſcd̃m moduꝫ cõgruũ et ſibi poſſibilem. Alia eſt oꝛ̃o priuata: ⁊ talis magis debꝫ fieri ĩ ſecreto duplici ꝯ̃ cauſa. vna eſt: quia oꝛ̃o eſt eleuatio mentis in deum. mens aũt cicius et melius eleuatur in deum. qñ homo eſt ĩ ſecreto loco: ⁊ a tumulto ſepat⁹. alia ẽ ad euitatõeꝫ vane gl'ie q̄ ꝯ̃facili ĩſurgit ĩ publico. Orare itaq; volẽtib; ſalubre dat xp̄c ꝯſiliũ vt ĩtrẽt ĩ cubiculũ. ſ. cordis ſecretũ: ⁊ claudãt oſtiũ. ſ. carnales ſenſus: ꝑ q̄s exteriora ĩprobe ſe ĩgerũt ⁊ turbe fãtaſmatũ orãtib; obſtrepũt: vt ſic etiã clauſo

oſtio mentis ⁊ collectis anime viribꝫ orõ ſpiri
talis fiat ĩ intimis cordis. ⁊ inde dirigat̃ ad de-
um feruenciꝰ. vbi orat̃ pr̃ in abſcondito. q̃a ab
ſconditum ⁊ cubiculũ ẽ ſecreta cordis intentõ.
Quãtũ eñ hõ ꝯtẽpnit q̃d ẽ ext̃ ſe. tantũ poteſt
ſe r̃colligere int̃ ſe. et q̃ntũ ſe recolligit itra ſe.
tantũ poteſt ſup̃ ſe ad orõnẽ ⁊ dei cõtẽplatõnez
aſcẽdere. Deinde circa orõez excludit gẽtili-
um errorẽ: dicẽs. Orãtes aũt nolite multũ loq̃
ſic faciũt ethnici. qui putãt ĩ multiloq̃o ⁊ alti-
loquio. ac ſuauiloq̃o ſuo exaudiri: ⁊ q̊ ipſi ita
verbis flectere q̃ant deum ſicut orator iudicẽ.
Scit ei pr̃ veſter celeſtis quid opꝰ ſit vob̃ añq̃
petatis eũ: q: audit ꝑparatõez cordis ſingloꝝ.
Hoc addit ad excludẽdũ iſtoꝝ gẽtiliũ falſũ itel
lectuʒ. ſcd̃m quẽ aliq̃d deo notificat̃ de nouo q:
oĩa ſcit ab eterno. Nõ ꝓhibet dñs ĩ orõne mul-
tiplicatõez verboꝝ ſimpl'r et abſolute: q: ⁊ ipe
ꝑnoctauit ĩ orõne. ⁊ factꝰ ĩ agonia ꝓlixiꝰ ora-
bat: ſʒ ꝓhibʒ ne multiloq̃o vtamur ĩ orõne. eo
fine ⁊ ea intẽtõne q̃bꝫ vtebãt̃ gẽtiles ẏdolatre:
qui triplici de cauſa vtebãt̃ vocali orõne ĩ mul
tiloq̃o facta. Pria q: orabant demones q̃ neſci
rent q̃d illi peterẽt niſi verbis ⁊ ſigno exteriori
inſtructi eẽnt. ſecreta eñ cordis humani pene
trare nõ valẽt. Scd̃a q: putabant demonibꝫ q̃i
hoĩbꝫ verbis ꝑſuaſibilibꝫ ⁊ multis ꝑſuadẽdum
eẽ. ⁊ ſic eos ad miſerẽdũ ꝓuocari. Tercia q: de
mones q̃s orabãt. q̃ñq3 abſentes eẽ putabant ⁊
q̊ ꝑ talẽ orõnẽ reuocari poſſẽt. Iſta ſũt mala.
⁊ iõ ab orone fideliũ ẽmouẽda. Sil'r aũt tri-
plex ẽ cauſa q̃re: nos vtamur vocali oratõne.
Prima vt obſequium oris ſic̃ et cordis ⁊ opis
deo impẽdãꝰ. triplex ei ſacrificiũ deo debemꝰ.
ſcʒ ſacrificiũ cordis. oris et opis. Scd̃a vt ad
memoriaʒ r̃uocemꝰ q̃d petere debemꝰ. ⁊ vt ipa
vocal' orõ pigritiã nr̃aʒ excitʒ: q: ſi hõ ſẽꝑ ĩſilẽ
tõ oraret. õfacili obdormiret. oblitꝰ q̃d peteret.
Tercia. vt vocali orõne ꝓrimꝰ ĩſtruat̃: ⁊ ad cõ
ſilẽ opus inuitet̃. Vult aũt deꝰ vt oremꝰ ne q̃d
ab eo nob̃ dat̃ vile habẽmꝰ: ſʒ eo ipſo ampliꝰ euʒ
adoremꝰ. õſideremꝰ. ⁊ ita ãpliꝰ mereamur. Nec
ad deũ orãtes fruſtra ſciẽti loq̃mur. q: ſcd̃m Je
roni. nõ narratores ſʒ rogatores ſũꝰ. aliõ ẽ ei
narrare ignorãti. aliõ petere ſcienti. Vnde ⁊ Cri
ſoſtomꝰ dicit. q̊ oportʒ orare vt ſcʒ deũ nõ doce
as ſʒ inflectas. vt familiaris efficiaris ĩterpel
latõis frequẽcia. vt humilieris orãdo. vtq3 pcc̃o
rum tuoꝝ recorderis. Et notandũ q̊ poſſũt
multiplicari verba ĩ orõne. vt ꝑſignificatõʒ ver
boꝝ deuotoꝝ animꝰ meliꝰ eleuet̃ in deũ. et non
ſolũ mẽte. ſʒ etiaʒ corꝑali voce hõ eleuet̃ in eũ.
ſcd̃m illud. Cor meũ et caro mea exultauerunt
ĩ deũ viuũ. Non tñ pt̃ ibi dari r̃gula certa. ſed de
bet hõ talibꝫ vti in orõne. q̃ntũ ꝑcipit q̊ faciunt
ad deuotõnis exercitatõez. Si aũt ecõtrario ꝑci-
piat q̊ multiplicatio verboꝝ diſt̃hat mẽtẽ eiꝰ.
q: aliq̃ñ multiloq̃ũ oris impedit ꝺuotõʒ mẽtis:
tũc debʒ ceſſare a verbis ⁊ orare deũ mẽtis affe
ctibꝫ. vñ ſcd̃m Auguſti. q̃ñ rogamꝰ deũ pietate
opus ẽ nõ verboſitate. Aliud ẽ ſmo multꝰ aliõ

diuturnꝰ affectꝰ. Nam plurimũq3 hoc negociuʒ
plꝰ gemitibꝫ agit̃ q̃ ſmoĩbꝫ. plꝰ fletibꝫ q̃ affatu.
Hec tñ intelligẽda ſt̃ de orõnibꝫ priuatis et vo
luntarijs: q: orõnes debite ⁊ publice debẽt eẽ in
verbis vt poſſint ꝑcipi ab alijs. Deinde docet
fugẽ ẏpocriſim ĩ ieiunio dicẽs. Cũ ieiunatis (q̃d
expedit pro tpe) nolite fieri triſtes ſic ẏpocrite.
Non ſolũ ꝓhibʒ fieri ſʒ velle cuʒ dicit. nolite: In
volũtate ẽ eñ prima radix merẽdi vl' demerẽ-
di. Item fieri ꝓhibʒ ñ eſſe: q: ſcd̃m Criſo. ſciẽs
dñs q̊ nõ pt̃ eẽ hilaris qui ieiunat. nõ dixit noli
te eẽ triſtes. ſʒ nolite fieri: aliõ ẽ ei eẽ. aliõ fieri.
Aſſiduũ q̃de ieiuniũ naturalit̃ facit eſſe triſtẽ:
qui aũt ꝑ ẏpocriſim pallẽtes apparẽt. triſtes ñ
ſũt. ſʒ fiũt ſic ẏpocrite triſtes in apparentia. vt
ipa vultꝰ triſtiã ſit oſtẽtacõ ieiunij falſa et va-
na. Exterminãt eñ et q̃i extra ꝓꝓos terminos
ponũt et adducũt facies ſuas. ac deformãt cor
ꝑa q3 ſua hitu ſordido et ſqualido deturpant. vt
pareant hoĩbꝫ ieiunantes. ac ſẽꝑ videãt̃ triſtes
⁊ q̃i de pcc̃is et alioꝝ lugẽtes. Oſtẽdũt ei quãdã
faciei triſticiaʒ. ⁊ ext̃ ſolitũ alioꝝ modũ. ĩ vultu
⁊ veſte ſqualorẽ demõſtrãt. vt pnĩtẽcie rigorẽ ſi-
mulẽt. ⁊ r̃ligioſi p̃ ceteris appareãt. ⁊ ide laudes
ab hoĩbꝫ recipiãt. O inſania vanitatis. nolũt
eẽ. q̃d tñ volũt apparere. Et ꝓpter hoc cũ aſſer
tione cõminat̃ eis penã ñ modicã dicẽs. Amẽ
id ẽ vere dico vob̃. q: r̃ceperũt mercedẽ ſuam: ſcʒ
laudẽ hominũ quã q̃rebant. ⁊ ĩ futuro r̃cipẽt ꝑ
ſtiatione damnatõʒ quã ñ timebant. Et ſignan
ter dicit r̃ceperũt. nõ r̃cipiunt: q: tal' laus adeo
breuis eſt: q̊ quaſi nichil de p̃ſenti habet. Vñ ĩ
Job. Laus impioꝝ breuis. et gaudiũ ẏpocrite
inſtar puncti. Nõ ergo prohibet dominꝰ triſti
ciaʒ penitẽcie pro pcc̃is. ſed triſticiaʒ fictam ꝑ
laudibꝫ ꝯſequẽdis. nec prohibet videri ieiunan
tes. ſʒ hoc nõ appetere ꝓpter hominuʒ fauores.
q: nõ virtꝰ vetat̃. ſʒ mẽs ficta reprobat̃. Vnde
Criſ. Si ergo qui ieiunat ⁊ triſteʒ ſe facit ẏpo
crita ẽ. quãtomagis iniquior ẽ q̃ ñ ieiunat. ſed
argumẽtis q̃buſdaʒ ĩ facie ſua pingit venalem
pallorẽ q̃i ieiunij ſignũ. Deinde ſubdit modũ
ieiunãdi debitũ. Tu aũt cũ ieiunas ñ ſcʒ imite
ris ẏpocritas. ſʒ vnge caput tuũ. ⁊ faciẽ tuã la-
ua. Quia ridiculũ eẽt caput oleo ad lrãʒ vngẽ:
ideo ſcd̃m Iero. accipit̃ methaphorice a paleſti
nis q̃ ĩ feſtis ſolebant hoc facẽ: vt q̃ñ ieiunamꝰ
letos nos ⁊ feſtiuos eẽ mõſtremꝰ. vnge ĝ caput
tuũ. id ẽ hilarẽ te exhibe: et faciẽ tuam laua ad
lrãm ne ſordidꝰ appareas. Duo dicit cont̃ duo:
vnge oleo leticie cõt̃ triſticiã ẏpocritaꝝ. Laua
aqua mũdicie cõt̃ exẽniatõʒ facieꝝ. Vel ſcd̃m
duas ꝑtes iuſticie. Laua faciẽ intẽnã id ẽ ꝯſciẽ-
ciam a malo per confeſſionem tergendo. vt mũ
da ſit ante deum: ſicut eñ in conſpectu hominũ
gracioſa eſt facies pulchra: ſic in oculis dei p̃-
cioſa eſt conſciencia mũda: et vnge caput id ẽ
mentem ſeu racionem que in anima preeminet
ac cogitatões ⁊ cetera hoĩs regit in bono per de
uocionem gaudendo: vt in ieiunio hilareʒ ani
mum exhibeas deo. ſpiritualis enim hilaritas

in ieiunio ſicut in elemoſina eſt neceſſaria: qꝛ ſicut deꝰ diligit hilarē datorē. ſic ⁊ hilarē ieiunātē. Ubi augꝰ. Intelligendū ē hoc ꝑceptū ad īteriorē hominē ꝑtinere. Ungere ꝗ caput ad leticiā ꝑtinet. lauare aūt faciē ad mūdiciā. Et ideo caput vngūt q̄ letanꝰ īterius mēte atqꝫ ratiōe Et hoc faciāt q̄ nō foris querit leticiā: vt ꝺ laudib⁹ hoīm gaudeat. Ita enī ⁊ faciē lauabit idest cor mūdabit q̄ viſurꝰ ē deū: nō ꝑ īterpoſito velamīe ꝓpter īfirmitatē cōtractā de ſordib⁹. Uel ſm̄ Criſoſtomū. Unge caput id ē xp̄m oleo miſericordie ſcꝫ paupes reſidēdo. laua faciē id eſt ītentōez ꝓpē deū hoc faciēdo. Et ſbdit remouēs ītentōez prauā: ne videaris hoīb⁹ id eſt ad laudē ⁊ gloriā hoīm querēdā ieiunare: ſꝫ prī tuo celeſti cuiꝰ gloriā tm̄ debes ī opib⁹ tuis querere. q̄ ē in abſcondito cordiū: qꝛ ſcrutatꝰ renes ⁊ corda hoīm. Vel ī abſcōdito remuneratōnū. q̄s abſcōdit timētib⁹ eū. vel qꝛ deꝰ in vita pn̄ti nō poteſt a nobis videri. licet p̄ſens ſit vbiqꝫ. Et patꝰ tuus q̄ nō obliuiſcitꝰ prolē ſuā qui videt ī abſcondito id ē approbat rectā ⁊ ſecretā ītētōnē. reddet tibi talꝭ ieiunij mercedē: qꝛ reddet deꝰ mercedē laborū ſcōꝝ ſuoꝝ. Ubi Remigiꝰ. Sufficit enī tibi vt q̄ eſt īſpector ꝯſcīe: ſit etiā remunerator. De vtilitate aūt ⁊ fructu ieiunij ſic dicit Augꝰ. Ieiuniū purgat mentē: ſbleuat ſenſuꝫ: carnē ſpiritui ſubijcit: cor facit cōtritū ⁊ hūiliatū cōcupiſcēcie nebulas diſpargit: libidinē extinguit: caſtitatis lumē accendit. Hic ſcd̄m Auguſtinū animaduertēdū ē nō ſolū eſſe iactāciā ī corꝑm ⁊ reꝝ corporeaꝝ nitore atqꝫ pōpa: ſꝫ etiā ī ipis ſordib⁹ ⁊ ſqualore. ⁊ hoc eo ꝑiculoſiꝰ ē quo ſub nomīe ſeruitutis dei decipit: q̄ tn̄ ceteris opibꝰ cognoſci pōt. Et ideo mediū ē tenēdū: qꝛ nec nitor nec ſqualor nimiꝰ decet xp̄ianū. Ex p̄miſſis etiā perpēde ꝙ ůtutes ꝓpter ſe. ⁊ deum nō ꝓpter hoīes ſunt appetēde. Unde Criſ. Non ꝑuus aūt fructꝰ ē hūanā gloriā cōtemnē. per hoc enī aliquis a graui ſeruitute liberatꝰ. ⁊ ꝓpus virtutis operator efficitꝰ: eā amās nō ꝓpter alios ſꝫ ꝓpē ſeipām. Notāter ůo orōni elemoſinā ⁊ ieiuniuꝫ adiūgit: qꝛ orō eſt quedā auicula q̄ penetrat celum. ⁊ hꝫ duas alas ſcꝫ elemoſinā ⁊ ieiuniū. et ideo p̄mo agit de elemoſina: ⁊ vltio de ieiunio. ⁊ medio loco de oratōe: qꝛ ipa orō hijs q̄ſi duabus pēnis a dextris ⁊ a ſiniſtris ſbleuata penetrat celū. ⁊ ipſa q̄ſi volādo ꝑuenit ad deū. Unde ī Thobia. Bona eſt orō cū ieiunio ⁊ elemoſina In oībus ergo nr̄is opib⁹ hūanā laudē fugere debemꝰ: qꝛ vt dicit Boecius. ſapiēs bonū ſuum nō populari rumore. ſed ꝯſcīe veritate metitꝰ. Nō ſolū aūt ī opib⁹: ſꝫ etiā ī ocio laus humana ē fugiēda. Uñ Seneca. Abſcōde te ī ocio: ſed et ip̄m ociū abſcōde. Nō īſcribas tibi phiaꝫ. aliud ꝓpoſito tuo nomē īpone. valitudinē ⁊ ībecillitatē vocato ⁊ deſidiā. Gloriari ī ocio ambicio eſt. Aīalia quedaꝫ īueniri pn̄t: que veſtigia circa ip̄m cōfundūt cubile: Idē tibi faciendū eſt: alioq̄n nō deerunt qui perſequātꝰ. Optimū eſt non iactare ocium ſuū. Ille ſe abſcōdit. ille clauſus eſt: ille multis annis nō trāſit domus ſue limē. Cōuocat turbaꝫ cuiſqꝫ ocio ſuo aliquā fabulā īpoſuit. Cū ſeceſſeris nō eſt hoc agendū vt de te homines loquātur: ſed vt ipe tecum loquaris. Quid in ocio facis. Ulcus meū curo. Si oſtenderē tibi pedē turgidū liuēdam manū: ac contracti cruris aridos neruos ꝑmitteres me vno loco iacere ⁊ fouere morbū: maius malū ē hoc qđ nō poſſum tibi oſtendere. Nolo me laudes: nolo dicas. O magnū virū cōtempſit oīa: ⁊ dānatis hūana vite furorib⁹ fugit. Nihil dānaui niſi me: nō ē ꝙ ꝓficiendi cauſa venire ad me velis. Erras q̄ hinc auxilij aliquid ſperas. Nō medicus ſed eger hꝫ habitat. Malo illa cū diſceſſeris dicas. Ego iſtū beatū hominē putabā ⁊ eruditū. Exꝑerā aures deſtitutꝰ ſum. Nil vidi: nil audiui quod cōcupiſcerē ad quod reuerterer. Si hec ſentis: ſi hec loqueris aliq̄d ꝑ ꝓfectū eſt Malo ignoſcas ocio meo ꝙ īuideas. Hec Seneca.

Oracio

Domine ih̄u xp̄e qui nobis ī oībus opib⁹ tuis hūilitatis exēplū oſtēdiſti: ac vanā ⁊ inanē gloriā fugere docuiſti: cuſtodi me queſo intꝰ ⁊ foris cōtra īſidias ſupbie: vt nullus pateat locꝰ inimicis aīe mee: ⁊ da mihi vt ī elemoſina. orōne. ieiunio ⁊ ī cūctis bonis opibus laudē hūanā ⁊ mūdi fauorē nō querā: ſꝫ pure ꝓpter dei gloriā ⁊ pximi edificatōez ea faciā: nec de eis vnꝙ inanitꝰ gloriari p̄ſumam: ne mercedē hic recipiēs ī futuro vera mercede merear euacuari: ⁊ nihilominꝰ penis eternis deputari Amen.

De oratōe dominica. Capitulum. XXXVII.

Inter cetera autē que de orōne dicūtꝰ orō dominica īterſeritur que multis ex cauſis orōnib⁹ ceteris āncellit ſcꝫ autoritate doctoris qꝛ ipius ſaluatoris ore ꝓlata fuit breuitate ſermonis: qꝛ facile dicitꝰ ⁊ cito ꝓfertꝰ ſufficiētia petitōnū: qꝛ vtriuſqꝫ vite cōtinet neceſſaria. ⁊ fecūditate miſterioꝝ qꝛ imēſa ꝯtinet ſacmēta. Uñ Criſꝰ. Dn̄s ſō ꝯpēdio ůboꝝ formā orādi tradēs diſcipulꝭ: ⁊ ſūmā ⁊ ſufficiētiā oīm petitōꝝ tū beatitudinū tū donoꝝ oīm videlicꝫ ad vitā p̄ſentē ⁊ futurā ꝑtinētiū ꝯplectitꝰ: ī hac orōnis formula huis paucitate ůboꝝ: ſed ſufficiēs ꝯtinencia oīm petitōꝝ. oī orōne ſpūalioris ⁊ ſanctioris: qꝛ ex ore altiſſimi ꝓceſſit: qꝛ petūtꝰ ⁊ īcludūtꝰ q̄ ī oībꝰ alijs orōnib⁹ ꝯtinētꝰ. O ꝙ fidelꝭ hec ⁊ beata nobis orō eſt: cuiꝰ ordinē nobis doctor vite ac magiſter celeſtis īſtituit. Q̄ beati etiaꝫ nos eſſe poſſumꝰ. ſi huiꝰ orōnis domice ůba nō tm̄ officio oris: ſꝫ etiā fideliſſime ꝯuerſatōis actu ſeruemꝰ. Hāc itaqꝫ formā dn̄s diſcipulꝭ ſuis ad ſpē ſalutis hūane orādi ꝯſtituit. vniuerſa igitꝰ q̄ fidei ac ſaluti nr̄e ſūt neceſſaria ī hac huitate orōniſ dn̄ice ꝯtinētꝰ. Hec Criſꝰ. De ſufficiētia q̄ꝫ iſtiꝰ orōnis bn̄dicte ſic dicit Augꝰ. Quecūqꝫ alia ůba dicamꝰ que affectus orantis format. nil aliud dicimus ꝙ quod in iſta oratione dominica poſitum eſt. ſi recte et congruenter oramus.

Et ſi ꝑ oia ꝓcatõnū ſanctarū verba diſcurras
nichil inuenies qđ in iſta oratõe dñica ñ cõ
tinẽaꝫ. Quiſquis aūt id dicit qđ ad iſtaꝫ euã
gelicã ꝓceꝫ ptinere nõ poſſit. carnalr̃ orat: qđ
neſcio quõ nõ dicat̃ illicite. qñ renatos dñs nõ
niſi ſpūalr̃ docet orare. Hec Auguſti. Ciprianꝰ
etiaꝫ đ oratõe dñica dic: qꝛ xp̄c ĩ iſta oratõne
magiſterio ſuo omneꝫ ꝓcẽ nr̃aꝫ ſalutari ſmone
breuiauit. Quare aūt hec oratõ taꝫ breuis ē. et
taꝫ pauca vba complectit̃. pñt aſſignari ſepteꝫ
rõnes. Pria vt citiꝰ addiſcat̃. ſcđa vt meliꝰ re
tineat̃. tertia vt nullꝰ de eiꝰ ignorãtia excuſet̃
q̃rta vt frequẽciꝰ dicat̃. quinta vt tediū ĩ dicẽ⸗
do ñmoueat̃. ſexta vt fiducia cito impetrãdi ĩ
buat̃. ſeptima vt ĩ deuotõe mẽtis nõ ĩ mltipli⸗
catõe verboꝝ virtus oratõis eſſe oſtẽdat̃. Oẽs
vero petitões ſub ſeptenario numero ꝯphẽdūt̃
qꝛ ſeptenariꝰ ē nūerꝰ vniuerſitatis. ⁊ vniuerſi⸗
tas oīm rerũ đſiderabiliū ĩ his cõphẽdit̃ petitõi
bꝫ ideo racionabiliter oẽs petitões ſub ſeptena
rio eſt cõplexus. Habet ḡ hec oratõ domini
ca octo ptes. pma ē captatõ beniuolẽtie quã ſe
qūt̃ ſeptẽ petitões. Captat̃ aūt beniuolentia
tpliciter: ex pte rogati. qꝛ pr̃. cuiꝰ filij ſumꝰ per
fidẽ: ex pte rogantiū qꝛ nr̃. nobis datꝰ ꝑ carita
teꝫ. ex pte aſſeſſoꝝ rogati. qꝛ eſt ĩ celis id ē ĩ ſã⸗
ctis q̃ꝝ auxilio erigimur ꝑ ſpeꝫ. Dicamꝰ ergo
Pater ĩ quẽ credimꝰ. noſter quẽ diligimꝰ. q̃ es
ĩ celis đ q̃bꝫ ſperamꝰ. hec em̃ tria faciūt orõnẽ
dignaꝫ. ſcꝫ motꝰ fidei. caritatis ⁊ ſpei Jp̃e q̃de
dñs dr̃ pr̃ nr̃ tripliciter. ſcđm triplex eē qđ ab
eo accepimꝰ. ſcꝫ natuẽ. grẽ ⁊ glorie. Eſſe natu⸗
re dedit nobꝫ ĩ creatõe. eſſe grãcie ĩ rcreatõe ſeu r⸗
dẽ ptione: et eē glorie in rgni conuiatõe. Dicit̃
ergo pr̃ oīm generaliter rõne creatõis. ſꝫ fide⸗
liū ſpãliter racõne adoptõis. nomĩe aūt patris
itelligit̃ hic tota trinitas. ſcꝫ pr̃ ⁊ filius ⁊ ſpūs
ſcẽtus. O q̃nta fiducia ⁊ fiducialꝭ audacia. qꝛ fa⸗
ctura factorẽ. creatura creatorẽ. hõ deū patreꝫ
audeat nūcupare. Quis vnq̃ auſꝰ ē ĩ veteri lege
talia ꝓſumẽ. Nemo vtiq̃ꝫ. qꝛ ſcđm gloſam. deus
ãtiq̃s vt ſuis dicebat̃ dñs. nūc dicit̃ pr̃ cui nõ
timore ſꝫ amore ſuimꝰ. Unde et Augꝰ. Nunq̃
inuenit̃ ꝓceptū ꝑplõ iſrahel. vt dicẽt pr̃ nr̃. ſꝫ ē
eis inſinuatꝰ tanq̃ dñs ſuis. Nos vero ꝑ ſãgui
nem domini ihū. filij adoptõis effecti: cõfidẽter
clamamꝰ Abba pr̃. Et iterꝝ. Quo nomine ⁊ ca⸗
ritas excitat̃. Quid eĩ cariꝰ filijs eē debet q̃ pr̃.
⁊ ſupplex affectꝰ cū homĩes dicūt pat̃ noſter. Et
q̃daꝫ ꝓſūptõ ĩpetrãdi qua petituri ſumꝰ. Quid
eĩ nõ det iaꝫ filijs petẽtibus. cū hoc ip̃e añ dede
rit. vt filij eſſẽt. Poſtremo q̃nta cura aĩm tan⸗
git. vt q̃ dicit pr̃ nr̃. tanto pr̃e non ſit indignus
Admonent̃ hic etiã diuites vl̃ genere nobiles
ſcđm ſeculū. cū xp̄iani fcẽi fuerit. non ſupbire
aduerſꝰ paupes et ignobiles. qm̃ ſimlꝭ dicūt pr̃
noſter. qđ nõ pñt vere ac pie dicẽ. niſi ſe fr̃es eē
cognoſcant Hec Augꝰ. Unde ⁊ Criſ. Quãta do
mini circa nos dilectõ quãta mĩa eiꝰ ⁊ pietas.
que nobis tante grãtie munꝰ indulſit. vt licenter
dñm ac deū nr̃m ſui. patrẽ dicẽ audeamꝰ. quo

vocabulo non iam tm̃ ſuos ſed etiã filios nos
dei eē demõſtrat. quia ḡ tãti muneris grãꝫ cõſe
cuti ſumꝰ. q̃ſi filij dei agere et ꝯuerſari debemꝰ
vt id nos eē qđ dicimur ſpiritali actu ꝓbẽꝰ. ne
aliter agẽtes q̃ dei filios cõuenit rei ſub vſur⸗
patõe tanti nõis teneamur. Docet aūt ⁊ ge
neraleꝫ ꝓ fr̃ibus facẽ orõnẽ. nõ enim dicit pa
ter meꝰ. ſꝫ pr̃ nr̃. vt ꝓ ꝯmuni ſcꝫ corpe ꝓceꝫ fū
das. et vbiq̃ꝫ nõ tam ꝓpa cõmoda. q̃ primoꝝ
rquiras. Ab hoc aūt ⁊ inimiticias interemit ⁊
ſupbiam reprimit. et inuidiaꝫ rpellit. et mrẽm
bonoꝝ oīum caritatẽ introducit. et humanaꝝ
reꝝ ineq̃litatẽ prorſus excludit. ⁊ mutuaꝫ rgis
cū paupe eq̃litateꝫ honoris oſtendit: ſi tamẽ ĩ
maximis et ad eternã gloriaꝫ neceſſarijs con
munione ſociemur. Cūctis em̃ vnaꝫ atq̃ꝫ eãdeꝫ
nobilitatẽ donauit deꝰ cū dignatus eſt oīm pr̃
vocari. Hec Criſ. Admonemur hic ad frater⸗
nam vnionẽ ⁊ dilectõneꝫ. ſic geniti ab vno pr̃e
celeſti ꝑ grãm. ab vno etiã terreno ꝑ naturaꝫ
plaſmato ⁊ creato a ſūmo pr̃e celeſti. oms̃ etiã
đ eodẽ luto formati. ne ſimꝰ elati q̃i alij alijs cla
rioribꝫ ſint orti natalibꝫ. Per celos aūt intelli
gūt̃ ſancti et iuſti. qui tẽplū dei ſūt. quia in eis
tanq̃ in tẽplo ſuo deus habitat Nam licet deus
ſit ĩ oibꝫ per diuinitatis ꝓſenciã. ē tamẽ ſpeci⸗
ali mõ ĩ iuſtis ꝑ ĩhabitãtẽ grãm. ⁊ ſpecialiſſime
excellẽcia eiꝰ relucet in beatis ꝑ gloriaꝫ. Unde
Augꝰ. Recte intelligit̃ qđ dictū eſt. pr̃ nr̃ qui
es in celis. ĩ cordibꝫ iuſtorū eē dictū tanq̃ ĩ tẽ⸗
plo ſãcto ſuo. Simul eciaꝫ vt q̃ orat. ĩ ſe quoq̃ꝫ
ip̃o velit habitare quẽ ĩuocat. Et cū hoc affe⸗
ctat teneat iuſticiã. quo munere inuitat̃ ad in⸗
habitandū aĩmū deꝰ. Hec Augꝰ. Uel qui es in
celis id ē ĩ ſecreto tue maieſtatis. que adhuc ce
lat̃ nobis. ſm̃ illđ yſaie. vere tu es deus abſcon
ditus in quo admonemur et ſanctos imitari in
ꝯuerſatõe. ac ſecreta et abſcondita petere. Uel
in celis id ē in illa celeſti regione eterne beati⸗
tudinis. vt commoratõeꝫ vite ꝓſẽtis velut pere
grinã. ⁊ a pr̃e nr̃o nos ſeperãtẽ. horrentes. ad
regionẽ ĩ qua pr̃em nr̃m commorari fatemur.
ſummo deſiderio properemus. et ad illaꝫ tanq̃
ad patriam totã noſtram intencionem figamꝰ
Admonemur eciam vt nichil admittamus
eiuſmõi. quod hereditate paterna nos priuet.
Et per hoc quod dicitur eſſe in celis. non exclu
ditur. quin ſit vbiq̃ꝫ et in omnibus locis. q̃uis
enim vbiq̃ꝫ ſit totus eſſencialiter. preſencialiter
⁊ potencialiter: tamẽ dicit de eo qui es ĩ celis.
vt innuat qꝛ celeſtis pater celeſtes vult habere
filios. ⁊ ideo (vt ait Criſoſtomꝰ) erubeſcant ſe
terrenis rebus ſubſternere. qui patrem habẽt
in celis. Iteꝫ vt orantes celeſtia petamus. ⁊ vt
in celis hereditatem filiorum dei cogitemus.
Item quia in celis magis relucet ſue diuine o⸗
perationis poteſtas et virtus. precipue et po
cius dicitur eſſe ibi q̃ alibi. ſicut anima vbiq̃ꝫ
eſt ĩ corpore: intenſius tamen dr̃ eſſe in corde
vel ſm̃ alios etiam dicitur eſſe in capite. quia
ibi nobiles ſue opatões magis videt̃ apparere

Cā nūc q̄ ſint appetēda videam⁹. Primū aūt
omniū q̄ petunt̄: hoc ē. Sāctificet̄ nomē tuū
i. nomē tuū qḋ ī ſe et ſemꝑ venerabile ē et ſan-
ctū. glorificet̄ ac ſāctū et celebre ſit. et oſtēdat̄
in nob̄ et in corde credendo et amādo et in ore
laudādo et ꝑ̄dicando et in oꝑe bene viuēdo. vt.
ſ. in nr̄a vita et ꝯuerſatōe ſpirituali ſāct⁹ appa-
reas. Ita ḡ dicit̄ ſanctificari ſicut clarificari
et magnificari: nō in ſe ſ; in nob̄ nō ei petim⁹
q̄ꝛ aliqua ſāctitas ei de nouo accreſcat. q̄ꝛ hoc
ē impoſſibile: ſ; q̄ꝛ ſāctitas q̄ eternaliter ineſt:
reluceat ampli⁹ ī creaturis. ac ꝑ̄mo et ꝑ̄ncipa-
liter querat̄ in oꝑib⁹ humanis. vt ſm aplm o-
mnia in gloriā dei faciam⁹. Vn̄ criſoſt. Digna
prorſus ei⁹ q̄ deū patrē appellauit oratio. nihil
omnino prius q̄ꝫ ꝑ illius gloria ſupplicare. Di-
gnare inquit in tā mūda nos ꝯuerſatōe ſuare
vt ꝑ nos cūcti te omnino glorificēt. Sicut em̄
cū quis celi pulcritudinē aſpicit: dicit gloria ti
bi deus. ſic etiā cū aſpicit alicui⁹ ꝟtutē. q̄ꝛ hoīs
virtus multomagis q̄ꝫ celuȝ glorificat deū. hec
criſoſt. Vel nomē tuū. ſ. paternitatis q̄ diceris
pr̄. ſāctificet̄. i. ꝯfirmet̄ ī nob̄ per ꝑſeuerātiā ⁊
ſtabilitatē. ne a ſāctificatōe noīs ī aliquo diſ-
crepem⁹. ſ; p̄ris nomē ī nob̄ tanq̄ꝫ ī filijs vita ⁊
morib⁹ oſtendam⁹: vt nūq̄ꝫ ꝑ peccatū a filiatō-
nis gratia ſeparemur. vel a nobis grā ſeparet̄:
filiatōnis. ſ; filij tui ꝑ grāȝ ſemꝑ maneam⁹: vt
vere ſimus filij tui. quoꝝ tu pr̄ eē dignaris. Vl̄
nomē tuū. i. notitia tua ſāctificet̄. i. ꝯfirmetur
in nobis ꝑ verā fidē. vt tu deus q̄ ī te ſāct⁹ es ſā-
ctus habearis ab hoīb⁹. et ita oīb⁹ inoteſcaris
vt nō exiſtimēt aliquid ſācti⁹. qḋ magis time-
ant offendere: et q̄ꝛ diligēti⁹ ſtudeāt honorare.

Deinde ſequit̄ ſecūda petitō. Adueniat re-
gnū tuuȝ. ſ. eccleſie. i. manifeſtet̄ hoīb⁹. vt tu q̄
nūc regnas ſemꝑq; regnaſti ī terris. ab homi-
nib⁹ ignorātib⁹ regnare ꝑcipiaris et cognoſca
ris. q̄bus regnū dei q̄uis nūq̄ꝫ diſcedat de ter-
ris: tamē abſēs ē. ſicut lux p̄ns abeſt cecis: et
oculos claudentib⁹. Vel adueniat regnū tuuȝ
ſc; grē. q̄ quottidie regnas in ſāctis. qḋ fit cum
dyaboli imperio ꝑ extinctōeȝ vitioꝝ de cordib⁹
nr̄is pulſo. tu ī nobis ꝑ virtutū fraglantiā īci-
pias dominari. vt nō regnet dyabol⁹ aut mun-
d⁹ vel carnalis affect⁹. ſeu vllū peccatū ī nobis
ſed tu ſolus ſine illis. Vel adueniat regnū tuū
ſc; glorie. qḋ ꝑ̄ſtituto tꝑe. oīb⁹ ē ꝑfectis ac dei
filijs generaliter repromiſſū. Ubi deſideriū no-
ſtrū ad futurū regnū excitam⁹ vt nobis et ad
nos veniat: et ī eo regnare mereamur. Nā veli-
mus nolim⁹ vtiq; adueniet. et vtinā paꝛatos iue-
niat. Vn̄ criſoſt. Hoc q̄; gratiſſimi omnino ſer
ui ē. neq; inherere p̄ntib⁹. neq; magnū aliquid
ea q̄ vident̄ putare: ſ; ad patrē ſemꝑ vrgeri: ſē-
perq; in futura geſtire. Quod certe de optima
orit̄ ꝯſcia. ⁊ mēte terrenis oīb⁹ exuta. Qui em̄
iſto amore ſuccendit̄. et hoc habet deſiderium:
neq; huius oꝑib⁹ et benignis īflari poterit. ne-
q; aduerſis et triſtib⁹ humiliari: ſ; tanq̄ꝫ in ipo
celo habitās et ꝯuerſās: ab vtraq; erut⁹ ē ī eq̄li

tate. Et iteꝝ. S; magne fiducie et ſincere con
ſcīe eſt. hoc dn̄i regnū. vt adueniat cōfidenter
optare. Et iccirco q̄ꝛ vt regnū dei veniat ſemꝑ
oramus: tales nos ī fide dn̄i et mādatis ei⁹ ex-
hibere debem⁹. vt futuro regno digni eē poſſi-
mus Hec criſoſt. Et ſic regnū dei ē triplex. ſ. in
eccl̄ia ⁊ ī aīa atq; ī vita eterna. nec poſſumus
ad deū venire ꝑ gloriā. niſi ipe ꝑ̄mo veniat ad
nos ꝑ grām. Poſt hec ſeq̄t̄ petitio t̄tia. fiat
volūtas tua ſicut in celo et ī terra. i. ſic ī angel̄
et electis q̄ ſūt ī celo. ꝑfecta eſt volūtas tua. vt
volūtati tue ꝯformati ꝑ̄ceptis tuis obediāt: et
tibi omnino adhereāt. et īculpate fruiāt te q; ꝑ-
fruant̄: ita fiat in hoīb⁹ q̄ de terra ſūt et ī ter-
ra ꝯuerſant̄. Vel fiat volūtas tua ſicut ī celo
et ī terra. i. ſicut ī iuſtis ita et ī peccatorib⁹. vt
ad te. ſ. vnū deū et veꝝ ꝯuertant̄. et vniuerſi n̄
ſuā ſ; tuā faciāt voluntatē. ac te credāt om̄ia
q̄ vident̄ vel aſpera vel ꝓſpera ꝑ nr̄is vtilitatib⁹
diſpēſare. Tantū em̄ ſpiritualiter intereſſe vi-
det̄ inter iuſtos ⁊ peccatores: quantū corꝑalit̄
īter celuȝ et terrā. et hoc accidit ex diuerſitate
affectuū. nā affect⁹ iuſti ē circa celeſtia: pecca-
toꝝ autē affect⁹ verſat̄ circa terrena. Vel fiat
volūtas tua ſicut in celo et ī terra. i. ſicut ī ſpi
ritu ita ⁊ in carne. vt caro nō ꝯcupiſcat aduer
ſus ſpiritū: ſ; quēadmodū bonus ſp̄us nō reſi
ſtat tibi: ita et corp⁹ nō reſiſtat ſpiritui: et per
ꝯſequēs nec tibi: et vtroq; oīa q̄ odis: odiam⁹.
et q̄ diligis: diligam⁹. ⁊ q̄ ꝑ̄cipis: impleamus.
De volūtate dei ſic dicit ciprian⁹ ſuꝑ oratōem
dominicā. Volūtas dei ē. quā xp̄c fecit ⁊ docu-
it. humilitas in ꝯuerſatōe. ſtabilitas ī fide. mo
deſtia in verbis. in factis iuſtitia. in oꝑib⁹ mi-
ſericordia. in morib⁹ diſciplinā. iniuriā facere
nō noſſe. et factā poſſe tollerare. cū fratribus
pacē tenere. dominū toto corde diligere. amare
in illo qḋ pater ē. timere quod deus ē: xp̄o nil
ꝑ̄ponere. quia nec nobis quicq̄ꝫ ꝑ̄poſuit. carita
ti eius inſeꝑabiliter adherere. cruci ei⁹ fortiter
ac fidēter aſſiſtē. q̄n de ei⁹ noīe et honore certa
mē ē: exhibē ī ſmone ꝯſtantiā q̄ ꝯfitemur. ī q̄-
ſtione fiduciā q̄ ꝯgredimur. in morte pacienti
am q̄ coronamur. Hoc ē coheredē xp̄i velle eſſe
hoc ē ꝑ̄ceptū xp̄i facē. hoc ē volūtatē p̄ris im-
plē Hec cipri. Deinde ſequit̄ quarta petitō. pa
nē nr̄m quottidianū da nobis hodie. i. victum
quottidianū corpori neceſſariū noīe panis de
ſignatū. Et ī hoc ītelligūt̄ peti oīa vite neceſ-
ſaria. Vn̄ aug⁹. Sic ḡ hic ſufficientiā petim⁹
a parte q̄ excellit. i. noīe panis totā ſignificātes.
Panē ḡ dicit nō carnes. nō piſces. i. nō aliqḋ
ſuꝑfluū: ſ; tm̄ qḋ ē nature neceſſariū. qḋ bene
ſignificat̄ ꝑ panē. q̄ꝛ ſm eccl̄iaſticū. initiū vi-
te hoīs aq̄ et panis. Et addit nr̄m. vt nemo ſi-
bi tꝑalia approꝑriet. q̄ꝛ ſm criſoſt. oīa q̄ nobis
dat deus. ſiue orātib⁹ ſiue militantib⁹. nonſolū
nobis dat: ſed etiā alijs ꝑ nos. vt de eo qḋ ac-
cepim⁹ a deo: p̄tē impotētib⁹ faciam⁹. Qui ḡ de
laborib⁹ ſuis indigentib⁹ nō ꝑ̄ſtat. nō tm̄ pa-
nē ſuū: ſ; etiā alienū mādūcat. Et q̄ de iuſtitia

panē acq̄ſitū mādurcat:ſuū panē mādurcat. qui
aūt cū peccato: alienū. Nā illi de⁹ dat panē. qui
cū iuſtitia pparat. dÿabol⁹ aūt ei q̄ pparat cuꝫ
pc̄to. ſm greg. nr̄m hūc panē dicimus et tñ vt
deē oram⁹ dei em̄ ē ex munere. qꝛ ab illo daē. ⁊
nr̄ fit ex pceptōe cū accipiē. Dicit aūt quotti-
dianū ñ annuū. vel ad plures ānos pui ſū: ⁊ in
horreis reſeruatū: quē matheus dicit ſupſub-
ſtātialē. i. ſupadditū ſubſtātie ad ſuſtētatōem
Et ſm cÿrillū. ex eo etiā q̄ quottidianū alimē-
tū iuſſit q̄rere: videē q̄ nihil ɔcedat eos habē:
ſꝫ magis honeſtā colere pauptatē. Nō ei ē ha
bētiū panē petē: ſꝫ oppreſſoꝝ penuria. Et ſbiū-
git da nob hodie. qꝛ nec mīmū habē poſſumus
niſi det ille q̄ dat eſcaꝫ oī carni. Vñ hō deuot⁹
tali mēte debꝫ ſumē cibū. ac ſi ſibi de manū dñi p
ſētialiter miſtreē. Et addit hodie. i. in pñti. vel
hodie. i. illū q̄ nob hodie tm̄modo ſufficit. vt de
craſtino ñ cogitem⁹. qꝛ neſcim⁹ ſi ī craſtinū p-
ueniam⁹. O ſapiā vera et diuina prouidētia. q̄
docuit et panē ſoluꝫ petē: ⁊ hodie noīare. hoc
em̄ dicto et auiditas et auaritia tolliē: et hūa
ne vite icertū īſinuaē. Vel panē nr̄m quottidia
nū da nob hodie. i. panē ſpiritalē. ſ. pcepta di-
uina q̄ q̄ttidie oꝫ meditari et opari. Nā d ipis
dñs dic. opamini cibū q̄ nō pit. Quottidianus
dr̄ iſte panis: q̄diu durat hec vita tpalis. Di-
ctū ē aūt. da nob hodie. qd̄ intelligiē p toto tpe
hui⁹ vite hūane. ī futura em̄ eis q̄ hic meruerīt
nō auferēē: qꝛ cibo ſpiritali ietermū ſaturabū
tur. Vel panē nr̄m quottidianū da nobis ho-
die. i. panē ſacramētalē. ⁊ vinū q̄ de celo deſcen
dit. q̄ ē ſupſubſtātialis. i. ſup oēs ſubſtātias: ⁊
vniuerſā ſupat creaturā. q̄ panis nr̄ ē ī altari
et q̄ttidie offerē pro ſalute fideliū. q̄ reficit ani
mā. naturā corpis trāſcendentem. q̄ q̄ttidie ad
roborandū nos īdigem⁹. qꝛ q̄ttidie labimur. ⁊
ad lapſū pni ſum⁹. Qui etiā vocaē q̄ttidianus
qꝛ q̄ttidie ipm ſumim⁹ p miſtros eccl̄ie. q̄ hoc
ſacramētū pcipiūt pro ſe et p tota cōitate. Vñ
criſoſt. Nō īmerito ſemp orare debem⁹. vt hūc
panē celeſtē quottidie mereamur accipe. ne a
liq̄ interueniēte pc̄to a corpe dñi ſeparemur.
Pt̄ etiā adhuc de alio triplici pane exponi. ſcꝫ
doctrinali ſeu ītelligētie. luctuali ſeu meſtitie.
et celeſti ſeu glorie. De pmo dr̄ cibauit illū pa-
ne vite et ītellect⁹. de ſecūdo cibabis nos pane
lacrimaꝝ. de tertio q̄ mādurcat panē in regno
dei. Et bene illa beata fruitō dicit panis. quia
ſicut panis corpalis ſaciat appetituꝫ edētis. ſic
fruitō illa ſaciat deſideriū ɔtēplantis. ſm illud
Saciabor cū apparuerit gloria tua. P⁹ hoc
ſeqē petitō q̄nta. Et dimitte nob debita nr̄a. i.
pc̄ta q̄ nos debitores pene ɔſtituunt. ⁊ q̄bꝰ obli
gamur ad penā aut ſatiſfactoriā aut purgato-
riā aut eternā. Debita inq̄ et peccata q̄cūq3 ɔ
te ɔmiſim⁹ vl̄ ɔ primos vel ɔ noſmetipos. Itē
ɔ te pr̄em et ɔ te filiū vel ɔ ſpiritūſāctū. Item
corde vel ore vel ope. Vbi ciprian⁹. Et ne q̄s ſi-
bi q̄ſi īnocēs placeat. ⁊ ſe extollēdo plus peat.
īſtruiē ſe peccare q̄ttidie. dū p pc̄tis q̄ttidie iu

beē orare. Sic et nos dimittim⁹ debitoribꝰ nr̄is
Ecce regl̄a nob ppoſita. q̄ ſi volum⁹ nob dimit
ti pc̄m nr̄m: debē⁹ dimittē prio pc̄m ī nos cō
miſſū. vt ſm gre. bonū qd̄ a deo ɔpūcti petim⁹
hoc ipm pmo prio ɔuerſi faciam⁹. Vñ cipria.
Qui g̃ p pc̄tis orare nos docuit. pr̄nā miſcdiaꝫ
pmiſit: ſꝫ plane addidit legeꝫ certa ɔditōe nos
ɔſtrigēs. vt ſic nob debitū dimitti poſtulemus
ſm qd̄ et noſ ipi debitoribꝰ nr̄is dimittim⁹. Vñ
et criſoſt. Nō aūt dixit vt pus nob de⁹ dimittat
⁊ poſtea nos d̄bitoribꝰ nr̄is. Scit ei de⁹ hoīes eē
mēdaces. q̄m etſi accepint remiſſionē pc̄ti ſui
ipi ſuis debitoribꝰ ñ dimittūt. iō ſic dic vt pus
dimittam⁹ ⁊ poſtea petam⁹ dimiſſionē. Et iteꝝ
Hec igr̄ aniaduertētes g̃tes agēde ſūt debitori
bus nr̄is. ſiūt ei nob ſi ſapim⁹ cā īdulgētie ma-
xie: ⁊ pauca exhibētes plīma repiem⁹. Nam et
nos mlt̄a debem⁹ et mag̃ debita dño: q̄ꝛ ſi mi-
nimā ptē a nob vellet exigē: iā periſſemus. hec
criſ. Sꝫ qd̄ de illo q̄ ñ ſatiſfacē vult cū pōt.
nec veniā poſtulare cū ñ pt̄: ſane diſtiguendū
ē. Is em̄ q̄ viā pfectōis arripuit: debet etiā nō
petēti veniā omnimodis īdulgē. nō ſolū rācorē
animi dimittēdo: ſꝫ ſine ſatiſfactōe iiuriaꝝ. ſiñ
reſtitutōe reꝝ. ſine īteruētu pcū oīa dimittere
⁊ ex puro corde diligē: et ad hoc teneē pfecti.
qꝛ ſic ɔſiliū ē. Qui vo nōdū pfectōis votū aſſū-
pſit: teneē q̄deꝫ rancoreꝫ animi dimittē. vt nec
malū īimici velit augeri nec bonū ei⁹ minui:
ſꝫ qd̄ in eū deliq̄t aliq̄liter ſatiſfieri: ⁊ ad hoc te
neneē oēs: qꝛ ſic pceptū ē. Remiſſio g̃ offēſe eſt
de neceſſitate. qꝛ hō teneē eē ī caritate et oēs
diligē: ſꝫ remiſſio iiurie ñ ē neceſſitatis: ſꝫ ſup
erogatōis. Sic em̄ pecuniā ablatā ñ teneē q̄s
auferēti dimittere: ſꝫ pt̄ eā r̄petere: ſic p iiuria
ſibi illata. pt̄ recōpēſatōeꝫ p emendā petē ſm
ordinē iuſtitie. Nā ſm aug. non loq̄ē de debito
pecunie ſiue iuſtitie exigēde: ſꝫ rācoris ⁊ īimici
tie nō reinferēde. Quia vo ſūt culpe ī q̄bꝰ cul-
pa ē vindictā relaxare. etſi pc̄m ī nos teneā-
mur dimittere: pc̄m tñ ī deū ⁊ pc̄m ī primuꝫ
debem⁹ punire. Vñ hiero. Si peccauerit ī nos
fr̄ nr̄ et ī q̄libet cā nos leſerit: dimittēdi habe-
m⁹ ptātē imo neceſſitatē. Sin aūt ī deū q̄s pec-
cauerit: nō ē nr̄i arbitrij. Nos ecōtrario ī dei ī
iuria benigni ſum⁹: in noſtris cōtumelijs exer
cemus odia. hec hieronimus. Qui ergo labo-
rat odio vel inuidia: grauatur magis hac ora-
tione q̄ iuuetur ea. Tale enim eſt: ac ſi dicat.
Noli mihi dimittere peccata mea. quia nec e-
go volo alijs dimittere ſua. Ecce quantum de-
teſtatur dominus fraternum odium. cum ita
conditionaliter. et non aliter dimittat pecca-
tum. ſi ſcilicet fratri dimiſerimus. Nam (vt ait
Anſhelmus) indulgentiam nō habebis niſi de
deris. Vnde dicit ſeneca. Alteri ſemper ignoſce
tibi ipi nunq̄. Deinde ſequitur ſexta petitio
Et ne nos īducas in temptationem: ſciliꝫ car
nis. vt non nos abſorbeat per voluptatem: vl̄
mundi vt non nos comburat p cupiditatē vel
dÿaboli vt nō nos perdat per iniq̄tateꝫ Eſt

aũt tẽptatio duplex. vna.ſ. ꝓbatõis: et hac de⁹ ſãctos bene tẽptat. nõ vt ipſe ꝑ hoc de eis notiti am capiat. cui añ oẽs tẽptatões quiſqȝ notiſſi m⁹ ẽ: ſȝ vt ipi ſeipos ꝓbẽt: et ſibipis inoteſcant q̃ ſe neſciebãt. Alia ẽ tẽptatõ deceptõis. et hac de⁹ neminẽ tẽptat: ſȝ fit a carne q̃ ſuggerit mol lia: et a mũdo q̃ offert vana: et ab hoſte q̃ igerit amara: ſȝ de⁹ bene ꝑmittit i hãc iduci ex cã. Vñ ẽ ſenſus. ne nos iducas. i. ne ꝑmittas nos iduci i tẽptatõeȝ et tẽptare ſuꝑ id qd̃ poſſum⁹ ferre: ſȝ fac cũ tẽptatõe etiã exitũ vt poſſimus ſuſtinere: ne irretiti teneamur et ſupemur ei⁹ foꝛtitudine. Quaſi dicẽt. Etſi nos ꝑmittas duci ꝑ ſenſũ vt exercitemur. nõ tñ ꝑmittas iduci ꝑ ꝯſenſũ vt ſuccũbam⁹. Cauſaliter quidẽ et effi ciẽdo de⁹ ꝑ ſeipm̃ nõ iducit: ſȝ ꝑmiſſiue et deſerẽdo patiẽ induci eũ quẽ ſuo auxilio d̃ſerit. ſicut coꝛ pharaonis idurauit. i. idurari ꝑmiſit. et ſic dr̃ q̃ nõ ẽ maluȝ i ciuitate qd̃ dñs ñ facit. i. qd̃ fieri nõ ꝑmittat. Vbi ciprian⁹. Qua i pte oñdi tur ꝯ nos nihil aduerſariũ poſſe: niſi de⁹ añ ꝑmiſerit. vt oĩs timoꝛ nr̃ et deuotõ ꝯuertaẽ i deum. Aliud ẽ i tẽptatõeȝ duci: et aliđ iduci. In temptatõȝ eñi duciẽ. q̃ a tẽptatõe pulſaẽ: ſȝ nõ deiciẽ. In tẽptatõeȝ iduciẽ. q̃ tẽptatõi ſuccumbit et ab ea ſuꝑatur. Induci eñi ẽ itus duci et ſuccũbere. Oñdit g̃ nõ id a nobis orandũ eẽ vt nõ tẽptemur: q2 tẽptari nõ ẽ malum: ſȝ magis vtile. et ad virtutis exercitiũ qñ viriliter reſiſtiẽ. Nã ſine tẽptatõe nemo pt̃ ꝓbat⁹ eẽ ſiue ſibi ipi ſiue aliȷ: ſed ne deſerti ei⁹ adiutoꝛio ꝑ blãda vel aſꝑa i tẽptatõȝ ꝑ ꝯſenſũ inducamur. ne alicui tẽptatõi. vel ꝯſẽtiam⁹ decepti vel cedamus afflicti: et ſic ab ea deuicamur a deo deſti. Sȝ q̃ blãdis ñ decipiẽ: etiã aſꝑis nõ d̃icitur. q2 (vt dicit aug⁹) nemo frãgiẽ terꝝ aduerſaꝝ moleſtia q̃ ꝓſperaꝝ delectatõe nõ capiẽ. Et iterꝝ. Primo itaqȝ vitande ſũt delectatões: poſtea doloꝛes. Quõ eñi ſuꝑare pt̃ mũdũ ſeuiẽteȝ: q̃ ñ pt̃ blãdientẽ? Sic ergo dñs voluit nos ad ſe i tẽptatõibꝫ recurrere: et nõ d̃ nobis pſumẽ. Vñ aug. voluit g̃ de⁹ a ſe poſci ne iferamur i tẽptatõeȝ. qd̃ poterat nob etiã nõ orãtibꝫ dare. q2 voluit nos ãmoneri a q̃ hec benefitia accipiam⁹. In q̃ (vt dicit ciprianus) ãmonemur infirmitatis ⁊ ibecillitatis nr̃e. ne quis ſe iſolẽter extollat. vt dũ pcedit humilis et ſubmiſſa ꝯfeſſio et datur totũ deo. quicq̃d ſuppliciter petiẽ: ipius pietate pſteẽ. Poſt hoc ſeq̃ẽ petitio ſeptima et vltima. Sȝ libera nos a malo. ſ. oĩni. vel innato. qd̃ ꝯtrahim⁹. ſ. originali. vel adiecto qd̃ cõmittim⁹. ſ. actuali. vel iflicto qd̃ ſuſtinem⁹. ſ. penali. i. pena ꝯſequẽti. Vel a malo oĩni. ſ. viſibili et iuiſibili. i. culpe et pene. Vel a malo oĩni. ſ. pterito. pñti et futuro. Et notandũ q̃ hec petitio nõ intelligiẽ de malo culpe iã ꝑpetrate. q2 tũc coicidẽt cũ q̃nta petitõe: ſȝ culpe iſtãtis ꝑpetẽri poſſibilis. a q̃ malo liberari nos petim⁹: ne videlicet peccem⁹. Itẽ nõ intelligiẽ de malo pene future. q2 tũc coincideret hec petitõ cũ ſecũda ſȝ pene pñtis. inq̃tuȝ ẽ nobis cã et occaſio ruine. Pt̃ etiã accipi de malo pene future. ita q̃ petam⁹ ſic nos liberari a malo pñti. vt ñ incurram⁹ pene future. Et ab oĩbꝫ pdictis petim⁹ liberari. orãtes et loquẽtes i pſona eccl̃ie. Sȝ q̃ vult a malis liberari: ſtudeat malis primis cõpati. q2 q̃ vult ipetrare miſericoꝛdiaȝ a deo. neceſſe ẽ vt exhibeat eaȝ primo. ¶ Deinde ſeq̃ẽ ꝯcluſio toti⁹ oꝛõis pmiſſe cũ dr̃ Amen. i. fiant oĩa pdicta. Quo verbo deſideriũ orantis exprimiẽ. q2 ẽ verbũ optatiuũ r̃ſpectu bonoꝝ pcedentiũ ⁊ optatio ipletõis oĩm petitoꝝ. Hoc verbũ amẽ auditũ a iohãne q2 angelicũ ẽ ſic ⁊ alleluia. nulla lingua pſũpſit trãſferre. Hoc aũt verbũ ẽ hebreũ ⁊ nec grecus interp̃s auſus eſt interp̃tari. nec latin⁹. ꝓpter reuerẽtiã ſaluatoris. q̃ ad ꝯfirmandã veritatem ſepe eo ẽ vſus. Sic mãſit et nõ ẽ iterp̃tatũ. vt honoꝛẽ haberȝ velamẽto ſecreti. ñ vt eẽt negatũ. ſȝ ne vileſcẽt nudatũ. Poniẽ aũt q̃nq̃ȝ nominaliẽ. vt i apocalipſi: vbi dr̃. Hec dicit amen. i. veritas: q̃nq̃ȝ verbaliẽ. vt vbicũq̃ȝ i. p̃s. dr̃. fiat fiat. idem ẽ q̃ amẽ amẽ: et ſic poniẽ i fine oꝛonũ vt hic. q̃nq̃ȝ aũt aduerbialiter. vt i euãgelio vbicũq̃ȝ dr̃ amẽ dico vob. i. vere et fideliter. Habet aũt hec dictio amẽ poſita i fine triplicẽ efficatiã ⁊ virtutẽ. Nã ꝯcludit oꝛoeȝ. q2 ſm̃ hieronimuȝ eſt oꝛõis ſignaculũ. vt ſicut ꝑ ſigillũ claudiẽ ſcriptura: ſic ꝑ amẽ claudiẽ oꝛo. Recolligit etiaȝ intẽtõȝ. nã qñ diciẽ amen: itentio ſũmatim fertur ſuꝑ oĩa pcedẽtia. ⁊ ſi aliq̃d ex fragilitate humana ꝑ diſtractõȝ mẽtis i oꝛoe abſq̃ȝ actuali intẽtione ꝑtrãſitũ fuerit: ad id intẽtio redit: dicẽdo amẽ. Impetrat nihilomin⁹ exauditõnem ẽ eñi amẽ exauditõis nota ⁊ ſignũ. Vñ raban⁹ Per hoc q̃ dñs dixerat amẽ: ſignat idubitãter illis a dño ꝯferri oĩa. q̃ rite poſtulãt. q̃ ꝯditõis addite ſeruare pactũ nõ negligũt. q̃ q̃dẽ ꝯditõ ẽ dimittere debitoꝛibꝫ nr̃is de qua dictũ. hec rabanus. O domine parũ ẽ q̃ dixerim amẽ. vl̃ fiat optando: niſi tu dicas amen imꝑando. i. fiat. O magnificũ ⁊ efficaciſſimũ verbũ fiat. hoc eñi verbo tu pater ſũme i pncipio. i. i ṽbo tuo coetno oĩa creaſti. dixiſti et facta ſũt. hoc etiã ṽbo nos ꝑditos repaſti: dicẽte illa ſãctiſſĩa reparatrice nr̃a ad angelũ fiat mihi ſm̃ verbũ tuum. O ſaluteferũ verbuȝ fiat. o amen. o fiat. o verbũ omnipotẽtie. verbũ mire efficatie. Eya mi domine ihu bone verbũ patris. cõple tu orationẽ meã. ꝑfice tu verba mea ꝑ te dictata. et i os meũ ꝯmẽdata. ꝑfice ea. et dic amẽ. dic fiat. dic mihi ſicut dixiſti illi mulieri ſyꝛophẽniſſe. fiat tibi ſicut vis. O dulcis amoꝛ ihu. o dulcis veritas. o dulce amen. o dulce verbũ fiat. fiat mihi ſm̃ verbũ tuũ. fiat amẽ. Et ſciendũ q̃ lucas obmittit duas petitões oꝛõis dñice. ſ. tertiã et ſeptimã. q2 tertia ꝯtineẽ i duabꝫ pcedentibus. ⁊ ſeptima in ſexta. In ſanctificatõne eñi anime que petitur in prima. et in reſurrectõne carnis que petitur in ſecunda. impletur diuina voluntas que petitur in tertia. Vel ſi gl̃iam dei pncipaliter q̃ram⁹: et ꝑticipatõnem

regni eiꝰ.q̃ ꝯtinent̃ ĩ duabꝰ p̃mis petitõibꝰ:be-
ne volũtatẽ eiꝰ faciamꝰ.et eiꝰ volũtas ĩplet̃ ĩ no-
bis qḋ ꝯtinet̃ ĩ tertia.qꝛ ad hoc p̃cipue volun-
tas dei tẽdit vt eiꝰ ſãctitatẽ cogſcamꝰ et cũ ipo
regnemꝰ.Similiter ſeptima ꝯtinet̃ ĩ ſexta.vt
ſciat vnuſquiſqꝫ ſe liberari a malo cũ nõ ĩduci
tur ĩ tẽptatõez.Si eñ ĩ tẽptatõem ñ ĩducimur
ei ſuccũbẽdo:ſꝫ magis p̃ualemꝰ reſiſtẽdo:bene
liberamur a malo.Et ſic qḋ matheꝰ dic explici
te:lucas cõplectit̃ ĩplicite.Ut aũt dic auguſt.
nõ negligẽter p̃tereũdũ ẽ.q ex oĩbꝰ his ſentẽ-
tijs.qbus nos dñs orare p̃cepit.eã potiſſimum
cõmendãdũ eẽ iudicauit.q̃ ꝑtinet ad remiſſio-
nẽ pctoꝝ:ĩ q̃ nos miſicordes eẽ voluit.qḋ vnũ
ẽ ꝯſiliũ miſerias euadẽdi.In nulla eñ ſentẽtia
ſic oramꝰ.vt quaſi paciſcamur cũ eo.Dicimꝰ
eñ dimitte nob̃ ſicut ⁊ nos dimittimꝰ.In qua
pactõe ſi mẽtimur:totiꝰ oõis nullus ẽ fructꝰ
Hec augꝰ.Uñ pꝰ oõez ſubiũgit̃.Et cũ ſtabitis
ad orandũ dimittite ſiqḋ habetis aduerſus ali
quẽ.vt et pr̃ vr̃ q̃ ĩ celis ẽ dimittat vob̃ peccata
vr̃a.Uñ ait criſoſt.Iõ celoꝝ et pr̃is meminit:
vt ex hoc ꝓuocet auditorẽ.Nihil ei ita deo aſſi-
milat.ſicut ĩiuriã faciẽtibꝰ ignoſcere.Incõue
niẽs ẽ aũt ſi talis pr̃is filiꝰ exiſtẽs feralis effi-
cit̃.et ad celũ vocatꝰ terrenũ quedã et vite hu
ius ꝓpriũ habꝫ ſenſũ.hec criſoſt.Si eñ dimiſe
ritis nõ retinẽdo rancorẽ.nõ appetẽdo vĩdictã
hoĩbꝰ peccata eoꝝ.ſ.ĩ vos ꝯmiſſa:dimittet vo
bis pr̃ vr̃ celeſtis delicta vr̃a.Si aũt nõ dimiſe
ritis hoĩbꝰ.nec pr̃ veſter dimittet vob̃ peccata
vr̃a.Bene dicit vr̃a.qꝛ hec ẽ ſola opatõ homis
et poſſeſſio.ſ.peccatũ.ĩ malũ eñ pt̃ p ſe nõ in
bonũ.Ecce lex o hõ tibi a dño poſita ẽ.Si eñ
dimiſeris:dimittet̃ tibi.ſi nõ dimiſeris:nõ di-
mittet̃ tibi.Uñ ciprianꝰ.Excuſatio eñ tibi nl'
la ẽ ĩ die iuditij.cũ ſcḋm tuã ſentẽtiã iudiceris:
et qḋ feceris hoc ipe pacieris.Ubi et criſ.Poſt
ĩpletã oõis formulã nulliꝰ ꝓſus mãdati me-
minit.niſi iſtiꝰ certe q̃ ad dandũ nos veniã cõ
citauit.Ait q̃ppe.Si dimiſeritis homĩbꝰ pctã
eoꝝ:dimittet et vobis pater celeſtis pctã vr̃a.
Itaqꝫ a nobis tota hec res ſumit exordiũ:futu
rũqꝫ de nobis:in nr̃a ẽ p̃tate iuditiũ.Ne eñ vl'
irrationabilis quiſpiã.aut ĩ magno aliq̃ aut ĩ
exiguo delicto:de iuditio dei ꝯq̃ri poſſet:ipſum
reũ dñm illiꝰ fecit eẽ ſententie.Quẽadmodũ ĩ-
quit tu ipe iudicaueris:ita tibi etiã iudicabo.
Si eñ dimiſeris cõſeruo tuo:a me qꝫ eandem
gratiã ꝯſeq̃ris.Et certe nequaq̃ iſtud equale ẽ
Tu eñ remittis.cũ ipe qꝫ remiſſione indigeas
deus ꝟo cũ nulliꝰ vnq̃ indigeat:ignoſcit.Tu ꝯ
ſuo remittis:deus ſuo.Et tu quidẽ mille pec
catoꝝ reꝰ:deꝰ ꝟo ab omĩ peccato extrneꝰ.Et tñ
ſic qꝫ habũdãtiã ꝓprie miſatõis oñdit.Quo nõ
igr̃ digni ſupplitio ſumꝰ:cũ tali eñ a deo p̃tate
donata ipi ſalutis nr̃e efficimur ꝓditores:Quẽ
admodũ ꝟo ĩ alijs cauſis.vt audiamur roga-
mus:q̃ nobis eaipã.q̃ꝝ dñi ſumꝰ nõ ĩpẽdimus
Nihil ẽ qḋ ſic dei ſimilis faciat.vt malignis at-
qꝫ ledẽtibꝰ eẽ placabilẽ.Propterea ⁊ p ſingula
queqꝫ ꝟba nos cõmonẽs fieri oõez docet.dicẽ-
do.pater nr̃ ⁊c̃.plurali vbiqꝫ numero nos vti
docẽs.vt ꝓximis p cũcta placati.ne veſtigiũ q̃-
dẽ in nobis iracũdie reliquamꝰ.Qḋ ſi vnius di
ei ſaltẽ vellẽꝰ nr̃a pctã dinumerare.tũc optime
diſceremꝰ quãtoꝝ rei eſſemꝰ malorũ.Quis igit̃
vr̃m in oõe nõ habet deſidiã:Quis nõ ſupbie
ẽ ĩflatus tumore:Quis nõ ĩanis gloria aurula
vẽtilatus:Quis nõ de fr̃e detraxit:Quis nõ cõ
cupiam admiſit malignaꝫ:vel ĩpudicis oculis
aſpexit:Quis nõ inimici cũ paſſione animi re-
cordatus ẽ:Quis ñ emuli ſui aut cruciatꝰ ẽ ꝓ-
ſperis aut delectatꝰ aduerſis:Uerũtamẽ tot ac
taliũ peccatoꝝ cõpẽdioſã nobis ac facilẽ deus
viã liberatõis dedit.tociuſqꝫ laboris alienam.
Quis eñ labor ẽ fratri ĩdulgẽ merenti:Labor
quidẽ ĩ remittẽdo nullus:ĩ retinẽdo ꝟo inimici
tias maximus.Siquidẽ iracũdia liberari ma-
gnã mẽti reddit quietẽ:et valde hoc ẽ facile vo
lẽti.Sufficit velle tm̃mõ:⁊ omnia ꝯtinuo pec
cata deleta ſũt.hec criſo.Igit̃ (vt ait aug) am
plectẽda ẽ hoĩ tã benigna ꝯditio:vt dimitten-
do delicta aliena diluat ſua.Nã ſcḋm eundẽ mul
ta ſũt elemoſinaꝝ genera.quas cũ facimus:ad
iuuamur vt dimittant̃ nobis peccata:ſꝫ ea ni
hil maius ẽ q̃ cũ ex corde dimittimꝰ.qḋ ĩ nob̃
quiſqꝫ peccauit.Ne ſimꝰ pigri ad dimittẽdũ ali
is.q̃ eñ (vt ait criſo) remiſit ꝓximo:ſe p̃us q̃ il-
lũ de reatibꝰ liberauit.Uñ et greg.Si cogita-
uerimꝰ.q̃m ñ ei q̃ ꝯtriſtauit nos ſꝫ nobiſipis
largimur:cito dimitteremꝰ venenũ ire.Ad di
mittẽdũ aũt alijs neceſſe ẽ frenare irã.q̃ freq̃n
ter nos ſtimulat ad vindictã.Uñ auguſ.Fies
mei exercete vos quãtũ poteſtis ad exhibẽdaꝫ
mãſuetudinẽ.etiã erga ĩimicos vr̃os.Frena-
te irã.q̃ vos ſtimulat ad vindictã.Si vĩdicare
te vis de inimico tuo:ad ipaꝫ irã te cõuerte.qꝛ
ipa ẽ ĩimica tua q̃ occidit aĩaꝫ tuã.Oraturꝰ es
deũ.vẽtura ẽ hora vt dicas.pater nr̃ q̃ es ĩ cel'
vẽturꝰ es ad illũ verſũ.dimitte nob̃ debita no-
ſtra.Quid ſeq̃tur:Sicut et nos dimittimus de
bitoribus noſtris.Ibi illa ĩimica ſtat ꝯ te.Se
pit viã oõis tue.Murũ erigit.et ñ ẽ q̃ ĩnſeas
Nõ ſeuias ꝯ ĩimicũ tuũ.ĩ iſtã ſeuias.Melior ẽ
q̃ vincit irã:q̃ q̃ capit ciuitatẽ.Nõ potes illam
interimere.potes iſtã repmere.Si fortis es.
irã vince et ciuitati p̃ce.hec augꝰ.

Oratio.

Pater noſter excelſus ĩ creatione:ſua-
uis in amore:diues ĩ hereditate.Qui
es in celis ſpeculum eternitatis.corõa
iocunditatis.thezaurus felicitatis.Sanctifi-
cetur nomen tuum.vt nobis ſit mel in ore.ci-
thara in aure.deuotõ ĩ corde.Adueniat regnũ
tuum iocũduꝫ ſine permixtione.tranquillum
ſine ꝑturbatõne.ſecurum ſine amiſſione.Fiat
voluntas tua ſicut in celo et ĩ terra.vt omnia
que odis:odiamus.que diligis:diligamꝰ.q̃ ti-
bi placent:impleamus.Panem noſtrũ quotti
dianum da nobis hodie.ſ.doctrinalem.penitẽ
tialẽ.virtualeꝫ.Et dimitte nobis d̃bita noſtra

ꝗcũqꝫ ꝯ te cõmiſim⁹: aut ꝯ ꝓximos. vel ꝯ noſ-
metipſos. Sic et nos dimittim⁹ debitoribꝫ nr̃is
q̃ nos offẽderũt õbis. vel ĩ ꝑſonis aut ĩ rebꝫ. Et
ne nos ĩducas ĩ temptatõez mũdi. carnis. dmo
nis. Sꝫ libera nos a malo. pñti. p̃terito. et fu-
turo Amen.

De nõ theſaurizãdo ĩ ter-
ra ſed in celo. Capitulum .XXXVIII.

DEinde docẽs perfectuꝫ
ꝯtẽptuꝫ terrenoꝝ ꝓpẽ deũ. ponit ꝓ-
hibitõꝫ de collocãdo thezaurũ ĩ pi
culo. ne. ſ. theſaurizem⁹ ĩ terra. vbi
erugo. i. eris rubigo ꝯſumit. et ĩ hoc tãgit cor
ruptõ diuitiaꝝ artificialiũ vt auri et argenti
ac ceteroꝝ metalloꝝ: et tinea. i. vermis demo-
lit̃. et ĩ hoc tangit̃ corruptõ diuitiaꝝ natura-
liũ. vt bladi vini veſtimẽtoꝝ et ꝯſimiliũ. vbi fu
res effodiũt et furãt̃. hoc dicit ꝓpter lapides ꝓ-
cioſos. q̃ licet nõ poſſint rubiginari nec a ver
mibꝫ corrodi. tñ poſſũt a latronibꝫ tolli. Sed
ve nobis. q: totũ ꝯriũ facim⁹. Vñ criſoſ. Quid
dicã de illo mãdato. q̃ iubemur nõ theſauriza
re ſup t̃ras. Quod forte quidẽ faciũt pauci. Ce
teri ꝟo q̃ſi ecõtrario audierũt p̃ceptũ. et q̃ſi di
ctũ ſit ad eos theſaurizate omnimodis ſup ter
ras. ita relinquẽtes celũ adherẽt terre: ⁊ inſa
niũt erga pecuniã ꝯgregãdã. hec criſoſt. Dein
de ſubdit admonitõez de theſauro reponẽdo in
tuto. vt. ſ. theſaurizem⁹ ĩ celo. vbi nec erugo de
mollit̃ q: ibi nulla vetuſtas. nec tinea. q̃a ibi
nulla paſſibilitas. ⁊ vbi fures non effodiũt nec
furant̃. q: ibi nulla violẽtia vel fraus. Excellẽ
tiſſim⁹ mod⁹ thezaurizãdi ẽ. qñ bona tp̃alia et
trãſitoria ĩ pios vſus ꝯſumũt̃: et ſic ĩ bona ſpi
ritualia et eterna et ꝑ ꝯſequẽs ĩcorruptibilia
cõmutant̃. Nõ g̃ theſaurizem⁹ ĩ terra emolimẽ
ta terrenoꝝ vbi recõdita deficiũt et perdũt̃ et
vñ ſum⁹ exituri: ſꝫ ĩ celo p̃mia meritoꝝ. vbi re
cõdita ꝑficiũt ⁊ ſuant̃. et vbi ſemꝑ ſum⁹ mãſu
ri. Vñ hiero. Stultitia ẽ illic theſaurũ reponẽ
vñ exitur⁹ es. et illuc ñ p̃mittere vbi ſemꝑ vi-
ctur⁹ es. Illic g̃ ſubſtantiã tuã colloca: vbi pa
triã habes. vñ et greg⁹. Iuſti hic edificare et
thezaurizare negligũt. vbi ꝑegrinos et hoſpi-
tes ſe eẽ cog̃ſcũt. nã q: ĩ ꝓprijs gaudere ꝯſiderãt
ĩ alieno felices eẽ recuſãt. Vñ criſoſt. Qui eñ
collocat theſauros ĩ terra: nõ habet qd̃ ſperet
in celo. Vt quid g̃ aſpiciet ĩ celũ vbi nihil repo
ſitũ habet. Hec criſoſt. Quia ꝟo vnuſq̃ſqꝫ illuc
ꝑuenire deſiderat vbi ſuas diuitias reconditas
eſſe cognoſcit. beatus ẽ qui diuitias ſuas ĩ ce
lo repoſuit. vt ſemꝑ ibi mẽtẽ habeat. ſemꝑqꝫ il
luc oĩbꝫ viribꝫ et deſiderio tẽdat. Quia vt ſub
dit̃. Vbi ẽ theſaur⁹ tu⁹. i. res a te amata ⁊ deſi
derata: ibi ẽ cor tuũ: et affect⁹ tu⁹. Neceſſe ẽ eñ
vt q̃ p̃ceſſit dilectõis theſaur⁹: illuc et cogita-
tõis ſequat̃ affect⁹. Nã ſꝫm aug. amor ẽ aĩe põ
d⁹. portãs eã quocũqꝫ ipſe fert̃: et aĩa veri⁹ eſt
vbi amat q̃ꝫ vbi animat. Vñ fulgẽti⁹. Vt g̃ ĩ ce
lis theſaurizem⁹: celeſtia diligam⁹. Vis noſſe
vbi theſaurizas? Attẽde qd̃ amas. Vis noſſe qd̃
amas? Attẽde qd̃ cogitas. Ita fiet vt thezauꝝ
tuũ ex tuo amore cog̃ſcas. et amorẽ tuũ iudi-
tõ tue cogitatõis ĩtelligas. Et iđ (vt dic greg⁹)
in tot ꝑtes cor diuidit̃. quot ſũt ea q̃ diligũtur
Vñ et criſoſt. Ne theſaurizaueris theſauros ĩ
terra. tinee eñ et vermibꝫ. ⁊ furibꝫ ea ꝯgregas
Si aũt et hec effugeris nocumẽta. et nihil ho-
rũ erit. in ſeruitutẽ redactũ eẽ cor tuũ et affi-
xũ eẽ inferioribꝫ omnino ñ effugies. In ſerui-
tutẽ redactũ eẽ intellectũ. egritudine hac mł-
to difficilius ẽ q̃ꝫ habitare carcerẽ. Nõ paruaꝫ
ſuſtinebis iacturã inferioribꝫ affixus. et fu⁹ ꝑ
libero fact⁹. et a celeſtibꝫ bonis cadẽs. et nil ex
celſoꝝ cogitare potẽs: ꝓpter hoc et gẽtiles nõ
credũt his. q̃ a nobis dicunt̃. de actibꝫ eñ ñ de
ſermonibꝫ nr̃is futuroꝝ volũt habẽ documẽtũ
Nũc ꝟo cũ videãt edificari a nob̃ ſplẽdidas do-
mos. agros emi. balnea atqꝫ ortoꝝ amenitates
pari nolũt credẽ. q̃ꝫ ad alteri⁹ nos vrb̃ ꝑfectõꝫ
parem⁹. Si eñ inq̃ũt. verũ eẽt iſtud. vẽdentes
prorſus cũcta q̃ poſſidẽt: illuc ꝑfecto p̃mitterẽt
Hec igr̃ ꝯſiderãtes. vincula tãti abrũpam⁹ er-
roris. Qui eñ pecunie ſuit. et pñtibꝫ ꝯpedibꝫ
ſtringit̃ et futuris parat̃. Qui ꝟo iſtius cupi-
ditatis imunis ẽ: vtraqꝫ libertate pociet̃. Quã
vt ꝯſequamur grauiſſimũ auaritie ꝯterentes
iugũ: ad celi faſtigia ſubleuemur. hec criſoſto.
Vñ et anſhel. Vileſcat tibi mũdus oĩs amor
carnalis ſordeat. Neſcias te eẽ ĩ hoc mũdo. qñ
ad illos q̃ ĩ celo ſũt ⁊ deo viuũt tuuꝫ trãſtuliſti
ꝓpoſitũ. vbi ẽ theſaurus tu⁹. ibi ẽ et cor tuuꝫ:
noli cũ argẽteis ſimulacris vili marſubio tuo.
tuũ ĩcludẽ aĩm. q̃ nũq̃ꝫ cũ nũmoꝝ pondere po-
terit trãſuolare ad celũ. hoc aũt ſꝫm hiero. nõ
tñ intelligendũ ẽ de theſauro pecunie: ſꝫ vni-
uerſaliter de cũctis voluptatibꝫ ac paſſionibꝫ
⁊c̃. Guloſi de⁹ vẽter ẽ. luxurioſi theſaur⁹ epule
ſũt. laſciui ludicra. amatoris libido. auari pecu
nia: et ſic ĩtelligendũ ẽ ĩ alijs. huic eñ ſuit vi-
tio vnuſq̃ſqꝫ q̃ vincit̃ et ibi hꝫ cor vbi theſauꝝ
⁊ ad hãc ꝯuerſionẽ cordis. ad amorẽ paſſionũ
et reꝝ hmõi ſeq̃t̃ auerſio a deo. Si g̃ ĩ celo eſt.
mũdũ ẽ: q: mũda ſũt celeſtia. Si aũt ĩ t̃ra vo-
lutat̃. i. ſi q̃d agat vt t̃rena ꝯſequat̃. quõ mun
dũ ẽ? Vñ aug⁹. Sordeſcit aliq̃d cũ ĩferiori na-
ture miſcet̃. q̃uis ĩ ſuo genẽ ñ ſordidet̃. q: etiã
de puro argẽto ſordidat̃ auꝝ ſi miſceat̃. ita et
animus nr̃ terrenoꝝ cupiditate ſordeſcit q̃uis
t̃rena ĩ ſuo genẽ mũda ſit. Igit̃ (vt ait richar)
q̃cũqꝫ ĩ mũdo ꝯcupiſcis. q̃cũqꝫ ĩ mũdo metuis. ĩ
pẽde libẽter ꝑ libertate cordis. q: (vt dic aug)
totũ mũdũ debꝫ ꝯtẽnẽ. q̃ ſibi theſaurizat ĩ celo

Et ne timor ſurrepat diffidẽtie habẽdi vite
neceſſaria. ꝯſequẽter excludit diffidentiã. q̃ na
ſci poſſꝫ ex ꝯditõe ꝓpria: dicẽs. Nolite timẽ pu
ſill⁹ grex. i. ꝯgregatõ humiliũ. q: ꝯplacuit pr̃i
vr̃o celeſti dare vob̃ regnũ. ñ q̃dẽ ob merita ve
ſtra: ſꝫ ex mera liberalitate ⁊ bonitate ſua di-
uina. Quaſi dicẽt. Ex q̃ regnũ celoꝝ paratũ eſt
vob̃: paꝝ debetis curare d̃ t̃renis. Nõ eñ d̃ vite
neceſſarijs dꝫ diffidẽ: cui regnũ vite p̃mittitur

ī q̄ oīs ſufficiētia habet̄. Dī aūt grex ꝓpter fidi
obedientiā. puſillus ꝑpt̄ volūtarie pauptatis ꝛ
hūilitatis deuotōez. q̄ puenit̄ ad celeſtis regni
poſſeſſionē. Uel puſill⁹ dī grex electoꝝ reſpcē̄u
maioris numeri ī̄ꝓboꝝ. qꝛ pauci erāt fideles
reſpcē̄u īfideliū. et pauci ſūt electi reſpectu re
proboꝝ. Utinā et ego merear de illis paucis vl̄'
minim⁹ eē: et cū eis regnū pcipe. Peruenit̄
etiā ad regni opulentiā. p ꝯſilioꝝ ſupergatō
nē. qb⁹ it̄ ad pfectōez: et iō ſubiūgit: dicēs. Ue
dite q̄ poſſidetis etiā neceſſaria: et date elemo-
ſinā. q̄ ad idē ī̄gnū ē via. facite vobis ſacculos
i. repoſitoria bonoꝝ et loca ad reponēdū mer-
cedē elemoſinaꝝ vr̄aꝝ. q̄ n̄ veteraſcūt ꝛ deficiūt
ſcꝫ reponēdo elemoſinā ī man⁹ paupū. q̄ vobis
p hoſtes et fures trāſeūtib⁹ pecuniā vr̄am vſ-
qꝫ ad locū tutū portent. ne eā amittatis. theſau
rū nō deficientē ī celis et eternis. qꝛ merces e-
lemoſine ī eternū manet ī celis. Naꝫ fruct⁹ ele-
moſine auget merita. q̄ ſūt theſaur⁹ idefitiēs ī
patria. Etſi p elemoſinā habem⁹ ī celo theſau-
rū meritoꝝ. ibi cor nr̄m ſuſpiret ꝛ expectet the
ſauꝝ p̄mioꝝ. Deide docet eos de oculo ſim-
plici habēdo. qd̄ attēdē debem⁹ ī oī ope nr̄o. vn̄
ait. Lucerna corpis tui tui ē ocul⁹ tu⁹. Hic eſt
locutō methaphorica. qꝛ corp⁹ morale hic acci
pit̄ p ꝯgerie opatōnū. ſicut corp⁹ materiale ē
q̄dā aggregatō mēbroꝝ diuerſoꝝ. et iō ſic ocu
l⁹ materialis regit totū corp⁹ materiale. ꝛ diri-
git mēbra ad opandū: ſic ocul⁹ moralis. ſ. itē-
tio regit totū corpus morale: et dirigit varias
opatōnes ī finē. Jō ſubdit̄. Si ocul⁹ tu⁹ fuerit
ſimplex. i. itētio tua recta. ſine plica ſimulatō-
nis et erroris: totū corp⁹ tuū lucidū erit. i. ꝯge
ries opatōnū tuaꝝ erit bona et meritoria. etiā
ſi n̄ ita hoīb⁹ videat̄ dū tn̄ opatōes ſint bone d̄
genere vel ſaltē indifferētes ꝛ licite: aliter n̄ ca
derēt ſub recta itētōe. Un̄ ſeneca. Nihil itereſt
q̄ aīo facias qd̄ vitioſū ē feciſſe. qꝛ facta cernū
tur: anim⁹ n̄ videt̄. Si aūt ocul⁹ tu⁹ nequā fuerit
i. itētio pueſa. totū corp⁹ tenebroſū erit. i. ꝯge
ries opatōnū obſcura p peccatū et mala etiaꝫ
ſi opatōes ſint bone d̄ genē ꝛ hoīb⁹ videāt̄ rcte
qꝛ op⁹ bonū de genē: efficit̄ malū ex pueſa in-
tētōe. Uide ḡ ne itētio tua ſit pueſa. qꝛ p hoc
corrūperēt̄ oīa bona. Si eñ lumē qd̄ ī te ē te-
nebre ſūt. i. ſi actio bona de genē q̄ ē q̄ſi quoddā
lumē: efficit̄ mala ꝑpter defectū ītētōnis bone:
ip̄e tenebre quāte erūt: q̄ſi dicēt multomagis.
qꝛ actio mala de genere q̄ ē quaſi quedaꝫ tene-
bre. ſi cū hoc ſupueniat ītentō mala: ē mlt̄o de-
terior q̄ p̄ma. Qn̄ eī q̄ p ſe mala ſūt etiā cū ma
la intentōe fiūt: tūc duplex obtenebratō ē ꝛ p̄-
ue itētōis et p̄ue opatōis. Nō ḡ qd̄ quiſqꝫ: ſed q̄
aīo faciat ꝯſiderādū. ꝛ p̄mo circa puritatē itē-
tōis laborādū ē. qꝛ ſine ip̄a op⁹ ſequēs nihil va
let. Jtaqꝫ ſi bonū. bona itētōe feceris. nō hn̄s ī
tua ꝯſcia. aliquā pt̄ē tenebroſe cogitatōis. illu
miat̄ etiā factū tuū. qualēcūqꝫ exitū habuerit
et illuminabit te. i. ſplēdidū et fulgiduꝫ reddet.
et hic p ſplēdorē gr̄e. et ī futuro ſplēdore glorie

Dnica xv Euāgeliū

Etſi bene alicui pueniat q̄ tu nō recta ꝛ mun-
da ītentōe facis. quō tu feceris tibi iputat̄: nō
quō illi puenerit. Jgit̄ caue ne ip̄a cordis īten
tio q̄ lumē ē aīe. vitioꝝ caligine fuſcet̄. vt ocu
lus ſimplex totū corp⁹ faciat lucidū. q̄ten⁹ q̄c-
quid feceris: facias ꝑpter deū. et ad locū vn̄ exe
unt gr̄e: redeāt vt iterꝝ fluāt. Et qꝛ aliq̄s cu-
piēs aſſeq̄ terrena et celeſtia poſſet dicē. q̄ re-
cta et ſimplex pt̄ eē itentō. vt q̄s agat ꝛ ꝑpter tē
poralia. et ꝑpter deū bona q̄ agit: hoc remouet
exēplo duorū ꝯrioꝝ dn̄oꝝ. qꝛ nemo pt̄ ſeruire
duob⁹ dn̄is. ſ. ꝯtrarijs et diſparatis. et nō ſub-
alternati poſitis. Nā (vt ait beda) nō valet ſil̄'
trāſitoria et eterna diligē. Et vt dic aug⁹. Un⁹
ocul⁹ nō pt̄ vidē ī celo et ī terra. Un̄ ꝛ ciprian⁹
Mūdi amor et dei: pariter ī vno habitare nō poſ
ſūt: quēadmodū oculi celū et terrā nequaq̄ cō
ſpitiūt. Sicut aūt dicit philoſoph⁹ ī libro de a
nimalib⁹. Aues claudāt oculos cū palpebra i-
feriori: aīalia v̄o groſſa cū palpebra ſupiori.
Per aues itelligūt̄ viri ſpūales q̄ ad inferiora
et terrena oculos claudūt. p aīalia v̄o groſſa ī
telligunt̄ viri mūdani. q̄ habēt oculos clauſos
ad celeſtia et aptos ad terrena ꝛ ſecularia. Fm
criſoſt. duos dn̄os dic q̄ ꝯria iiūgūt. plures aūt
ideꝫ iiūgētes nō ſūt plures ſꝫ vnū. nā cōcordia
multos facit vnū. Jſti dn̄i q̄b⁹ nō pt̄ ſil̄' ſuiri ſūt
vitia ꝛ v̄tutes. celeſtia et terreſtria. de⁹ et dya-
bol⁹. caro et ſpūs. nā ad ꝯria trahūt ꝛ ꝯria in-
iniūgūt. et iō ꝯſequēs ē. vt vnū deſerat. ꝛ alteri
obtēpet. Un̄ q̄ſi ꝯclarādo ſubiūgit. nō poteſtis
deo ſeruire et māmone. Māmona māmone ſy
riace dī diuitie latine. et mammon māmonis
nomē eſt demonis q̄ p̄eſt diuitijs et tēptat de vi
tio cupiditatis. nō q̄ in ei⁹ ditōe ſint diuitie. vt
dare eas poſſit vel auferre. niſi qn̄ de⁹ pmittit
ſꝫ q̄ his vtat̄ ad decipiēdū et irretiendū homi-
nes laqueis quos ī diuitijs p̄tēdit. Et licet ho-
mo nō poſſit ſeruire deo et diuitijs.: pt̄ tn̄ ſer
uire cum diuitijs. Diuitijs eniꝫ qui ſeruit: illi
vtiqꝫ ſeruit. qui de cupiditate diuitiarum tem
ptat et decipit. Jlle autem diuitijs ſeruit. q̄ eas
propter ſe et vt finem vltimum diligit. aut qui
eas cupide acquirit. vel auare retinet ꝛ vt ſer
uus cuſtodit. Jlle aūt qui in operibus pijs di-
uitias expendit. non ſeruit diuitijs: ſed magis
diuitie ſeruiunt ei. quia eas diſtribuit vt domi
nus et eis vtitur ad opera virtutum ſicut iſtru
mentis. Nam ſm ambroſium. ſicut diuitie ſūt
impedimenta improbis: ita probis ſunt adiu-
menta virtutis. Unde criſoſtomus. Duo ergo
ſunt nobis domini propoſiti. deus et mammo-
na. id eſt dyabolus qui mammone eſt auctor
Jlle nos ad miſericordiam prouocat: hic ad a
uaritiam. Jlle ad vitam. hic ad mortem. Jlle
ad ſalutem. hic ad perditionem. Cui de duob⁹
obtemperare debemus? Ei vtiqꝫ qui nos ad vitā
inuitat: non ei qui nos trahit ad mortē. Quid
enim terribilius eſt. q̄ ſi propter pecunias a
xp̄i ſeruitio dicamur excidere: vel deſiderabili-
us. q̄ ſi deſpectu pecuniarum tota illi poſſum⁹

mēte et dilectōe ꝯiūgi.hec criſoſt.Et cū nullo
mō poſſit qs duob dn̄is ſuire.multi tñ fatui
conant̄ ꝯ hāc īpoſſibilitatē.ſilēs illis de qbus ī
libro regū dr̄.ꝙ fuerūt gētes deū timētes:ꝛ ni-
bilomin⁹ ydolis ſuiētes. Et ſciendū ꝙ diligere
diuitias ꝓpter ſe et deū ꝓpt̄ ſe.et vtrūqȝ vt finez
vltimū.vt ī hoc ſu⁹ vtriuſqȝ dicat̄ ē īpoſſibi-
le.licz poſſit vnū ī ordine ad aliud appetē.pu-
ta diuitias ꝓpter deū. Actio ḡ corpalis pt̄ refer
ri ad finē tp̄alē.dūmodo poſtea illud tp̄ale re
ferat̄ ad deū. Si aūt ī actōib finis prim⁹ pona
tur de⁹.ꝛ finis vltim⁹ tp̄ale puerſiſſimū ē. Que
cūqȝ ei res ꝓpt̄ alid aliqd q̄rit̄.inferior ē ꝙ id ꝓ-
pter qd q̄rit̄. Vñ bene licz ꝯſtituē duos fines.
ſcz tp̄alē ꝛ eternū:et finē ſub fine ponē: vt illd
qd ē eternū finis vltim⁹ ſit.qꝛ vna ītētio mltos
act⁹ īformat. Diuerſi vō fines q̄r vn⁹ ſit ad ali
ū referibilis:ñ ſūt faciēdi. ¶ P⁹ hoc ꝯcludēdo
īducit vt de victu ꝛ veſtitu q̄ neceſſaria ſt̄ ñ ſo
licitemur.loquēs ad diſciplos ſuos q̄s ſp̄alit̄
ad mūdi ꝯtēptū īuitat.hec eñi ſp̄aliter dicunt̄
apl̄is. eorūqȝ ſucceſſorib.et ceteris oīb q̄ ad
ſūmū pfectōis culmē attingē cupiūt:nā talib
nulla terrenoꝝ bonoꝝ ſolicitudo ē.qꝛ habētes
victū et veſtitū his ꝯtēti ſūt. Hec oīa dicūt̄ hic
ad tollēdū a p̄dicatorib euāgelij ſolicitudinez
ſupfluā ꝰ neceſſarijs.q̄tū ad p̄ñtē vitā. Vñ ne
dicerēt q̄liter poterim⁹ viuē ſi oīa abiceerim⁹
iccirco inferēdo intētū ſuū ex p̄miſſis ſubiūgit
Jō dico vob ne ſoliciti ſitis ſolicitudīe ſuper-
flua et īordinata aīe vīe.i.vite aīali.q̄ cibo ſu
ſtentat̄.qd manducetis vel bibatis neqȝ corpi
vīo qd īduamini. Quaſi dicēt. Si vultis deo ſ
uire oꝫ renūtiare māmone ī nimia tp̄aliū ſoli
citudīe. Nō ait.ne laboretis.ne curetis ne q̄ra
tis de cibo.aut potu aut veſtimēto:ſz ne ſolici-
ti ſitis vt vitōſaz ſolicitudinē ꝓhibeat.q̄ mētē
pturbat:et ab eternis retrahit ſeu reuocat et
vt neceſſariū ꝯcedat. Vñ beda. Precipit̄ nobis
ne ſoliciti ſim⁹ qd ꝯmedam⁹.et qꝛ ī ſudore vul-
tus p̄param⁹ nob panē.labor exercēd⁹ ē.ſolici
tudo p̄cauēda. Vñ ꝛ criſoſt. Nō ei ſolicitudini
bus ſp̄ūalib ſz laborib corpalib acq̄rēd⁹ ē pa
nis.q̄ laborātib p p̄mio diligētie deo preſtāte
habūdat.et negligētib p pena deo faciēte ſub-
ducit̄. Jtē ñ ait. Ut māducetis vel bibetis aut
īduamini.ſz quid māducetis vel bibatis aut ī
duamī:māducare nāqȝ ac bibē et īdui neceſſa-
riū ē ad ſuſtētatōez nature.ſolicitare vō circa
ſūptuoſitatē vel delicatōez.ad vitiū ptinet gu
le aut vane gl̄ie vl̄ etiā auaritie. Ubi ſm bedā.
videt̄ argui.q̄ ſpreto victu ꝛ veſtitu cōi lautio
ra ſibi vel auſteriora p̄ his cū qb vitā ducunt
alimēta vl̄ īdumēta req̄rūt. Sp̄ūaliter ḡ ī mā
ducatōe poſſum⁹ ītelligē guloſos.ī īduitōe va-
ne gl̄ioſos.ī vtroqȝ auaros.vñ alubi. Erat q̄-
dez diues ī q̄ cupiditas.q̄ īduebat̄ purpura et
byſſo ī q̄ vaītas.et epulabat̄ q̄tidie ſplēdide ī
q̄ guloſitas. Noli ḡ q̄cūqȝ es q̄ mūdi gl̄iaz ſpre
uiſti ac deo ſuire elegiſti.noli inq̄ ſolicit⁹ eē vi
te tue de victu et veſtitu:qꝛ vanum eſt p his eē

ſolicitū. Vñ ꝯfirmat ſpez nr̄az dñs q̄mo de
maiori ad min⁹ deſcēdēs.ꝛ ꝓbat a maiori nemi
nē eē ſolicitū circa hmōi. Si ei mai⁹ donabile
dat̄ ex amore:et min⁹ dabit̄.ſaltē ī neceſſitate
ſz de⁹ dedit nob maiora beneficia.ſ.aīaz ꝛ cor-
pus:ḡ dabit ꝛ minora.ſ.victū et veſtitū. Nō ei
aīa ꝓpter eſcaz creata ē.nec corp⁹ ꝓpter veſtimē
tū:ſz magis ecōtra ē factū:iō ñ ſit ſolicit⁹ ani-
m⁹ ne pcipiat qd ꝓpt̄ ſe creatū ē. Vñ criſoſt. Ni
ſi de⁹ vellet ꝯſuare qd ē:ipm nō creaſſet.qꝛ vō
ipe ꝯſtituit vt aīa cibo ꝛ corp⁹ īdumēto ꝯſerue
tur:iō ipe vtrūqȝ tribuit. Hec criſoſt. Qui ḡ de
dit ſine ſolicitudīe nr̄a vitā:dabit ſine ſolicitu-
dīe nr̄a ſupflua.etiā illud vñ regat̄ vita:fact⁹
ē ḡ q̄ ꝓpt̄ min⁹.ſ.eſcā aut veſtimentū:pdit ma
ius.ſ.aīaz vl̄ corp⁹. ¶ Deīde ꝓbat ſingulariter
de vtroqȝ.ſ.cibo et veſtimēto. Et p̄mo de cibo
de q̄ ꝯfirmat ſpez nr̄az a minori ad mai⁹ aſcen
dēs:ꝛ ex minori mai⁹ pſuadēs. Et ponit exem-
plū de irratōnabilib creaturis.ſ.volatilib celi
i.aeris ī q̄ volitāt.qꝛ nō ſerūt neqȝ metūt.ſ.ad
cibū acq̄rendū.neqȝ ꝯgregāt ī horrea.ſ.ad cō
ſuādū.ꝛ pr̄ celeſtis paſcit illa ꝓpt̄ hoīes ſine ſo-
licitudīe eoꝝ mag̃:ḡ mltomagis paſcit hoīes
q̄ ſūt cariores ſine ſolicitudīe eoꝝ ſupflua. Rō
nale ei aīal (ſic ꝛ hō) maioris ē p̄deris et p̄cij
coram deo ꝙ irratōnabilia.ſicut ſunt aues.qꝛ
aīalia facta ſūt ꝓpt̄ hoīez:finis aūt eſt nobilior
his q̄ ſūt ad finē. Sic ḡ de⁹ paſcit aues cū ſoli-
citudīe ꝯuenīēti ſue nature:ſic paſcit hoīes cū
ſolicitudīe ꝯuenīēti eoꝝ nature.q̄ ē ſm regu-
lā ratōis recte.ſi tñ ea q̄ p̄cipit ſtudeāt iplē. Qꝛ
ſic natura auiū ē p̄dicto mō viuere.ſic natura
hominis ē viuere ſm dictamē rōis rc̄te.ad qd
ſeq̄tur ipm debere ſolicitari ſolicitudine mode
derata.ad querendū ea que nō dedit ſibi natu
ra.vt cibū et veſtimentū neceſſariū. Vñ nō di-
cit de auibus:nō volāt ad grana et ad paſcua
qꝛ nō ꝓhibet laborē et ꝓuidētiā ſz ſolicitudinez
et auaritiā. Ubi criſoſt. Omnia volatilia fecit
deus propter hominē:hominē aūt ꝓpter ſeipm
Si ergo animalib miniſtrat ꝓpter hoīez.quō
ñ homini miniſtrat ꝓpter ſeipm. Deinde pro-
bat de veſtimēto:et ponit duplex exemplū.pri
mū ē de eo qd ē intra hominē magnitudīe cor-
poris.quā dat deus ſine ſolicitudine ipius.qd
ex hoc patet.quia quātūcūqȝ aliquis ſolicitet̄
de augmentatōne ſua:nō poteſt addere ad ſta-
turā ſuā cubitū vnū. Cū igitur veſtimentū cō-
petat maius vel min⁹ ſm quātitatē corpalem.
et quātitas dat̄ ei ſine ſolicitudine ſua:per cō
ſequēs veſtimentū ꝯueniēs dabit̄ ei ſine ſolici
tudine ſua ſupflua. Secundū exemplū ſumit̄
ex eo ꝙ eſt ꝯtra hominē.ſ.ex terre naſcentibus
vt lilijs et herbis.quia ſine ſua ſolicitudīe cre
ſcūt.et ſm ſuam quantitatē a deo veſtiuntur.
propter quod dicit.nō laborāt ad ornandum
ſe coloribus.neqȝ nent.i.filāt ad faciendum ſi
bi veſtimentum:et tamē optime veſtiunt̄ dei
ꝓuidentia:tam precioſis colorib induta. Jpe
eñi color operimentū eſt florum.qui oēs ex-

cellit colores veſtiū: et regale excedat ornamētū. Qđ pbat. q: ſalomō licet fuerit rex potētiſſimꝰ: tñ ñ fuit ita bene veſtitꝰ. q: licȝ ars imitetur naturā: tñ opa artis nō aſſequūt̄ pfectōeȝ opeꝝ nature. Vñ hiero. Et reuera qđ ſericum q̄ regū purpura. q̄ pictura textricuȝ pt̄ floribꝫ cōpari? Quid ita rubet vt roſa? Quid ita candet vt liliū? Viole ꝺo purpurā nullo mō ſupari murice: oculoꝝ magis q̄ ſmonū iuditiū ē. vñ et criſ. Cur ꝺo tanto etiaȝ herbas decore veſtiuit. vt ſuā. ſ. ſapiāȝ demōſtret. et ſupabundātiā ꝺtutis. vt vndiqȝ eiꝰ gloriā diſcamus. Nō eī ſoli celi enarrāt gloriā dei: ſȝ et terra. hec criſ.

Et ex hoc ↄcludit q̄ deꝰ ſuffitiēter veſtit hominē abſqȝ ſolicitudīe ſupflua: dicēs. Si aūt fenū. i. herbā agri. qđ hodie ē. i. in pñti. et cras ī clibanuȝ mittit̄. i. ī furno mittit̄ ſeu ponit̄. qa ī qbuſdā terris loco lignoꝝ vtunt̄ ſtipulis ⁊ talibꝫ ad calefaciēduȝ furnuȝ: deus ſic pulchre ⁊ varijs coloribꝫ et formis veſtit. ⁊ venuſtate adornat. quātomagis vos minime fidei. ſ. ſine ſolicitudīe ſupflua veſtiet? Quaſi dicēt. Si ꝺ floribꝫ q̄ nati ſūt tm̄mō vt videant̄ et pereāt. tantā deꝰ curā gerit: quantomagis de homībꝫ q̄ ad ẏmaginē dei ſūt facti et ad eterna vocati. Vocat aūt eos q̄ nimis ſolicitāt̄ modice fidei. qa ex defectu fidei pcedit talis ſolicitudo ſupflua. nō aūt ſolicitudo ratōnal'. et moderata ſm gloſā ſācti nō īmerito auibꝫ ↄparāt̄: q̄ nihil ī mūdo habētes nec laborātes: ſola ↄtēplatōe terrena deſpitiūt. celeſtia petūt. iā āgelis ſil'es. Ecce q̄ cōmēdant̄ ī ſāctis tria. ſ. pauptas volūtaria q: nihil habētes: ↄtēplatōis quies. ſiue ocioſitas ſācta. q: nō laborātes: mētis eleuatō ad ſupna: q: eterna petūt. Per volatilia ḡ celi ītelligi poſſūt viri ↄtēplatiui. q̄ ñ ſerūt neqȝ metūt neqȝ ↄgregāt ī horrea ſe negotijs ſecularibꝫ īplicādo: et dñs p eis ſolicitat̄ neceſſaria miſtrādo. Per lilia ꝺo agri intelligi poſſūt vere caſti q: ꝓpter cādorē mūditie et ꝓpter odorē ꝺtutis ī q̄bus creſcūt nō tā ſuo labore q̄ dei dono. q̄ cōſiderādi ſūt ad laudādū et imitādū. et īcremento bone actōis. et in q̄ete ſācte ↄtēplatōis. et in decore honeſte ↄuerſatōis. Ex his ḡ īſtructi ñ diffidamꝰ de neceſſarijs. q: tpe oportuno deꝰ ꝓuidebit nob̄ de illis. ſi tñ ea q̄ p̄cipit faciamus. Si eñ ꝺ tpalibꝫ diffidimꝰ. quō eterna ſperabimꝰ? Fides famē ñ timet. Modica fides. q̄ nec ꝺ minimo certa ē nedū eterna ſperet. Qui ītelligit q̄d ē bō. nō deſperat de deo. qui aūt deſpat ꝺ deo neſcit q̄d ē bō. q: deꝰ ī hoīe et bō in deo. De creatore deſperat: qui ī creaturis ſpem ponit. Igit̄ (vt ait anſh) nō te futuri tpis ſterilitas terreat. nō future famis timor mētē tuā deiciat: ſȝ ex ipō tota fiducia tua pēdeat q̄ aues paſcit et lilia veſtit. Ipē ſit horreū tuū. ipē apotheca. ipē marſubiū tuū. ipē diuitie tue. ipē delitie tue. ſolus ſit tibi oīa ī oībꝫ. Et ponit hic dñs tria bona. q̄ deꝰ hoī ꝺdit. ſ. aīaȝ. corpꝰ ⁊ res Aīa debet ſubici ſupiori. ſ. deo ſibi obediēdo. et corpꝰ ſuo ſupiori. i. aīe ſibi obtpādo. et res ſuis ſupioribꝫ. ſ. deo vt paupibꝫ diſtribuāt̄. et aīe vt diſcrete diligāt̄. et corpi vt ſibi neceſſaria miniſtrēt̄. Sȝ iſtū ordinē pueртūt diuites. q̄ ñ ſubiciūt̄ deo. q: paupibꝫ nihil tribuūt. nec aīe quia res iniq̄ diligūt. nec corpi: q̄a illud fatue affligūt.

Deīde ad īculcādū arciꝰ qđ ſup dictū eſt repetēs ſubiūgit. Nolite ḡ ſoliciti eē: dicentes. q̄d mādncabimꝰ. aut q̄d bibemꝰ. aut q̄ operiemur. ſm criſo. q̄ dr̄: nolite ſoliciti eē. nō idē eſt qđ nolite opari: ſȝ nolite rebꝫ mūdanis mente affligi. cōtigit eñ aliquē opantē nihil ſolicitū eē. Et ſm eūdē. ſi p neceſſarijs nō oportȝ eē ſolicitos. qua pena digni erūt. q̄ p ſupfluis ñ dormiūt ⁊ aliena rapiūt? Nolite īquā de his ſoliciti eē Hec eī oīa. ſ. ad victū et veſtitū ptinētia. gētes id ē gētiles īq̄rūt. cū ſolicitudīe nimia et vitōſa q̄ diuinā puidentiā circa actꝰ humanos negantes. circa talia īmoderate ſolicitant̄. quoꝝ videlicet erga pñtē vitā. ſtudiū omne ↄſumit̄. q̄bus nulla pꝛſus cura ē futuroꝝ. nec ↄfidētia ꝺ ꝓmiſſione eternoꝝ. Vel hec oīa gētes. i. hoīes mūdani cū ſolicitudine īmoderata ⁊ nimia īq̄rūt. q: magis bona pñtia q̄ futura q̄rūt. ⁊ iō talis ſolicitudo facit eos īfidelibꝫ ſil'es. Quid eī amplꝰ habȝ fidelis a gētili. cuiꝰ īfidelitas aīm ſolicitat et curis huiꝰ vite fatigat? Sȝ heu mlti ex nob̄ ea q̄ mūdi ſūt magis q̄ gētes inq̄rūt. Vos ḡ hec q̄rere ñ ē neceſſe: querē inq̄ cuȝ ſolicitudine. Scit eñ pr̄ vr̄ q̄ viſcera ñ claudit hominis filijs. q: his oībꝫ īdigetis. ſ. ī vīa neceſſarijs ſine his eñ neqȝ viuē neqȝ deo ſeruire poteſtis q̄ vtiqȝ ipē dat. niſi īfidelitas vr̄a auertat. Quia ñ ē pr̄ piꝰ. q̄ ñ tribuit neceſſaria filijs indigentiā ſibi notā pacientibꝫ. Et q: pr̄ ē: vult. et quia celeſtis: pt̄. ſi aūt pt̄ et vult: ſine dubio donabit qđ nob̄ expediat ad ſalutē. Vñ raba. Quis rex militibꝫ deuotis: debitā nō ꝓcurat alimoniaȝ? Quis dñs famulis ſuis nō miniſtrat cibaria? Quis pr̄ nō dat filijs alimentū? Vñ et criſ. Nō dixit nouit deꝰ: ſȝ nouit pater vr̄. vt eos ī maiorē ſpeȝ ducat. Si eñ pr̄ ē. ⁊ pater talis nō poterit deſpicere filios ī vltimis mal'. cū vtiqȝ neqȝ hoīes pr̄es exiſtētes hec ſuſtineāt. Eſt eñ omnino claꝝ. q̄ deꝰ naturā ipāȝ nouit. ⁊ eiꝰ creator exiſtit. quiqȝ illam talē formādo creauit. īdigētiā q̄ȝ eiꝰ magis ꝓſpitiat q̄ tu ipē. q̄ eiuſmodi neceſſitatibꝫ coartaris. Nā ipi vtiqȝ ſic placuit vt hāc īdigentiā natura pateret̄. Nequaq̄ erit ḡ ↄtrꝰ ī his q̄bꝫ ei opꝰ eē decreuit. neceſſariarū eā rex pceptōe fraudabit. hec criſoſt. Vñ etiam aug. Scit celeſtis medicꝰ q̄d nobis daturꝰ ē ad ↄſolatōeȝ. quid ve ſubtracturus ſit ad exercitatōeȝ. nō eñ bō iumēto ſuo cibaria ſubtēbit ſine cā. Si ḡ ſcit vt dictū ē: ⁊ vult q: pr̄. et pt̄ q: oīpotēs: ergo nec ē timendū q̄n puideat nobis. hec aug.

Notandū aūt q̄ ex pluribus cauſis aliquādo patimur penuriaȝ in vite neceſſarijs. Prima ē ex merito peccatoꝝ nr̄oꝝ. Secūda ē cauſa exercēde virtutis. Tertia ē ex īportunitate nr̄e auaritie. nimia nāqȝ ſolicitudo ne ↄfitiāt neceſſaria facit vt aliq̄n ↄfitiāt.

Quarta ē hūana ſupfluitas: dignū ē enī q̄ ſu/
pflua q̄rimus. vt aliq̄n neceſſarijs careamus
Quīta ē abuſus tpaliū.q̄ eī creatura dei abuti
tur: dignū ē vt aliq̄n ad neceſſitatē ei tollatur
Sexta ē ingratitudo: dignū ei ē q̄ benefitijs
dei priueť.q̄ ingt⁹ exiſtit. Septima cā ē vt cre
dā⁹ deū nob̄ p̄bē tpalia: et ñ eē a nob̄. vel ex de
bito nob̄ tribui a deo.ea enī ſubtrahēdo oñdit
q̄ ipe ſit dñs. Prohibet ḡ dñs ſolicitudinē dif
fidētie ⁊ timorē: ſʒ pmittit ſolicitudinē puidētie
⁊ laborē. Prohibet ſolicitudinē deordinatam ⁊
ſupfluam.p quā ipediūť et poſtponūť bona/
ſpūalia: ſʒ pmittit ſolicitudinē moderatā ⁊ ne/
ceſſariā ſm reglāʒ rōis recte.cū ſit ps pruden
tie.aliter ſeq̄retur q̄ hō tēptaret deū ſi expecta
ret ab eo oīa neceſſaria: obmittēdo q̄ debet fie
ri circa hec via hūana. Igiť cuʒ duplex poſſit
eē amor rex tpaliū.ſ.reſpectu ſupflui.vel r̄ſpe
ctu neceſſarij.ꝯ p̄mū phibet dñs theſaurizatō
nē.ꝯ ſecūdū phibʒ p̄focātē ſolicitudinē. Ubi
notādū q̄ triplex ē ſolicitudo. Prima ē nature
q̄ veri⁹ labor et cura dī puidētie.q̄ hoī ne deuʒ
tēptat ꝯcediť.vt tñ de⁹ oīb p̄ferať. Uñ ⁊ ade di
ctū ē.ī labore et ſudore vult⁹ tui veſceris pane
tuo.et dñm loculos habuiſſe patet ex euange
lio. Secūda ē culpe.q̄ ꝯſiſtit ī quantitatē rex.
cū ſup neceſſitatē acq̄rūť.et hāc ſolicitudineʒ
parit et comitať auaritia.ī q̄litate etiaʒ ⁊ lau
titia rex quā comitať luxuria: in nimis q̄ʒ an
xia neceſſario p puiſione.ex qua ſeq̄ť ſpūaliuʒ
negligētia.et hec ſolicitudo oīno phibeť: q: vi
tōſa iudicať. Tertia ē grē q̄ ꝯſiſtit ī opib iuſti
tie et primi cōpaſſiōe. Uñ apl̄s. Inſtātia mea
quottidiana ⁊ ſolicitudo oīm eccl̄iax. Hec ſoli
citudo p̄cipiť: q: ad caritatē ptinē dinoſcitur.
Prima ē tollerabilis.ſecūda vitupabilis.tertia
cōmēdabilis. Tādē ꝯcludit de q̄ debʒ hō eē ſo
licit⁹: q: de eternis ñ de terrenis. Et iplicat hic
triplex bonū.ſ.celeſte.ſpūale ⁊ tpale. Primū ē
bonū glīe.ſecūdū grē.tertiū fortune. Primū ē
maximū.ſecūdū min⁹.tertiū minimū. Iō pri
mū dʒ eē ī intētōe ſic p̄miū.ſecūdū ī opatōe tā
q̄ meritū.tertiū ī adiectōe tāq̄ ſuſtētamētum
Ita iq̄t nolite eē ſoliciti circa tpalia q̄rēda: ſʒ
p̄mū itētōe ⁊ affectōne ac p̄cipue p̄ oīb alijs ⁊
p̄ncipaliter tāq̄ beatitudinē oīm actōnū et vl/
timū finē q̄ ē p ſe appetibile.q̄rite regnuʒ dei.ī.
vitā eternā et celeſtia bona: et ne ſit error ī q̄/
rēdo.ſecūdo tāq̄ rectā viā: et id p qd mereť ob
tineri regnū dei.q̄rite iuſticiā dei ſeq̄ndo ei⁹ p̄/
cepta ēt iuſtitie opa. et tertio ad vite neceſſa/
ria vob̄ hec oīa.ſ.tpalia q̄x vniuerſitatē ī tri
bus poſuit.ſ.ī cibo.potu et veſtimēto: adiciē
tur.ſ.vob̄ coopātib⁊ collaborātib ac ſolicitu
dinē mō habētib.q: ſic pter mala opa fruct⁹
terre ſubduciť: ſic pter bona opa addiciť. Ue
rūtamē ſi p̄ntia ſubtrahūť ad exercitatōʒ ē et
pbatōʒ.ac etiā penit⁹ ſubtracta.martirij pme
rēť coronā.ſi do danť ad ꝯſolatōeʒ ē et grārū/
actōeʒ.q: diligētib deū oīa coopanť ī bonuʒ.
ſcit enī medic⁹ celeſtis qd magis expediat nob̄

Igiť q: p̄mū relatiue diciť ad ſm: patet q̄ nō
excludit ſolicitudinē oīno circa neceſſaria vi/
te: ſʒ oñdit q̄ p̄ncipaliter d̄bem⁹ ſolicitari d̄ ſpi
ritualib et ſecūdario de tpalib.q̄ tpalia adici
enť nob̄.ī.ꝯſeq̄nter ſine vllo nr̄o ipedimēto: ne
cū iſta q̄rim⁹ illic auertamur: aut ne duos fi/
nes ꝯſtituam⁹. Nā ſm aug. Cū dixit.p̄mū q̄ri
te regnū dei.ſignificauit tpale poſteri⁹ q̄rēdū.
nō tpe: ſʒ dignitate. Illud tanq̄ bonū: hoc tā/
q̄ neceſſariū.pter illud bonū. Hoc ē p̄mū q̄rē
regnū dī ⁊ poſteri⁹ tpale.ī.hoc p̄ore loco ponē
⁊ illud poſteriore.ſ.vt iō q̄ram⁹ tpale vt habe/
am⁹ regnū dei ⁊ nō ecōuerſo. Apter ei oñdit nō
tpalia ſic eē appetēda vt pter ipa bñfacē debea
m⁹.licʒ ſint neceſſaria: ſʒ q̄cūq̄ʒ facim⁹ pter re
gnū dei facē iſtituimur. Ergo cū aliq̄d boni o/
pamur: nō tpalia ſʒ eterna cogitem⁹.et p̄muʒ
intētōe et affectōe regnū dei q̄ram⁹. Sācti pri
mitiui queſierūt p̄mū regnū dei.⁊ iō de⁹ adiecit
eis regnū mūdi.ſ.tpe ꝯſtātini. Sʒ hodie a mľ
tis p̄mo ⁊ p̄cipue q̄riť regnū mūdi magis q̄ dī
et magis ſoliciti ſūt p terris et diuitijs: q̄ p a/
nimab⁊ eccleſijs: et iō timendū ē eis ne cū re
gno mūdi amittāt regnū dei. Deinde vetat
cogitare de craſtino et futuro: dicēs. Nolite ḡ
ſoliciti eē ī craſtinū.ī.ī futurū ſolicitudinē.ſcʒ
futuro tpi debitā iordinate p̄occupando.⁊ cu/
rā q̄ icūbit diei craſtino ī diē hodiernū antici/
pādo. De p̄ntib ḡ (vt ait hiero) ꝯceſſit debere
eē ſolicitos: q̄ futura phibet cogitare. Sufficit
enī nobis p̄ntis tpis cogitatō: futura q̄ icerta
ſūt reliquam⁹ deo. Ubi petr⁹ cātor ſup phibuit
ſolicitudinē vitioſā de p̄ntib.q̄.ſ.ſūt vni⁹ āni:
ſemel enī ī āno ſerim⁹.metim⁹ et colligimus.
Uñ ⁊ p̄ntia quaſi dicunť: hic aūt phibet ſolici
tudinē de futuris vt de his q̄ poſt annū veniūt
De his enī q̄ pcurat diuina ordinatō: nō cōue
nit ſolicitari. Si ḡ puidētia tua vlť ānū exten
diť: iā ī vitioſā ſolicitudinē vertiť. vt abbatis
q̄ vſq̄ʒ ī ētiū ānū reſeruauit ānonā. Cuiuſmōi
hoīes mō reputam⁹ ſapiētes.cū tamē veniāt ꝯ
dñi phibitū.q̄ ꝯcedit tm̄ curā p̄ntiū. Tales eti
aʒ de deo diffidūt: et ob hoc miſrimi ſť. hec pe/
tr⁹. Uñ et criſ. Q: aūt dictū ē nolite cogitare d̄
craſtino.ſcio ego nec audire aliquē nec oīno ſ̄
uare. Cū ei neq̄ʒ orare p his iubeamur: nos oē
ſtudiū erga hec expēdim⁹.et de his ſinglis co/
gitādo ꝯſumimur. Sʒ q̄ntā ī his q̄ ad corp⁹ ſūt
curā oñdim⁹.tantā ī ſpūalib habem⁹ icuriam
imo lōge etiā maiorē. hec criſ. Nō vult aū dñs
de futuro nos eē ſolicitos tāq̄ certi d̄ futura vi
ta ſim⁹.q: neq̄ʒ de p̄nti certi ⁊ ſecuri ſum⁹. Uñ
anſhel. Puta te q̄ttidie moritux.⁊ de craſtino
ñ cogitab̄. Uñ ⁊ ſeneca. Oīs dies ſic vltia ē ordi
nāda. Sufficit ḡ nob̄ p̄ntis cogitatō tpis. futu
rox curā q̄ icerta ē relinquam⁹. Craſtinus enī
dies ſolicitus erit ſibipi.ī.ipe affert ſolicitudi
nē ſuā ſecū. quia tēpus futurū habebit ſolicitu
dinem ſuam ſibi ꝯgruam et debitā. ſicut patet.
q̄ ex variatōe tpis occurrūt varia fienda: de
quib ſufficit tūc ſolicitari. cum venerit eoruʒ

bora: ac ſi dicat. Cum futur⁹ dies aduenerit de
ipo curabitis et ñ añ. ſicut ei hodiernã ſolici-
tudinẽ ñ īterdico. ita nec craſtinã. poſtq̄ cra-
ſtin⁹ dies aduenerit. Et ſm hoc in pdictis hoc
nomẽ ſolicit⁹ dicit anxietatẽ auaritie. q̄ ſp ẽ fu
giẽda. hic diſcretõez pruidẽtie. q̄ ↄ̄ pñtib⁹ ñ ↄ̄ fu
turis ẽ habẽda. Sit ḡ hodiern⁹ dies de ſe ſolici
t⁹ tm̄mõ: ⁊ ñ de alio. Sufficit em̄ diei malitia
ſua. i. cuilibet tpi labor et fatigatõ. calamitas
et ↄtritõ. dolor et triſtitia. afflictio et ãguſtia.
ſolicitudo et cura. Vñ malitia hic dr̄ nõ maluȝ
culpe qḋ agim⁹: ſȝ malũ pene qḋ patimur. in
ſtatu ei innocẽtie ñ īdiguiſſet hõ tali ſolicitu-
dine: ac ſi dicat. Nõ oportȝ q̄ labor et cogitat⁹
ad habendũ vite neceſſaria diẽ ꝑueniat: q2 ad
hoc ſufficit dies q̄ neceſſaria ſumere oporteat
Cũ ei ꝑ ſe ſuã habeat ſolicitudinẽ: ñ oȝ addere
aliã. Cur ḡ malitiã malitie. laborẽ labori. cu-
rã cure ſuꝑaddere velis! Nõ itaqȝ ꝑ malignita
te ponit̃ hic malitia: ſȝ ꝑ labore ⁊ miſeria. Sic
em̄ dicẽ ſolem⁹. multa mala hodie paſſi ſumus
qñ aliq̄ magno labore vel miſeria fatigamur.
Vñ criſoſt. Malitiã vo hic ñ malignitatẽ vo-
cat: ſȝ miſeriã et laborẽ. Sic em̄ cũ alubi dic. ſi
ẽ malitia ī ciuitate. quã dñs ñ fecit: ñ auariti-
am ſignificat ac rapinas. nec taliũ quicq̄ aliḋ
oĩno: ſȝ eas pfecto plagas. q̄ diuinit⁹ īferũt̃. ↄ̄ q̄
do rurſ⁹ loq̄t̃ ꝑ ꝓphetã q̄ facio pacẽ ⁊ creo malũ
Neqȝ hic em̄ malitiã voluit intelligi: ſȝ peſtilẽ
tias pfecto et fames. ceteraqȝ hmõi q̄ mala eſſe
putãt̃ a plurimis: ita hic q̄ȝ malitiã ꝑ afflictõe
poſuit: dicẽs. ſufficit diei malitia ſua. Nihil eī
ita dolorẽ īfert aĩe vt ſolicitudo ⁊ cura. hec criſ.
Jtaqȝ ñ labor ⁊ pruidẽtia dãnat̃ ſȝ mẽtẽ ꝓfocãs
cura. Et ideo ſm aug. hoc loco vehemẽter ca-
uẽdũ ẽ. ne cũ viderim⁹ aliquẽ ſuũ dei pruidere.
ne iſta neceſſaria ſibi deſint. vl' ſibi cõmiſſis: iu
dicem⁹ eũ ↄ̄ p̄cepta dñi facẽ. ⁊ de craſtino ſolici
tũ eẽ. Nã et ipe dñs cui miniſtrabãt angeli. ꝓpt
exẽplũ ⁊ ad īformãdã eccl'iaȝ loculos habẽ di
gnat⁹ ẽ. ne q̄s ī hoc ſcãdalũ patẽt̃. Et iterũ ſa-
tis apparet dñm nr̃m ñ hoc īprobare ſi q̄s hũa
no more iſta pcuret: ſȝ ſi q̄s ꝓpter iſta deo mili-
tet. vt ī opib⁹ ſuis ñ regnũ dei ſȝ iſtoꝝ acq̄ſitõȝ
ītueat̃. Ad hãc ḡ regulã hoc totũ p̄ceptũ redi
git. vt etiã ī iſtoꝝ pruiſione r̄gnũ dei cogitem⁹
ī militia vo regni dei iſta ñ cogitem⁹. et ſimpli
ci corde tm̄mõ ꝓpt regnũ dei ↄ̄bem⁹ opari bonũ
ad oẽs. ñ at̃ ī hac opatõe vel ſolẽ vel cũ regno
dei mercedẽ tpaliũ cogitare. Jta ei etiã ſi ali-
qñ defuerit. qḋ plurimũqȝ ꝓpter exercitatõneȝ
nr̃am de⁹ ſinit. non ſolũ ñ debilitãt ꝓpoſitũ nr̃m
ſȝ etiã examinatũ ꝓpoſitũ ↄfirmãt. hec auguſ.

Domĩe ihũ xp̄e fac me nõ theſaurizare
ī t̃ra emolim̃ta t̃renoꝝ: ſȝ ī celo p̄mia
meritoꝝ. ⁊ q2 nemo pt̃ duob⁹ dñis ſui-
re ꝑ ↄ̄rietatẽ obſeq̄oꝝ. libera me a dñio ⁊ ſui-
tute mũdi. carnis ⁊ dyaboli. vt reſpiciã ↄtem-
platões celeſtes ñ t̃renas. abice ad ſtaturã na-
ture mee cubitũ gr̃e ī pñti ⁊ gl'ie ī futo. vt ↄſi-
derẽ lilia agri deuotos eccl'ie. cooptos virtutũ cã
dore. poti⁹ q̄ fenũ diuites ſecl'i. mittẽdos ī cliba
nũ gehẽne. Querã p̄cipue regnũ dei et iuſtitiã
ei⁹. vt cũ viatico tpaliũ: ꝑ viã virtutũ ꝑueniam
ad regnũ celoꝝ Amẽ. De miſicordia faciẽda
⁊ ñ iudicãdo ac fiducia orõis. Ca. XXXIX.

Poſt hec hortatur nos

dñs ad miſericordiã circa primuȝ
faciẽdã: dicẽs. Eſtote miſericordes
ſic ⁊ pr̄ vr̄ miſericors ẽ. De⁹ ei rele-
uat miſerias nr̃as nõ expectãdo aliq̄d a nobis
ſȝ ꝓpt ſuã bonitatẽ: ſic nos debem⁹ moueri ad
releuãdã miſeriã primi. ñ ꝓpt nr̃m cõmodũ et
emolimentũ: ſȝ ꝓpter illi⁹ ſalutẽ et diuine bonita
tis amorẽ. q̄ ei ꝓpter ſuũ cõmodũ vel emolimen
tũ primo ↄſulit vel benefacit: ñ vtiqȝ caritate
hoc facit. q2 ñ illi⁹ quẽ debet tãq̄ ſeipm diligẽ:
ſȝ ſuã vtilitatẽ q̄rit. vult nos dñs pr̃eȝ imitari
ī miſericordia. q̄ nos miſeri multũ īdigem⁹. ñ
ī potẽtia quã ſuꝑbe appetẽs dyabol⁹ ī infernũ
ẽ detract⁹. ñ ī ſapiã quã appetẽs hõ ꝑadiſũ ꝓdi
dit. īmortalitatis ſpoliat⁹ gl'ia. Magnuȝ ḡ p̄co
niuȝ pietatis aĩab⁹ nr̃is īpmit: q̄ nos deo con-
formes reddit. Naturale ẽ oĩb⁹ aĩalib⁹ eiuſdem
ſpẽi adinuicẽ miſericordiã ſuare. m̃lto magis
hõ ad ymaginẽ dei ↄdit⁹: dȝ alter alteri tanq̄
coymagini ſue ↄpati: ⁊ vn⁹ alteri⁹ miſeriã cor
dis aſſumẽ velut ſuã: ⁊ ī hoc ↄſiſtit rõ miſcdie
De pietatis opib⁹ ſic dic hiero. Nõ memĩ me le
giſſe mala morte mortuũ. q̄ libẽt opa pietatis
exercuit. hȝ ei m̃ltos īterceſſores: et īpoſſibile ẽ
m̃ltoꝝ p̄ces ñ exaudiri. ¶ Deīde poit tres ſpẽs
miſcdie: q̄ꝝ p̄ma ↄſiſtit ī ñ iudicãdo. De m̃ltiſ
ei īcertũ ẽ q̄ aĩo fiãt. cũ poſſit ſiplici corde fieri
aut duplici: ⁊ ī deo bñ ſubiũgit̃. Nolite iudica
re. ſ. īiuſte ⁊ temerarie ↄ̄ p̄rio: ⁊ ñ iudicabimi.
i. ñ īcurretis pctm̃ ꝑ qḋ ſitis digni a deo iudi-
cari. etſi forte ex hũana fragilitate ↄtigat vos
ſuſpitõſe iudicare: nolite tñ ↄdẽnare. i. aliquẽ
dignũ ↄdemnatõe dicẽ. et ñ ↄdẽnabimi. ſ. a deo
ꝓ hoc pctõ. q2 aliq̄s ẽ hodie peſſim⁹: qui forte
cras erit bon⁹. Circa iſtud ſciẽdũ. q̄ iuditiũ
vno mõ ẽ act⁹ iuſtitie ꝑtinẽs ad iudicẽ ſecula-
rẽ vl' eccl'iaſticũ: et ↄ̄ hoc ñ loq̄t̃ hic. Alio mõ
accipit̃ iuditiũ put aliq̄b⁹ ſignis aliq̄s iudicat
ↄ̄ p̄rio male. ⁊ hoc ꝓhibȝ hic: dicẽs. nolite iudi
care. Pt̃ at̃ aliq̄s malũ iudicare ↄ̄ p̄rio multi-
plicit̃. Vno mõ ex euidẽtia facti. vt cũ aliq̄s iu
dicat aliquẽ homicidã. q2 vidit eũ īficẽ hoieȝ.
⁊ hoc nullũ ẽ pctm̃. Alio mõ ex ſignis euidẽti-
b⁹. vt ſi aliq̄s iudicet aliquẽ fornicatorẽ. q2 vi-
dit eũ nudũ cũ nuda. ſolũ cũ ſola: ⁊ hoc ſilr̃ nl'
lũ ẽ pctm̃. Tertõ mõ ex ſignis leuib⁹. Et ī hoc
iuditõ ẽ triplex gd⁹. Prim⁹ ẽ qñ ex leuib⁹ ſigniſ
īcipit aliq̄s dubitare ↄ̄ fr̃is boitate: ⁊ hoc pec
catũ veiale ẽ. q2 ꝓcedit ex hũana īfirmitate: et
hoc ñ vocat̃ ꝓprie iuditiũ: ſȝ ſuſpitõ. Secũd⁹ g-
d⁹ ẽ qñ ex talib⁹ ſignis firmit̃ teneȝ ī aĩo q̄ fr̄ ſit
mal⁹: ⁊ hoc ꝓprie dr̄ iuditiũ. q2 iuditiũ īportat
firmã ſniaȝ. ⁊ hoc ẽ pctm̃ mortale. ſi malũ qḋ
iudicat ↄ̄ fr̄e ex leuib⁹ ſignis ſit ↄ̄ genẽ peccati
mortal' q2 ẽ ↄ̄ caritatẽ. Terti⁹ gd⁹ ẽ qñ ex leui-

bus ſignis. nõſolũ p̃dicto mõ iudicat: ſʒ etiã p̃
cedit ad punitõeʒ fr̃is ſicut defacto. et hoc ẽ g̃
uis. q: nõſolũ ẽ ꝯ caritatẽ: ſʒ etiã ꝯ iuſtitie eq̃
tatẽ. et de talibꝫ ĩtelligit̃ ṽbũ p̃dictũ. nolite iu
dicare ꝛc̃. Prohibet dñs. ne temẽ iudicem' vl' ꝯ
dẽnem'. Mali eĩ hoĩes ſepe ĩ malã p̃tẽ iudicãt
q̃ vidẽt vel audiũt. Boni aũt ĩ bonã p̃tẽ ĩterp̃
tãt̃. et nõ dubitãt q̃n recte oĩa fiãt. deo cuncta
vel recte opãte vel iuſte p̃mittẽte: et iõ de oĩbꝫ
lucrũ faciũt. Ut eñ ait aug. In tribꝫ ꝯſiſtit or
dinatio bonoꝝ. ĩ eſtimãdo bonũ ð q̃libʒ. ĩ exhi
bẽdo bonũ cuilibʒ. in ſuſtinẽdo malũ p̃ q̃libet.
Uñ et bernħ. Caue aliene ꝯuerſatõis eẽ aut cu
rioſus explorator. aut temerari' iudex. etiamſi
p̃perã actũ q̃d dep̃hendas. nec ſic iudices p̃ri
mũ: magis aũt excuſa. Excuſa intẽtõeʒ ſi op'
ñ potes. puta ignorantiã. puta ſubreptõeʒ. pu
ta caſũ. Q: ſi oẽʒ omnino diſſimilatõeʒ rei cer
titudo recuſat. ſuade nihilomin' ip̃e tibi: et di
cito apud temetip̃m. Uehemẽs fuit nimis tem
ptatõ. Quid de me illa feciſſet ſi accepiſſet ĩ me
ſiliter p̃tatẽ. hec bernħ. De dubijs g̃ iudicare.
et ſuſpectos quaſi reos cõdẽnare: penit' repel
lit a nobis dñs. Et iõ ſp̃ dubia ſũt ĩ meli' ĩterp̃
tãda. et in dubijs benigniora ſũt p̃ferẽda. Uñ
aug. Hoc loco nihil aliud nob̃ p̃cipi exiſtĩo ni
ſi vt ea fc̃ta q̃ dubiũ ẽ q̃ aĩo fiãt. ĩ meliorẽ p̃tẽ
ĩterp̃temur. Sũt eĩ q̃dã facta media q̃ ig̃ram'
q̃ aĩo fiãt. q: et bono ꝛ malo fieri p̃ñt. de q̃bus
temerariũ ẽ iudicare: maxime vt ꝯdemnemus
Duo aũt ſũt. ĩ q̃bꝫ temerariũ iuditiũ cauẽ de
bem'. Cũ ĩcertũ ẽ q̃ aĩo q̃d factũ ſit: vel ĩcertũ
ẽ q̃lis futur' ſit. q̃ nũc mal' vel bon' app̃arʒ. Nõ
g̃ rep̃hẽdam' ea q̃ neſcim' q̃ aĩo fiant: neq̃ʒ ita
rep̃hẽdam' q̃ maĩfeſta ſũt vt deſperem' ſanita
tẽ. et vitabim' iuditiũ de q̃ nũc dr̃. nolite iudi
care ne iudicet̃ de vob̃. Hec aug. Uñ ꝛ criſoſt.
Nõ oportet exprobrare delictũ. neq̃ʒ illũ q̃ pec
cato aliq̃ ſit p̃uet' ĩſolẽter obruere: ſʒ clemẽter
monẽ. neq̃ʒ p̃ſeq̃ iurgio: ſʒ iuuare ꝯſilio. Nõ eĩ
illũ ſʒ temetip̃m p̃fecto ꝯdẽnas. et facis tibi ter
ribili' eẽ iuditiũ: cogiſq̃ʒ aduerſus te diligẽtiſ
ſimã fieri etiã de minimis vltõeʒ. Ut eñ diligẽ
ti' peccata examinent̃ tua. legẽ p̃m' ip̃e poſui
ſti. ſeueri' de his q̃ p̃rim' peccauerit iudicãdo.
Sũt aũt he dyabolice tẽptatõis ĩſidie. Nã qui
ſeuere diſcutit aliena: nũq̃ p̃prioꝝ reatuũ mere
bit̃ veniã. Et iteꝝ. Si nullũ nob̃ alið pc̃m fu
iſſʒ admiſſũ: p̃ hoc ſolo gehẽne nos tradi ſatis
habũdeq̃ʒ ſufficeret. Quippe q̃ ĩ alioꝝ ðlictis ſe
ueri et amariſſimi iudices reſidem'. nr̃as autẽ
trabes oculis ĩfixas p̃prijs nõ videm'. q̃ aliena
etiã mĩma tã ſolicite p̃ſcrutamur. et ad ꝯdem
nãdos ceteros. omne vite nr̃e tp̃s abſumim'. a
q̃ vitio neq̃ʒ ſeculi hoĩeʒ neq̃ʒ monachoꝝ vlluʒ
facile ĩuenias liberꝝ. hec criſoſt. In q̃ eĩ iuditõ
i. p̃ q̃li. ſ. iuſto vel ĩiuſto miſericordi vl' duro iu
dicaueritis alios: iudicabimini a deo: ꝛ ĩ q̃ mẽ
ſura mẽſi fueritis alijs: mõ remeciet̃ vob̃. ſ. in
iuditio. i. iuxta qualitatẽ temeritatis ĩ iudicã
do. erit qualitas pene: et ſ̃m mẽſurã p̃ue volũ

tatis: erit mẽſura retributõis ĩ futuro. Cõmi
nat̃ g̃ duo. ſ. iuditiũ et mẽſurã. iuditiũ refertur
ad culpe et pene qualitatem. mẽſura ad earuʒ
quãtitatẽ. Et ſ̃m aug. nõ ẽ ĩtelligendũ ſi temẽ
nos iudicauerim'. q' temere de nob̃ de' iudica
bit. aut ſi mẽſura ĩiq̃ mẽſi fuerim'. q' apð deuʒ
iniq̃ mẽſura nob̃ remetiet̃: ſʒ q̃m temeritas q̃
punis aliũ: eadẽ ip̃a te puniet. Uñ nõ accipit̃
hic equalitas ĩiq̃tatis ad iniq̃tatẽ: ſʒ culpe ad
penã. vt q̃ p̃ culpã male iudicat: p̃ penaʒ iuſti
diuini iuditij mala ſuſtineat: et iuxta mẽſuraʒ
culpe ſit mẽſura pene. Ad hũc ſẽſũ etiã retorq̃
tur illud. Qui gladio. ſ. ĩique ſnĩe iudex queq̃ʒ
p̃cuſſerit: gladio diuine ſnĩe iuſte feriet̃ ꝛ eter
na morte moriet̃. Deinde ponit ſecũdã ſpẽʒ mi
ſericordie q̃ ꝯſiſtit ĩ dimittẽdo. cũ ſubiũgit. Di
mittite. ſ. ĩiurias vobis illatas a p̃ximo. et debi
ta vob̃ a paup̃ibꝫ: ꝛ dimittet̃ vob̃. ſ. pc̃m vr̃m a
deo. cui frequẽter ĩiuriati eſtis et debitũ q̃ð ðo
debetis. Et ponit tertiã ſpẽʒ q̃ ꝯſiſtit ĩ dãdo cũ
addit. Date. ſ. ĩdigẽtibꝫ b̃nficia t̃p̃alia. ꝛ dabit̃
vob̃. ſ. vita eterna. Indiuiſibiles eñ ſocij ſunt
dimittẽ ꝛ dimitti. ac ſimiliter dare ꝛ dari. Uñ
aug. Duo ſũt op̃a miſericordie. q̃ nos liberant
Dimittite et dimittet̃ vob̃. date et dabit̃ vob̃.
Dimittite et dimittet̃ vob̃: ad ig̃ſcendũ p̃tinet
date ꝛ dabit̃ vob̃: ad beneſitiũ p̃ſtãdũ. Ignoſci
vob̃ vultis: ig̃ſcite. remittite ꝛ remittet̃ vobis.
Accip̃e vultis: date ꝛ dabit̃ vob̃. Et ſ̃m eundẽ
he ſũt due ale orõis. q̃bꝫ volat ad deũ. ſi illð q̃ð
ꝯmittit̃ ig̃ſcit deliquẽti. et donat egẽti. Uñ ꝛ be
da. Dimittẽ nos ĩiurias dare b̃nficia iubet vt
ꝛ nob̃ pc̃a dimittãt̃: ꝛ vita det̃ eterna. Qua ſẽ
tẽtia breui: ſʒ eximia. cũcta q̃ latiſſime de ꝯuer
ſãdo cũ ĩimicis mãdauerat. ꝯp̃hẽdẽdo ꝯcludit.
Et q: (vt ait iaco) iuditiũ ſine miſc̃dia fiet ei q̃
nõ fecerit miſc̃diaʒ: multũ nob̃ ĩiſtẽdũ ẽ circa
miſc̃diaʒ ĩ p̃ximoꝝ neceſſitatibꝫ. vt et nos eam
ĩ nr̃is neceſſitatibꝫ rep̃iam'. Ut eĩ ait auguſt.
Unuſq̃ſq̃ʒ talẽ ĩdulgẽtiã acceptur' ẽ a deo: q̃lẽ
et ip̃e dedit p̃ximo ſuo. Et iteꝝ. Hoc vnũ r̃mediũ
ẽ de malis euadẽdi. vt infirmitatẽ alioꝝ ferat.
ꝛ eis quãtũ p̃t opitulet̃. q̃ ſue diuinit' deſiderat
ſbueĩri. ꝛ dimittat ſic ſibi vult dimitti. Bt̃i eĩ
miſ̃icordes: q̃m ip̃oꝝ miſ̃ebit̃ de'. Ubi nota ex
vitiſp̃r̃m. q' cuʒ fr̃es cuiuſdã mõaſterij multuʒ
habũdarẽt ꝛ ad paup̃es m̃ltũ libales eẽnt. tãdẽ
elemoſĩas dimiſeſt: et ip̃i egere cepeſt. Qð cuʒ
viro ſc̃to referrẽt: ait. Duo ſocij ĩ iſto mõaſte
rio ꝯſueuerũt hitare. ſ. Date: ꝛ dabit̃ vob̃. vos
expuliſtis p̃mũ: ꝛ noluit ſecũd' remanẽ. De
ĩde ex vbertate p̃mij liberales nos facit dñs ad
b̃nfaciẽdũ ꝛ miſc̃diaʒ ĩpẽdẽdũ. q: illi q̃bꝫ fit da
bũt. i. erũt cã q̃re de' dabit nobis p̃miũ. Naʒ p̃
ip̃oꝝ ĩtercesſionẽ ꝛ merita. q̃bꝫ vel calicẽ aque
frigide dederim': dabit nob̃ ĩ eterna beatitudi
ne mercedẽ ꝛ mẽſurã bonã. i. iuſtã. q: ſ̃m meri
toꝝ exigentiã: et ꝯuertã. i. plenã. q: ſup̃ ꝯdi
gnũ et coagitatã. q: ſup̃ deſideratũ. et ſup̃fflu
ẽtẽ. q: ſup̃ coagitatũ. Ul' p̃miũ q̃ r̃muneramur
miſ̃icordes. ðſcribẽdo hic mẽſuraʒ. q: vnicuiq̃ʒ

diſtribuit̄ p̄miū iuxta mēſurā meritoꝝ: et bo-
nā q꞉ bonū ē illud beatitudinis p̄miū. ymmo
bonū omnis boni cōplectēs i ſe quecūq; ſunt
bona: et ꝯfertā .i. plenam. plena nāq; erit a-
nima celeſti beatitudīe. ita vt nihil eiꝰ ſit vacu
ū a gloria. et coagitatā .i. firmā. q̄ em̄ firma
eē volumꝰ: coagitamꝰ .i. q̄ſſamꝰ. ſic p̄miū be-
atoꝝ erit ſtabilitū ⁊ ſecurū. et ſupeffluētē. id ē
habūdantē. q̄a excedit merita nr̄a. dedimꝰ tpa
lia ꝑ eternis: mūdana ꝓ diuinis. Et dicit in ſi-
nū. q꞉ ſm greg. Nihil ſecuriꝰ et amabiliꝰ eo qḋ
in ſinu collocamꝰ. Deinde ponit̄ eq̄tas retri-
butōis cū ſubdit̄. Eadē quippe mēſura qua mē
ſi fueritis i merito: remecietur vobis i p̄mio.
Nō dixit in tāta: ſʒ in eadē .i. ꝯſimili. q̄ em̄ be-
nefacit: bene fiet ei. qḋ ē remetiri eadē mēſura
ſʒ ſupeffluentē dicit. quia millies benefaciet
ei et vltra. deus em̄ habūdantiꝰ p̄miat q̄ mere
amur. ſicut et minꝰ punit q̄ demereamur. Ge-
neraliter aūt de oīb q̄ mēte. lingua. manu ge
rimus accipi pt̄. q꞉ reddet deꝰ ſinglīs ſm opa
eoꝝ et ſm q̄ opa pietatis ſūt maiora. ſimiliter
erit retributō diuina. Iſta tn̄ maioritas nō eſt
attēdenda ſemp ſm magnitudinē opis exteri
oris: ſʒ ſm magnitudinē affectꝰ iterioris. Vn̄
et vidua q̄ miſit duo minuta i gazophilatium.
ſm teſtimoniū ſaluatoris dicit̄ plus miſiſſe: q̄
multi diuites q̄ magna dona miſerunt i ipm̄.
¶ Dicebat aūt illis ſimilitudinē. Nunqḋ pōt
cecꝰ cecū ducē: id ē ſtultꝰ ſtultū docē et dirigē i
regulā iuſtitie? Nōne i foueā et ꝑditōē ambo
cadūt. ſ. p̄mo culpe ⁊ dinde gehēne? Nā (vt ait
grego) cū paſtor ꝑ abrupta gradit̄: cōſequēs ē
vt grex ad p̄cipitiū ſequat̄. Quaſi diceret dn̄s
Predicta facē debetis: vt illuminātes v̄bo ⁊ ex
emplo alios gubernare poſſitis: ne ſitis de ce-
cis ſpeculatoribꝫ ſynagoge nō eccl'ie. ridiculo-
ſa res ē ymmo magis ꝑiculoſa: ſpeculator ce-
cus. doctor inſcius. p̄curſor claudꝰ. p̄latꝰ negli-
gēs. p̄co mutꝰ. Ergo rōne vitādi ꝑiculi nō de-
bet ignorās p̄ſidere. Si ḡ tu aliū iudicas ⁊ ipē
i eiſdē peccas: iā ceco cecū ducēti aſſimilaris.
Quō ei ille a te ducet̄ ad bonū. cū et tu pecces
q̄ te ductorē putas et mḡrm. Deinde iducit
et aliā ſimilitudinē de eodē dicēs. Quid aūt .i.
quare et quō vides et ꝯſideras feſtucā .i. ꝑuum
vel leue peccatū. qḋ tn̄ oculū nō excecat et de-
facili ſicut feſtuca ꝯſumit̄ ardore caritatis. in
oculo .i. i intētōe et ꝯſcīa fr̄is tui. trabē aūt .i.
magnū et graue peccatū i oculo tuo .i. i inten-
tōe et ꝯſcia tua n̄ ꝯſideras? Quaſi diceret. Cur
habes oculū aptū ad iudicandū minima ⁊ ali
ena. clauſū v̄o ad iudicandū tua magna et ꝯſi
deratōe tui relicta: ꝯſideras alioꝝ errata? Con
uenit aūt hoc om̄ibꝫ et maxime doctoribꝫ. q̄ nō
ſubditoꝝ mīma pcc̄a puniāt. ꝓpria impunita
relinquūt. At quō .i. q̄ ꝯſcia aut q̄ frōte dicis
fr̄i tuo minꝰ peccāti vl' innocēti. frater loquen
do ſimulatorie. ſine .i. pacienter ſuſtine ⁊ ꝑmit-
te eiciā feſtucā .i. culpā licet modicā de oculo
tuo .i. de ꝯſcia ⁊ intētōe tua. te corripiēdo. ⁊ ipē
trabē i oculo tuo nō vides. Quaſi dicēt nō po-
tes dicere ordinate. Vt ei dic criſoſt. videre fe-
ſtucā et eicere: nō ē oīm ſʒ doctoꝝ ⁊ ſāctoꝝ. Et
q꞉ ſm eundē criſoſt. Oīs ſacerdos: q̄ ſi vult do-
cere ꝓplm̄: debet p̄us docē ſeipm̄: ideo bene ſeq̄
tur. Igitur tu ypocrita .i. ſimulator et rep̄ſen-
tator ꝑſone aliene. q꞉ ſepe malus bonū arguit
vt iuſtus videat̄. et aliū accuſat vt ſe extollat:
eice primū ꝑ colliriū pn̄ie trabē maioris pcc̄i
de oculo tuo et ꝯſcia. q꞉ magis tui q̄ alteriꝰ es
cognitor. q꞉ magis vides maiora q̄ minora. q꞉
magis te diligis q̄ aliū. q꞉ i maiori pcc̄o maiꝰ
ē ꝑiculū: et tūc. ſ. cū mūdatꝰ fuerit oculꝰ tuꝰ vi-
debis et ꝑſpicies. vt eijcias feſtucā minoris pec
cati de oculo et ꝯſcia fr̄is tui. ipm̄ arguēdo. q꞉
oculꝰ ꝯſcie purgatꝰ videre pt̄: ſʒ nube et caligi
ne peccati cecatꝰ n̄ pt̄. Sic facias. vt exemplo
pocius q̄ dictis fr̄em emendes. ne tibi dicatur.
medice cura teipm̄. et illud apl'i. q̄ aliū doces
teipm̄ nō doces. Sic ē ordo caritatis. q̄ a ſeipō
icipiat ⁊ p̄us ſe ac poſtea alios corrigat ⁊ emē
det. Circa correctōē ei primi atēdi debʒ ordo
correctōis. ſ. vt hō p̄us ſe corrigat. deinde pri-
mū: modꝰ māſuetudinis: cā mouēs. ſ. zelꝰ cari
tatis. circūſtātia loci et tpis: eſtimatō euētus
ſequētis. Propemodū et fere naturale ē. vt q̄-
libʒ pcc̄a ſua leuiget: et aliena aggrauet. Vn̄
dicit hilariꝰ. q̄ vix iuenit̄ aliq̄s ab hoc vitio a-
lienus. quia vnuſquiſq; vitijs ſuis fauens. ali-
ena facile rep̄hēdit. Et idō (vt ait auguſtinus)
pie tātēq; vigilādū ē. vt cū aliquē rep̄hendere
vel obiurgare neceſſitas cogerit. p̄mū cogite
mꝰ vtꝝ tale ſit vitiū qḋ nūq̄ habuimꝰ. Etſi nū
q̄ habuimus: cogitemus et nos homines eſſe:
et habere potuiſſe. Si v̄o habuimus et non ha
bemus: tangat memoriā cōis ifirmitatis. vt il
lā rep̄henſionē aut obiurgatōē. nō odiū: ſed
miſericordia p̄cedat. Si aūt cogitātes noſmet
iuenerimꝰ i eo vitō i q̄ ē ille quē rep̄hēdere pa-
bamꝰ. n̄ rep̄hēdamꝰ neq; obiurgemꝰ: ſʒ tn̄ ꝯge
miſcamꝰ. ⁊ n̄ illū ad obtꝑādū nob: ſʒ ad ꝑit co
nādū iuitemꝰ. Raro ḡ ⁊ mag̃ neceſſitate obiur
gatōes adhibēde ſūt: ita tn̄ vt etiā i his n̄ nob ſʒ
d̄o vt ſuiat̄ iſtemꝰ. hec augꝰ. ¶ In oībꝫ iſtis (
vt dicit baſiliꝰ) ꝯſiderādū ē q̄nte ſit difficulta-
tis alios iudicare. q꞉ oʒ vt p̄mo ſeipōs iudicēt
et ꝯſpiciāt. qḋ videt̄ ḡuiſſimū oīm: q꞉ cū oculꝰ
cūcta videat exteriora: tn̄ ſup ſe viſu n̄ vtit̄: ita
itellectꝰ cū alienū corrigit pcc̄m: difficile ē ꝓpri
os defectꝰ ꝑcipe. Aduertēdū tn̄ q̄ crimia argu-
ētis aut ſūt publica aut occl'ta. ſi publica: pec-
cat duplicit̄ arguēdo. ſ. pcc̄o p̄ſūptōis: ⁊ pcc̄o
ſcādali. ſi aūt ſūt occl'ta: tūc peccat p̄mo mō tn̄
ſi tn̄ iſte q̄ arguit p̄mo peiorat: ⁊ poſtea humilit̄
arguat: n̄ peccat. Sʒ q꞉ aliq̄ d̄i p̄ceptis obtē-
pare cupiētes. q̄nq; apiēdo ea q̄ hi q̄b aperiūt̄
cape ⁊ ſuſtinē n̄ pn̄t. aplꝰ nocēt q̄ ſi occl'tarēt
recte ſbuīgit. Nolite ſctm̄ .i. ſacre ſcripture miſte
ria ⁊ fidi ſecreta. vl' etiā eccl'iaſtica ſacramēta.
dare vel .i. publicare ⁊ reuelare. p̄dicando mi-
ſteria diſpēſādo ſacmēta. canibꝫ .i. oblatrātibꝫ

detractorib9 ꝛ veritatis obpugnatoribus: neqȝ
miſeritis margaritas.i.qd̉ ſanctū. añ porcos
i.ɔtēptores et deriſores. ne forte ɔculcēt eas.ſ.
porci ɔtēnēdo et faſtidiēdo pedib9 ſuis.ſ.ītelle
ctu ꝛ affectu. et ɔuerſi.ſ.canes ab eo qd̉ audie
rūt a vob. dirūpant vos rephendēdo ꝛ blaſphe
mādo. ac fidei ſimplicitatē et veritatē ipugnā-
do. Ut ei (ait augu9) due res faciūt magna nō
recipi.ſ.ɔtēpt9 ꝛ odiū. primū ad porcos ſecūdū
ad carnes refert. Cauendū ē ḡ ne qd apiat ei
q ñ capit. meli9 em̄ q̄rit qd̉ clauſū ē: q̄ id quod
aptū ē. aut īfeſtet ꝑ odium vt canis. aut negli
gat ꝑ ɔtemptū vt porc9. Et poſſit aliq̄s ig-
rātie ſue ɔſcius dicē. q̄ ſanctū me dare canib9
ꝓhibes. et quas margaritas mittē añ porcos.
cū adhuc me habē ñ videā: oportune ſubiecit:
dicēs. Petite.ſ.ī fide et orādo: et dabit̄ vobis.
q̄rite.ſ.ī ſpe et recte viuēdo: et īuenietis. pulſa
te.ſ.ī caritate ꝛ ꝑſeuerādo: et apietur vob. Ubi
criſoſt. Qm̄ maiora erāt mādata ſuꝑius poſi-
ta: q̄ ɔ̄tus humana: ēnſmittit eos ad deū. cui9
grē nihil ē īpoſſibile: dicēs. petite et dabit̄ vob
vt qd̉ ex homib9 ɔſumari nō pt: ꝑ grāȝ dei adī
pleat̄. Cū ei alia aīalia de9muīuerit veloci pe-
dū curſu. aut velocib9 p̄nis. aut vnguib9 aut
dētib9 aut cornib9. hoīem ſolū ſic diſpoſuit. vt
ɔ̄tus illi9 ſit ipe: vt infirmitatis ſue neceſſitate
coact9: ſemꝑ neceſſariū habeat dñm ſuū. Ubi
et hiero. Si petēti dat̄ et querēs īuenit: ꝛ pul
ſāti apiet̄: ḡ cui ñ dat̄ ꝛ q nō īuenit. et cui non
apit̄. apparet q̄ ñ bene pecierit. q̄ſierit. pulſa-
uerit. Et criſoſt. petētis negligētia rephēditur
vbi ꝺ dātis miſicordia ñ dubitat̄. Uñ et aug.
Dñs ihs xp̄c it̄ nos petitor cū p̄re dator. ñ vti-
qȝ nos tātū hortaret̄ vt petēm9 niſi dare vellȝ.
Erubeſcat hūana pigritia. pl9 vult ille dare q̄
nos accipe. Pl9 vult ille miſeri q̄ nos a miſia
libari. Nā ille qd̉ nos hortat̄: ꝓpt̄ nos hortat̄.
Euigilē9 ꝛ hortati credā9: ꝓmittēti obſecrē9. vt
et dantē gaudeam9 Hec aug9. Sciendū ꝺo q̄
oratō ē exaudibilis trib9 ɔcurrētib9. Primuȝ ē
q̄ ſit pia et iuſta.i. de ꝑtinētib9 ad ſalutē. quia
exaudiri ī alijs qñqȝ nō expedit. Secūduȝ ē q̄
ſit ꝑſeuerās.i. nō īterrupta ꝑ aliqd oroī ɔ̄riuȝ
q̄ nō ceſſat orare: q ñ ceſſat benefacē. Tertiuȝ
ē q̄ oret ꝓ ſe. q̄ licet aliq̄s pie ꝛ ꝑſeuerāter pro
alio oret. oro tñ poſſet impediri ꝓpter demeritū
illi9 ꝓ q orat̄: ſȝ trib9 p̄dictis ɔcurrētib9 ſemꝑ
exaudit̄. et hoc ē qd̉ notat̄ ī trib9 ɔ̄bis hic po-
ſitis.ſ. petite pie. q̄rite ꝑſeuerāter. pulſate ꝛ a-
periet̄ vob. ex q patet q̄ loq̄tur de orone facta
ꝓ ſe. cū dic: et apiet̄ vob. Et q̄ iſtis ɔcurrenti
bus ſꝑ exaudit̄ oro. idō ne homīes ꝺſperēt ī ſua
oroe exaudiri: ſubdit oīb9 ſpeȝ ɔferēs īpetrādi
Oīs ei īnq̄t qui credendo petit ſicut debet: acci
pit. et q ſperādo q̄rit ſicut debet īuenit. et opan
do pulſāti apiet̄. Ergo ꝑſeuerātia op9 ē vt ac-
cipiam9 qd̉ petimus. inueniamus qd̉ querim9
et qd̉ pulſam9 apiat̄. Hac em̄ tāta ɔculcatōne
verboꝝ manifeſte dñs oñdit. q̄ ſolicitos. mole-
ſtos et importunos. violētos et īprobos ad pe-

tēdū nos eē velit. Uñ ꝛ quidā ait. labor impro
bus oīa vicit. Illud em̄ qd̉ ad ſalutē petit̄. nō
ſemꝑ ſtatī dat̄: ſȝ differt̄. vt cōgruo tpe det̄. et
vt ex dilatōe carnis habeat̄. q̄ diu deſiderata:
dulci9 obtinēt̄. cito aūt data: vileſcūt. Expedit
etiā vt ab ocioſa locutōe abſtineat. q ī orone
exaudiri deſiderat. Quia ſm̄ grego. os nrm̄ ab
omnipotēte dño tāto min9 exaudit̄ ī p̄ce. quā-
to ampli9 inquinatur ſtulta locutōne. Conetur
etiā orās vt ſeipm̄ ītelligat. ſi vult q̄ deus eum
exaudiat. Nā ſm̄ ambroſiū. Illam oroēȝ deus
nō audit. ad quā iſte q orat nō intendit. Uult
deus fideliter peti a ſe. qd̉ diſpoſuit petētib9 ero
gare. Uñ bernh. Uult aūt a ſe req̄ri deus. etiā
qd̉ pollicetur. Et idō forte multa q dare diſpo-
ſuit. prius pollicet̄ vt ex ꝓmiſſione deuotio ex-
citet̄. ſicqȝ qd̉ gratis datur9 erat: deuota oratō
ꝓmereat̄. Nō aūt dicit dñs quid accipit petens
vel querēs aut pulſās. q̄ qñqȝ exaudit̄ ad vo-
tū. vt cū dat̄ id qd̉ petit̄: qñqȝ ad meritū. vt cū
aliqd equiualēs vel meli9 dat̄. Aliqñ em̄ ſācti
nō recipiēdo qd̉ petūt: magis exaudiūt̄ q̄ ſi il-
lud r̄cipent. Uñ aug9. Nolite ꝑ magno habere
ad volūtatē a ꝺo exaudiri. aliqñ de9 q̄ſi iratus
dat qd̉ petis. ꝛ ꝓpici9 negat qd̉ petis. Quid ꝓſit
et qd nō medic9 nouit. q̄ de9 ſi volūtati nr̄e nō
dat: ſaluti dat. Quid em̄ ſi hoc pecieris qd̉ tibi
obeſt. et medic9 nouit q̄ obeſt tibi. fr̄es diſcite
rogare deū vt medico cōmittatis. Qd̉ ipe no-
uit: faciat. Tu morbū ɔfitearis: ille medicam̄
tū adhibeat. Nō te exaudit ad volūtatē: ſȝ ex-
audit ad ſalutē: nō fit qd̉ vis: ſȝ fit qd̉ tibi expe
dit. hec aug9. Uñ et bernh. nemo vr̄m ꝑuipen
dat oroeȝ ſuā. qm̄ ipe ad quē oram9 nō ꝑuipē-
dit eā. ſȝ aut dabit qd̉ petim9. aut qd̉ nouit vti
li. Frequēter dñs diſcipulos ad adorādū mo-
nuit: ſepe oꝑe cōprobauit. ꝛ exempla plura ad
hoc eis ꝓpoſuit: vt nob virtutē oroīs cōmēda-
ret. Eſt q̄ppe virt9 ei9 ieſtimabilis: et efficax ad
oīa bona ꝛ ꝓficua ī petrāda: ac mala ꝛ nociua
repellēda. Si ḡ vis paciēt̄ aduerſa tollerare
ora. Si vis ꝑuas affectōnes ɔculcare: ora. Si
vis aſtutias ſathane cogſcē et fallatias ei9 eui
tare: ora. Si vis letant̄ ī oꝑe dei viuē ac labo-
ris et afflictōis non cedē: ora. Si vis ī ſp̄uali
via te exercē et carnis curā ī deſiderijs ñ agere
ora. Si vis vanarū cogitatōnū muſcas effuga
re: ora. Si vis aīaȝ tuā ſāctis ꝛ bonis cogita-
tōib9. ac deſiderijs feruorib9 et deuotōib9 īpin-
guare: ora. Si vis cor tuū virili ſp̄ū. et ɔſtanti
ꝓpoſito ī dei beneplacito ſtabilire: ora. Si vis
vitia extirpare: ꝛ ɔ̄tutib9 ībui: ora. Si vis ad
contēplatōem aſcendere. et ſponſi amplexibus
frui: ora. Si vis celeſtiū dulcedinē et alia dei
magnalia deguſtare: ora. Et breuiter ī qua
cunqȝ neceſſitate oro valet. q ſp̄us malos a no
bis fugat: et bonos ad nos vocat. Unde beda.
Sicut fur audito clamore fugit. et vicini exci-
tantur et veniūt ad ſuccurrenduȝ. ita clamor
oroīs dyabolū fugat. et āgelos ac ſāctos oīs
ad ſuccurrendū excitat. Uñ et bernh. Int̄ ba-

bilonē ꝛ hierl'm ē nūci⁹ fidelíſſim⁹ regi bene no
tas et curie. oratō. ſ. q̄ ī ſecreto noctis ſilentō ꝑ
ignotas ſemitas archana celi penetrare: et cu
biculū regis adire: et oportuna īportunitate
īpiȷ regis animū ad auxiliū mittendū inflecte
re nouit. hec bernħ. Uides q̄ magne potētie et
ṽtutis ſit orō. Ad quoꝝ oīm ꝓbatōez. obmiſſis
ſcripturaꝝ ꝓbatōib⁹. hoc tibi ſit ꝑ efficaci ꝓba
tōe. q̄ audiuim⁹ et vidim⁹ q̄ttidie per experienti-
am. illitteratas et ſimplices ꝑſonas predicta ꝛ
plura alia etiā maiora ꝑ oratōem impetrare.
Magnū q̄ppe ſignū ē grē dei vacare frequēter
orōi. Vñ aug⁹. Cū videris nō a te amotā depca
tōez tuā: ſecur⁹ eſto q̄ nō ē amota a te miſeri-
cordia ipſius. ¶ Et vt breuiter vtilitatez orōis
dicā: multū ē neceſſaria ad ſalutē ꝓmerendaȝ.
Vñ aug⁹. Nullū credim⁹ ad ſalutē niſi deo īui-
tāte venire. nullū īuitatū niſi d̄o adiuuāte bo
na opari. nullū niſi orantē dei auxiliū ꝓmereri
Vaca igr̄ orōi. nihilq̄ȝ aliud (neceſſarijs curis
tm̄ exceptis) te delectet niſi orō. q̄ȝ nihil tm̄ te
delectare debet: quātū morari cū deo. qd̄ fit ꝑ
orōez. Vñ criſoſt. Cōſidera quāta ē tibi ꝯceſſa
felicitas. quāta gloria attributa. orationibus
fabulari cū deo. cū xp̄o miſcere colloq̄a: opta
re qd̄ velis: qd̄ deſideras poſtulare. Deinde
auget orātib⁹ obtinēdi fiduciā: a minorib⁹ cō-
ſurgēs ad maiora. ꝯfirmās ſupius ꝓmiſſū per
exēpla. Et ponit p̄mo ſimilitudinē de amico. q̄
ꝓpter īportunitatē et ꝯſtātiā amici media no
cte veniētis et petētis ſurgit: et panes neceſſa
rios cōmodat. Si ei hō ꝑſeuerāter petēti dat
ex tedio: multomagis de⁹ ꝑſeuerāter petēti dat
ex amicitia. Vñ beda. Cōpatō ē a minore. Si
enī amic⁹ hō ſurgit de lecto et dat nō amicitia
ſȝ tedio cōpulſus: quātomagis dat de⁹. q̄ ſine
tedio largiſſime donat qd̄ petit̄. ſȝ ad hoc ſe pe
ti vult: vt capaces donoꝝ ei⁹ fiāt q̄ petūt. Vñ
et aug⁹. Nō ꝓpter amicitiā q̄uis amic⁹ ſit: ſȝ ꝓ-
pter īprobitatē. q̄ȝ pulſare nō deſiſtit. q̄ȝ et cuȝ
eēt negatū nō ſe auertit: ille qui nolebat dare
qd̄ petebat̄ fecit: q̄ȝ impetēdo nō deficit. Quā-
tomagis dabit bon⁹ pater q̄ nos hortat̄ vt pe-
tam⁹. cui diſplicet ſi nō petam⁹. Vbi etiā am-
broſi⁹. Media nocte prexit. vt oīb⁹ momentis
nonſolū dieb⁹: ſȝ etiaȝ noctib⁹ orō deferat̄. Et
iō ſcriptoꝝ memores. noctib⁹ ac dieb⁹ oratōni
inſtātes: peccatis nr̄is veniā poſtulem⁹. Nā ſi
ille tam ſāctus et q̄ regni erat neceſſitatib⁹ oc
cupat⁹ ſepties ī die laudē dn̄o dicebat: matuti
nis ꝛ veſꝑtinis ſacrifitijs intētus. quid nos fa
cere oportet. qui eo amlpi⁹ rogare d̄bem⁹. quo
frequētius carnis ac mētis fragilitate delinq̄-
mus. vt de via laſſis. ꝛ iſtius ſeculi curſu ac vi
te hui⁹ anfractu grauiter fatigatis. panis re-
fectōis deeſſe nō poſſit q̄ hoīs cor ꝯfirmet: Nec
ſolū media nocte dn̄s: ſȝ oīb⁹ ꝑpe docet vigilā
dū eē momētis. Vigilandū ē ſemꝑ. multe enī ī-
ſidie ſūt nob: ꝛ grauis corꝑis ſomnus. Quia ſi
dormire mēs cepit: vigorē ſue ṽtutis amittet.
Excita igit̄ ſomnū tuū. vt pulſes oſtium xp̄i.

hec ambro. ¶ Secūdo ponit ſimilitudinez de
patre carnali: q̄ dat filijs ſuis bona data: ꝛ ne
ceſſaria q̄ petūt. Et ponit exēplū de trib⁹. ꝑ q̄
intelligūt̄ q̄ a deo poſtulare debem⁹. Primuȝ
ē panis: et ſignificat caritatē. q̄ȝ ſicut ſine pa-
ne oīs mēſa īops d̄r: ſic ſine caritate oīs ṽtus
vana et inanis ē: et omne op⁹ bonū ꝑdit̄. Hu-
ic opponit̄ duritia cordis. q̄ ꝑ lapidē ītelligit̄.
Et ꝑ vtroq̄ȝ iſtoꝝ debet orari. vt. ſ. caritas det̄
et duritia cordis auferat̄. Secūdo ponit exem
plū de piſce. ꝑ quē ītelligit̄ fides. q̄ȝ ſicut piſcis
ī aqua naſcit̄ et ī fluctib⁹ aq̄ nō morit̄. ſȝ poti
us purgat̄ et meliorat̄: ſic ī baptiſmo fides na
ſcit̄: et inter tribulatōes et fluct⁹ anguſtiaruȝ
hui⁹ mūdi nō extinguit̄ ſȝ potius purgat̄. Hu
ic ꝯrius ē ſerpēs ꝓpter venenū īfidelitatis. Iſtā
fidē debem⁹ petere a deo. et nō dabit nobis ſer-
pentē. i. īfidelitatē aut doctrinā vel ꝑuerſitatē
hereticoꝝ q̄ ꝑ ſerpentē intelligit̄. Tertio po-
nit exemplū de ouo et ſignificat ſpem. q̄ȝ ſicut
ī ouo nondū ē fet⁹ ꝑfect⁹ ſȝ ſola ſpes fetus: ſic
ſpes nō ē de habitis ſȝ habēdis. Vñ ſicut ab o-
uo expectat̄ pullus. ſi ouū a mr̄e fuerit calefa
ctuȝ: ſic et̄na beatitudo a ſpe expectat̄. ſi ſpes
a mr̄e ꝯſcie ī calore caritatis ꝯſeruat̄. Huic ꝯ
trariat̄ ſcorpio. cui⁹ venenata ē cauda. Hanc
ſpem debem⁹ petē a xp̄o et nō dabit nobis ſcor
pionē. q̄ pūgit cauda: et occidit et mortē infer
ni īducit. Tres ṽtutes p̄dictas petē debemus
q̄ȝ ſine eis nō ē ſalus. Si ḡ hō q̄ mal⁹ ē ab ꝯpa
ratōȝ diuine bonitatis et clementie (reſpectu
cui⁹ nemo ē bon⁹. q̄ etiā ideo malus dicit̄. q̄a
ad malū ē ꝓnus) dat bona data ſibi a deo. ſ. tē
palia filio petēti: mltomagis pater nr̄ celeſtis
q̄ ex natura ſua bonus et pius ē ꝑ eſſentiā. da
bit ſpiritū bonū. i. bona ſpūalia. ſ. grām ꝛ glo-
riā petētib⁹ ſe nō rēnuētib⁹. Vocat aūt oē do-
nū ſpūale ſpiritū bonū. q̄ȝ ſm aug. Spūſſan-
ct⁹ ē p̄mū donū ī q̄ oīa donant̄. Vbi aug⁹. Non
denegabit ſe petentibus: qui ſponte obtulit ſe
non petentibus. Et p̄ter hec omnia q̄ ꝓprio fi-
lio ſuo ñ pepcit: ſȝ ꝑ oīb⁹ t̄didit illū. ꝛ dedit ad
occidendū: quō nobis nō cūcta q̄ petim⁹ dona-
bit: Dabit aūt ea q̄ petim⁹. ſi tñ ea q̄ p̄cipit fe
cerim⁹. Et iterꝝ. Qui vult audiri a deo p̄us au
diat deū. Qua frōte poſtulas qd̄ ꝓmiſit de⁹. ſi
nō facis qd̄ iuſſit de⁹. Pri⁹ audi monitōes. ꝛ ſic
exige ꝓmiſſiones. Qui a p̄ceptis dei auertitur
qd̄ ī orōe poſtulat ñ meret̄. hec aug⁹. Deīde
oñdit ꝑ qd̄ orō a ꝑte orātis exaudibilis ſit. et
ad meritū exauditōis ꝯcludēdo ſubiūgit. Oīa ḡ
q̄cūq̄ȝ vultis. ſ. rōnabilit̄ ꝛ dictāte caritate vt
faciāt vob̄ hoīes. ſ. vtilit̄ ꝛ ordinate: eadē ꝛ vos
facite eis. ſ. loco ꝛ tꝑe. Qua ei frōte petis dn̄m
tuū. q̄ ñ agſcis parē tuū: Quaſi dicat. Si vul
tis petita accipe. q̄ſita īueīre. pulſātes īt̄reīḡ
vos facite alijs q̄ vob̄ fieri vultis ab ill̄. Sȝ nec
ab alijs expectetis: qd̄ illis ñ feceītis. Vbi criſ.
Ac ſi dicēt. Si ḡ cupitis audiri. p̄ter illa q̄ di-
xi. etiā iſta ꝑficite. Vidiſti certe. q̄ȝ cū orōe o-
p⁹ ſit etiā diſciplina ṽtutū. Que vis tibi fieri:

a ꝯſeruo: ea tu erga ꝓximū īqt oñde. Quid vn
ꝙ hoc ꝑcepto aut leui⁹ īueniat aut iuſtius: hec
criſoſt. Et q: iuſti faciūt hec oīa: iō multū va-
let orō iuſti aſſidua. Juſt⁹ qppe fortis turris et
mur⁹ ē ī aduerſis. et ſe et alios defēdit ab eis.
Vñ figura ī numeris ē vbi dr̄. ꝙ aaron ſtās ī-
ter mortuos et viuos dep̄cat⁹ ē ⁊ plaga ceſſauit
et ab īcendio eos liberauit. Vñ et ſup illo ōbo
geñ. ñ delebo ꝓpt̄ decē dic ambro. Dic diſcam⁹
q̄nt⁹ mur⁹ ſit patrie hō iuſt⁹. Jllorū fides nos
ſeruat: iuſtitia ab odio diuino nos defēdit. vñ
greg. Meli⁹ pugnat vir iuſt⁹ orādo: ꝙ īnumeri
ꝑliatores pugnādo. Orō em̄ viri iuſti celos pe
netrat. quō ḡ ī t̄ris hoſtes ñ vīcat? Et nota ꝙ
cū dictū ſit oīa. hoc mādatū ñ īplet q̄ aliq̄d ta-
liū obmittit: ꝑcipue qñ illō face p̄t niſi maius
bonū illud accuſet. Quid ḡ dicet̄ de illis. q̄ nō
tm̄ obmittēdo ſed alios m̄ltipliciter affligēdo
qō ſibi nolūt fieri: alijs faciētes: hui⁹ mandati
trāſgreſſores efficiūt̄? Dici p̄t. ꝙ ꝑfecti tenent̄
ad vtrūq;. ſ. nihil taliū obmittere. et nihil mo-
leſtū qō ſibi nollēt alijs īferre. Jmꝑfecti aūt te
nent̄ ad vltimū: ſ; ñ ad ꝑmū. niſi ī caſu neceſ-
ſitatis. q: ꝑmū ī tali caſu ē ꝑcepti: ſ; in alijs ē
ſuꝑerogatōnis. Cū ḡ ſit duplex ꝑceptū legis
naturalis. vnū negatiuū de q̄ ī tobia dr̄. qō ab
alio tibi oderis fieri vide ne aliqñ alij facias: a
liud affirmatiuū de q̄ hic dr̄. ī hoc affirmatiuo
negatiuū illud ītelligit̄. Vñ criſoſt. Cū em̄ due
ſūt vie q̄ ducūt ad virtutē. ſ. abſtinētia mali et
oꝑatio boni. hāc ponit ꝑ iſtā et illā ſignificās
Hec criſoſt. Et iſtō affirmatiuū ad maiorē ꝑfe
ctōez obligat ꝙ negatiuū: ⁊ iō rōnabile fuit.
vt affirmatiuū ponet̄ ī noua lege q̄ maioris ē
ꝑfectōis. Jbi malū face īterdicimur. hic aūt eti
am malis bona face iubemur. Quia em̄ cari-
tas paciēs ⁊ benigna ē. nō tm̄ iniurias ꝓximi
fortiter ſuſtinet: ſ; ei⁹ q̄ʒ grāʒ benigne ꝑuenit.
vt benefitijs ad amorē t̄hat. Perpēde quante
ꝑfectōis ſit hoc mādatū. cui⁹ ē affect⁹. ñ amā-
tē benefitijs cogi ad amorē. Vñ ñ ait. ꝓut faci-
unt: facite. ſ; ꝓut vultis vt faciūt vob: facite il
lis. Qui hāc regulā obſuaret: nullū offēderet
ſicut a nullo vellet offēdi. ⁊ alijs bona īpēderet
ſic ab alijs vellet ſibi īpēdi. Qui em̄ cogitat vt
ea alt̄i faciat. q̄ ſibi ab alt̄o fieri expectat. pen
ſat nimirū. vt malis bona ⁊ bonis meliora re-
ſpōdeat ⁊ exhibeat. Et declarās iſti⁹ ꝑcepti ꝑ
conū: ꝯſeq̄nter adiūgit. Hoc ē ei lex ⁊ ꝓphe. i.
īpletō legis natural': q: hec lex natural' ſcpta ē ī
corde hoīs: ⁊ īſita nob. ꝑ quā q̄d ſit v̄tus ⁊ viti
uʒ dinoſcim⁹: ac īpletō legis moſayce ⁊ ꝓpheti
ce ꝑdicatōis. q: nihil dictū videt̄ ꝙ diliges ꝓxi
mū tuū tāꝙ teip̄m: qō tm̄ ex dei dilectōe ē faci-
endū. Quaſi dicēt. Jn hoc vno īplet̄ et ad hoc
tēdūt. ⁊ ꝓpter hoc ſūt. et hoc docēt lex et ꝓphe ⁊
oēs ſacre ſcripture. oīa ei ꝑcepta ordinātia ho
minē ad ꝓximū: ñ ſt̄ niſi q̄dā ꝯcluſiōes ex iſto
ꝑncipio deriuate. Vñ apl's. Qui diligit ꝓximū
legē īpleuit. Vbi et criſoſt. Breui ſmōe oīa q̄
ſaluti ac fidei nr̄e erāt neceſſaria dñs ꝯp̄hēdit
vt ea q̄ nob ab alijs fieri volum⁹: ipi q̄ʒ alijs ſi
milit̄ faciam⁹. Jn q̄ mandato vniuerſa ꝑcepta
legis ac ꝓphaꝝ ꝯſiſtē dñs apte mōſtrauit: dicē-
do. Hoc ē ei lex ⁊ ꝓphe. Nā q̄cūq; lex ⁊ ꝓphe ſpar
ſi ī oīb ꝑcepūt ſcripturis: ī hoc ꝯp̄cioſo ꝯti-
net̄ mādato. q̄ſi īnumerabiles arboꝝ rami in
vna radice. Qui ḡ ab alijs nob ñ niſi bona ⁊ v
tilia fieri volum⁹: ipi q̄ʒ vicē gr̄e amoriſq; re-
pēdē debem⁹: vt ꝑcepta legis ac ꝓphetaꝝ īplen
tes: retributōeʒ fidei a dño ꝯſeq̄mur. hec criſ.
Jugū ḡ dñi ſuaue ē ⁊ on⁹ ei⁹ leue. vt ī tā breui
reg'la ei⁹ lex ⁊ ꝑcepta ad ꝓximū cōpleant̄. Naʒ
alio loco de duob ꝑceptis. ſ. de dilectōe dei ⁊ ꝓ
ximi loq̄ns: ñ tm̄ ait. lex pēdet ī his ⁊ ꝓphe: ſed
addidit tota lex ⁊ oēs prophe. Qō cū hic ñ ad-
didit: ſuauit locū alteri ꝑcepto. qō ad dilectōʒ
dei ꝑtinet. Quidā tm̄ volūt ꝙ cōp̄hēdat̄ etiā di
lectō dei. ſine q̄ ñ īplet̄ caritas ꝓximi. q: nec ꝓ-
xim⁹ ſine deo: nec de⁹ ſine proxīo diligit̄. Cō-
ſidera nūc ꝑmiſſa dñi ꝑcepta. ⁊ vide q̄rar⁹ ſit q̄
obſuet ea. Precepti q̄dē affirmatiui hic ī euā
gelio poſiti. ſ. oīa q̄cūq; vultis vt faciāt vobis
hoīes: ⁊ vos facite eis: neſcio ſi obſuator ali-
q̄s poſſit hodie repiri. Precepti ūo negatiui in
thobia poſiti. ſ. qō ab alio tibi oderis fieri ne
facias alij. etſi ſint oꝑarij: ſt̄ tm̄ valde pauci. q̄a
(vt dic criſoſto) nos ecōtrario oīa facim⁹ hoī-
bus q̄ ipi pati nolum⁹. Hoc qppe ñ ſolū ī ſecula
rib: ſ; ⁊ ī q̄buſdā p; religioſis. q̄ ſepe ī ꝑſonis
⁊ reb ſiue vtiles alijs ſubtrahēdo. ſiue de īutili
bus ſe expediēdo f̄rib ſnis īiuriā faciūt. ſicq; ī
his ⁊ ceteris mōis varijs ꝯ ꝑdictū dñi mādatū
id faciūt. qō ipi pati nollēt: nec mirū ſi ī futu-
ro paciētur qō nolent.

Oratio

Domine ihū xp̄e qui docuiſti nos facere
oībus miſcōiā: et non iudicare queq̄.
da mihi qō doces ꝑficere: vt tibi per te
valeā ꝯplacere. hortaris nos vt orem⁹: et vti-
q; ꝯferre vis q̄ ſemꝑ cōmones vt rogeris. Pe-
to ḡ quia iubes: quero quia ꝑcipis: pulſo quia
iniūgis. Qui me feciſti petere. fac accipe: qui
dediſti querere. da inuenire: qui docuiſti pulſa
re. aperi pulſanti vt poſſit ītrare. A te habeo
deſiderare: a te habeā impetrare. Dona qō of-
feraʒ: cuſtodi qō exigas: vt velis coronare qō
ꝑſtas Amen.

De arta via et concluſione ſermonis. Capitulum quadrageſimū.

Et quia multa et admi-
randa dominus ꝑceperat: cūctiſq;
paſſionib ſuos eē liberos iuſſerat
ne aliquis diceret quia importabi-
lia ſūt iſta. ꝓſus ac dura: arta via ē iſta. valde
difficilis obſeruationis ſunt iſta mandata: ſb-
dit monitionem: dicēs. Cōtendite ergo et ſoli-
cite ſatagite intrare ꝑ anguſtam portam. non
per latam. Quaſi diceret. Quis ꝑdicta ſūt dif
ficilia et anguſta: tamē meritoria ſunt et ītro
itus ad celeſtia. Et notanter dicit contendite
quia regnum celorum vim patitur: et violen-
ti rapiunt illud. Nō ei poteſt fieri ſine conatu

magno. q̄ꝫ homo ēren⁹ fiat ciuis ī celo. Et hec
ꝯtentō ē bona et ſācta. qualis fuit ī legiōe the-
beoꝝ: inter quos erat de glorioſe mortis acce-
leratōe ꝯtentō. Sꝫ hodie ē ꝯtētio de alijs. q: de
maioritate et excellētia. de adq̄renda pecuīa.
de īiuria remordenda et hm̄oi ſimilia. ¶ Dein
de reddit monitōis dicte rationē: dicēs. Ita er
go intrate ꝑ anguſtā portā nō ꝑ latā. quia la-
ta ē porta et ſpacioſa via q̄ ducit ad perditōēꝫ
et multi ſūt q̄ intrāt ꝑ eā. Anguſta vō ē porta
et arta via q̄ ducit ad vitā: et pauci ſūt q̄ inue
niūt eā. porta īgreſſus ē q̄ ad īcipiētes. via ꝓ-
greſſus ē quo ad ꝓfitiētes vel deſitiētes. Et bn̄
dixit viā anguſtā et artā. aliā vō latā et ſpaci
oſā. Nā ieiunare vigilare a carnis deſiderijs et
voluptatibꝫ abſtinere. ꝓpriā volūtatē nō facē:
cui n̄ videt̄ āguſtū et artū? At vō delitioſe mā
ducare ⁊ bibere. ceteriſq̄ꝫ carnis deſiderijs ⁊ vo
luptatibꝫ obedire. ac volūtati ſue ī nullo ꝯdi-
cere. cui nō videt̄ latū et ſpacioſū? Sꝫ heu per
latā viā quaſi oēs īcedim⁹. et de anguſta pau-
ci curam⁹. Vñ criſoſt. Qui iuſſi ſum⁹ ꝑ angu-
ſtā portā incedere: ꝑ latā ſemꝑ incedim⁹. Et q̄
deꝫ hoīes ſeculi latā viā ſpacioſāq̄ꝫ gradiātur
nō valde mirū ē. Eos aūt qui vident̄ ſuſtuliſſe
crucē ſuā et ſequi xp̄m: per hāc latā et ſpacio-
ſā velle incedere nō tibi ꝓdigiū videat̄. Deniq̄ꝫ
monachi cū de monaſterijs requirūt. ⁊ de locis
habitatōnū ꝑcūctant̄: ante oīa inquirūt. ſi re-
q̄es ſit in loco. ſi habūdent oīa. ſi aquaruꝫ co-
pia ꝯfluant. Sꝫ etſi de heremo requirāt. etiaꝫ
ibi ante oīa de requie tractant. et de oportuni
tate miniſterij corꝑalis. Iā vō ſi ad aliquā di-
ſpenſatōēꝫ vocaueris. aut aliq̄d miniſterij diui
ni iniūgere volueris. prima ſtatim ſolicitudo
eius et ꝑma verba ei⁹ iſta ſūt. Si ē ibi requies
quo eundū ē. ſi iueniant̄ ea q̄ neceſſaria ſūt ha
būdanter. ſi nihil deſit eoꝝ q̄ lata via et ſpacio
ſa depoſcit? Quid agis. o hō. q̄d loq̄ris. Artam
viā et anguſtā iuſſus es ambulare. vt quid de
requie. vt quid de habūdantia ꝑcūctaris. Per
anguſtā ianuā trāſire iuſſus es. vt q̄d amplos
req̄ris īgreſſus? Eſt aliquid iſta ꝑmutatōe ne-
quius. ē aliquid iſta ꝑuerſitate deteri⁹? Et q̄-
dem qui principibꝫ ſeculi miniſtrant hoꝝ nihil
requirūt: ſꝫ tm̄ ſi lucri habeat aliq̄d tēporalis
militie ei⁹ loc⁹. Quid ſi ſolū eē cognouerint. iā
nullus refugit̄ labor. nullū ꝑiculū vitat̄. nul-
la indignitas excuſat̄. ſeruilia etiā ſi ab inge
nuo depoſcant̄ offitia nō negabit. Peregrina
tōēs q̄ꝫ longiſſimas ꝑiculoſaſq̄ꝫ nō reſpuet. cō-
tumelias cruciat⁹. ꝑmutatōēs tempoꝝ feret.
omnia ſpe lucri. Nec timet ne forte ab ipā mi-
ſerabili ſpe decipiat̄ ac decidat. nec īmaturā ꝑe
grinis locis mortē et ſubitā ꝑtimeſcit. ſeparatō
nē ſuoꝝ ꝯiugis etiā ac liberoꝝ abſētiā tollera-
biliter patit̄. nō patrie nō caroꝝ mollit̄ affe-
ctu: ſed deſiderio et cupiditate pecunie velut
amēs agit̄. ⁊ amore ei⁹ īcenſus nihil laboris ſē
tit. nihil doloris ītelligit. Nos ecōtrario q̄ non
pecuniā querim⁹ ſꝫ ſapiam. nec terrā ſꝫ celum
petim⁹: et ad celi diuitias feſtinam⁹. quas ne-
q̄ꝫ oculus vidit neq̄ꝫ auris audiuit: nec in cor
hominis aſcenderūt. Hec inquam querentes.
et ꝓ his celo ipī vim parātes inferre: de requie
corporis ꝑcūctamur. Vide illis quāto miſeri
ores ſumus et molliores. Quid dicis. o homo
quid agis? Celū paras aſcendere. et regnuꝫ ce
li inuadere: et interrogas ne qua tibi difficul-
tas occurrat ī itinere. ne q̄d ī via tibi aſperuꝫ
accidat aut laborioſū. et nō erubeſcis nō pudo
re oppreſſus. ſub terrā temetipm̄ defodis. Si eī
oīa tibi mala occurrerēt. Si vniuerſa tibi ꝑi-
cula imminerēt. Si ꝑuitia. Si iniurie. Si ig-
minie. Si calūnie. Si gladius. Si ignis. ſi fer
ruꝫ. ſi beſtie. ſi p̄cipicia. ſi fames. ſi egritudo. ſi
cūcta que dici vel excogitari poſſūt mala ſuꝑ
te irruēt. dignū aliq̄d erat vt nō tibi hec oīa
ꝓ tantis et talibꝫ cauſis. ridenda ꝓrſus et peni
tus ſpernenda viderentur. Anilis anime me-
tus hic: et effeminate. Erit ergo aliq̄s ita abie
ctus et ita infelix et ita degeneris animi. vt ce
lū cupiens aſcendere: de terrena requie cogi-
tet: quā nonſolū requirere ſꝫ etiā paratā reci-
pere iudeoꝝ eſt. Non video cariſſime q̄ꝫ aliquis
nēm vera et perfecta cupidine celeſtium tenea
tur. Alioquin omnia que vident̄ eſſe grauia:
vmbras putaret et riſū. hec de via lata criſoſt.

De via vō arta ſic dicit grego. Arta quippe
bene viuendi cenſura non eſt ampla via: ſꝫ ſe-
mita in qua quiſq̄ꝫ ſtudioſe conſtringitur. qui
ſub p̄ceptoꝝ cuſtodia ſolicite coanguſtat̄. An
non quaſi quedam anguſtia itineris ē. in hoc
quidem mūdo viuere: ſꝫ de mundi huius ꝯcu-
piſcētia nil habere. aliena nō appetere. ꝓpria n̄
tenere. laudes mundi deſpicere. et ꝓ deo obpro
bria amare. gloriam fugere. et deſpectum ſeq̄.
adulatores deſpicere. deſpicientes honorare.
mala nocentiuꝫ ex corde dimittere. ⁊ erga eos
dilectōnis grām immobilem in corde retinere.
Que quidem omnia ſemite ſunt ſed magne. q̄a
quāto in hac vita pro ipā viuendi cuſtodia an
guſte ſunt: tanto amplius in eterna retributō
ne dilatantur. Perfecta q̄ppe ſcientia eſt ⁊ cū-
cta hec agere. et de ſuis viribꝫ ſcire ſe nihil poſ
ſe. Vnde et Iohannes abbas montis ſynai. At
tendamus nobiſipīs. nequando artam et an-
guſtam viam ambulare dicimur: amplam et
ſpacioſam tenentes curramus. Artam viam
indicabit tibi et lucidabit tribulatio ventris.
ſtatio ad vigilandum in orationibus per to-
tam noctem. menſura aque et panis penuria.
ſubſannationes. deriſiones. illuſiones. deciſio
propriarum voluntatum ignominiarum po-
culum. paſſionum et impulſionum paciencia.
ſub deſpectione eſſe ſine murmuratione. violē
tia iniuriarū. leſus ſuſtinere fortiter. detractō
ne nō indignari. contempt⁹ et vilipenſus non
iraſci: iudicat⁹ humiliari. Beati p⁹dictā viam
īgredientes. q̄m̄ ipoꝝ ē regnū celoꝝ. hec iohā-
nes. Non autē te moueat. quia hic dicitur an-
guſta eſt porta et arta via que ducit ad vitā. ⁊

dicit᷑. iugum em̄ meũ ſuaue ⁊ onus meũ leue:
q: ſicut onus dicit᷑ leue in compatõne ad mer-
cedem. licet in ſe ſit graue. ſic pñtia incõmoda
reſpectu glorie future. Itaqꝫ lata dici pt hec
via q: in amore celeſtiũ cor dilatat cogitantiũ.
qm̄ nõ ſũt ꝯdigne paſſiones huiꝰ tpis ad futu-
rã gloriã q̄ reuelabit᷑ in nobis. ⁊ anguſta q: a-
more terrenoꝝ anguſtat. ⁊ a trenis hoĩez alie-
nat. Vñ ſm Chriſo. Arta ē via ⁊ anguſta ⁊ ni-
hilominꝰ leuis ac facil᷑. q: cũcta aſpera vite hꝰ
ptrãſeunt. ⁊ q: ad bonũ finẽ. ſ. ad vitã pueniũt
Tẽporale ſudoꝝ. ⁊ ppetuũ coronatoꝝ. Et q: p̄-
us ſũt laborioſa q̄ trãſeunt. et poſtea glorioſa
q̄ pmanent: maximuꝫ pt laborũ eſſe ſolatium.
Igit᷑ etſi in ſe difficile ſit qd iubemur: tñ facie-
dum ē vt ad gloriã puenire mereamur. Qui ei
nõ ꝯpatit᷑: nõ cõregnabit. nec coronabit᷑ niſi
q̄ legittime certauerit. Et iteꝝ. Siqs viã labo
rioſam exiſtimat: ſuã deſidiaꝫ accuſat. Si em̄
nautis pelagi fluctus. ſi tẽpeſtates atqꝫ hyems
agricolis. ſi vulnera cedeſqꝫ militibꝫ: ſi grauiſ-
ſimi ictus plageqꝫ pugilibꝫ. leues vident᷑ ⁊ tol-
lerabiles ſũt pꝑter ſpem tpaliũ. ac peuntiũ cõ-
modoꝝ: tantomagis cũ celuꝫ pparat᷑ in pmio.
nihil ex pñtibus aſperitatibꝫ debet ſentiri. Nec
aſpicias q̄ via eſt aſpera: ſꝫ q̄ ducit. nec alia q:
lata eſt ſꝫ vbi deſinit Hec Chriſo. Quõ autez
domini pcepta nobis nõ difficilia ⁊ oneroſa: ſꝫ
magis facilia ⁊ leuia eſſe videant᷑: docet adhuc
idem Chriſo. dicens. His g̃ q̄ dicta ſũt ne vltra
inobediẽtiam cõtẽtõne foueamꝰ. maxime cuꝫ
pmia ⁊ voluptatẽ in ſe ⁊ vtilitatem habeãt ipa
pcepta. Que ſi moleſta ⁊ oneroſa pleriſqꝫ ⁊ in-
gentis cuiuſdaꝫ vident᷑ laboris: intellige pꝑter
xpm te illa ſuſcipiſſe faciẽda. ⁊ qd videt᷑ eſſe tri-
ſte. iocundiſſimũ iudicabis. Si em̄ cogitatõez
hanc ſemp habuerimꝰ. nihil experimur onero
ſum: ſꝫ ex diuerſo plurimã vndiqꝫ capiemꝰ vo-
luptatez. Si quidem labor ipe nõ ampliꝰ labor
apparebit: ſꝫ quãtomagis intendit᷑ tãtodultior
⁊ voluptuoſior fiet. Qñ igit᷑ te cupiditas pecu
niarũ alioꝝũqꝫ obſederit cõſuetudo vitioꝝ. ipſe
ad aĩam tuã loq̄re. Triſtaris q: te corpis volu
ptate defraudo: ſꝫ letare potiꝰ. q: celoꝝ tibi re
gna puideo. Nõ em̄ pꝑter hoĩem: ſꝫ propt᷑ deum
iſtud oparis. Paululũ igit᷑ expecta: et videbis
q̄ ſit ꝯmodum grande patum. Diſce pñtis vite
pondera magnanimiter ſuſtinere: et ineffabili
apud deuꝫ fiducia ac liberalitate gaudebis. Si
em̄ iſta ſemp nr̄e inculcemꝰ aĩe: celeriter ab oĩ
bus illam vitijs ſubtrahemꝰ. Vnuꝫ illud a te. ac
ſolum req̄rit deus: vt aduerſus hoſtẽ veras ini
micitias p honore regis ⁊ tua ſalute ſuſcipias
Itaqꝫ ſi ei iſtud obtuleris. om̄e iam belluꝫ ipſe
ꝯficiet. Ita etiã illa q̄ importabilia nũc puta-
mus. facilia prorſus ac leuia. amabiliaqꝫ duce
mus. Q̄diu em̄ in vitijs pmanemus. aſperã at-
qꝫ difficilem. ⁊ omino arduã opinamur eſſe v̓-
tutẽ. ipa v̓o vitia deſiderabilia pꝛſus ac dulcia.
Sin autez vel breui illa tpe deſeramus. tunc et
hec horribilia ⁊ turpia. ⁊ virtus delectabilis ap
parebit ac facilis. Hec autẽ ex illis habũde va-
lemus addiſcere: q̄ vitam ſuã facta in melius
cõuerſione mutauerũt Hec Chriſo. Vñ dicit ⁊
Seneca. Quedã nõ q: difficilia ſũt nõ audemꝰ
ſꝫ nõ audemꝰ difficilia ſunt. Et q: dixit pau-
cos eſſe qui inueniũt anguſtã portam. ⁊ artaꝫ
viam: ne heretici ⁊ pꝰuerſi hoĩes falſitatẽ appa-
rentia virtutũ pallientes ⁊ ſe plurimũqꝫ pau-
citate cõmendantes. ſe nomĩe paucitatis ſuppo
nant: ⁊ ſimplices in via dei ambulãtes decipiãt
ſtatim ſubiecit: dicens. Attendite. i. attente et
diligenter cauete a falſis pꝓhetis. Vñ Hilarius
Quia paucoꝝ eſt inuenire artã viam: fraudu-
lentiam eoꝝ qui ſe eã inuenire mentiunt᷑ expo
nit: ne ab illa nos impediant. Attendite inq̄ a
falſis pꝓhetis. i. a deceptoribꝫ hereticis. ſimula-
tis ypocritis. falſis fratribꝫ. religionis ſpẽm p
tendentibꝫ. ⁊ hmõi. Moraliter tres falſi pꝛophe
te ſunt. caro. mundꝰ. dyabolus. Ille em̄ dicit᷑
falſus propheta: q̄ vnũ pdicit ⁊ pmittit. ⁊ aliud
eueniẽs ſoluit: ſicqꝫ hoĩes decipit ⁊ fallit. Pri-
mus ergo ē cõcupiſcentia carnalis. pmittens
delectatõem. et ſoluens eternã afflictõem. Se-
cundus eſt cupiditas mundialis pmittẽs ſuffi-
cientiã: ⁊ ſoluens finalẽ inopiam. Tertius eſt
dyabolus ſiue ſupbia ſecularis. pmittẽs exal-
tatõnem. ⁊ ſoluẽs futurã abiectõnem: q: qui ſe
exaltat: humiliabit᷑. Poteſt etiã hoc exponi de
omnibꝫ demonibꝫ: ſe ĩ angelos lucis (vt iuſtos
decipiant) transferẽtes. Vñ dicit Iohes: nolite
credere omni ſpiritui. ſed pbate ſpũs an ex deo
ſint. Qui veniunt ad vos. ſ. decipiẽdos in veſti-
mẽtis ouiũ. i. ſub ſpecie religionis. in cõſpectu
hoĩm ſĩlẽs iuſtitie miſtris. in habitu huĩli ⁊ o-
ratõne plixa. in ieiunio artꝰ. ĩ elemoſine largi-
tõne. in v̓bis blandis. ceteriſqꝫ religiõis ſignis
q: ptendũt ſimplicitatẽ. ſimulãt mãſuetudinẽ.
oſtentãt huĩlitatẽ. fingũt ſuã ad pꝓlm huĩlita-
tem: hñtes ſm aplm ſpẽm pietatis. virtutẽ aũt
eiꝰ abnegãtes. Vñ ſubiũgit᷑. Intrinſecꝰ aũt. ſ. ĩ
corde et volũtate decipiẽdi ſũt lupi rapaces. q:
cũ ſpẽ virtutis ſint induti. vite tñ puitate ſunt
corrupti. ⁊ iõ magis cauendũ: ne rapiẽdo dila-
niẽt vos blãditijs ⁊ ſilatõibꝫ. Vñ ei (ait Chriſ)
Nulla res ſic exterminat bonũ ſicut ſilatio. nam
malũ ſub ſpẽ boni celatũ dum nõ ꝯgnoſcit᷑. nõ
cauet᷑. Vbi Hiero. Et de oĩbꝫ q̄dem intelligi pt.
q̄ aliud hitu ac ſermone pmittũt. aliud ope de-
mõſtrant. Sꝫ ſpãliter d̓ hẽticis intelligendũ ē
q̄ vident᷑ cõtinẽtia. caſtitate. ieiunio. q̄ſi q̄dam
pietatis veſte ſe circũdare. intrinſecꝰ v̓o hñtes
aĩmũ venenatũ. ſimplitioꝝ frm̄ corda decipiũt
Hec Hiero. Et q: iſti falſi pꝓhe nõ pñt cognoſci
ex apparẽtia exteriori. iõ oñdit vñ debeãt cog-
ſci. ſ. a fructibꝫ ⁊ opibꝫ. Cũ em̄ alteri ſint exteri
us ĩ ꝯuerſatõe. alteri interiꝰ in affectõne. ⁊ ita
difficile cog̃ſcant᷑: tñ a fructibꝫ eoꝝ. i. opibꝫ co
gnoſcetis eos. ſ. finalit᷑. nõ tñ oĩbꝫ. licet bona ⁊
laudabilia opa videant᷑ alijs: ſꝫ q̄buſdã ⁊ maxie
p impatiam eoꝝ tpe pſecutõis ⁊ aduerſitatis.
q: d̓facili ĩ tpe tẽptatõnis recedũt ⁊ p ſimulata

iuſtitia ꝑſſuras nõ ſuſtinẽt. Sꝫ vt dicit Aug⁹.
Ueſtimẽta religioſa ſine bonis opibꝫ nõ ſolũ re-
mediũ hr̃e ñ poterũt. ſꝫ etiã iuſtũ dei iuditiũ ſu
ſtinebũt. vt ei dic Seneca. Mal⁹ vbi bonũ ſe ſi-
mulat tũc peſſim⁹ ẽ. Igit̃ vt idẽ Seneca dic. q̃s
ſis inteſt nõ q̃d hẽaris. Deiñ ꝓbat. qd̃ ꝓpoſuit
exẽplo ꝑticulari. q: ſpine ⁊ tribuli. ac vitis ⁊ fi
culnea cogſcunt̃ diſtincte ex fructibꝫ diuerſ. g̃
⁊ hoĩes. Nõ ei colligũt d̃ ſpinis vuas. aut de tri
bul' fic⁹. Ubi Criſ. Q̃d d̃o dic hmõi ẽ. Nihil hñt
mãſuetũ. nihil mite. nihil dulce. vſq; ad pellem
ſũt oues. ideoq; facil' ẽ cognitio. vt neq; d̃ ꝯtigẽti
dubites Hec Criſ. Noĩe ſpine pt intelligi carna
lis ꝯcupia. q̃ ſp ardet. ⁊ nũq̃ ꝯſumit̃. noĩe tribu-
li ſpũal' malitia. q̃ plena ẽ pũctõibꝫ pctoꝝ. noĩe
vue feruor vite actie. noĩe fic⁹ dulcedo vite ꝯtẽ
platie. Ex ꝯcupia g̃ carnis nõ colligit̃ bona a-
ctõ: q̃ reqrit corp⁹ ſpũi obediẽs ⁊ ſubiectũ. nec
de malitia cordis ꝯtẽplatio q̃ reqrit cor deuotũ
⁊ pacificũ. q: i maliuolã aĩaꝫ nõ itroibit ſapia
q̃ ad ꝯtẽplatiuã. nec hitabit i corpe ſubdito pec
catis q̃ ad actiuã. q̃ miniſterio corpis exercet̃.
Deiñ ꝯfirmat hoc idẽ exẽplo generali. q: ſic
vnaq̃q; arbor ex fructu ſuo cogſcit̃. ita vnuſq̃ſ
hõ ex fructibꝫ ⁊ opibꝫ ſuis cogſci pt. Ideoq; ñ di
xit a folijs eoꝝ. i. v̈bis. ſꝫ a fructibꝫ. i. opibꝫ co
gnoſcetis eos. Si ei v̈ba attẽdim⁹ nõ facile bo-
ni diſcernũt̃ a mal'. ſꝫ q̃ i v̈bis nõ diſcernũt̃. i
opibꝫ ꝯphendũt̃. ſi fideles ſũt. ſi mites. ſi paciẽ-
tes. ſi huiles. ſi caſti. ſi auaritiã oderit ⁊ ſilia. q̃
enumerare longũ ẽ. Cogſcent̃ g̃ falſi ꝓphe a fru
ctibꝫ ſuis. qm̃ etſi aliqñ bonũ aliqd̃ facẽ videã-
tur. ſ. elemoſinã. orõnẽ et ieiuniũ ⁊ hmõi. tñ q:
vel ꝑ lucro vel ꝑ laude faciũt. eoꝝ ſi'latio diu ñ
pt celari. Quis em̃ inſcrutabile ſit cor hoĩs. pt
tñ hũano iuditio maxie longo tp̃e cognoſci ex
actibꝫ et opibꝫ: q̃ vocat fruct⁹: q: q̃lis vnuſq̃ſq;
ẽ. talia dicit ⁊ opat̃. Uñ licet mali ⁊ vicioſi ma-
litiã ſuã opiant aliq̃ tp̃e ⁊ operent̃ bonũ ex ge-
nere. tñ nõ ẽ bene poſſibile. q̃n opent̃ qñq; ſm
inclinatõem ſue malitie. Uñ Seneca. Nemo pt
diu ferre ꝑſonã fictã. cito i naturã ſuã recidũt
quibꝫ veritas nõ ſubeſt. q̃ aũt ex ſolido naſcũt̃
tp̃e ipo in melius ꝓficiũt. Detegit̃ etiam error
qñq; tp̃alis cõmodi tẽptatõne ꝑſecutõis tp̃e. et
ſi fingant huilitatẽ ⁊ bona opa tp̃e ꝓſperitatis
cũ honorant̃. detegẽt tñ eoꝝ ſupbia cũ aduerſ
tangunt̃ ⁊ honor ſubtrahit̃. Pñt etiã cognoſci
qñ ꝯſecuti ſũt ea ꝓpter q̃ opando laborauerunt
vt dignitates ⁊ hmõi. q: ſepe poſtmodũ ceſſant
opari. Uñ Aug⁹. Quecunq; in factis vel dictis
apparere nõ potuerunt. tẽptatõnibꝫ aperiunt̃.
Temptatio autẽ duplex ẽ. aut i ſpe adipiſcendi
aliquod comodũ tp̃ale. aut in timore amittẽdi
Cum em̃ aliquibus temptatõnibus ceperint ea
ipa illis ſubtrahi vel negari: q̃ iſto velamine vl'
conſecuti ſunt vel cõſequi cupiunt. tunc neceſ-
ſe ẽ vt appareat vtrum lupus in ouina pelle ſit
an agnus in ſua Hec Auguſtin⁹. Inſuper ⁊ in
hoc cognoſcunt̃. quia ſimplices opprimũt. ma-
ioribus detrahũt. minima redarguũt. correctõ-
nem impugnant. nõ faciunt quod dicũt. in di-
gnitatibus ſe iactant. in bonis inceptis faſtidi
unt. in aduerſitatibꝫ murmurant. ⁊ maxime ꝑ
impacientiã in aduerſitatibꝫ vt ſupra dictũ ẽ:
cognoſcunt̃. Ubi nota q̃ homo nõ loquit̃ ita
expſſe nec ita ꝓprie ſicut in lingua ꝓpria. Sunt
autẽꝫ aliqui q̃ faciũt ſicut auis in capola. que
mutat linguã ꝓpriam ⁊ fingit voce hominũ. vel
aliarũ auium. ⁊ licet qñ bene ſit ſibi. hoc faciat
tamẽ ſi aliquis eam in pede leſerit. vel alubi do
lorem ſenſerit. vel quicq̃ cõtra voluntatẽ rece-
perit. ſtatim ad vocẽ ꝓpriaꝫ reuertit̃. Sic mul-
ti qñ ſũt in ꝓſperitate. vl' qñ bene ſit eis mutãt
vocẽ ꝓpriã. deũ laudant. adulatõnibus ſeruiũt.
ſꝫ ſi ſint in aliqua aduerſitate vel aliquo modo
ledant̃: ſtatim ad linguã ꝓpriã. ſ. ingratitudinẽ
impacientiã. ⁊ hmõi reuertunt̃. Et bene di-
xit q̃ ex fructibꝫ cognoſcunt̃. nam omĩs arbor
bona. i. homo bonus. hñs voluntatẽ bonã. fru
ctus bonos. i. opa bona ⁊ vite eterne meritoria
facit: mala aũt arbor. i. homo hñs voluntateꝫ
prauã. fructus malos. i. opa mala ⁊ demerito-
ria facit. Nã actus interior volũtatis. cauſa ẽ
imediata actus exterioris. Et idõ vt Ambro. di-
cit. affectus tuus opi tuo nomẽ imponit. Uñ
ſm Chriſ. Uolũtas ẽ aut q̃ renumerat̃ ꝓ bono
aut ꝯdemnat̃ ꝓ malo. opa aũt teſtimonia ſunt
volũtatis. Et vere ita ẽ. q: nõ pt arbor bona in
q̃tum hmõi fructus malos facere: neq; arbor
mala inq̃tuꝫ hmõi fruct⁹ bonos facere. Iſtud
em̃ ꝯpoſite intelligenduꝫ ẽ: q: arbor bona ma-
nens bona. nõ pt fruct⁹ malos et demeritorios
facere. ⁊ arbor mala manẽs mala. nõ pt fruct⁹
bonos facere. i. meritorios vite eterne. Et ideo
ſi hõ bon⁹ facit fructus malos. iã bon⁹ nõ ẽ. etſi
mal⁹ vult bona opari. bonus prio fiat. Et vere
bona arbor bonos fruct⁹ facit. et mala malos
q: bonus hõ de bono theſauro cordis ſui id ẽ de
bona intentõne ⁊ volũtate. q̃ ſicut theſaur⁹ ab-
ſcondit⁹ latet interi⁹ in mẽte ꝓfert bona verba.
ſcꝫ ⁊ facta. ⁊ malus hõ de malo theſauro. i. ma
la volũtate ⁊ intentõne ꝓfert mala. ſ. v̈ba ⁊ fcta
q: cõtrarie cauſe hñt contrarios effectus. Naꝫ
ſm Bedã. idẽ eſt theſaurus cordis. qd̃ radix eſt
arboris. ⁊ qd̃ de corde ꝓfert̃ idẽ ẽ q̃ arboris fru
ctus. Uñ ⁊ Remigi⁹. Theſaur⁹ cordis intẽtio ẽ
ex qua de⁹ iudicat opa. vt aliqñ minora maior
aliqñ maiora minor merces ſeq̃tur. Magnũ do
nũ dei ẽ bona volũtas. ⁊ preſtanti⁹ ſup oẽs res
terrenas. Uñ Aug⁹. Bona volũtas ẽ qua appe
timus recte honeſteq; viuere. ⁊ ad ſũmã ſapiẽ-
tiam ꝑuenire. Uoluntatẽ quiſq; cũ habet bonã
idcirco habet: qd̃ terrenis omĩbꝫ regnis. volu-
ptatibuſq; omĩbꝫ corpis lõge anponenduꝫ ſit.
Quiſquis autem nõ habet. caret ꝑfecto illa re.
quã ꝓſtantiorẽ omĩbꝫ bonis in ꝑtate nõ cõſti-
tutis. ſola illi volũtas ꝑ ſeipam daret. Et itẽrũ
Si deſit facultas. nõ querit̃ niſi volũtas Hec
Aug⁹. Arboris g̃ bone radix eſt voluntas. gra
cia diuina informata. folium cogitatio. flos
ſermo. fructus opus. Arboris v̓o male radix

ē volūtas grā dei deſtituta. cꝰ cadūt folia. mar
cēt flores. putreſcūt fructꝰ q̄ ex bona arbore ñ
pñt ꝓcedē. Et merito qđ de bono vel malo cor
de ꝓcedit. bonꝰ vel malꝰ dꝫ iudicari fructus. ex
habūdantia em̄ bonitatis vel malitie cordis q̄
intꝰ latet. os exteriꝰ loq̄t ūbū dictōnis ⁊ opis.
Ex interiori em̄ hoīe ꝓcedit exterior effectꝰ tā ī
ūbis ꝙ̄ in factis. ac ūbū ⁊ factū exteriꝰ teſtioni
um cordis ē. ⁊ ſignificatiuū ꝯceptꝰ interioris.
Per oris ḡ locutōem vniuerſa q̄ dicto vel facto
vel cogitatu de corde ꝓferūt dñs voluit ſignifi
care: nā moris ſcptura ꝝ ē. ūba ꝑ factis et rebꝫ
ponē. Vñ in Ezec. Nō fuit ūbū qđ ñ oñderī eis
q̄ vtiqꜫ rex ⁊ nō ūboꝝ chaldeis reuelauerat ar
chana. De ore aūt h̄ ſpālit̄ exēplicat. q: ꝑ os
cor maxīe manifeſtať. eo ꝙ̄ ūba in ſignis ꝑma
tū tenēt ſm Aug. Deus aūt ſm os oīa cordis
diiudicat. q̄ ex q̄ intentōe ūba ꝓcedūt nō iḡrat.
Et notanť dic. ex habūdantia cordis os loq̄ť:
q: plus intꝰ eſt ꝙ̄ effundiť. Sicut fumꝰ ab igne
ſurgit. ſi olla ebuliēs redūdat. Vñ Chriſ. Na
turalis em̄ cōſequētia ē. vt cum intus habūdat
neq̄tia: effluāt ore ext̄nꝰ verba nequā. Quare cū
audieris hoīem ꝑnitioſa ⁊ inhoneſta loquentē
nō tantā putas in eo latē nequitiā. q̄nta ūbis
eiꝰ exprimiť: ſꝫ multoꝯ ampliorē concere eē fontē
Qđ em̄ exteriꝰ dr̄. ſupfluū ē eiꝰ qđ intus ē. Lin
gua q̄dem ꝯfuſa multotiēs nō repēte effūdit ne
quitiā. cor aūt nullū hoīm h̄ñs teſtē ſine timo
re q̄cunqꜫ vult parit mala: dei em̄ nō m̄lta cu
ra ē ei. Hec ſnīa ⁊ ſilītudo de arbore h̄ poniť ꝯ
ẏpocriſim. ſpālit̄ ſcribaꝝ ⁊ phariſeoꝝ: ſꝫ in
fra etiā poniť ꝯ eoꝝ malitiā ⁊ blaſphemiā q̄ di
cebāt xp̄m in beelzebub eiicē demonia. Et ne
tepidi putent ſe eſſe īmunes a pena q: a malo
abſtinēt. aliena nō rapiūt. ſine q̄rela viuūt: tñ
bona ñ agūt. ꝓximis nō ꝯpaciūť. ſua egentibꝫ
nō tribuūt. iđ addiť. Oīs arbor q̄ nō facit fru
ctū bonū exciděť. i. ſnīa iudicis a cōſortio oīm
bonoꝝ ⁊ nūero fideliū ſeꝑabiť. et ſnīe executōe
ab angel' meſſoribꝫ ī ignē eternū gehēne mitte
tur. Vbi minať dñs īfructuoſis penā dāni. q:
excideť a terra viuentiū. ⁊ penā ſenſꝰ q: mittē
tur ī ignē eternū. Nec exprobrabit dñs ꝙ̄ mala
fecerīt. ſꝫ ꝙ̄ bona nō egerūt: dicēs. eſuriui et ñ
dediſtis mihi mādūcare ⁊c̄. Et ſciēdū ꝙ̄ fructꝰ
cordis ſūt. ꝯtritio. diuīe legis meditatio. bñfi
cioꝝ dei recordatio. mortis memoratio. ꝓximi
ꝯpaſſio. Fructꝰ oris. orō. p̄dicatio. grārūactio
ꝯſiliū. frīs errātis correctio. iḡrantis inſtructō
Fructꝰ opis ſūt. pnīa. elīna. obediā. obſeq̄orū
diligētia. difficiliū tollerātia. Sꝫ ne putemꝰ
ad fructꝰ iā ꝑtinere. ſiq̄s dicat. dñe dñe. ⁊ ex eo
nob arbor bona videať eſſe. ſubiūgit. Quid ať
vocatis me dñe. ⁊ nō facitis q̄ dico: q̄ſi vellet di
cere ẏpocritis ⁊ ſpālīť ſcribis ⁊ phariſeis. Vos
eſtis arbores h̄ñtes folia ſine fructu. ⁊ ūba ſine
ope. ⁊ iđ maledicti. Tales ſūt ſic ſalices folia ſi
milia oliuis: ſꝫ fructu carētes. Tantū em̄ ē inť
dicē ⁊ facere. q̄ntū inť folia ⁊ fructꝰ. Deinde
oñdit ꝙ̄ ad ſalutē nō ſufficiūt ūba cōfeſſionis.

ſꝫ qđ exigiť executō diuīe volūtatis: dicēs. Nō
oīs q̄ ūbotenꝰ noīe tm̄ dic mihi dñe dñe: ꝯfiten
do fidē catholicā. intrbit in regnū celoꝝ. ꝯfeſſio
eī fidei ſine opibꝫ ñ ſufficit ad ſalutē: q: tal' fi
des mortua ē. ſic illoꝝ q̄ deū ore ꝯfitenť. factis
ať negāt. Sic mō plurimi ī orōne poſiti ūbo
tenꝰ ⁊ noīe tm̄ dicūt. dñe dñe: cor ať eoꝝ lōge
ē a deo. Ypocrite etiā dicūt hoc facto ſctitatē
exteriꝰ ſimulātes corā ꝑplo. Sꝫ q̄ facit volūta
tē prīs mei q̄ ī cel' ē. ipſe intrbit ī regnū celoꝝ.
Hi eī ſūt fructꝰ boni ⁊ bone arboris. ſ. facē vo
lūtatē prīs. cꝰ faciēde ſeip̄m p̄bē exēplū digtꝰ ē
Quid eī meriti ē dño dicē. dñe dñe. Nūq̄d dñs
ñ erit. niſi fuerit dictꝰ a nob: Vere dicē dñe dñe
vel dñs ih̄s. ē corde credē. ore ꝯfiteri. opibꝫ at
teſtari. Nā vnū ſine alio negare ē. Vt eī ait au
gꝰ. Credē ī deū ē credēdo amare ⁊ diligē. credē
do in eū ire. ⁊ eiꝰ mēbris incorꝑari. Et notādū
ꝙ̄ hec videnť īmediatiꝰ facē volūtatē dei. ſ. ſuꝑ
oībꝫ agēdis. ſuſtinēdis ⁊ h̄ñdis. ei ſe ꝯformare.
⁊ inde q̄es mentis. facīē dñi oīa intuentē. ſꝑ vt
pñtē intueri. ⁊ inde reuerētia. pudor ⁊ diſciplia
intꝰ ⁊ exť. bonitatē ḡtuite liberalitatis dei libē
ter ꝯſiderare ſepiꝰ actualiť aduertēdo. ide amor
ḡtuitꝰ ⁊ ꝯfidētia de futuro. ſꝑ attēdere ad edifi
catōeꝫ ꝓxi. oē ūbū ⁊ opꝰ p̄meditari. ſepiꝰ ſr ſe re
flecti. Et ne decipiamur ñſolū noīe xp̄i ꝑ eos
q̄ nomē ⁊ nō facta h̄ñt: ſꝫ etiā q̄buſdā factis ⁊
miracul' adiūgit ⁊ dicit. Mlti dicēt mihi ī illa
die notabili ⁊ famoſa. terribili impiis ⁊ blāda
piis. ſ. die extremi iudicii. qñ ſm Chriſ. loqueť
corda ⁊ tacebūt ora. qñ nō ꝑſona intrrogať: ſꝫ
ꝯſcia diſcutiť. vbi nō erūt teſtes adulatores: ſꝫ
āgeli veraces. dñe dñe. nōne ī noīe tuo. i. ī ūtu
te ⁊ inuocatōe nomīs tui ꝓphauimꝰ. i. ꝓpheticū
ſmonē ꝓtulimꝰ ⁊ occulta denūciamꝰ. ⁊ ī nomīe
tuo demōia eiecimꝰ ab obſeſſis. ⁊ ī noīe tuo ūtu
tes multas. i. miracl'a fecimꝰ. His ſilēs ſūt bñ
docentes ⁊ male viuētes. Vbi Chriſ. Illi q̄ꝑe
q: ꝯtriū expectatōis ſue finē videbūt: q: h̄ fuerť
mirabilia faciēdo ꝯſpicui. ibi ať ſe itelligēt pu
niēdos. q̄i ſtupētes dicēt atqꜫ mirātes. Dñe dñe
nōne ī noīe tuo ꝓphauimꝰ. quēadmodū nos ad
uerſaris mō. Quid ſibi vult nouꝰ iſte finis. nec
a nob aliqñ ꝑuiſꝰ: Deiñ ſubiciť ſnīa iudicis
tales reprobātis ⁊ abiciētis. Et tūc inq̄t ꝯfite
bor ⁊ dicā ill'. nūq̄ ī p̄deſtinatōe noui vos. ſ. no
ticia approbatōis: ſꝫ reprobatōis. Illos em̄ deꝰ
dr̄ ſcire q̄s approbat. illos ūo neſcire q̄s in ſua
dilectōe nō approbat. Vñ Augꝰ. Scit reprobos
q̄s ꝯgnoſcēdo iudicat: ñ ať approbat volūtatē
q̄ ab ip̄o diſcordat. Vñ ⁊ Beda. Nō ſcia ſcriptu
raꝝ deo notū facit. quē oꝑm iniq̄tus obtutꝰ eiꝰ
oñdit indignū. Et tandē eos ꝓpť oꝑa iniq̄ta
tis abiciendo ſubiungit. Diſcedite a me bonos
gl'ificātes. q̄ oꝑami īiq̄tatē. Diſcedite. i. diuiſi
ꝑ iniq̄tatē cedite ī eternā dānatōem. Nō ḡ co
gnoſcit niſi eū q̄ oꝑať equitatē. A deo q̄ vbiqꜫ
ē iubenť recedē: q: licet ſit vbiqꜫ ꝑ pñtiā deita
tis. nō tñ vt obiectū bītudis. Dicit ať in pñti
q̄ oꝑamī q: affectꝰ malꝰ adhuc remanet in eis.

Vñ Hiero. Nõ dixit. q̄ opati eſtis iniq̄tatē. ne videret̃ tollere pniam: ſꝫ q̄ opamini hoc ē q̄ vſ⸗ qꝫ in pñtē horā cū iuditij tp̄s aduenerit. licꝫ nõ habeatis facultatē peccādi: tñ adhuc habetis affectū. Vñ ⁊ Criſ. Nõ dicit q̄ opati eſtis: ſed q̄ opamini. qꝛ iniqui pꝰ mortem nõ deſinūt eſſe iniqui: qꝛ etſi peccare nõ pñt. peccādi tñ volū⸗ tatē nõ amittūt. Nā mors aīam q̄dem a carne ſeparat. aīe aūt ꝓpoſitū nõ īmutat. Igr̄ (vt ait Chriſo) Voluit dñs hec loco aſſerere. ꝙ fides abſqꝫ opm ſanctitate nil valeat. et nõ modo fi⸗ des ſꝫ ne ipa quidē cuipiam mirabilia ꝓfutura ſint. ſi ea opatus fuerit abſqꝫ poſſeſſione virtu tum: qꝛ neqꝫ fides neqꝫ mirabilia quicꝙ̄ valent ſi nõ aſſiſtat vita. Et iterū nuſꝙ̄ in ope ſigno⸗ rum ⁊ mirabiliū beatitudo ponit̃: ſꝫ in expletō ne mandatoꝝ et ꝑfectōne. Qui ſignoꝝ ⁊ mira⸗ biliū iuditijs ꝓbari vult. nõ p̄t ꝓbꝰ videri. Vita ei ⁊ actꝰ ꝓbi etiā ſine ſignis ⁊ mirabilibꝰ meren tur coronā. iniqua aūt cōuerſatio. etiāſi ſigna ⁊ ꝓdigia fecerit: ſupplitia nõ euadet Hec Chriſ.

Notandū ꝙ h̄ miraculoꝝ opatio qñqꝫ ꝓueit ex merito inuocātis nomē dñi. qñqꝫ ex merito illiꝰ ſup quē inuocat̃. qñqꝫ nec ex merito huius nec ex merito illiꝰ: ſꝫ ob vtilitatē aſſiſtentiū. vt vidētes hec deū honorēt ⁊ in xp̄m credāt. qñ qꝫ ad dānatōem inuocātis ⁊ pñtiū. vt videntes nõ videāt. et vidētes ceci fiant. qñqꝫ etiā in ela⸗ tōnem et vanā gloriā extollit. vel aliq̄ alio mō faciēti nocet. Nõ mireris ḡ ſi qñqꝫ iniq̄ ꝓphetēt aut miracula faciāt: qꝛ iſte ſunt gr̄e dei gratis date. q̄ dant̃ principalit̃ ad ꝯmunē vtilitatem eccl'ie et raro ad vtilitatē ſingularis ꝑſone. ⁊ iō aliqñ ꝑ malos hoīes a deo nobis dant̃ ad inuo catōeꝫ noīs xp̄i. nõ ꝓpter merita inuocantiū ſꝫ ad declaratōem v̄tutis xp̄i. ⁊ ꝯfirmatōem fidei. licꝫ ipi īuocātes ſint mali. ſicut bona elīna ali qñ dat̃ a bono dño. mediāte malo ſeruo. Bonū ḡ ſectemur. malū oīne vitemꝰ. totoqꝫ affectu p̄ ceptis celeſtibꝰ obtꝑemꝰ ac talibꝰ offitijs cogni ti dei ſimꝰ agēteſqꝫ potiꝰ qd̄ vult. ꝙ̄ qd̄ p̄t gl'ie⸗ mur. Et qꝛ dñs repellit ipm ꝯfitētes ore ⁊ o⸗ pere legē ſuā nõ īplentes. ꝯcludit inutilitatem auditꝰ vbi nõ ſequit̃ opꝰ. ⁊ āmonet nos vt xp̄i doctrinā ope īpleamꝰ: ne cū oparijs iniq̄tatis ab eo diſcedamꝰ. qꝛ inutil'ē legis auditō niſi ſe quat̃ opis impletio. Vñ ꝯcludit totū ſermonē cuiꝰ ꝯcluſio q̄ terribilit̃ inferat̃. valde attenden dū ē. Oīs ḡ inq̄t nullo excluſo. q̄ audit aure in teriori intelligēdo verba mea hec q̄ locutꝰ ſum ī apto. ⁊ facit ea affectu caritatis ope adimplē do: aſſimilabit̃ viro ſapiēti ſibi in futurū ꝓui⸗ denti: q̄ edificauit domū ſuā. i. bonoꝝ opm cō⸗ ſtructōeꝫ ſup̄ petrā. i. xp̄m. oīa opa ſua faciēs ꝓpter ipm. talis eñi facit opa bona de genere. ⁊ recta intentōne. q̄ duo req̄runt̃ ad impletōeꝫ legis euāgelice. Nõ eñi q̄ſqꝫ firmat q̄ audit vel ꝑcipit: niſi faciēdo ⁊ ope implēdo. Et qꝛ petra ē xp̄c: ille in xp̄o edificat: qui qd̄ ab illo audit: fa cit. Deſcēdit pluuia. i. tēptatio carnal' laſciuie ⁊ ꝯcupīe. venerūt flūia mūdane cupiditatis ⁊ auaritie: flauerūt venti diabolice vanitatis ⁊ ſuꝑbie: ⁊ irruerūt ꝑ īpetuoſitatē ⁊ īportunita⸗ tē tēptatōnū ī domū illā. i. edifitiū v̄tutū ī xp̄o ꝯſtructū: ſꝫ nõ diruerūt eā nec cecidit a ſtabili tate v̄tutis ſuccūbendo tēptatōnibꝰ iſtis. fūda⸗ ta eñi erat. finalit̃. radicalit̃ ⁊ ꝑſeuerāter ꝑ fidē ſpeꝫ ⁊ caritatē. ſup̄ firmā petrā ⁊ ſolidā. ſ. xp̄m nõ ī terrenis. Tangit̃ ḡ hic triplex tēptatōnuꝫ dr̄a. in q̄ ſignificant̃ ⁊ ꝯſiſtūt oīa tēptatōnū ge nera. Poteſt etiā dici ꝙ q̄daꝫ ſūt tēptatōes vo luptatis ⁊ ꝯcupīe carnal'. q̄ deſignant̃ ī pluuia q̄ guttatim cadit et emollit. alie ſūt aduerſita⸗ tis ⁊ tribulatōis q̄ ſignificant̃ ꝑ flumīa. q̄ cū ī⸗ petu veniūt. alie ſūt ꝑſuaſionis ſiue ꝑ minas ſi ue ꝑ blāditias hūanas. ſiue ꝑ ſuggeſtiōes dia⸗ bolicas. q̄ deſignant̃ ꝑ ventos. Hoꝝ aūt oīm q̄ ꝓſperitatibꝰ inducit̃. aduerſitatibꝰ frangitur. Quoꝝ nihil metuit q̄ fundatā hꝫ domū ſup̄ pe⸗ trā. ſ. xp̄m. cui innitit̃ ī obſeruatōne p̄ceptoꝝ. i. q̄ nõ ſolū audit p̄cepta dñi: ſꝫ etiā facit. Et his oībꝰ ꝑiculoſe ſubiacet q̄ audit ⁊ nõ facit. nõ ei q̄ſqꝫ ſtabile fundamentū hꝫ nec firmat ī ſe. que dñs p̄cipit vel ipe audit. niſi ea fecerit. Vñ ꝯſe⸗ quēter ait. Et ꝑ oppoſituꝫ oīs q̄ audit v̄ba mea hec ſup̄dicta ⁊ nõ facit ea. ſꝫ ꝯtēpnit. ſilis erit ī culpa viro ſtulto ⁊ malo q̄ edificauit domū ſuā . i. edifitiū opm ſuoꝝ ſup̄ arenā. i. amorē t̄reno rū mobile ⁊ īſtabile fūdamētū: qd̄ facit oīs q̄ cō tēptis celeſtibꝰ nõ ceſſat inhyare terrenis. ⁊ qui intentōem ſuā ſup aliud ꝙ̄ ſup ipm deū ponit qꝛ oīs creatura mutabil' ē. Arena cupiditati terrenoꝝ ꝯpat̃: qꝛ ſterilis. ſic q̄ amat diuitias frui ñ p̄t. qꝛ fluida ſic trāſeūt oīa velut vmbra qꝛ fluctibꝰ ꝯcuſſa ſic ī mūdo ē ꝑſſura. Itē ꝑ are⸗ nā ꝯgregatōeꝫ maloꝝ ſig̃ficat. qꝛ innūerabil' ꝑ m'tiplicitatē. qꝛ diſcoherēs ꝑ diſſēſionē. qꝛ ſteri lis ad bonoꝝ multiplicatōꝫ. Et iō ſeq̄t̃ caſus ī pctm. qꝛ venerūt ſup̄dicta mala tēptatōnū ⁊ ir ruerūt ſubito īpetu ⁊ ſil' ī domū illā male fūda tā. ⁊ cecidit ꝑ culpā. ⁊ facta ē ruina eiꝰ magna qꝛ ruit vſqꝫ ī gehennā. Prio ruit ī foueā culpe ⁊ poſtea ī foueā gehēne q̄ ē ruina magna. qꝛ oī no irreꝑabil'. Oīs ꝯſcīa q̄ ſpe fixa in deo nõ ꝑ⸗ manet in tēptatōnibꝰ ſubſiſtē nõ valet: ⁊ tāto āplius agitat̃. q̄nto plꝰ in his q̄ mūdi ſūt a ſupi oribꝰ diſiūgit̃. Vbi Beda. Manifeſtū ē qꝛ igru⸗ ente q̄libet tēptatōe. mox ⁊ vere mali. ⁊ ficti bo ni peiores fiūt. donec ad extremū ꝑpetuā labā tur ī penā. Vbi et Chriſ. Et facta ē inq̄t ruina eiꝰ mag̃. Neqꝫ ei exiguaꝝ leuiūqꝫ rerū ꝑiculū ē ſꝫ de aīe diſcrimīe. de īmortalibꝰ ſupplitijs. de qꝫ celeſtis regni amiſſiōe res agit̃ hec Criſ. Nec tñ ſꝑ audiēs v̄bū dei ⁊ nõ faciēs cadit ī illā ꝑi⸗ culoſā ruinā: ſꝫ duplici diſtictōe opꝰ ē. Vna ex ꝑte audiētis. qꝛ his q̄ audit v̄bū dei aut obmit tit facere ex ꝯtēptu. ⁊ tūc locū hꝫ ſilitudo ꝓ⸗ poſita. aut ex fragilitate ⁊ tūc ñ. Alia ē ex ꝑte v̄bi di. qꝛ ea v̄ba q̄ q̄s audit. aut ſūt v̄ba necc̄ita tis ad ſalutē. ſic p̄cepta euāgelica. ⁊ tūc ſilitu⸗ do hꝫ locū. aut ſūt v̄ba ꝯſilij ⁊ ſuperogatōnis ⁊ tunc nõ niſi q̄tum ad ꝑfectos. Moralit̃ domus

ī domo iuſti: cꝰ edificatõ ꝑtinꝫ ad bonoꝝ opm ꝑfectõꝫ. foſſio ad ꝯtēptū t̄renoꝝ ſiue pauptatē fūdatõ ad meditatõēꝫ celeſtiū ⁊ amorē. īpulſio ad tēptatõnū īpugnatõꝫ. īmobilitas ad finaleꝫ ꝑſeuerātiā. Domꝰ īpij ē mala ꝯſcīa. de q̄ in michea. adhuc igis ī domo īpij: cꝰ t̄rēa edificatõ ꝑtinet ad t̄renoꝝ amorē. fūdamēti ꝓuatõ ad mētis īſtabilitatē. fluīs inūdatõ ad carnaliū deliciaꝝ fluxibilitatē. caſꝰ celeritas ad peccādi ꝓnitatē ruīe magnitudo ad etnā dānatõēꝫ. Domꝰ etiā ꝯcutit̄ ī tēptatõe. īclinat̄ ī delectatõe. cadit ī ꝯſenſu. Et ē caſꝰ magnꝰ ī ꝯſenſu. q2 ſic cadit a grā. maior ī ope. q2 ſic cadit a vita. maxīꝰ ī obſtinatõe. q2 ſic cadit a miſcdīa. Sapiēs ḡ q̄ audita ope ꝯplet ⁊ ꝑficit. ſtructurā firmā erigit. q2 ꝑ cumulū bonoꝝ opm deꝰ grāꝫ dat. q̄ nr̄a merita abſq3 ruīa caſꝰ ꝯſolidat ⁊ firmat. Per grāꝫ eī bn̄ opando meremur ꝑſeuerātiā in bono. vt ſpūale nr̄m edifitiū ī petͣ fidei fūdatū. ꝑ ſpem erectū. ꝑ caritatē ſolidatū. nec pluuia. nec fluminib9. nec vētis poterit euerti. xp̄o ſuā grām donāte. Stultꝰ v̄o q̄ audit ⁊ n̄ opat̄. ſꝫ audita diſſimulās. obliuioſꝰ auditor fctꝰ. tāq̄ ſup arenā opꝰ edificatõis īpēdit. ⁊ q2 auē pceptū opꝰ n̄ firmat ſtatī tēptatõib9 ſupuenīētib9 ruit ⁊ euaneſcit. Nō. n. auditoēs legis iuſti ſūt apō deū ſꝫ factores. Sūt aūt tria genera hoīm edificātiū. Sūt eī q̄ amāt ſolū deū. et hi edificāt auꝝ. argētū ⁊ lapides p̄cioſos. ī amoē v̄tutis auꝝ. ī cognitõe v̄itatis argētū. ī coopatõe boni opis lapides p̄cioſos. Sūt alij q̄ amāt q̄dā p̄t deuꝫ. tn̄ nil ꝯ deū. nec aliq̄d pluſq̄ deū. ⁊ ī his fūdamētū q̄dē manet. q2 amor dei n̄ d̄ſtruit̄. tn̄ q2 ex affectu eoꝝ q̄ ꝑit amāt̄. q̄daꝫ corruptõ ꝯhit̄ lignū ⁊ fenum ⁊ ſtipula ſupedificat̄. ī ligno pctm̄ illiciti opis. ī feno ſiue ope pctm̄ p̄ue delectatõis. ī ſtipula pctm̄ illicite cogitatõis. Sūt alij q̄ amāt q̄dā ꝯ deū. ⁊ ī his oīno deſtruit̄ fūdamētū. q2 amor dei eē n̄ p̄t. vbi vel ſolꝰ vl' ſūmꝰ n̄ ē. Igit̄ ad p̄ios ꝑtinꝫ laudari ⁊ ſaluari. ad ſc̄dos corripi ⁊ liberari. ad t̄cios argui ⁊ dānari. Itē ſr̄ fūdamētū fidei q̄dā edificāt auꝝ ꝯtēplatõis. argētū p̄dicatõis. q̄dā lapides p̄cioſos bonoꝝ opm. Iſti q̄dē ſaluāt̄ ⁊ meito fūdamēti ⁊ bonoꝝ opm. Alij v̄o edificāt ligna. ſ. amorē ardētiorē tpaliū. alij fenū. ſ. fimū delectatõnū carnaliū. alij ſtipulā. ſ. ocioſoꝝ v̄boꝝ ⁊ opm infirmorū. Iſti etiā ſaluāt̄ merito fundamēti. ⁊ tn̄ q̄ſi ꝑ ignē q̄ exurit̄ edifitiū: tāto fūdamēto n̄ ydoneū. Deīn ad ꝯcluſionē oīm p̄cedētiū ſubiūgit̄. Et factū ē cū ꝯſumaſſet ih̄s v̄ba hec. ſ. ſmōes iſtos ī mōte dictos. q̄ bn̄ dicūt̄ ꝯſumati. q2 nihil īpfectõis habēt. ⁊ oīa ſaluti nccīa ꝯtinēt. admirabāt̄ turbe ſup doctrīa eiꝰ ⁊ ſ̄ excellētia ſapīe eiꝰ. q2 nūq̄ ſic hō ē locutus. Et bn̄ admirabāt̄. q2 (vt ait Criſ) q̄cq̄d digne laudaē n̄ poſſūꝰ admiramur. Ubi oñdit̄ eminētia doctrīe xp̄i. q2 admirabāt̄ turbe. eoq̄ eminētiſſīas v̄tutes docebat ⁊ īpfectõem legis ſupplebat. ⁊ n̄ ſolū t̄rena bona: ſꝫ celeſtia ꝓmittebat. ac doctnā ſuā mirabilit̄ ꝯfirmabat. Un̄ cāꝫ admiratõis ſbdit. dicēs. Erat eī docēs eos ſic ꝑtatē hn̄s. ſ. ꝑ ſeip̄m ī ſmōe p̄ferē do ꝯſilia p̄ceptis. ⁊ q̄ minꝰ videbāt̄ ī lege addēdo obſcuritates legis explanādo. ī iure ꝯdēdo ⁊ ad libitū ſuū ſic auctor ⁊ ꝯditor iuris ſui mutādo vl' illō ſic nemī ſubiectꝰ cū vellet reuocādo. vel ſic ꝑtatē hn̄s īfirmos ſanādi. ⁊ miracl'a faciēdi vel ſic ꝑtatē hn̄s īp̄mēdi. ⁊ corda audientiū ad ſe ꝯuertēdi. n̄ ſic ſcribe ⁊ pharisei eoꝝ. q̄ ea q̄ ꝑ legē didicerāt p̄cepta ꝑp̄lis dabāt. nec eis aliq̄d de his mutare licebat. Sic nec etiā moyſes aliō q̄ dn̄s iuſſerat patuit loq̄. ⁊ nihil de p̄ceptis eiꝰ mutare vl' ſbtrīcē. Ubi Criſ. Admirabāt̄ v̄o eiꝰ int̄ m'lta alia p̄cipue ꝑtatē. Nō eī q̄ſi ex alterīꝰ ꝑſona p̄cepta ponebat ſic moyſes fecerat ⁊ ꝓph̄e ſꝫ fere vbiq3 ſe īdicabat eē q̄ ītpandi auctātē tenēt. Deniq3 cū p̄cepta ip̄a ſā tieret. ſepe dicebat ego aūt dico vob. Et t̄ribil' illīꝰ iudicij faciēs mētõem. ſe mōſtrabat eē iudicē de p̄mijs atq3 ſupplitijs. hec Criſ. Cōſpice nūc ⁊ ꝯſidera dn̄m ih̄m ī ſmōe iſto q̄uo affectuoſe benigne ⁊ efficacit̄ loq̄t̄ auditorib9. ⁊ eos ad actꝰ v̄tutū īducit. ꝯſpice etiā diſcip'los q̄uo reuerēt̄ humilit̄ ⁊ cū tota mētis ītētõe eū aſpiciūt. ⁊ v̄ba illa mirifica auſcultāt. ⁊ ea meōrie ꝯmēdāt. et cū iocūditate magnā ī v̄bis q̄ ī aſpectu fruūt̄. erat eī ſpecioſꝰ forma p̄ filijs hoīm. ⁊ diffuſa ē grā ī labijs ſuis. in hac aūt ꝯſideratõe iocūderis ⁊ tu aſpiciēdo ⁊ auſcultādo ac ſi eū vidēs ⁊ loquētē audiēs. ⁊ approximādo eis ſi forte vocatꝰ fuēis. ⁊ īmorādo ibideꝫ vt dn̄s tibi dabit. Deīn ꝯſpice eū vna cū diſciplis de mōte deſcēdētē. ⁊ cū eis familiarit̄ etiā ꝑ viā eūdo loq̄ntē. ⁊ q̄uo ille ſiplitiū cetꝰ gregati ſeq̄t̄ eū n̄ curioſe ordīati. ſꝫ ſic pulli pꝰ gallinā ⁊ q̄lib3 vt meliꝰ audiat magis eidē nitit̄ appropīq̄re. Seq̄re ⁊ tu p̄cioſū illū theſauꝝ vl' alōge ſi forte micas vl' reliq̄as aliq̄s īde cadētes pꝰtergum taꝫ pij mgr̄i valeas colligē. Orō

Domīe ih̄u xp̄e clemētiſſīe. fac me ꝑ arctā viā iuſtitie ⁊ āguſtaꝫ portā pnīe ītrare ad aulā ſalutis. ⁊ vitā glīe. doce me vitare deceptoꝝ fallatiā. ⁊ da mihi imitari ſpūal' ouis ſimplicitatē ⁊ īnocētiā. fac me radicē cordis celo n̄ terre affligē. ne ī folijs v̄boꝝ tm̄ ſꝫ potīꝰ ī fructib9 bonoꝝ opm fidel' merear inueniri: fac vt volūtatē p̄ris celeſtis faciā. ⁊ v̄ba tua audiens ope adīpleā vt ī te firmatꝰ null' a te ſeparer tēptatõib9 Amē.

De curatõe leproſi. Ca. XLI.

Lege ḡ euāgelica in mōte data. ꝯſequēter ponit̄ eiꝰ ꝯfirmatio ꝑ miracula: q2 boni mgr̄i eſt doctrinā ſuā ꝓbare ꝑ facta. Cum itaq3 ꝯpleto ſmone dn̄s aſcēdiſſet d̄ mōte. ſecute ſūt eū turbe multe. ꝓpter q̄ꝝ edificatõnem ⁊ rogātis ꝑp̄li deuotõem. mouebat̄ ad faciendūꝫ miraculū. Un̄ Hiero. pꝰ p̄dicatõem atq3 doctrinā ſignoꝝ offert̄ occaſio. vt ꝑ virtutū miracl'a p̄teritꝰ apud audiētes ſmo firmet̄. Et Chriſo. Poſt ſmonē imediate pcedit ad miracula. vt v̄bis p̄cedentib9 auctoritatē p̄ſtaret. vt mirabil' ī verbis mirabil' appareāt ī ope. Et Theophilus. Doctrīe aūt opatõeꝫ īmiſcuit. niſi eīm oñderet miracula. eiꝰ ſmoni nō crederet̄. Sic ⁊ tu pꝰdo

m3